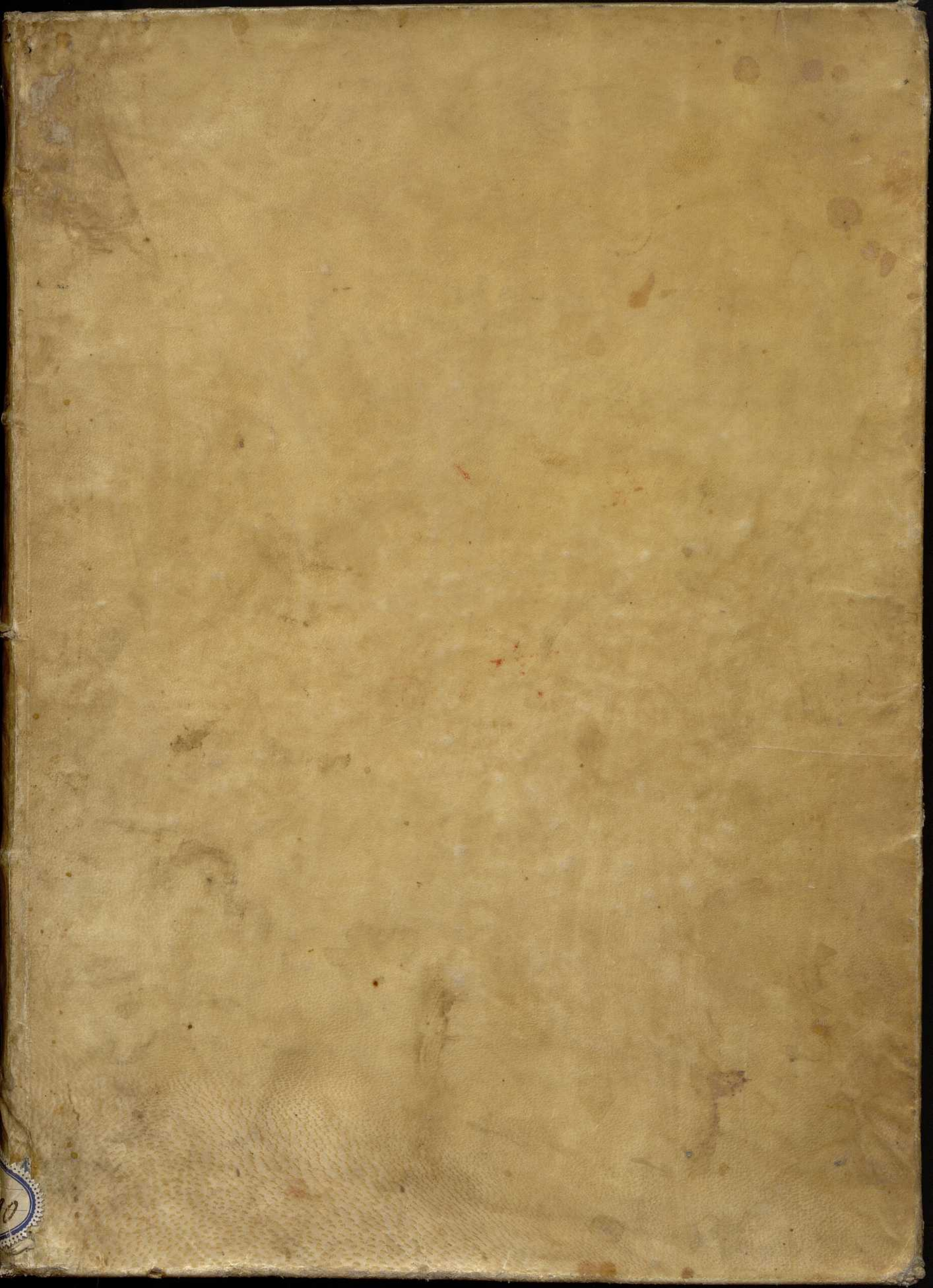

N^o

A

190

29. ~~4.4.4.~~

Biblioteca	GRANAD
Sala	A
Estanto	6
Tabla	
Número	190

6 11865702

R-5662

27v-2-11

K.

29. ~~4.4.4.~~

Biblioteca	GRANAD
Sala	A
Estanto	6
Tabla	
Número	190

6 11865702

R-5662

27v-2-14

K.

122 A

Et ab Ant. de No. 1. de la Ma. de G. da

ATHANASII KIRCHERI
E SOC. IESV

POLYGRAPHIA
NOVA ET VNIVERSALIS
EX COMBINATORIA ARTE DETECTA.

Qua

Quis etiam Linguarum quantumvis imperitus
triplici methodo

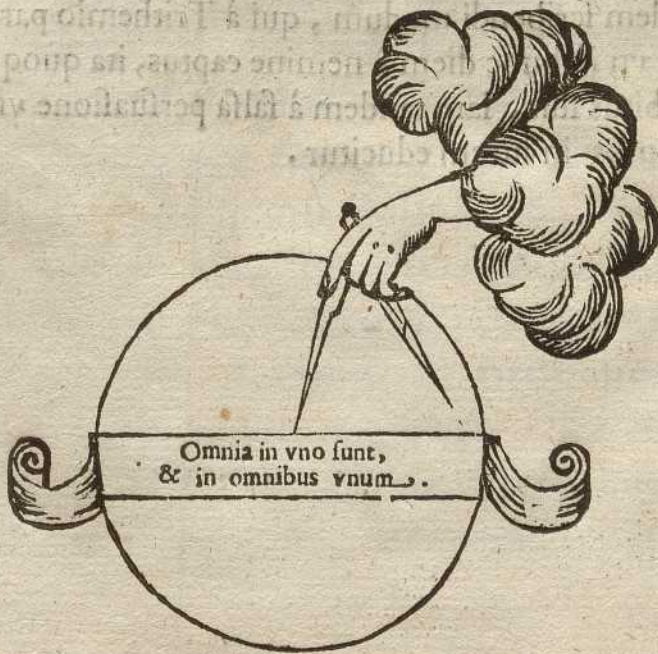
- Prima, Vera & reali, sine vlla latentis Arcani suspitione, manifestè ;
- Secunda, per Technologiam quandam artificiosè dispositam ;
- Tertia, per Steganographiam impenetrabili scribendi genere adornatam, vnius vernaculæ linguæ subsidio, omnibus populis & linguis clam, apertè ; obscure, & dilucidè scribere & respondere posse docetur, & demonstratur.

Nota

IN III SYNTAGMATA DISTRIBUTA

In Principum gratiam ac recreationem inuenta & in lucem edita.

Felicibus Auspicijs LEOPOLDI I. Rom. Imperat.
semper Augusti.

ROMÆ, Ex Typographia Varesij. MDCLXIII.
SVPERIORVM PERMISSV.

ATHANASII KIRCHERI
E SOC. IESV
POLYGRAPHIA
SYNOPSIS
SYNTAGMATVM.

SYNTAGMA PRIMVM.

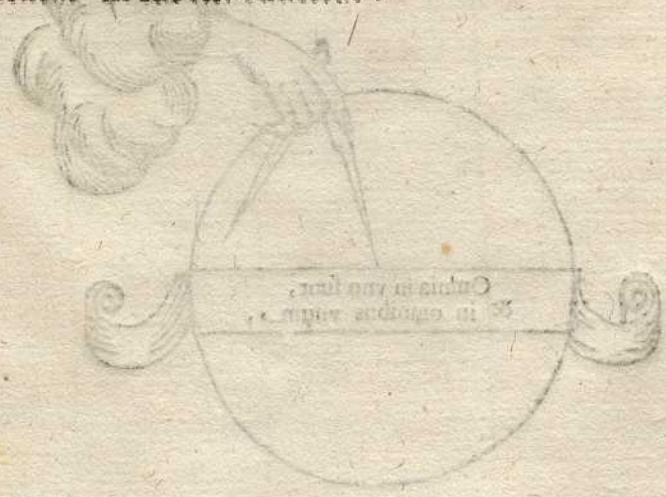
Continet inuentum nouum, quo quisque vel vnica lingua vernacula, qualif-
cumque tandem illa sit, per litteras, cum omnibus totius orbis populis &
Nationibus, reciproco litterarum commercio, correspondere posse demonstratur,
& inscribitur: **LINGVARVM OMNIVM AD VNAM REDVCTIO.**

SYNTAGMA SECVNDVM.

Continet modum à Trithemio iam olim in sua polygraphia indigitatum, à ne-
mine tamen plenè intellectum; quo quiuis, etiam linguarum imperitus, sub
qualibuerit lingua, occultos animi sui conceptus amico distanti manifestare queat &
inscribitur, **VNIUS LINGVÆ AD OMNES ALIAS TRADVCTIO.**

SYNTAGMA TERTIVM.

Nouum continet Arcanum Steganographicum & vniuersale, siue humano inge-
nio impenetrabilem scribendi modum, qui à Trithemio pariter in sua Poly-
graphia indigitatur, sed vti in hunc diem à nemine captus, ita quoque passim à plæ-
risque pro paradoxo habitus fuit, iam tandem à falsa persuasione vindicatus, atque
omnibus numeris absolutus in lucem educitur.

3

LEOPOLDVS GVILIELMVS

DEI GRATIA ARCHIDVX AVSTRIAE, EPISCOPVS ARGENTINENSIS, HALBERSTADIENSIS, PASSAVIENSIS, OLOMVCENSIS, ET VRATISLAVIENSIS, &c.

DE VOTE sincere Dilecte, Tametsi iam antea per Tuæ Societatis Patres, complacentiam nostram singularem, quam ex transmissa tua inuentione reciproci cum omnibus populis & Nationibus, instituendi Litterarum commercij cepimus, priuatim significari fecimus; prætermittere tamen nolimus, quin publicis etiam his nostris litteris eam tibi testatam redderemus. Cuius enim applausum iste vastissimo ingenio tuo dignus & genuinus partus non mereatur? Quo Orbis Terrarum populos, tot linguarum varietate à se inuicem dissidentes, reddis quasi vnilingues, & tam diuersarum, atque ignotarum vocum dissonantiam, ingeniosissimo communium omnibus notarum inuento, concordas, naturalemque humanæ linguæ imbecillitatem, arte multisque litteris supplere doces. Gratulamur tibi de egregia isthac ingenij tui felicitate, teque hortamur, vt id ipsum vltcrius excolendo, lucubrationes tuas posteritatis memoriæ consecrare, & per hoc beneuolentiam Principum promereri nullatenus desinas, è quorum numero, Nos in primis te omnigeno Archiducalis nostræ gratiæ affectu complectimur. Dabantur Viennæ 3. Aprilis 1660.

LEOPOLDVS

Ioannes Kaltschmidt

Ioannes Georgius Koch

A 2

IOAN-

IOANNES PAVLVS OLIVA SOC. IESV
Vicarius Generalis:

CVM Opus, cui titulus Polygraphia noua, & vniuersalis ex combinatoria arte detecta, à P. Athanasio Kirchero, nostræ Societatis Sacerdote, elucubratum, aliquot eiusdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, potestatem facimus, vt typis mandetur, si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur: cuius rei gratia has litteras manu nostra subscriptas, sigilloque nostro munitas dedimus. Romæ 2. Decembris 1662.

Ioannes Paulus Olina.

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P.M.S.P.

O. Episc. Patracen. Vicefg.

Imprimatur,

Fr. Seraphinus Bartolinus Socius, Reuerendissimi P. Magistri Fr. Raimundi Capisucchi Sac. Pal. Apost. Mag. Ord. Prædic.

S Y N T A G M A I.
Linguarum omnium ad vnam Reductio.

P R A E F A T I O
A D L E C T O R E M.

VOD in varijs operum meorum argumentis à multo iam tempore pollicitus sum, polyglossum linguarum arcanum, ne vanæ cuiuspiam iactantiæ notam, dicamque apud Posteris cum non exiguo existimationis meæ damno incurrerem; ad deprecationem multorum, fide data exequi, publicæque luci committere coactus sum, memor istius Arabum epiphonematis sanè scitissimi, *Si secretum tibi sit, tege illud, vel reuela*. Non incongrue sane: si enim silentio suppressum solis verborum ampullis id debuccinaueris, iam non tam pudendam iactantiæ & ostentationis labem, quam laudis meritum tibi conciliabis. Si verò id reuelaueris, iam audies mox illud tibi occini: *Et nos hæc poteramus*. Atque adeò, quod primo admiratione quadam Sciorum rapiebat animos, iam publici iuris factum, protinùs diminuta æstimatione vilescat; cum humanæ conditioni ita comparatum sit, vt nil eorum, quæ tantoperè deprædicantur arcanorum, nisi ea sensus probet, credere velle videatur. Quantis sese tricus inuoluerit Trithemius Abbas, dum arcana sua Steganographica, insolubilibus perplexa nodis, orbi inexplicata, & tecta esse voluit, legat qui volet eiusdem Præfationem ad Maximilianum I. Cæsarem, Polygraphiæ libro præfixam, & comperiet illam infamium artium, quam Carolus Bouillus nescio, quo pathematis cestro in transversum actus, Religiosissimo viro impegerat, notam, in posterorum animis tam altas egisse radices, vt ea nullis amicorum, qui eius causam defendendam susceperant, apologeticis scriptis extirpari potuerit. Tantæ molis erat plebæam inuertere dicam. Ne itaque eodem vanitatis, visco inuoluerer, non tam ad propriam boni nominis famam defendendam, quam complurium amicorum precibus compulsus sollicitatusque, ea in lucem publicam committenda duxi. Habes hic, Lector, consilij mei rationem: in quo si quid laude dignum occurrerit, id diuinæ gratiæ, sine qua omnis humanæ indaginis conatus vanus & frustraneus est, cum primis adscribas velim. Erit forsan non nemo, qui vestigijs meis insistens, huius præsentis argumenti campum, in maximam mirabilium rerum segetem excolat. Vale Lector, cœptisque faue.

حفظ کی
 لسر کی
 اوجیب بہ
 حغط من
 غیر کی لے

CAPVT PRIMVM.

De occasione huius argumenti.

FERDINANDVS III. CÆSAR SAPIENTISSIMVS, cum in quodam domestico de re litteraria instituto colloquio, quo subinde à mundi mole, qua premebatur, liberior, vnice delectabatur, dubium natum esset; Vtrum lingua quædam, vniuersalis dari possit, quâ cum omnibus orbis populis reciprocus corresponus haberi possit: cum verò nemo esset, qui certam huius linguæ rationem præscriberet; placuit Sacræ Cæsareæ Maiestati suæ propositi dubij solutionem, meæ tenuitati expediendam committere. Ego Cæsareo perculsus Imperio, tum meæ imbecillitatis probè mihi conscius, tum rei propopositæ difficultate perterritus, parum abfuit, quin omnem de euoluendo nodo spem abijcerem. Resumpto tamen animo, magno mentis æstu agitatus, mecum expendere cœpi, quonam modo hoc inuentum, si non in praxim deducere, saltem probabile reddere possem. Vnde excussis omnibus Artis Combinatoriæ promis condis, cum nihil ad gustum meum occurreret earum quas collegeram rationum, tandem, Deo adiuuante, modus quidem occurrebat, quo plenam Cæsari me satisfactionem dare posse sperabam: quem & præteritis annis Cæsare iam fatis functo, LEOPOLDO I. Filio paternæ gloriæ successori, in cistula quadam per tabellas combinatorias digestum exhibui. Cum verò & in eodem nonnulla, quæ difficultate non carent, occurrerent, vti primæ rerum inuentiones semper ruditatem quandam & acosmian adiunctam habent, denuo ad incudem ductum argumentum, tandem ad eam perfectionem deduxi, vt in eo nil amplius desiderari posse videatur. Quod & quam fusissime, in hoc primo Syntagmate patefaciam.

CAPVT SECVNDVM.

Quid sit, aut in quo consistat hoc nouum linguarum artificium?

ARTIFICIUM quod in hoc opere exponimus, nihil aliud est, quam linguarum omnium ad vnâ reductionem. Et in hoc potissimum consistit, quod per illud quiuus, etiam si nulla alia, nisi vernacula sua lingua instructus, cum omnibus tamen totius orbis populis & nationibus, linguis, & idiomatis differentibus, reciproco commercio litteris correspondere queat. Ita vt si quis, huius artificij methodo, litteras scripserit, verbi gratia, latinas, illæ non solum à totius Europæ, sed & ab Asiæ, Africæ, quin & America populis, intelligi queant: & quod de latinis litteris, idem de Italicæ, Gallicæ, Hispanicæ, & Germanicæ scriptis intelligas velim. Sufficit enim vernacula cuiuscumque tandem Nationis lingua, ad id quam commodissimè præstandum. Rursus si quispiam in Asia constitutus, in Turcica, Arabica, aut Persica lingua, huius artificij ope litteras ad quempiam in Europa constitutum scripserit, eadem hunc facilitate litteras, quarum linguas non nouerit, non secus ac si vernacula sua lingua fuissent scriptæ, intellecturum scias. Quod quam pulchrum, & fructuosum sit, quis non videt?

CAPITULUM TERTIUM.

Quomodo hoc artificium ad omnes totius mundi linguas traducere possis?

Nos tanta occupationum mole continuo distenti hoc artificium non nisi ad quinque principales Europae linguas applicuimus, ne si ad omnes orbis linguas extendere id vellemus, nos vitam prius, quam exitum huius operis completemus. Quia tamen nemo non facile videt, eodem prorsus modo, reliquas linguas applicari posse, quemadmodum nos eas Latinae, Gallicae, Italicae, Hispanicae, & Germanicae applicuimus. Si vero Bibliopola cupiam opulento artificium ad omnes linguas orbis, aut saltem principales & magis usitatas transferendi animus sufficeret, illi nil aliud faciendum esset, quam ut unam ex istis quinque, verbi gratia latinum dictionarium I. in quamcumque linguam voluerit, transferri curaret, uti sequitur in Catalogo.

<i>In Europa dictionarium I. huius artificij transferatur in linguas</i>	Hebraicam	Linguas doctrinales omnibus communes.	<i>In Africana dictionarium</i>	Abyssinam siue Ethiop.
	Græcam			Nubianam
	Latinam		<i>I. sufficit transulisse in linguam</i>	Aegyptiacam
	Italicam			Congensem
	Gallicam			Angolanam
	Hispanicam			Monomotapensem.
	Germanicam			
	Bohemicam			
	Polonicam			
	Lituanicam			
Hungaricam				
Belgicam				
Anglicam				
Hybernicam				

<i>In Asia dictionarium I. sufficit transulisse in principales Asiae linguas ut in</i>	Chaldaicam	<i>In America dictionarium I. transulisse sufficit in linguas magis uniuersales, uti in linguam</i>	Mexicanam
	Arabicam		Peruanam
	Armenicam		Brasiliensem
	Persicam		Canadensem
	Turcicam		& cœteras istarum Nationum principales.
	Tartaricam		
Sinicam			

Hiscæ iuxta seriem Dictionarij I. translatis, nihil super est, nisi ut ex translato dictionario singula rursus ordine alphabetico disponas, eo fine, ut compositurus litteras, nomina quibus litteræ scribuntur facilius inuenire possit. Mirum autem in modum negotium facile reddet, si dictionarium latinum, aut quodlibet aliud ex quinque multiplicata exemplaria data opera in hunc finem impressa, diuersis linguarum istiusmodi peritis transferenda committeres. Hoc pacto Hebraeus facile dictionarium latinum in hebraeam, Græcus in græcam, Arabs in arabicam, Persicæ linguæ peritus in persicam, Æthiops in Æthiopicam, Polonus in Polonicam, Anglus in Anglicam, & sic de cœteris, intra breue tempus distributis officijs, conuertere possent. Ex quo

quo vnusquisque postea translatum dictionarium, iuxta alphabeticam nominum & verborum seriem disponere poterit. Atque hoc pacto non restat alterum, nisi vt singula vocabula congruis numerorum symbolis, eo modo, quo hic in quinque linguis præstitum vides, insignias, & habebis opus prælo paratum, quo quis cum omnibus dictis linguarum populis respondere possit, positò omnes istis libris instructos esse.

CAPVT QVARTVM.

Dispositio huius artificij per tabulas exponitur.

DPLEX in hoc libro Dictionarium exhibemus, prius signatum littera A. seruitque litteris, quæ ad alium quempiam transmitti debent ritè componendis; cuius vsum postea exponemus. Alterum Dictionarium signatum littera B. seruit epistolis, ab amico quodam correspondente transmissis, ritè & ex arte legendis. In primo dictionario, in singulis columnis, vocabula iuxta quinque linguarum seriem ordine alphabetico sunt posita. Ita vt si quis latinas litteras scribere velit, prima semper columna in quacumque libri folijque pagina, tibi datura sit vocabula ordine alphabetico disposita: quod idem de reliquis linguis intelligas velim, singula quoque singularum columnarum vocabula adscriptos sibi numeros habent, quæ quid significant, postea in vsùs descriptione patebit. In Dictionario secundo B. signato, habent singula paginarum facies aliam numerorum seriem maiusculis, siue latinis numeris signatam, hoc pacto I. II. III. &c. deinde singula quinque columnarum vocabula, zyphrarum numeros ordine naturali dispositos habent adiunctos, qui quid indicent, paulo post indicabimus; quorum vnusquisque numerus, omnibus quinque linguis communis est, in quacumque pagina reperiatur. Verum iam vtriusque Dictionarij vsum, ea qua par est perspicuitate exponamus.

CAPVT QVINTVM.

De modo, ratione, & industria litteras componendi.

QVICVMQVE hoc artificio vti cupit. Primum scripturus litteras, eas componet ope Dictionarij primi, signati littera A; litteras verò transmissas lecturus vtetur Dictionario secundo, signato littera B. Litterati & studiosi latina linguâ vti possunt, tanquam toti Europæ communi; Idiotæ verò lingua, quam ex his quinque norunt, vernaculâ, id est Gallus Gallica, Italus Italianâ, Hispanus Hispanicâ, Germanus Germanicâ, si præter hanc nullam aliam norint, pro compositione litterarum vtentur. Exemplum demus in lingua latina, quod quicumque fecutus fuerit, in reliquis linguis pariter componendis, difficultatem habere non poterit. cum modus idem, eadem ratio, operandi praxis in omnibus sit eadem.

PARADIGMA PRIMVM.

De modo componendi litteras.

NOTA primò quicumque ad alium quempiam huius artificij opẽ scribere desiderat, is ante omnia tenorem epistolæ verbis quantum fieri potest paucis, simplicissimis, & maxime obuijs, omni verborum superfluitate vitatâ, concipiat. Non enim in hoc artificio attenditur elegantia, neque conceptus acumen aliquod præferant, quæ purè accidentia sunt, sed ipsa sola & nuda conceptus substantia paucissimis verbis comprehensa ponenda est. Cum enim hic vel vna lingua, qualiscumque tandem illa sit, omnes alias in se comprehendat, elegantia verò cum non in omnibus linguis eodem modo se habeant, ab ijs omnino tibi abstinendum esse putes velim. Sed ex exemplo siue paradigmate procedendi modum facillè perspicias.

Sit itaque hic epistolæ formandæ conceptus.

Petrus noster amicus venit ad nos, qui portauit tuas litteras, ex quibus intellexi tuum animum, & faciam iuxta tuam voluntatem.

Hic est tenor litterarum paucissimis & simplicissimis verbis comprehensus. Et epistolam quidem non eo modo quo passim litteræ scribuntur, sed verba singula ad perpendicularum, seu columnaliter disponere debes, vt sequitur:

Exemplum quomodo epistolæ verba disponenda sint?

Positâ itaque verborum formula concepta quo vides modo, scriptionem sic adorieris.

1	<i>Petrus</i>	xxvii. 36.	N	1.	Quære in dictionario I. signato lietera A. vocem primam epistolæ <i>Petrus</i> & quoniam hoc nomen, <i>Petrus</i> , his numeris signatum reperies xxvii. 36., hosce numeros appones e regione nominis, <i>Petrus</i> , in epistola perpendiculariter disposita, vt vides.
2	<i>noster</i>	xxx. 21.	N	2.	Quære in dictionario I. in prima columna vocem <i>noster</i> & numeros ei appositos. xxx. 21. appone in epistola voci, <i>noster</i> , vt vides.
3	<i>amicus</i>	ii. 5.	N	3.	Quære in dictionario I. <i>Amicus</i> & inuenies illud signatum numeris ii. 5. quos appone ad <i>Amicus</i> .
4	<i>venit</i>	xxiii. 8.	N	4.	Quære iterum in dictionario I. verbum <i>venit</i> , siue <i>venire</i> , semper enim verba in infinitiuo quæri debent, & inuenies signatum numeris xxiii. 8. quos appone verbo <i>venit</i> .
5	<i>ad</i>	xxviii. 10.		5.	Quære in eodem, aduerbium <i>Ad</i> , & appositos numeros appone ad <i>Ad</i> , scilicet xxviii. 10.
6	<i>nos</i>	xxx. 20.		6.	Quære pronomen <i>nos</i> , & numeros ei adscriptos appone ad <i>nos</i> . scilicet xxx. 20.
7	<i>qui</i>	xxx. 22.		7.	Quære <i>Qui</i> & appositos numeros appone <i>Qui</i> . scilicet xxx. 22.

B

Quæ-

8	<i>portauit</i>	xvii. 29.	¶	8. Quære verbum <i>Portare</i> & numeros xvii. 29. ei appone.
9	<i>tuas</i>	xxx. 28.	¶	9. Quære <i>Tuus</i> eique numeros xxx. 28. appone.
10	<i>litteras</i>	xiii. 16.	¶	10. Quære <i>Littera</i> , & numeros inuentos ei appone xiii. 16.
11	<i>ex</i>	xxix. 12.		11. Quære particulam <i>Ex</i> eique adscribe numeros xxix. 12.
12	<i>quibus</i>	xxx. 22.	¶	12. Quære pronomen <i>Qua</i> eique appone numeros xxx. 22.
13	<i>intellexi</i>	xii. 3.	¶	13. Quære <i>intelligere</i> & numeros inuentos xii. 3. appone.
14	<i>uum</i>	xxx. 28.	¶	14. Quære <i>tuus</i> eique numeros adscriptos xxx. 28. appone.
15	<i>animum</i>	ii. 13.	¶	15. Quære <i>animus</i> numerosque ii. 13. ei scriptos iunge.
16	<i>atque</i>	xxix. 5.		16. Quære <i>atque</i> , numerosque xxix. 5. adscribe.
17	<i>faciam</i>	viii. 25.	¶	17. Quære <i>facere</i> & numeros viii. 25. ei appone.
18	<i>iuxta</i>	xxix. 20.		18. Quære <i>iuxta</i> numerosque xxix. 20. adiunge.
19	<i>tuam</i>	xxx. 28.	¶	19. Quære <i>tuus</i> & numeros xxx. 28. appone.
20	<i>voluntatem</i>	xxiii. 40.	¶	20. Quære <i>voluntas</i> eique adscriptos numeros adiunge.

Nota in hac constructione nominum & verborum, nullam adhuc constructionem esse, sed nudam tantum verborum nominumque positionem; vt itaque perfectam constructionem obtineas iuxta tenorem formulæ epistolij, sic operare.

In cap. 6. tabulam posuimus, quâ modus, numerus, tempusque verborum continentur suis signis expressa, & in fine notas casuum quoque obseruabis, hanc pone ante te; deinde cum nomina, *Petrus, tuus, Amicus* sint nominatiui casus, appone illis notam, quam nominatiuus exprimit, sic **N**.

- 4) Quia *Veni* præteritum perfectum refert, adde ei post numeros hanc notam **¶**. quæ nota est præteriti perfecti singularis numeri.
- 5) Vox *Ad* indeclinabilis est, ideo quemadmodum cætera aduerbia, ita & hæc sine nota vlla ponantur; quod semel monuisse sufficiat.
- 6) Pronomina verò & relativa, vt. extensa habentur in propria columna.
- 7) signata numero xxx. ita numeris quoque proprijs iisdem adscriptis exprimentur, vt proinde vel ex ipsis numeris cognoscas facillè cuius casus sint.
- 8) Cum *Portauit* præter. perf. & 3. personæ sing. num. sit, ei apponas notam **¶**.
- 9) *Litteras tuas* appone hanc notam accusatiui casus plur. num. nempe **¶**.
- 10) Adde numeros in appropriatis columnis occurrentes, vt in formula.
- 11) patet.
- 12)
- 13) Quoniam verbum *Intellexi* præteriti perfecti primæ personæ singularis numeri est, ei notam huiusmodi **¶** vti tabula docet, appone.
- 14) Et quia *uum animum* accusatiui casus est, adde eis notam accusatiui casus **¶**.
- 15)

- 16 De aduerbijs iam dictum est.
 17 Quoniam *faciam* futurum sing. num. & primæ personæ est, addes ei ex tabula symbolum congruum, hoc pacto. **I**
 18 *Iuxta* indeclinabile nullum signum habet.
 19 *Tuam* quare in columna pronominum.
 20 *Voluntatem* quoniam Accusatiui casus est, & sing. num. appone ei notam eius, sic **A**

Atque ita tuam epistolam per numeros notasque habebis constructam, omnibusque numeris absolutam, vti in sequentis linguarum epilogismi vltima columna apparet. Rem fusius quam par esset deduximus, ne cuiquam serupulus in operatione occurreret.

Hæc itaque signa sola, id est numeros cum appositis notis descriptos, transmittes ad diuersos amicos, diuersis in regionibus commorantes, verbi gratia Gallos, Italos, Hispanos, Germanos, Græcos, Latinos, Hebræos, Arabes, & singuli singula sensa mentis tuæ, eo quo paulò post dicam modo, scitè percipient; & si omnes totius mundi linguæ hoc pacto ordinatæ essent in hoc libro, omnes & singuli ex numeris & notis hic positis, quid velles, vnusquisque in lingua sua vernacula (posito tamen omnes hunc librum habere) cognoscerent: atque in hoc potissimum consistit huius artificij combinatiua constructio.

NOTAE IN PRAEDICTAM PRAXIM.

1 **Q**UONIAM in litteris componendis nihil magis obuium est, quam pronomina tum absoluta, tum relatiua, aduerbia quoque & propositiones, quemadmodum etiam duo verba, Sum, & Habeo; ne scripturus litteras semper quærere cum aliquo tædio cogeret; nos facilitati in omnibus consulentes in fine adiunximus proprias tabulas, vti titulus singularum columnarum docet, in quibus fusè pronominum, declinationum, vti & in verbis Sum, & Habeo, modos, tempora, casus, sine notis tamen verborum, columnis proprijs posuimus, vt proinde nil aliud factu opus sit lectori, quam vt numeros vniciuique adscriptos seorsim correspondentibus verbis adscribat, vti dictum fuit.

2 Si in Dictionario non inueniretur aliquod nomen & verbum, quo in epistola conscribenda vti vellet; tunc aliud Synonymum ipsi substituatur, verbi gratia, si quis epistolam composuisset hoc initio, *Appulit ad nos*, & in Dictionario nomen hoc non reperiretur, tunc loco deficientis substitui posset nomen *venit*; hoc pacto nomen *portare*, casu quo id non reperiretur in Dictionario, substitui possent verba, *adferre*, *consignare*. Quod non solum de verbis quibuscunque tandem intelligi velim, sed & de nominibus adiectiuis, proprijs, similibusque.

3 Si quædam verborum constructio non congrueret, aut difficilior foret, tunc in aliam quamcumque faciliorem eam mutare poteris, ita vt sensus tamen epistolæ quoad substantiam remaneat.

4 Non debet in hoc artificio attendi verborum elegantia, & numerosa periphrasus, sed simplicissima constructio, & quantum fieri potest, verbis & vocibus nudis, sine ornatu concepta.

5 Plærumque in hoc artificio ex varietate idiomatum contingit, adiectiuum siue epitheton aut relatiuum aliquod, quod in lingua latina postponitur, necessario in alia lingua ad Cacophoniam vitandam præponi debere; verbi gratia, malè sonat in Gallico, *Pere nostre*, aut, *Amy nostre*, quorum tamen vtrum-

que in Latino bene sonat, *Pater noster, Amicus noster.* hoc si aduerteris, nihil aliud legenti faciendum esse scias, quam vt vel calamo, vel mente sola legens, male sonantia verba inuertat. Sed hæc vti nullius momenti sunt, ita facile à quolibet corrigi possunt. Sufficit itaque id innuisse.

6 Si verò quispiam ignarus linguæ Latinæ, Gallicæ linguâ scribere vellet, is primò litteras gallicas ex Dictionario I. verbis Gallicis, in columna signata nomine *Gallica* occurrentibus, & ordine alphabetico dispositis epistolam de qualibet re conficiat, & singulis appropriatos numeros addat; deinde, iuxta tabulam quam cap. sequenti de modis, tempore, numero, persona, exhibebimus, notas apponet cuilibet coniugationi verborum, aut casibus nominum proprias. Et hisce peractis mittet ad quascumque mundi partes litteras, earumque per notas appositas sensum percipient, adeò vt quod lingua Gallica conscriptum erat epistolium, vnaquæque Natio in sua lingua intelligat. Quod de Gallica lingua diximus, idem intelligendum est de Italica, Hispanica, Germanica lingua; immo si reliquarum Nationum linguæ hisce infererentur, eodem quo hic disposuimus quinque præcipuas Europæ linguas, modo, & ratione dico & Arabes, Ægyptios, Armenos, Æthiopes, Syros, Indos, Sinas, Iapones, Africanos, Americanos, linguas ea facilitate intellecturos, ac si propria & natiua linguâ scriptæ fuissent. Quomodo verò dictarum Nationum dictionaria hisce quinque ordine inferenda sint, supra cap. 4. docuimus, vbi statim vel vnicuique artificij dispositionem capienti, modus suggeretur. Sed vt exemplum luculentius appareat, hic specimen adnectimus octo linguarum.

Specimen reductionis octo linguarum ad vnam.

Latina	Græca	Hebraica	Arabica	Italica	Gallica	Hispanica	Germanica	Littera omnibus linguis communes.
Petrus	Πέτρος	בְּתְרוֹם	بطرس	Pietro	Pierre	Pedro	Peter	xxvii. 36. N
noster	ἡμῶν	אֲחוּ -	حبيبه	nostro	nostre	nuestro	vnser	xxx. 21. N
amicus	φίλος	בֵּן	دَا	amico	amy	amigo	freundt	ii. 5. N
venit	ἦκε	בָּא	جَا	è venuto	est venù	à venido	ist kommen	xxiii. 8. N
ad	πρὸς	אֵלַי -	إِلَي	à	à	a	zu	xxviii. 10.
nos	ἡμᾶς	נִו	الذِي	noi	nous	nosotros	vns	xxx. 20.
qui	ὃς	אֲשֶׁר	الذِي	il quale	le quel	que	vvelcher	xxx. 22.
portauit	ἔνεγκεν	חָבִיא	يعطي	hà portato	à portè	ha trahido	hat gebracht	xvii. 29. N
tuas	σου	אֲגֵרְתָּ -	رسالة	la tua	ta	vuestra	deinen	xxx. 28. A
litteras	ἐπιστολάς	דָּ	تلك	lettera	lettre	carta	brieff	xiii. 16. A
ex	ἐξ	מִמֵּי -	من	dalla	de	de	aufs	xxix. 12.
quibus	ἵς	נַח	ها	quale	la quelle	la qual	vvelchen	xxx. 22. A
intellexi	συγγίκα	הִיבְנַחִי	عقلت	ho inteso	jay entendu	he entiédido	ich hab verstanden	xii. 3. N
tuum	σου	נַפְשִׁי -	نفس	la tua	ton	vuestro	dein	xxx. 28. A
animum	θυμὸν	דָּ	كِي	intentione	intention	animo	gemüth	ii. 13. A
&	καί	ו	و	è	&	y	vnd	xxix. 5.
faciam	ποιήσω	אֶעֱשֶׂה	اعمل	farò	ie feray	harè	vwill thun	vii. 25. I
iuxta	κατά	כַּ	ك	conforme	selon	segun	nach	xxix. 20.
tuam	ῶ	דְּעֹנִי -	إِلا	alla tua	ta	vuestra	deinem	xxx. 28. A
voluntatem	θελημα	דָּ	ذِك	volontà.	volontè.	volontad.	vwillen.	xxiii. 40. A

Si itaque vltimæ columnæ notas exscripseris, & miseris ad Latinum, Græcum, Hebraum, Arabem, Italum, Gallum, Hispanum, Germanum, quos tamen omnes exemplar dictionariorum habere suppono, tunc horum singuli tam scitè & facilè intelligent sensum epistolæ, ac si natiua lingua exarata fuisset. Et quod diximus de hisce octo linguis, de omnibus alijs. totius mundi, si singula suas columnas in hoc artificio, iuxta ea quæ cap. 4. insinuauimus, obtinerent. Græcus enim statim ad suam columnam, Hebraeus ad suam, ad suam Arabs, vti Gallus, Italus, Hispanus, Germanus, singuli ad suas recurrerent, dummodo exemplar huius libri polyglossi haberent. Necesse quoque foret, vt omnes gentes, quorum dictionaria hic inseruntur, pariter instructionem haberent, quâ quomodo scribendum, legendumque esset, intelligerent, quod aptè fieret, si instructio hæc nostra in quamcumque pariter linguam verteretur.

CAPVT SEXTVM.

De modo legendi litteras suis numeris & notis signatas, quod fit opere

Dictionarij II. signati littera B.

POSTQVAM itaque quispiam quascumque tandem litteras, quascumque, ex his 5. positas, lingua conscriptas acceperit, tunc primò ad sensum epistolæ per notas descriptas percipiendum, accipiet Dictionarium II. signatum littera B. ante se, in quo reperiet duplices numeros, quorum priores maiusculi in singulis folijs exarati spectantur, ac indicis simul foliorum notarumque officium sustinent; posteriores minusculi siue zyptra sunt, & in singulis columnis ordine naturali, iuxta nominum & verborum seriem disponuntur, & indicant ea quæ quærentur, nomina. Apponuntur & hisce numeris vt plurimum notæ coniugationum & declinationum, siue casuum.

1 His probè peractis te accinges ad interpretationem notarum. Cum primæ notæ in littera sint xxvii. 36. N. quare in dictionario II. folium quod maiusculi numeri indicant, verbi gratia xxvii. deinde descende in serie numerorum cuiuscumque tandem columnæ, vsque dum minusculum repereris numerum, proprio nomini correspondentem, videlicet 36. & hic è regione monstrabit nomen quod quærebas; quia verò hi numeri adiunctam habent hanc notam N, signum Nominatiui, seorsim in charta scribes, *Petrus* in Nominatiuo.

2 Vide sequentes numeros xxx. 21. N, eosque quare fol. xxx. Dictionarij II. B, deinde descende in quamcumque tandem columnam ordine naturali numerorum, vsque ad 21. & inuenies è regione ei correspondere in Latino, *no-ster*, quoniam ipsius numeri notam hanc nominatiui adiunctam habent, pones hoc nomen *no-ster* in nominatiuo.

3 Obserua tertio loco positos numeros 11. 5. quorum primum in Dictionario II. quare 11. & deinde descende vsque ad numerum 5., & hic ostendet è regione nomen quod quærebas, videlicet *Amicus*, cui cum hæc nota N apposta sit, seorsim in nominatiuo pones: in reliquis verò linguis, nomina propria ferè indeclinabilia sunt, quibus nota N. seruit in omnibus casibus.

4 Obserua numeros quarto loco positos, & sunt xxi. 8. cum adiuncta nota Ne quare itaque fol. xxiii. inter numeros minusculos numerum 8., & hic tibi è regione monstrabit verbum *venire*, nota vero Ne, monstrat nomen in tertia persona sing. num. præter. perf. ponendum esse. seorsim itaque pones *venit*.

5 Obserua iterum quinto loco positos numeros xxviii. 10. quos quare fol. xxviii. in quo descende vsque ad numerum 10., & hic è regione mon-

stra-

strabit *Ad*, quod seorsim appones vocibus reliquis iam collectis.

6 Cum sexto loco numeri sint xxx. 20. cum nota \overline{A} : quares folium xxx. & in eo zyphram inter ordine naturali descendentes numeros, 20, cui è regione responderet *nos*, seorsim itaque *nos* reliquis iam collectis vocibus appone.

7 Cum septimo loco occurrant numeri xxx. 22. quares folium quod maiusculi numeri indicant in Dictionario B, & vnà numerum minusculum inter ordine descendentes numeros, 22., & hic, videlicet 22., e regione ostendet tibi vocem *qui*, quam seorsim pones.

8 Cum octauo loco occurrant numeri xvii. 29, \overline{E} , quare in fol. xvii. numerum 29., & inuenies eum respondere verbo *portare*; quia verò numeri hanc notam \overline{E} adiunctam habent, pones hoc verbum in tertia persona, sing. num. præteriti perfecti *portauit*, hæc enim nota, vti ex tabula notarum coniugationis patet, ostendit personam, numerum & modum verbi, scribe itaque *portauit*.

9 Cum nono loco occurrant numeri xiii. 16. \overline{A} , in fol. xiii. numerus 16. indicabit *Tuus*, quem iuxta signum Accusatiui casus, plur. num. seorsim pones in Accusatiuo.

10 Cum iterum decimo loco occurrant hi numeri xxx. 28. \overline{A} , quares in folio xxx. numerum 28., cui è regione correspondet vox *littera*, & quia notam præterea adiunctam habet \overline{A} , notam Accusatiui casus, plur. num. seorsim pone *litteras*.

11 Cum vndecimo loco occurrant numeri xxix. 12. quare in folio xxix. numerum 12., qui è regione præpositionem *ex*, quam seorsim reliquis appones, monstrabit.

12 Numeros hoc loco positos xxx. 22. \overline{A} quare in fol. xxx. & numerus 22. è regione ostendet, *qui* cum nota Ablatiui pluralis numeri \overline{A} , nude & *quibus* appone seorsim.

13 Numeri occurrunt xii. 3. \overline{I} . quare in fol. xii numerum 3. & è regione eius inuenies verbum *intelligere*, & quia nota \overline{I} significat primam personam sing. numeri, præteriti perfecti, seorsim pones ad reliquas voces iam inuentas *intellexi*.

14 Numeri occurrunt xxx. 28. quare itaque in fol. xxx. numerum 28. & inuenies è regione *Tuus* cum nota pariter Accusatiui \overline{A} . pone itaque seorsim *tuam*.

15 Numeri occurrunt ii. 13. \overline{A} . quare in fol. ii. num. 13. & è regione inuenies *Animus*, nota verò \overline{A} indicat in Accusatiuo ponendum esse; *Animum* itaque appone seorsim reliquis.

16 Numeri occurrunt xxix. 5. quare in fol. xxix. numerum 5. è cuius regione occurret *Atque*, vel *&*, quam seorsim pones.

17 Numeri occurrunt viii. 25. \overline{I} quare fol. viii. numerum 25. & inuenies ei respondere verbum *facere*, \overline{I} verò indicat primam personam sing. num. futuri temporis, pone itaque seorsim *faciam*.

18 Numeri sunt xxix. 20. qui indicant fol. xxix. per numerum 20. aduerbium *iuxta*, quod seorsim pone.

19 Numeri sunt xxx. 28. qui indicant fol. xxx. per numerum 28. *tuus*. Itaque ob notam \overline{A} appositam, pones seorsim *tuam*.

20 Numeri sunt xxiii. 40. \overline{A} qui indicant fol. xxiii. per numerum 40. *voluntas*. Itaque ob notam \overline{A} appositam, pones seorsim *voluntatem*.

Ex his omnibus peractis prodibit sensus epistolæ perfectus. *Petrus noster amicus, venit ad nos, qui portauit tuas litteras, ex quibus intellexi tuum animum, & faciam iuxta tuam voluntatem.*

Atque hæc in quacumque lingua ex his quinque, ex quibus dictionarium constat, intelliguntur.

Vide s itaque ex hoc vel vnico exemplo, modum procedendi in legendis quibusuis alijs litteris, quantumuis longis & copiosis.

NOTAE IN PRAEDICTAM PRAXIM.

Ac, tametsi in principio laboriosa videbuntur, magnam tamen animo voluptatem pariunt, dum in tanta nominum & verborum mole, per solos numeros mira quadam & inuisa hucusque dispositione combinata infallibili praxi, quod quaerit, inuenit, & si sibi praxim hanc quispiam familiarem reddiderit, non tantum cum voluptate sensum eruet, sed & cum maxima facilitate. Experti sunt hanc praxim Augustissimus Cæsar LEOPOLDVS I. vnâ cum Serenissimo Archiduce LEOPOLDO GVILIELMO, & quod dixi, verum se reperisse attestati sunt. Vti ex testimonio literarum huic operi præfixarum patet.

2 Ante omnia sibi familiares reddere conentur notas coniugationum, quas in sequenti tabula apponimus; neque res vllam difficultatem habet, cum reliquæ omnes ex tribus hisce figuris U. N. I. constructæ sint.

Schemata Notarum, quibus modus, tempus, numerus verborum indicantur.

Verbum Actiuum.

Sing.	1	U	Amo
	2	U	amas
	3	U	amat
Præfens.	1	U	amamus
	2	U	amatis
	3	U	amant.
Sing.	1	N	Amavi
	2	N	amauisti
	3	N	amauit
Præt.	1	N	amauimus
	2	N	amauistis
	3	N	amarunt.
Sing.	1	V	Amans
	2	V	amantes
Sing.	1	I	Amabo
	2	I	amabis
	3	I	amabit
Futurum	1	I	amabimus
	2	I	amabitis
	3	I	amabunt.
Sing.	1	C	Ama
	2	C	amate.

Verbum Passiuum.

Sing.	1	U	Amor
	2	U	amaris
	3	U	amatur
Præfens.	1	U	amamur
	2	U	amamini
	3	U	amantur.
Sing.	1	N	Amatus sum
	2	N	amatus es
	3	N	amatus est
Præt.perf.	1	N	amati sumus
	2	N	amati estis
	3	N	amati sunt.
Sing.	1	V	Amatus
	2	V	amati
Sing.	1	I	Amabor
	2	I	amaberis
	3	I	amabitur
Futurum	1	I	amabimur
	2	I	amabimini
	3	I	amabuntur.
Sing.	1	C	Amare
	2	C	amamini.

Casus Singularis numeri.

N Nominatiuo
G Genitiuo
D Datiuo
A Accusatiuo
V Vocatiuo
A Ablatiuo.

Casus pluralis numeri,

N Nominatiuo
G Genitiuo
D Datiuo
A Accusatiuo
V Vocatiuo
A Ablatiuo.

Vides itaque in hac tabella, hanc notam presentis temporis sing. num. \cup personam exprimi per virgulas ei additas, vt si vna ei addatur \cup , primam personam, si duæ, sic $\cup\cup$ personam secundam; si tres $\cup\cup\cup$, tertiam personam indicat. In plurali verò numero, nota non nisi puncto differt à priori; personas indicant virgulæ ei appositæ \cup 1. $\cup\cup$ 2. $\cup\cup\cup$ 3.

Præteritum perfectum singularis numeri, vt vides, per notam priori inuersam indicatur, sic \cap cui virgulæ iunctæ ostendunt $\cap\cap$ $\cap\cup$ $\cap\cup\cup$ personas: pluralis verò numeri per eandem puncto tantum differentes, vt \cap $\cap\cup$ $\cap\cup\cup$. Pari pacto nota futuri I primam personam, II secundam, III tertiam personam singularis numeri indicat; pluralis verò numerus personarum notatur per lineolam extremitati figuræ appositam, sic I II III . Atque hoc pacto omnia occurrentia verba actiua signabuntur. Notæ verbi passiuæ nullam prorsus differentiam habent, à verbi actiuæ modo, tempore, numero, nisi lineolam quandam, quæ notis supraponitur. hoc pacto: \cup $\cup\cup$ $\cup\cup\cup$, *Amor, amaris, amatur*: sed hæc omnia ex tabula à tergo posita clarius patent, quam vt fusius explicari mereantur. Vides præterea modum Casuum notas explicandi: qui casus sunt 6. Nominatiuus, Genitiuus, Datiuus, Accusatiuus, Vocatiuus, Ablatiuus, Singularis & Pluralis Numeri; & hæc notas nihil aliud esse, quam initiales litteras Casuum, quibus circellus appositus indicat Num. Sing. Pluralem verò numerum indicat in iisdem notis producta lineola, quibus singuli signantur.

Nota in Casuum expressione his notis tantum Latinos vt; in reliquis verò linguis idiomaticis, quemadmodum earum nomina ferè indeclinabilia sunt, ita quoque hæc opus non habent, sed tantum articulorum appositione distinguuntur.

C A P V T S E P T I M V M .

De Vtilitate huius Artificij .

SI Dictionarium omnibus numeris completum esset, ita vt nulla verba aut nomina deessent, certè id omnibus reliquis dictionarijs præstantius foret. Nos ad artificij dispositionem ostendendam, dictionarium quantum fieri potuit, non nisi necessarijs verbis & nominibus, vsu magis tritis, hoc loco laboris vitandi causa cōcinnauimus; sperantes futurum, vt aliquis forsan maiori otio indulgens, id suæ perfectioni restitutum, præcipuis orbis idiomatis applicaturus sit.

Vtilitas itaque prima huius artificij in hoc consistit, vt quilibet etiam non nisi vernaculâ instructus, nihilominus cum omnibus mundi populis, reciproco litterarum commercio correspondere possit, vt ex paradigmatis patuit, posito omnes huius Syntagmatis copiam, & linguas omnes simili modo dispositas habere.

Secunda hæc est. Quod si quispiam reliquarum linguarum ignarus, nosse velit, quidnam significet in alijs linguis quodpiam, siue verbū, siue nomen aliudue simile, is statim id obtinebit, si in primo dictionario quærat verbū aut nomen, cuius significationem in alijs linguis scire cupiet, numeros deinde ei adscriptos in secundo dictionario quærat, & numerus zyphratus statim ei indicabit in eadem transuersa nominum serie, vocis significationem in Latina, Italica, Gallica, Hispanica, Germanica. & si artificium ad omnes linguas esset traductum, dico, pari pacto eum in vnâ & eadem serie dictæ vocis significationem, in quacumque tandem lingua inuenturum. Eadem ratione epistolam construet iuxta tabulam quæ signa coniugationis & declinationis exhibet.

Tertia vtilitas est, quod huius artificij ope, quilibet Steganographico stylo arcana mentis suæ adeò sub epistola huiusmodi notis exarata velare possit, vt præter correspondentes, nemo alius eam penetrare queat, & consistit in sola numerorum, singulis nominibus verbisque adscriptorum, transmutatione. Sed hæc Lectori tantum indigitasse sufficiat.

FINIS I. SYNTAGMATIS.

A

DICTIONARIUM PENTAGLOSSUM SIVE QUINQUE LINGVARVM IVXTA ORDINEM ALPHABETICVM DISPOSITVM.

Seruit Litteris componendis, & scribendis.

IVXTA NOMINA FRONTI INSCRIPTA.

PARÆNESIS AD LECTOREM.

CVM hoc Dictionarium Pentaglossum Alphabetico litterarum ordine in vnaquaque ex his quinque linguis constitutum sit; Litteras in quacumque tandem lingua ex dictis quinque compositurus, primò Epistolam breuibus simplicibusque verbis concipiet, conceptam in voces, nomina, verba, aduerbia, ceterasque particulas, perpendiculari ordine in columnæ formam, vti in præcedentibus dictum fuit, dispesces, & deinde singula ordine vocabula, v.g. Latina in columnis (Latina) signatis, quæres. Inuentis verò vocabulis numeros singulis vocibus adscriptos, perpendiculari descensu seorsimpones, quibus si ad constructionem faciendam, coniugationis ac declinationis signa supra Cap. descripta apposueris, habebis epistolam conscriptam: quam Italus, Hispanus, Gallus, Germanus, etiamsi Latinæ linguæ ignari, ex II. Dictionario, vt in primo eius folio docemus, sine difficultate intelligent. Si vero in primo Dictionario vocabulum aliquod non intelligeretur; numerum ei adscriptum quare in II. Dictionario; & habebis quæsitum.

C

Latina

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
A		A		A		A		A	
Abalienare.	I. 1	astenerere.	I. 4	abstenir.	I. 4	abstenir.	I. 4	abhalten.	I. 4
abdere.	I. 2	abbracciare.	II. 10	abayer.	XII. 35	abraçar.	II. 10	abschneiden.	I. 5
abire.	I. 3	abandonare.	VI. 23	abbaiffer.	VII. 2	abrir.	II. 20	abeudvverden.	I. 21
abstinere.	I. 4	abbassare.	VII. 2	abandonner.	VI. 26	abaxar.	VII. 2	abtragen.	III. 2
abscindere.	I. 5	à che hora.	XIX. 5	acquerir.	I. 16	ablaudar.	XIV. 21	absteigen.	VII. 5
absque te.	I. 6	acesosa.	XVI. 11	accoustumer.	V. 21	aborrecer.	XV. 23	abhalten.	VII. 4
acuere.	I. 7	accendere.	XI. 21	accomoder.	X. 8	açotar.	XXIII. 19	abschneyden.	
acetarium.	I. 8	accomodare.	X. 8	acheter.	VIII. 7	açucar.	XX. 2		XI. 33
accipiter.	I. 9	acquistare.	V. 35	acheuer.	XVII. 2	acordar.	XIX. 36	abbrechen.	XIV. 35
acipenser.	I. 10	accostumare.	V. 21	aduenir.	I. 15	acabar.	IX. 7	absagen.	XIX. 15
acidus.	I. 11	acqua.	II. 24	adorer.	I. 17	açadon.	XIII. 9	ackeren.	II. 26
acutus.	I. 12	acuto.	I. 12	adourner.	IV. 21	acomodar.	X. 8	also.	XXI. 1
acus.	I. 13	accadere.	I. 15	adoucir.	XIV. 16	açafran.	VI. 7	allzeit.	XX. 33
accipere hospiti- tio.	I. 14	acquistare.	I. 16	agrappe.	IX. 8	aconsejar.	V. 23	alda.	XI. 5
accidere.	I. 15	adempire.	XVII. 2	ayusi.	XXI. 1	acostumbar.	V. 21	anhalten.	XXI. 9
acquirere.	I. 16	addolcire.	XIV. 16	aigre.	I. 11	acercar.	II. 23	antvvorten.	VII. 6
adorare.	I. 17	adulare.	III. 20	aymer.	II. 7	acontecer.	I. 15	annemmen.	XIX. 16
aduenire.	I. 18	affutare.	V. 13	aigneau.	I. 35	adonde is.	XIX. 2	adel.	XV. 15
adferre.	I. 19	affrestare.	IX. 1	aigu.	I. 12	adelantar.		amme.	XV. 24
adducere.	I. 20	agghiacciare.	X. 2	aller alentour.	IV. 26		XVIII. 3	anzünden.	XI. 31
aduesperascere.	I. 21	aguzzare.	I. 7	aller.	XII. 12	adorar.	I. 17	anfangen.	XI. 19
admiscere se.	I. 22	agro.	I. 11	allumer.	XI. 31	adquerir.	I. 16	anziehen oder Kley- den.	XI. 16
ad nihilum redi- gere.	I. 23	adirare.	XII. 10	alose.	XII. 29	aguiera.	XIII. 10	ankleben.	IV. 36
admonere.	I. 24	adorare.	I. 17	ameiner.	I. 20	agua.	II. 24	anhören.	III. 3
admirari.	I. 25	à hora di prāzo.	XIV. 9	amender.	VIII. 8	agnedo.	I. 12	aurüren.	II. 39
ægrè ferre.	I. 26	aiutare.	XII. 18	amoindrir.	VII. 16	aguzar.	I. 7	anders.	I. 37
ægrotus.	I. 27	alienare.	I. 1	amiabile.	II. 9	ahogar.	XXI. 23	angehen.	I. 32
ægrotatio.	I. 28	alcuno.	XVIII. 28	amiabletè.	II. 8	ahorrar.	XVI. 18	ankommen.	I. 18
ædituus.	I. 29	alcuno.	I. 38	apprendre.	VII. 18	alguno.	I. 38	anbeten.	I. 17
æquare.	I. 30	alto.	I. 39	amour.	II. 6	alofa.	XII. 29	arm.	XVI. 26
ædificare.	I. 31	alozza.	I. 40	amys.	II. 5	alto.	I. 39	armut.	XVI. 27
aggreddi.	I. 32	alloggiare.	I. 14	à midy.	XIV. 9	altura.	I. 40	arbeyten.	XIII. 1
agitare.	I. 33	alzare.	III. 1	anneantir.	I. 23	alçar.	III. 1	anffheben.	III. 1
agnoscere.	I. 34	allegro.	XII. 17	anglois.	II. 15	alquilar.	V. 13	aufgießer.	VIII. 2
agnus.	I. 35	allegro.	X. 21	angleterre.	II. 14	alegro.	X. 21	aufgeben.	VIII. 18
alius.	I. 36	allegrezza.	XIII. 4	an.	II. 13	alabarfe.	X. 26	aufgießen.	VIII. 2
aliter.	I. 37	altro.	I. 36	anette.	II. 12	almorzar.	X. 31	aufzsprechen.	
aliquis.	I. 38	altrimente.	I. 37	annonçer.	XV. 23	alegria.	XIII. 4		XVIII. 1
altus.	I. 39	amico.	II. 5	apporter.	I. 19	alegro.	XII. 17	aufzloschen.	XIX. 24
altitudo.	I. 40	anima.	II. 13	appareiller.	XVI. 19	alegrar.	XIII. 6	aufflofen.	XIX. 26
aliquid noui.	II. 1	amore.	II. 6	approcher.	II. 23	alegro.	XIII. 5	auffdecken.	XIX. 27
alea ludere.	II. 2	amoreuole.	II. 9	appaifer.	XVII. 14	alquasil.	XVII. 37	aste.	XXI. 4
albus.	II. 3	amorenolezza.	II. 8	appriuouiser.	VII. 25	algunos.	XVIII. 28	aufspahen.	XXII. 16
alere.	II. 4	amare.	II. 7	appartenir.	XVIII. 6	alatarde.	XVIII. 14	auffstehen.	XXII. 31
amicus.	II. 5	amollire.	XIV. 21	à quelle heu- re.	XIX. 5	alguno.	XXIII. 27	auffeinem Karren fa- hren.	XXXIII. 1
amor.	II. 6	anno.	II. 13	arriuer.	I. 18	amar.	II. 7	anruffen.	XI. 17
amare.	II. 7	antra.	II. 12	arrouser.	XIX. 31	amigable.	II. 9	aufflöfen.	XIX. 26
amabilitas.	II. 8	ammonire.	I. 24	armurier.	V. 40	amor.	II. 6		
amabilis.	II. 9	andar via.	I. 3	asseurer.	XX. 28	amabilidad.	II. 8		
amplexari.	II. 10	annullare.	I. 23	assembler.	V. 31	amansar.	XIV. 16		
ambulare.	II. 11	agnello.	I. 35	afne.	II. 33	à medio dià.	XIV. 9		
		à hora di prāzo.	XIV. 9			amouestar.	I. 24	Baden.	XI. 21

Latina.	Italiana.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
anas . II. 12	andare . XII. 12	afneffe . II. 34	amigo . II. 5	bachen . IX. 25
anglus . II. 13	annuntiare . XV. 23	affieger . XV. 29	amiable . II. 9	beherbergen . I. 14
anglia . II. 14	annodare . XXV. 5	attendre . XIV. 26	ama . XV. 24	bevvahren . II. 32
annus . II. 15	antivedere . VII. 38	attacher . XIII. 11	aniquilar . I. 25	beschen . II. 36
animus . II. 13	annegare . XXI. 27	auoir s'omeil . VII. 23	anegar . XXI. 27	benedeyen . III. 18
animo tristi . II. 16	apportare . I. 19	auançer . XVIII. 3	andar al deredor .	bestellen . IV. 35
anguste . II. 17	andar attorno . IV. 26	au soir . XXIII. 14		beklagen . IV. 39
anguis . II. 18	apparecchiare . XVI. 19	aucun . XVIII. 28	animo . II. 13	beichten . IV. 40
ante oculos . II. 19	aprire . II. 20	aucun . I. 38	año . II. 13	beuulligen . V. 3
aperire . II. 20	annualmente . XIX. 6	auoir . X. 16	andar . XV. 5	begreifen . V. 8
apocha . II. 21	arossire . XIX. 37	auarice . III. 6	aparejar . XVI. 19	bestendig . V. 10
appellare . II. 22	appartenere . XVIII. 6	auaricieux . III. 5	apazar . XIX. 24	bestendigkeit . V. 11
appropinquare .	arare . II. 26	autre . I. 36	apretar . XI. 15	begeren . VI. 19
	arriuare . I. 18	autrement . I. 37	apacentar . XVIII. 5	beschirmen . VI. 25
aqua . II. 24	ardire . III. 4	auoir pitie . V. 6	apofentar . I. 14	betriegen . VII. 3
aqualis . II. 25	ardito . III. 9	arondelle . X. 22	apressurar . VIII. 3	besseren . VIII. 8
arare . II. 26	ardire . III. 10	à tout quoy . XIX. 1	apostar . IV. 11	befetzen . VIII. 17
arena . II. 27	arditamente . III. 11	ayder . XII. 18	aprender . VII. 18	betriegen . VIII. 27
argentū viui . II. 28	arrabbiare . XI. 25		apocar . VII. 17	beschirmen . X. 9
armus . II. 29	argento viuo . II. 28	B	apaziguar . XVII. 14	bedancken . X. 7
ars . II. 30	armaruolo . V. 40	Blanc . II. 3	anade . II. 12	berauchen . XI. 18
artocrea . II. 21	arena . II. 27	baston . IX. 39	à que hora . XIX. 5	berauberen . XI. 22
asseruare . II. 32	arundine . X. 21	battre . XXIII. 19	agudo . I. 12	bespotten . XII. 8
afinus . II. 33	armare .	baptifer . III. 15	aque . III. 14	befehlen . XII. 15
afina . II. 34	ascingare . XXI. 2	baifer . XVI. 6	aqueellos . XI. 6	bellen . XII. 35
ascendere . II. 35	aspettare . XIV. 26	barbe . XIV. 7	à qui esta . X. 20	begütigen . XIV. 16
aspicere . II. 36	assicurare . XX. 28	baigner . XI. 21	arar . II. 26	beiffen . XIV. 19
astutus . II. 37	ascoltare . III. 8	benir . III. 18	arribar . I. 18	behalten . XV. 28
astutia . II. 38	asino . II. 33	beaucoup . XIV. 38	arueia . VIII. 11	belägeren . XV. 29
attingere . II. 39	asina . II. 34	beau . IX. 21	arrepentir . XVII. 24	bedecken . XVI. 2
atramentum . II. 40	assediare . XV. 29	beauté . XVIII. 14	arrena . II. 27	beladen . XVI. 12
atrollere . III. 1	ago . I. 13	berçer . XIV. 28	armero . V. 40	bereyten . XVI. 19
auferre . III. 2	attaccare . XIII. 11	bien . IV. III. 17	assado . XXIII. 18	begütigen . XVII. 14
audire . III. 3	alofa . XII. 29	bien matin . III. 19	assurar . XX. 28	bedencken . XIX. 22
audere . III. 4	auuicinare . II. 23	blanchir . IV. 5	asferter . XI. 36	bespotten . XIX. 30
auarus . III. 5	auaro . III. 5	bled . IX. 34	assentar . XX. 30	begießen . XIX. 31
auaritia . III. 6	auaritia . III. 6	blesser . XIII. 7	assies . XII. 13	begraben . XX. 36
augusta . III. 7	auanzare . XIX. 25	boutique . XII. 11	assi . XXI. 1	betrüben . XXII. 32
auscultare . III. 8	amazzare . XI. 24	boiteux . IV. 31	asno . II. 33	behendt . XXIII. 2
audax . III. 9	addurre . I. 20	brasser . IV. 38	asfr . V. 8	biegen . VII. 2
audacia . III. 10	B	briser . IV. 38	astuto . II. 37	bitten . XVII. 31
audacter . III. 11	Battezzare . III. 15	brebis . XVI. 9	astucia . II. 38	binden . XIII. 12
aula . III. 12	barattare . V. 16	brider . XI. 20	atacar . XIII. 11	blühen . IX. 14
auriga . III. 13	balia . XV. 24	brochet . XIII. 26	atormentar . XXII. 18	blüten . XX. 13
auis . III. 14	bastone . IX. 39	brouillas . XV. 4	atapar . XV. 30	bleiben . XIII. 39
	basciare . XVI. 6	boire . III. 21	atrenido . III. 9	böf . XVII. 35
	battere . XVII. 1	bontè . III. 22	atrenimiento . III. 10	boskeit . XVII. 34
	bargello . XVII. 37	broche . XXIII. 18	atar . I. XIII. 12	böslich . XIII. 35
Baptizare . III. 15	ballare . XX. 9		aner misericor-	brachmonat . XII. 26
bellū gerere . III. 16	bene . III. 17	C	dia . IV. 6	branüen . IV. 38
bene . III. 17	benedire . III. 18	car . XV. 1	auariento . III. 5	bringen . I. 19
bene precari . III. 18	ben per tempo . III. 19	caille . V. 22	auaricia . III. 6	bringen . I. 20
bene mane . III. 19	beffare . XIX. 30	calice . III. 31	auer . X. 16	brechen . IX. 32
bibere . III. 21	bere . III. 21		auentadero . IX. 12	

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
blandiri. III. 24	ello. IX. 21	carreau. XII. 34	axaber. VII. 5	C
bonitas. III. 22	enigno. XVII. 13	cacquetet. X. 1	aytarfe. XII. 10	
bona mulier. III. 23	ellamente. XVIII. 13	cacher. IV. 17	ayudar. XII. 18	Casteyen. III. 24
C	heltà. XVIII. 14	canelle. IV. 25	ayunar. X. 30	capittel. III. 26
Castigare. III. 24	biastemare. VIII. 19	ceindre. IV. 22	ayuntar. V. 31	capellan. XX. 1
capere. III. 25	bottasio. XXIII. 20	celer. IV. 16	ayrado. XII. 11	clocke. XXII. 15
capitulum. III. 26	bonità. III. 22	cent. IV. 15	azedo. I. 11	cüstor. I. 29
caligarius. III. 28	bottega. XXII. 1	cerise. IV. 14	azogue. II. 28	D
canonicus. III. 27	bianco. II. 3	celier. IV. 13	B	Dann. XV. 1
calix. III. 31	burlare. VIII. 12	chair. IV. 4	Bautizar. III. 15	dengätzetage. XXII. 21
candela. III. 30	buso. III. 29	charlier. VIII. 24	baril. VII. 22	dapffer. III. 9
cantor. III. 33	botta. VII. 22	chartier. III. 13	banco de pies. XX. 18	dapfferkeit. III. 10
cantare. III. 32	C	chauffer. IV. 6	banar. XI. 21	demüttigen. XXI. 28
calcei lanei. IV. 1	Carreniere. III. 13	changer. V. 16	barba. XIV. 7	der Papst. XVII. 25
catinus. IV. 2	castigare. III. 24	chantre. III. 33	bararse bermeio. XIX. 37	des mittags. XIV. 9
calefacere. IV. 6	capire. III. 25	chaufions. IV. 1	bolar. XXIII. 35	des morgens. XIII. 36
candefacere. IV. 5	capitolo. III. 26	chanter. III. 32	baston. IX. 39	des abents. XXIV. 14
cadere. IV. 7	canonico. III. 27	chaffer. XXIII. 5	bendexir. III. 18	deinten. II. 40
caput. IV. 4	calsettiere. III. 28	chaffer. IX. 38	bener. III. 21	dicke grobhey. VI. 3
carcer. IV. 9	candela. III. 30	chair dure. VII. 33	besar. XVI. 6	dickvveib. VI. 2
caro. IV. 8	calice. III. 31	chambre. V. 17	bellora. X. 5	dicktuch. VI. 1
caupo. IV. 10	cantore. III. 33	chandeille. III. 30	binda. XXIII. 21	dienen. XX. 40
canda. IV. 3	cantare. III. 32	chauffetier. III. 28	bien. III. 17	darffen. III. 4
canus. III. 29	capellano. XX. 1	chapelain. XX. 1	borrica. II. 1	durchstechen. XVI. 35
celare. IV. 16	cadere. IV. 7	chanoine. III. 27	bondad. III. 22	dencken. V. 7
calare. IV. 17	carne. IV. 8	chastier. III. 24	blanquear. IV. 5	E
cella promptua- ria. IV. 13	cantina. IV. 13	charger. XVI. 12	boz. XXIII. 38	Edel. XV. 14
camentarius. IV. 19	canella. IV. 25	chaster. XXIII. 6	boluer. XIX. 19	ehren. X. 24
camento extruere. re. IV. 19	cambiare. V. 33	cheoir. IV. 17	bramar. XIX. 34	ein kleinfrauw. XVI. 21
centum. IV. 15	capelli. VI. 6	cheueux. VI. 6	bruchete. XIII. 26	ein anderer. I. 36
cenare. IV. 20	camera. VI. 17	chercher. XXIII. 17	buscar. XXIII. 17	ein tag. VII. 20
cerasum. IV. 14	carne dura. VII. 3	cheuancher. VIII. 10	burlar. XIX. 30	ein roszaumen. XI. 20
certare pignore. IV. 11	canallo. VIII. 9	cheual. VIII. 9	buena muger. XII. 8	einer. XXIII. 27
certiorem facere. IV. 12	canabcare. VIII. 10	cigne. VI. 21	blanco. III. 23	ein ey. XVI. 20
cibus. IV. 28	carrettiero. III. 13	cinque. XVIII. 31	C	ein azel. XVII. 6
cibus. IX. 28	cacciare. XVI. 34	cinquante. XVIII. 33	ca. I. XV. 1	ein antuogel. I. 12
cingere. IV. 22	campana. XXII. 15	citè. XXIII. 39	cabeça. IV. 4	ein esell. I. 33
cinnamomum. IV. 23	cacciare. XXIII. 5	chiche. XXII. 6	cabellos. VI. 6	ein eselinne. II. 34
circumire. IV. 26	cacciatore. XXIII. 6	clocher. XXII. 7	caçador. XXIII. 5	ein meyfisch. XII. 29
circumdare. IV. 27	candelaro. XVII. 8	chichetè. XXII. 15	caçar. XXIII. 5	ein eymer. XXI. 7
citare. IV. 21	caricane. XVI. 12	clou. IV. 33	cada año. XIX. 6	ein elbogen. VI. 16
ciuilis. IV. 23	carta pecora. XIV. 5	clouër. IV. 32	cada dia. XIX. 7	ein kauffmân sack. XX. 16
ciuilitas. IV. 24	canalcare. VIII. 10	combattre. XVIII. 18	caër. IV. 7	ein brünnen. IX. 15
ciuitas. IV. 29	cauare. X. 18	confesser. IV. 40	cale. XVII. 17	ein gutermann. XXIII. 31
clamare. IV. 30	calzolaro. XXI. 35	commander. XII. 15	calçones. IV. 1	ein gute frauw. III. 23
claudus. IV. 30	celare. IV. 16	commençer. XI. 19	calçetero. III. 28	ein langer manns. XXII. 23
clano frigere. IV. 32	cento. IV. 15	cômèt estil. XVIII. 27	caliz. III. 31	
clauus. IV. 33	cenare. IV. 20	cuisinier. V. 5	camara. VI. 17	
	cacciare. IX. 38	complandre. IV. 39	caminar. XII. 14	
	cercare. XXIII. 17	commun. V. 9		
	che cosa. XVIII. 29	cognoistre. I. 34		
	chi. XVIII. 34	considerer. V. 17		
		concevoir. V. 1		

Latina.	italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
claudere. IV. 34	chiauaro. VIII. 22	condanner. V. 38	campana. XXII. 15	einlange fravv. XVII. 33
cogere cereuisiam. IV. 38	chiefa. XXII. 31	conforter. XXII. 12	ambiar. V. 33	eis. X. 4
cogitare. V. 18	cambiare. V. 33	conquerir. V. 33	candela. III. 30	eifer. VIII. 37
cogitare. V. 7	chiudere. IV. 34	conseiller. V. 23	canela. IV. 25	ein Knab. VIII. 30
cognatio. V. 15	cianciare. X. 1	coller. X. 6	canonigo. III. 27	dichten. IX. 5
coagmentare syl- labas. V. 25	citare. IV. 21	constant. V. 10	canfado. XII. 32	ein mengen. I. 22
cochleare. V. 14	cibo. IV. 28	constance. V. 11	cantero. IV. 19	ein par. XVI. 17
colligere. V. 19	cingere. IV. 22	consentir. V. 3	cantar. III. 32	ein rofs. VIII. 9
colus. V. 27	citta. XXIII. 39	consacrer. V. 34	cantor. III. 33	ein packet. VIII. 31
collocare. IV. 35	chiamare. XXIII. 34	corriger. XVIII. 15	candetero. XVII. 8	ein roch. XXII. 16
competere. IV. 36	chiamare. II. 22	corps. V. 30	caufar. XVIII. 32	entfahen. V. 1
commoueri mife- ricordia. V. 6	chiodo. IV. 33	cordonnier. XXI. 35	capatero. XXI. 35	entkleyden. VIII. 14
comprehendere. V. 8	ceraso. IV. 14	conter. V. 24	capellan. XX. 1	enterben. VIII. 15
communis. V. 9	circondare. IV. 27	contre. V. 28	capitolo. III. 26	engelland. II. 14
commutare. V. 16	cigno. VI. 21	coudee. VI. 16	capitero de arcas. XX. 26	englischer. II. 15
componere. V. 26	cinque. XVIII. 31	couleure. II. 18	cargar. XVI. 12	endthun. XXI. 11
comminisci. V. 32	cinquanta. XVIII. 33	courroux. XII. 9	carne. IV. 8	enthalten. VI. 30
commutare. V. 33	comandare. VII. 15	courroucè. XII. 11	carne dura. VII. 33	entgürten. VII. 14
conqueri. IV. 39	comprare. VIII. 7	coutil. VI. 11	çancos. X. 13	enthaupten. XVII. 32
confiteri. IV. 40	cogliere. V. 19	courtois. IV. 23	caracol. XIII. 13	entflichen. VIII. 3
concupere. V. 1	coltello. VI. 14	courrouçer. XII. 10	carpintero. VIII. 24	entbieden. XII. 21
confidere. V. 2	coltelliero. VIII. 21	courtoisie. IV. 24	carcel. IV. 9	entledigen. VIII. 16
consentire. V. 3	coltrica. VI. 11	courir. VI. 15	carettero. III. 13	enden. IX. 7
constare. V. 4	combattere. XVIII. 18	couttier. XVIII. 2	castigar. III. 24	entfrembden. I. 1
constans. V. 10	con che. XIX. 1	couteau. VI. 14	cauallo. VIII. 9	euvver. XXIII. 16
constantia. V. 11	cognoscere. I. 34	coutelier. VIII. 21	caualgar. VIII. 10	ertrinken. XXI. 27
contrectare. V. 12	confacrare. V. 34	couper ius. I. 5	cenar. IV. 20	erfüllen. XI. 11
conducere. V. 13	condennare. V. 38	coufter. V. 4	cenir. IV. 22	erfrevven. XIII. 6
confiderare. V. 17	congregare. V. 31	courir. XVI. 2	cercar. XV. 29	eingieffen. VII. 10
concionari. V. 20	contra. V. 28	coufturier. XX. 17	cerrar. IV. 34	erlangen. V. 35
confuescere. V. 21	confortare. XXI. 12	cracher. XXI. 18	cerrajero. VIII. 22	erde. XXII. 10
confilium dare. V. 23	conocchia. V. 27	craindre. XXIII. 9	chalatar. X. 1	erdtheeren. IX. 30
computare. V. 24	contare. XV. 22	creu. III. 29	ciento. IV. 15	erbsen. VIII. 11
contra. V. 28	consegliare. V. 23	creuer. VI. 5	cifne. VI. 21	er ist hie. X. 20
congerere. V. 31	compicere. V. 25	croire. VI. 4	citar. IV. 21	ervvürgen. XXI. 23
consecrare. V. 34	contentare. XVII. 14	cucillier. VI. 14	cinco. XVIII. 31	erfeufftzen. XXI. 34
confequi. V. 35	considerare. V. 17	cuider. XVI. 3	cinquenta. XVIII. 33	erforschen. XI. 32
contorquere. V. 36	confinare. XXII. 26	cuisiner. IV. 37	ciudad. XXIII. 39	erdichten. V. 32
contemnere. V. 27	condurre. VII. 29	cuellir. V. 19	clauar. IV. 32	erlangen. I. 16
condemnare. V. 38	confessare. IV. 40	cuue. VI. 10	clauo. IV. 33	erbarmen. V. 6
conflator armorum. V. 40	concupere. V. 1	crier. IV. 30	comandar. XII. 21	erleuchten. X. 33
	consentire. V. 3		comenzar. XI. 19	essen. VIII. 1
	commune. V. 9		comer. XVII. 36	eschenbaum. IX. 31
	constante. V. 10		competir. IV. 36	es ist. XV. 16
	constanza. V. 11		comprar. VIII. 7	es ist vvarlich. XII. 13
coquere. IV. 37	comeres. XVIII. 27	D	comun. V. 9	etliche. XVIII. 28
coquus. V. 5	cognoscere. I. 34	Danser. XX. 9	combidar. XI. 27	eysen. IX. 4
cor. V. 29	coda. IV. 3	deceindre. VII. 14	coger. V. 19	eyttel. XI. 26
corpus. V. 30	coprire. XVI. 2	desmeiner. I. 33	codo. VI. 16	eyttelkeyt. XXII. 34
corrumpere. V. 39	correre. VI. 15	debuoir. VI. 29	colgar. XXI. 33	eyttel chr. XXII. 35
coturnix. V. 22	correggere. XVIII. 15	decoler. XVII. 32	concebir. V. 1	eyleylen. IX. 1
crassus pannus. VI. 1	correfe. IV. 23	defaire. XXI. 11	codornis. V. 22	eychel. X. 5
crassa mulier. VI. 2	cortefa. IV. 24	debonnairel. XVII. 13	cola. IV. 3	eydt. XII. 16
crassitudo. VI. 3	cosi. XXI. 1	demeurer. XIII. 39		
		demeurer. X. 17		
		despendre. XIX. 21		

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
credere.	VI. 4 <i>coffare.</i>	V. 4 demander. XVIII. 20	<i>alcedar.</i> VI. 11	eyenlegen. XVI. 8
crepare.	VI. 5 <i>cucchiaro.</i>	V. 14 dent. VI. 37	<i>confortar.</i> XXI. 12	
crines.	VI. 6 <i>cyoco.</i>	V. 5 depriser. V. 37	<i>condemnar.</i> V. 38	VI. F
crocus.	VI. 7 <i>cuocere.</i>	IV. 37 deuant vous. II. 19	<i>confessar.</i> IV. 40	
cuius est.	VI. 8 <i>cullare.</i>	XIV. 28 deuenir. IX. 11	<i>consentir.</i> V. 3	Fackel. IX. 36
cudere.	VI. 13 <i>curuo.</i>	VI. 18 deuenir obscur. I. 21	<i>confancio.</i> XII. 33	fasten. XVIII. 35
cubitus.	VI. 16 <i>credere.</i>	VI. 4 deux. VII. 27	<i>confer.</i> I. 34	fasten. XVII. 20
cubiculum.	VI. 17 <i>subito.</i>	VI. 16 descendre. VII. 5	<i>considerar.</i> XIX. 22	faust. XVI. 39
culcitra.	VI. 11 <i>cuba.</i>	VI. 10 deschirer. XII. 28	<i>considerar.</i> V. 17	fasten. IX. 30
culter.	VI. 14 <i>cura.</i>	VI. 12 destacher. XIX. 26	<i>como es.</i> XVIII. 27	fast. VII. 22
cum.	VI. 20 <i>crepare.</i>	VI. 5 descouir. XIX. 28	<i>constante.</i> V. 10	fegfear. XVIII. 17
cupa.	VI. 10	deffendre. VI. 25	<i>constancia.</i> V. 11	fenchel. IX. 24
cupere.	VI. 19	desieuner. X. 31	<i>con que.</i> XIX. 1	fenster. IX. 3
cur.	VI. 9	desheriter. VIII. 15	<i>contar.</i> V. 24	ferben. XII. 105
cura.	VI. 12 <i>Dare.</i>	VI. 22 desgouster. XXI. 21	<i>contar.</i> XV. 22	ferber. XII. 6
currere.	VI. 15 <i>dar tormeto.</i> XXII. 19	desir. VI. 31	<i>conuenir.</i> XVI. 4	feur. XI. 3
curus.	VI. 18 <i>dannare.</i>	V. 38 desirer. VI. 19	<i>contra.</i> V. 28	finger. VII. 7
cygnus.	VI. 21 <i>desiderio.</i>	VI. 31 destruire. VI. 26	<i>confagrar.</i> V. 34	fischen. XVII. 9
	<i>depingere.</i> XVII. 7	despendre. VIII. 18	<i>conquistar.</i> V. 35	fladen. XVII. 15
D	<i>desinare.</i> XVII. 36	dissension. VII. 40	<i>cordero.</i> I. 35	fliegen. XXIII. 35
	<i>desiare.</i> VI. 19	desplaire. I. 26	<i>contar.</i> VII. 4	fleisch. IV. 8
Dare.	VI. 22 <i>debole.</i>	IX. 39 disposer. VI. 38	<i>cartar.</i> XX. 22	fleiss. VII. 16
debere.	VI. 29 <i>dimenare.</i>	X. 33 desrober. IX. 37	<i>cerezo.</i> IV. 14	fleissig. VII. 15
decem.	VI. 24 <i>dispiacere.</i>	I. 26 despoouiller. VIII. 14	<i>castar.</i> V. 4	floch. XVIII. 11
decurrere in hoplo-	<i>dente.</i> VI. 37	descharger. VIII. 16	<i>cortes.</i> IV. 23	folgen. XX. 37
machia.	VI. 28 <i>dire.</i>	VII. 11 diligent. VII. 15	<i>cartesia.</i> IV. 24	förchten. XXIII. 9
decipere.	VII. 3 <i>disfare.</i>	XXI. 11 diligence. VII. 16	<i>corregir.</i> XVIII. 15	form. IX. 16
decidere.	VII. 4 <i>diligente.</i>	VII. 15 dimanche. VII. 37	<i>cazer.</i> IV. 37	frosch. XIX. 11
defendere.	VI. 25 <i>diligenza.</i>	VII. 16 de quoy. VI. 35	<i>cazer cerueça.</i> IV. 38	fride. XVI. 28
delinquere.	VI. 32 <i>discingere.</i>	VII. 14 dire. VII. 11	<i>coziner.</i> V. 5	freytag. XXIII. 7
delicatus.	VI. 33 <i>disberedare.</i>	VIII. 15 disner. XVII. 36	<i>corredor.</i> XVIII. 2	freude. VI. 34
delectatio.	VI. 34 <i>distacciare.</i>	XIX. 26 dix. III. 19	<i>compiedamente.</i>	fangen. XVIII. 26
demonstrare.	VII. 1 <i>discaricare.</i>	VIII. 16 doigt. VII. 7		freundt. II. 5
dens.	VI. 37 <i>disporre.</i>	VI. 38 donner. VI. 22	<i>cuchillo.</i> VI. 14	frölich. VIII. 4
deponere.	VII. 6 <i>diuentare.</i>	XIX. 11 domestique. VIII. 29	<i>cuchillero.</i> VIII. 21	frölichkeit. XIII. 5
deprimere.	VII. 2 <i>dimatina.</i>	XIII. 36 dorer. XII. 2	<i>cuchara.</i> V. 14	für ubel auff nemmen.
de quo.	VI. 35 <i>dispreggiare.</i>	V. 37 dormir. VII. 24	<i>cufrir.</i> XVI. 24	
deserere.	VI. 23 <i>deci.</i>	VI. 24 doucement. XXI. 25	<i>cecer.</i> VI. 14	fuhman. III. 13
destruere.	VI. 26 <i>di la.</i>	XI. 5 douceur. XXI. 26	<i>cubrin.</i> XVI. 2	fuf. V. 4
despondere.	VI. 27 <i>di cho.</i>	VI. 35 douter. VII. 38	<i>culebra.</i> II. 18	fünff. XVIII. 31
desiderium.	VI. 31 <i>diua de piedi.</i>	VII. 9 doux. VII. 35	<i>criar.</i> II. 4	fünfftzig. XVIII. 33
descendere.	VII. 5 <i>digiunare.</i>	X. 30 doubler. VII. 39	<i>cuervo.</i> V. 30	fünffzehen. XVIII. 32
deterius fieri.	VI. 36 <i>diffendere.</i>	VI. 25 douze. VII. 28	<i>cuba.</i> VI. 10	freundschaft. V. 15
detinere.	VI. 39 <i>disfruggere.</i>	VI. 26 drap. XVI. 16	<i>curar.</i> XIV. 2	frucht. IX. 28
dicere.	VII. 11 <i>di chi è questo.</i>	VI. 8 drap espes. VII. 6	<i>cuyo es esto.</i> VI. 8	führen. V. 13
dies.	VII. 20 <i>discordia.</i>	VII. 40 durer. VII. 34	<i>cuyado.</i> VI. 12	futter. XVI. 13
dies solutionis.	VII. 8 <i>dito.</i>	VII. 7 duc. VII. 30	<i>cuyado so.</i> XXI. 10	fufvveg. XX. 34
diffundere in vasa.	<i>docici.</i> VII. 28	dumatin. XIII. 36	<i>correr.</i> VI. 15	
digitus.	VII. 10 <i>done andate.</i>	XIX. 19 dureté. VII. 31		G
digiti pedum.	VII. 9 <i>domandare.</i>	XVIII. 26 di qui est cela. VI. 8		Gefencknuf. IX. 9
diligens.	VII. 15 <i>domestico.</i>	III. 29		gefrieren. XI. 2
diligentia.	VII. 16 <i>domare.</i>	VII. 25	E	gemein. V. 12
diminuere.	VII. 17 <i>domenica.</i>	VII. 37	Eau. XI. 24	gevvinnen. XIII. 20
	<i>dolente.</i> XXII. 24			

Latina.	italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
dimidium. VII. 19	<i>dolce.</i> VII. 35	edifier. I. 31	<i>dar gracias.</i> X. 7	gefunden. XX. 11
diffidium. VII. 40	<i>dolcezza.</i> XXI. 26	eglise. XXII. 31	<i>dedin.</i> VII. 11	gemüth. II. 13
discere. VII. 18	<i>dolcemente.</i> XXI. 25	empoigner. V. 8	<i>deda.</i> VII. 7	geitzig. III. 5
discingere. VII. 14	<i>douere.</i> VI. 29	embrasser. II. 10	<i>dedos de los pies.</i> VII. 9	gebrechen. VIII. 12
disponere. VI. 38	<i>donna.</i> XIV. 39	empereur. XI. 13		gebären. I. 33
diues. VII. 12	<i>dormire.</i> VII. 24	empirer. VI. 36	<i>defender.</i> VI. 25	geschvellen.
diuidere. VII. 21	<i>donna da bene.</i> III. 23	employer. IV. 35	<i>degollar.</i> XVII. 32	XXII. 28
diuitia. VII. 13	<i>dorare.</i> XII. 2	emplir. XI. 11	<i>degolladero.</i> XII. 23	gedencken. XIX. 36
dolium. VII. 22	<i>duca.</i> VII. 30	enuic. XI. 30	<i>dente.</i> VI. 37	getüm el machen.
dormire. VII. 24	<i>duc.</i> VII. 27	enchanter. XI. 22	<i>desamparar.</i> VI. 23	XXI. 24
domare. VII. 25	<i>dubitare.</i> VII. 24	endurer. VIII. 36	<i>dessear.</i> VI. 19	geben. VI. 22
dominus. VII. 26	<i>durare.</i> VII. 34	encre. II. 40	<i>desplazer.</i> I. 26	gehen. XII. 12
dominicus dies. VII. 37	<i>durezza.</i> VII. 31	enfantier. XIV. 20	<i>destillar.</i> XXI. 21	gerevven. XVII. 24
	<i>duramente.</i> XIX. 32	en tout temps. XIX. 32	<i>demonstrar.</i> XVI. 7	gebett. XV. 38
dubitare. VII. 38		enquerir. XI. 32	<i>desnarjar.</i> XVII. 11	gipsen. IV. 18
ducere. VII. 29	E	enfumer. XI. 18	<i>despanillar.</i> XIV. 35	glauben. VI. 4
dulcis. VII. 35	<i>Egli è qui.</i> X. 20	enrager. IX. 25	<i>despenza.</i> IV. 13	gleich machen. I. 30
duplicare. VII. 39	<i>emendare.</i> VIII. 8	ensler. XXII. 28	<i>despazer.</i> XXI. 11	gleichformigkeit. XXI. 6
duo. VII. 27	<i>empire.</i> XI. 11	enseigner. XI. 34	<i>desnudo.</i> XV. 2	
duodecim. VII. 28	<i>esser obediente.</i> XIV. 24	ensemble. XXI. 5	<i>desnudar.</i> VIII. 14	gluckseligkeit. IX. 2
durare. VII. 34	<i>esser dibisogno.</i> XVI. 4	entailer. XI. 33	<i>dessear.</i> VI. 30	
dura caro. VII. 33	<i>esprimere.</i> XVIII. 1	entendre. XII. 3	<i>descenir.</i> VII. 14	greinen. XIX. 34
duritia. VII. 31	<i>errare.</i> VIII. 13	enterrer. XX. 36	<i>desheredar.</i> VIII. 15	gehen. II. 11
durns panis. VII. 32		entonner. VII. 10	<i>desatacar.</i> XIX. 26	grindig. XX. 19
dux. VII. 30	F	entonnor. XII. 1	<i>descubrir.</i> XIX. 28	grosse. XIII. 34
dynastes. VII. 36	<i>Fare.</i> VIII. 25	entremetre. I. 22	<i>desuarse.</i> VIII. 13	grüssen. XX. 10
dormituriere. VII. 23	<i>fare la birra.</i> IV. 38	entreprendre. I. 32	<i>desgargar.</i> VIII. 16	gutte. III. 22
	<i>far parere.</i> VII. 1	enuoyer. XIV. 17	<i>despedazar.</i> XII. 28	güttrig. XVII. 13
	<i>far p'uono.</i> XVI. 8	ennuyer. XXII. 12	<i>destruir.</i> V. 39	gürten. IV. 22
	<i>fallo.</i> VIII. 12	empescher. XI. 14	<i>delante nos.</i> II. 19	
	<i>fastello.</i> XX. 16	enuieux. XL. 28	<i>de que.</i> VI. 35	H
	<i>fascio.</i> VIII. 31	enuironner. IV. 27	<i>derreir.</i> XVIII. 15	
	<i>fatura.</i> IX. 16	eschapper. VIII. 3	<i>de mañana.</i> XIII. 36	Haar. VI. 6
	<i>fame.</i> VIII. 28	escolle. XX. 21	<i>dexar.</i> XVI. 1	hagelen. X. 14
	<i>fabricare.</i> VI. 13	escuelle. IV. 15	<i>dia.</i> VII. 20	haben. X. 16
	<i>fabricare.</i> I. 31	escuein. XX. 35	<i>edicha.</i> IX. 2	halb. VII. 19
	<i>faglia.</i> XVI. 14	escrinier. XX. 26	<i>diez.</i> VI. 24	handelen. V. 12
	<i>far rolatione.</i> X. 31	escrrire. XX. 25	<i>diligente.</i> VII. 15	hanghen. XXI. 33
	<i>far guerra.</i> III. 16	eschelle. XX. 20	<i>dilpaner.</i> VI. 38	harte. VII. 31
	<i>far strepito.</i> XXI. 24	escouter. III. 3	<i>deuer.</i> VI. 29	hartbrot. VII. 32
	<i>fango.</i> XIII. 38	escumer. XXI. 19	<i>discordia.</i> VII. 40	hartfleisch. VII. 33
	<i>falegname.</i> XX. 26	esgarrer. VIII. 13	<i>domar.</i> VII. 25	hassen. XV. 33
	<i>far scamessa.</i> VI. 11	esguille. I. 13	<i>domestico.</i> VIII. 29	haupt. IV. 4
	<i>filare.</i> XV. 8	esguillette. XIII. 10	<i>dorar.</i> XII. 2	herrschen. XIX. 19
	<i>fendere.</i> XIX. 33	esguifer. I. 7	<i>dormir.</i> VII. 24	herzunahen. II. 23
	<i>fendere.</i> IX. 6	esguiere. II. 25	<i>dos.</i> VII. 27	herr. VII. 36
	<i>feminella.</i> XVI. 21	esmerueiller. I. 25	<i>doze.</i> VII. 28	hertzog. VII. 30
	<i>fedelta.</i> IX. 9	esparigner. XVI. 18	<i>domingo.</i> VII. 37	hertz. V. 29
	<i>febraro.</i> VIII. 35	espelir. V. 25	<i>dudar.</i> VII. 38	heissen. II. 22
		espaule. II. 29	<i>dulce.</i> VII. 35	hagelen. X. 14
		esperer. XXI. 17	<i>dulcemente.</i> XXI. 25	helffen. XII. 18
		espeffeur. VI. 3	<i>duplicar.</i> VII. 39	hinveggehen. I. 3
		espier. XXI. 16	<i>dulzura.</i> XXI. 26	hinvegthun. XXII. 17
				höch. I. 39

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
faber claustrarius . VIII. 23	<i>ferro.</i> IX. 4	esprouuer. VIII. 26	<i>durar.</i> VII. 34	hohe. I. 40
faber ferrarius . VIII. 23	<i>feruore.</i> VIII. 37	estranger. I. 1	<i>duque.</i> VII. 30	hol. III. 29
faber plaustrarius . VIII. 24	<i>ferire.</i> XIII. 7	estrangler. XXI. 23	<i>lureza.</i> VII. 31	hoffen. XXI. 17
fabricare. VIII. 20	<i>fetore.</i> IX. 22	effuyer. XXI. 2	<i>desposar.</i> VI. 27	höfflich. IV. 23
facere. VIII. 25	<i>felicità.</i> IX. 2	espreuier. I. 9		höfflichkeit. IV. 24
facere periculum . VIII. 26	<i>fenestra.</i> IX. 3	estain. XXI. 20	E	hören. II. 8
fallere. VIII. 27	<i>florire.</i> IX. 14	estourgeon. I. 10	<i>Ebenter.</i> VI. 5	hornung. VIII. 35
fames. VIII. 28	<i>fidare.</i> V. 2	estraindre. XI. 15	<i>echar.</i> XVI. 34	hundert. IV. 15
familiare . VIII. 29	<i>finire.</i> IX. 7	esteindre. XIX. 24	<i>ediflar.</i> IV. 18	hunger. VIII. 28
famulus. VIII. 30	<i>fibbia.</i> IX. 8	estreobeissant. XIV. 24	<i>el ar.</i> X. 2	hofenmacher. III. 28
fascis . VIII. 31	<i>finger.</i> V. 32	estouper. XV. 30	<i>el otro.</i> I. 36	heylen. XIV. 2
fatigare. VIII. 31	<i>fnocchio.</i> IX. 24	estroit. X. 12	<i>el coraçon.</i> V. 29	heylen. XX. 12
fatuus. VIII. 33	<i>fontana.</i> IX. 15	estroitement. II. 17	<i>entremeter.</i> I. 22	I
fatuitas. VIII. 34	<i>forte.</i> IX. 18	estroitement. II. 17	<i>el quale.</i> XIX. 3	I
februarius. VIII. 35	<i>fortificare.</i> IX. 10	esfuentoir. IX. 12	<i>emendar.</i> VIII. 8	Iagen. XXIII. 5
felicitas. IX. 2	<i>forte.</i> IX. 18	eschaffes. X. 13	<i>empeotar.</i> VI. 36	iager. XXIII. 6
fenestra. IX. 3	<i>forza.</i> IX. 17		<i>empedir.</i> XI. 14	iahr. II. 13
festinare. IX. 1	<i>formento.</i> XXII. 25	F	<i>emperador.</i> XI. 13	iärlich. XIX. 6
ferrum. IX. 4	<i>fragola.</i> IX. 30	Faille. XVI. 14	<i>emprestar.</i> XIV. 30	ich. VIII. 4
feruor. VIII. 37	<i>frassino.</i> IX. 31	faim. VIII. 28	<i>embidia.</i> XI. 30	ihme. XI. 6
ferre . VIII. 36	<i>fremere.</i> XIX. 34	faix. VIII. 31	<i>embidioso.</i> XI. 28	iehner. X. 28
fibula. IX. 8	<i>frenare.</i> XI. 20	faire. VIII. 25	<i>empaxar.</i> XXII. 27	intunnen, fäslen .
fieri. IX. 11	<i>freddo.</i> IX. 33	faire sçauoir. IV. 12	<i>embaçar.</i> VII. 10	VII. 10
fidelitas. IX. 9	<i>fregare .</i> IX. 26	fange. XIII. 24	<i>embudo.</i> XII. 1	in ordnung, schic-
findere. IX. 6	<i>frigere.</i> IX. 25	fardeau. XX. 16	<i>embiar.</i> XIV. 17	ken. V. 26
ingere. IX. 5	<i>fronte.</i> IX. 27	falloir. XVI. 4	<i>encender.</i> XI. 31	iud. XII. 22
finire. IX. 7	<i>frutto.</i> IX. 28	ferueur. VIII. 37	<i>encantar.</i> XI. 22	iugent. XII. 20
firmare. IX. 10	G	faire bruit. IX. 24	<i>eneçar.</i> XI. 34	iung. XII. 19
flabellum. IX. 12	<i>Gaza.</i> XVII. 6	fatrouiller. XXII. 11	<i>encontrar.</i> XV. 32	K
flere. IX. 13	<i>gennaro.</i> X. 28	façon. IX. 16	<i>encubrir.</i> IV. 17	K
florere. IX. 14	<i>ghianda.</i> X. 5	façon paroitre. VII. 1	<i>enfermo.</i> I. 27	Kalt. IX. 33
fecor. IX. 22	<i>ghiaccio.</i> X. 4	faute. VIII. 12	<i>enfermedad.</i> I. 28	Kammer. VI. 17
foetere. IX. 23	<i>giacere.</i> X. 27	feburier. VIII. 35	<i>engauar.</i> VIII. 27	Karg. XXII. 6
foeniculum. IX. 24	<i>giostrare.</i> VI. 28	feindre . V. 32	<i>englaterra.</i> II. 14	Kargheit. XXII. 7
fons. IX. 15	<i>giorno.</i> VII. 20	femme grande. XVII. 33	<i>englez.</i> II. 15	Kartenspiel. XIII. 28
forceps . IX. 20	<i>giornalmente.</i> XIX. 7	femme de bié. III. 23	<i>enfrenar.</i> XI. 20	Kauffen. VIII. 7
forma. IX. 16	<i>giouare.</i> XII. 19	femme grosse. VI. 2	<i>en qualquiter tiem-</i>	Kauffmann. XIV. 13
formosus . IX. 21	<i>giouenti.</i> XII. 20	femme. XIV. 39	<i>po.</i> IV. 19	Kauffmannschaft. XIV. 12
fortis. IX. 18	<i>giudicare.</i> XII. 27	fendre. IX. 6	<i>enero.</i> X. 21	Kelch. III. 31
fortiter. IX. 19	<i>giuramento.</i> XII. 16	fenouil. IX. 24	<i>enmohecet.</i> XIV. 34	Kele. XII. 23
fortitudo. IX. 17	<i>giuppone.</i> XXII. 14	felicité. IX. 2	<i>engrudar.</i> X. 6	Kennen. I. 34
fricare. IX. 26	<i>giuoco.</i> XIII. 22	fenestre. IX. 3	<i>ensalada.</i> I. 8	Keller. IV. 13
friger. IX. 25	<i>giuocare.</i> XIII. 25	fermer. IV. 34	<i>ensenaar.</i> XII. 4	Kertzenmacher. XVII. 8
fraga. IX. 30	<i>giuoco di carte.</i> XIII. 28	feu. XI. 3	<i>enteçar.</i> XI. 33	Keyser. XI. 13
frangere. IX. 32	<i>giuocare con dadi.</i> II. 2	fer. XIX. 4	<i>entremeter.</i> I. 22	Keyserin. III. 7
fraxinus. IX. 31	<i>giugno.</i> XII. 26	fier. V. 2	<i>emprender.</i> I. 32	Kinn. XIV. 7
frigidus. IX. 33	<i>giungere.</i> XII. 25	filler. XV. 8	<i>entregar.</i> XXII. 26	Kirche. XXII. 31
frons. IX. 27	<i>giurare.</i> XII. 24	flairer. XV. 34	<i>escaso.</i> XXII. 6	Kirfen. IV. 14
frustum. IX. 29	<i>gocciolare.</i> XXI. 21	flater. III. 20	<i>escasseza.</i> XXII. 7	Kinder gebelen. XVI. 20
fructus. IX. 28	<i>grandezza.</i> XIII. 34	flanc. XVII. 15	<i>escalera.</i> XX. 20	
			<i>escapar.</i> VIII. 3	
			<i>escriuir.</i> XX. 25	

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
frumentum. IX. 34	<i>grandinare.</i> X. 14	<i>fleurir.</i> IX. 14	<i>escubar.</i> III. 8	Kinnbacken. XIII. 39
fugare. IX. 38	<i>gran donna.</i> XVII. 33	<i>finir.</i> IX. 7	<i>escuela.</i> XX. 21	Klagen. XVIII. 36
fulcire. IV. 35	<i>grattare.</i> XX. 23	<i>finesse.</i> II. 38	<i>escupir.</i> XXI. 18	Kleyden. XXIII. 15
funale. IX. 36	<i>gridare.</i> IV. 30	<i>foible.</i> XI. 39	<i>escurecer.</i> I. 21	Klupffen. XVIII. 21
furari. IX. 37	<i>grane.</i> X. 9	<i>fol.</i> VIII. 33	<i>esperar.</i> XXI. 17	Kochen. IV. 37
fustis. IX. 39	<i>grauezza.</i> X. 11	<i>follie.</i> VIII. 34	<i>espetar.</i> XIV. 26	Koch. V. 5
	<i>grauementee.</i> X. 10	<i>follement.</i> XI. 38	<i>espalda.</i> II. 29	Kommen. XXIII. 8
G	<i>grassezza.</i> VI. 3	<i>force.</i> IX. 17	<i>espejo.</i> XXI. 15	König. XIX. 29
Garrire. X. 1	<i>grosso huomo.</i> XXIII. 33	<i>fondre.</i> XIII. 15	<i>espiar.</i> XXI. 16	Königin. XIX. 17
gelare. X. 2	<i>grosso panno.</i> VI. 1	<i>fontaine.</i> IX. 15	<i>espuamar.</i> XXI. 19	Können. XX. 24
gemere. X. 3	<i>guadagnare.</i> XIII. 20	<i>forger.</i> VI. 13	<i>estranar.</i> I. 1	Kosten. V. 4
glacies. X. 4	<i>guarire.</i> XX. 12	<i>fort.</i> IX. 18	<i>estrecho.</i> X. 12	Korn. IX. 34
glans. X. 5	<i>guancia.</i> XIII. 38	<i>fortifier.</i> IX. 10	<i>estrachamente.</i> II. 17	Kostlich. XVIII. 4
glutinare. X. 6	<i>guaina.</i> XXI. 33	<i>fouirage.</i> XVI. 13	<i>estaño.</i> XXI. 20	Kram. XXII. 1
gracilis. X. 12	<i>gustare.</i> X. 15	<i>frapper.</i> XVII. 1	<i>esturion.</i> I. 10	Kranck. XI. 39
gralla. X. 13		<i>frises.</i> IX. 30	<i>entender.</i> XII. 3	Kranck. I. 27
grandinare. X. 14	H	<i>fresne.</i> IX. 31	<i>emperatris.</i> III. 7	Karg. XXII. 6
gratias agere. X. 7	<i>Habitare.</i> X. 17	<i>friand.</i> VI. 33		Kranckheit. I. 28
gratificari. X. 8	<i>hanere.</i> X. 16	<i>front.</i> IX. 27	F	Kriegfuhren. III. 16
gravis. X. 9	<i>hanere pietà.</i> V. 6	<i>frire.</i> IX. 25	<i>Falta.</i> VIII. 12	Kreischen. IV. 30
grauter. X. 10	<i>hebreo.</i> XII. 22	<i>froid.</i> IX. 33	<i>fardel.</i> VIII. 31	Krumm. VI. 18
grautras. X. 11	<i>honorare.</i> X. 24	<i>frotter.</i> IX. 26	<i>feruor.</i> VIII. 37	Krüppel. IV. 31
gustare. X. 15	<i>hoste.</i> IV. 10	<i>froument.</i> XXII. 25	<i>fiar.</i> V. 2	Kratzen. XX. 23
	<i>huomo da bene.</i> XXIII. 31	<i>fruct.</i> IX. 28	<i>figir.</i> V. 32	Künst. II. 30
H		<i>fin.</i> II. 37	<i>figir.</i> V. 32	Künlig. III. 11
Habere. X. 16	I	G	<i>flaco.</i> XI. 39	Knüpfen. XV. 5
habitare. X. 17	<i>Ignorante.</i> X. 32	<i>Gager.</i> IV. 11	<i>florecer.</i> IX. 14	Küssen. XVI. 6
haurire. X. 18	<i>il corpo.</i> V. 30	<i>gagner.</i> XIII. 20	<i>forjar.</i> VI. 13	L
hebdomas. X. 19	<i>il cuore.</i> V. 29	<i>galleux.</i> XX. 19	<i>fortalecer.</i> IX. 10	Lamblin. I. 35
hic est. X. 20	<i>illuminare.</i> X. 33	<i>garder.</i> II. 32	<i>fregar.</i> XVII. 26	lang. XIII. 19
hilaris. X. 21	<i>imbiancare.</i> IV. 5	<i>garçon.</i> VIII. 30	<i>fregar.</i> IX. 26	lassen. XVI. 1
hirundo. X. 22	<i>imbottare.</i> VII. 10	<i>gaster.</i> V. 39	<i>frente.</i> IX. 27	lassen. XVI. 1
holosericum. X. 23	<i>imitare.</i> X. 34	<i>gehenner.</i> XXII. 18	<i>fresno.</i> IX. 31	lauffen. XV. 32
honorare. X. 24	<i>imparare.</i> VII. 18	<i>geler.</i> XX. 23	<i>freyer.</i> IX. 25	lection. XIII. 3
hyems. X. 25	<i>imperatore.</i> XI. 13	<i>gemir.</i> X. 3	<i>frio.</i> IX. 33	lernen. VII. 18
	<i>imperatrice.</i> III. 7	<i>gentement.</i> XVIII. 13	<i>fruta.</i> IX. 28	lehren. XII. 4
I	<i>impedire.</i> XI. 14	<i>gefir.</i> X. 27	<i>fuego.</i> XI. 3	leinvvhat. XXII. 2
Iacere. X. 26	<i>impiegare.</i> IV. 35	<i>glace.</i> X. 4	<i>fuente.</i> IX. 15	leicht. XIII. 2
iactare se. X. 27	<i>imaginare.</i> XVI. 3	<i>gland.</i> X. 5	<i>fuerto.</i> IX. 18	lett. XIII. 24
ianuarius. X. 28	<i>incantare.</i> XI. 22	<i>gouster.</i> X. 15	<i>fuerza.</i> IX. 17	liebe. II. 6
id ni esset. X. 29	<i>inchinare.</i> XI. 29	<i>gorge.</i> XII. 23		lieben. II. 7
ieiunare. X. 30	<i>inchiodare.</i> IV. 32	<i>gouverner.</i> XIX. 18	G	leyhen. XIV. 30
ientare. X. 31	<i>indicio.</i> X. 36	<i>grandeur.</i> XIII. 34	<i>Gauar.</i> XIII. 20	leyden. XVI. 24
ignauus. X. 1	<i>inrollare.</i> X. 6	<i>grenouilles.</i> XIX. 11	<i>gausan.</i> I. 9	leytten. VII. 29
ignauia. XI. 2	<i>indegnità.</i> X. 35	<i>gresler.</i> X. 14	<i>gaster.</i> XIX. 21	lieblich. II. 9
ignarus. X. 32	<i>inchiostro.</i> II. 40	<i>grinçer.</i> XIX. 34	<i>gemir.</i> X. 3	lieblichkeit. II. 8
ignis. XI. 3	<i>incominciare.</i> XI. 19	<i>grand homme.</i> XXIII. 33	<i>golondrina.</i> X. 22	liebrosen. X. 8
ignoscere. XI. 4	<i>incontrare.</i> XV. 32	<i>groisier.</i> XVII. 8	<i>gouernar.</i> XIX. 18	listig. II. 37
illac. XI. 5	<i>inanzi à noi.</i> II. 19	<i>grinçer.</i> XIX. 34	<i>grançar.</i> X. 14	listigkeit. II. 38
ille. XI. 6	<i>impiccare.</i> XXI. 33	<i>guerir.</i> XIX. 12	<i>grandeza.</i> XIII. 34	loben. XII. 37
illic aspice. XI. 7		<i>guaine.</i> XXII. 33	<i>gruessa muger.</i> VI. 2	lohn. XIX. 38
			<i>gritar.</i> IV. 30	lustig. XII. 17

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
illuminare.	X. 33	infermo.	I. 27	guerroyer.	III. 16	guardar.	II. 32		M
immunde.	XI. 8	infermita.	I. 28	geler.	X. 2	guerrcar.	III. 16		
immundus.	XI. 9	ingannare.	VII. 3			gufano.	XXIII. 13	Mager.	XIII. 31
imitari.	X. 34	inghilterra.	II. 14	H		gufar.	VIII. 18	mahlen.	XVII. 7
impuritas.	XI. 10	inglefo.	II. 15					manlich.	IX. 19
impedire.	XI. 14	infalata.	I. 8	Habiller.	XXIII. 15	H		mantel.	XVI. 15
impellere.	XI. 15	infegnare.	IX. 34	hardielle.	III. 10			mantel.	XVI. 14
imperator.	XI. 13	infeme.	XXI. 5	hardiment.	III. 11	Hablar.	XIII. 18	mehr.	XVII. 22
implere.	XI. 11	intagliare.	XI. 33	hardy.	III. 9	hacha.	IX. 36	messen.	XIV. 6
imprimere.	XI. 12	intenderc.	XXII. 3	haster.	IX. 1	hambre.	VIII. 28	messer.	VI. 14
inanis.	XI. 26	intrepndere.	I. 32	haut.	I. 39	hazer faber.	VI. 12	messer fchmidt.	
inaurare.	XII. 2	intromestere.	I. 22	hauteur.	I. 40	hazer.	VIII. 25		VIII. 21
in balneo lauari.		in morti.	XIV. 20	hayr.	XV. 33	hazereuido.	XXI. 24	merken.	V. 17
	XI. 21	inuerno.	X. 25	honorer.	X. 24	hazer parecor.	VII. 1	ney.	XIII. 33
indignitas.	X. 35	inuidia.	XI. 30	homme de bien.		hebrero.	VIII. 35	meynen.	XVIII. 19
incantare.	XI. 22	inuidiofo.	XI. 28		XXIII. 31	hedor.	IX. 22	mildt.	XIII. 30
indicium.	X. 36	inuitare.	XI. 27	hontir.	XXIII. 10	hechura.	IX. 16	mittelmeffig.	XIV. 3
incendere.	XI. 31	inuocare.	XI. 17	humilier.	XXI. 28	heder.	IX. 23	mittvvoch.	XIV. 10
incidere.	XI. 33	io.	VIII. 4	hurter.	XVIII. 21	hender.	IX. 6	mittvurffeln	
incidere ferra.	XI. 36	ira.	XII. 9	hyuer.	X. 25	hermofo hombre.		len.	II. 2
incipere.	XI. 19	irato.	XII. 11				XXIII. 32	mit leyden bekei-	
inclinare.	XI. 29			I		hermofo.	IX. 21	ben.	X. 6
induere.	XI. 16	L				hermosura.	XVIII. 14	mifhun.	VI. 32
ineptè.	XI. 38			inuocquer.	XI. 17	hermosamente.		mögen.	XVII. 30
infector.	XII. 6	Lacerare.	XII. 28	ie.	VIII. 4		XVIII. 13	montag.	XIII. 29
infamare.	XI. 18	lamentarfi.	XVIII. 36	iambon.	XVIII. 7	henchir.	XI. 11	müde.	XII. 32
infundere.	XI. 37	lamentare.	IV. 39	ianuier.	X. 28	herrada.	XXI. 7	müdigkeit.	XII. 33
infundibulü.	XII. 1	lana.	XII. 30	ieu.	XIII. 22	herrero.	XVIII. 23	mückenvvadel.	IX. 12
infirmus.	XI. 39	lancia.	XII. 38	ieufner.	X. 30	herir.	XVII. 1	müatz.	XIV. 22
infrenare equum.		la fera.	XXIII. 14	ieu des cartes.	XIII. 28	heuletta.	IX. 8	müll.	XIV. 40
	XI. 20	lafciare.	XVI. 1	ieune.	XII. 19	hielo.	X. 4	müntzer.	XIV. 23
inficere.	XI. 5	lafciar intendere.		ieunefse.	XII. 20	hibar.	XV. 8	mürb.	XIV. 21
inquirere.	XI. 32		IV. 12	intention.	II. 13	hinchar.	XXII. 28	murmelen.	XIV. 31
inrabiem agi.	XI. 25	larrare.	XII. 35	inconstant.	XIV. 29	hierro.	IX. 4	müffen.	XVI. 4
instituerè.	XII. 12	la tefta.	IV. 4	ioindre.	XII. 25	hinojo.	IX. 24		
instruere.	XI. 34	lauare.	XI. 21	iooly homme.	XXIII. 33	hombre de bien.		N	
intelligere.	XII. 3	lanorare.	XIII. 1	imprimer.	XI. 12		XXIII. 31		
intenderè.	XI. 35	lauare.	XII. 36	imperatrice.	III. 7	hombre alto.	XXIII. 33	Narr.	VIII. 33
interficere.	XI. 24	legare.	XIII. 12	incliner.	XI. 29	hondo.	XVII. 39	nacht.	XV. 20
intueri fe in specu-		leggiero.	XIII. 2	inuitar.	XI. 27	hondura.	XVII. 40	nichts.	XV. 11
lo.	XI. 40	legiadra huomo.		ignorant.	X. 32	horadar.	XVI. 35	nackent.	XV. 21
inuidere.	XI. 23		XXIII. 32	iouër.	XIII. 25	honrar.	X. 24	nadel.	I. 13
inuidia.	XI. 30	lezione.	XIII. 3	illuminer.	X. 33	hueco.	III. 29	nagelen.	IV. 32
inuidus.	XI. 28	leuarfu.	XXI. 31	iouës.	XIII. 38	huesped.	IV. 10	nagel.	IV. 33
inuocare.	XI. 17	lenar via.	XXII. 17	imiter.	X. 34	huevo.	XVI. 10	nagel ander handt.	
inuitare.	XI. 27	liberale.	XIII. 30	iour.	VII. 20	humillar.	XXI. 28		XXIII. 29
iocari.	XII. 7	lingua.	XIII. 14	indignitè.	X. 35			namen.	XV. 17
ira.	XII. 9	liquefare.	XIII. 15	iournallement.		I		nachfolgen.	X. 34
irafci.	XII. 10	lugare.	XIII. 16		XIX. 7			nayen.	XV. 8
iratus.	XII. 11	lodare.	XII. 37	iouër auxdez.	II. 2	ignorante.	X. 32	nachtigall.	XVII. 5
ire.	XII. 12	lograre.	XX. 9	ioufter.	VI. 28	io.	VIII. 4	nebel.	XV. 4
iridere.	XII. 18	longo.	XIII. 19	indice.	X. 36	iluminar.	X. 33	neidig.	XI. 28
ita est.	XII. 13	lora.	XII. 11	ioye.	XIII. 4	imprimir.	XI. 12	neffel.	XIII. 10
iter facere.	XII. 14	lontano.	XIII. 17	ioueux.	X. 21	imitar.	X. 24	neftelen.	XIII. 11

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
iubere. XII. 15	lucere. XIII. 27	iuger. XII. 27	nolinar. XI. 29	neue zeitung. II. 1
iucundus. XII. 17	luis. XI. 6	iuis. XII. 22	adecentia. X. 35	nehmen. III. 25
iudaeus. XII. 22	lumaca. XIII. 13	iuing. XII. 26	aierno. X. 25	neuu. XV. 18
iudicare. XII. 27	lunedi. XIII. 29	iurer. XII. 24	innocar. XI. 17	neuezeitung. II. 1
iugulus. XII. 23	lupo. XIII. 21	il est icy. X. 20	igualar. I. 30	neyd. XI. 30
iungere. XII. 25	luzzo. XIII. 26		incipio. X. 36	neygen. XI. 29
iunius. XII. 26		L	ra. XII. 9	neuen. XV. 26
iusturandum. XII. 16	M	Labourer la terre. II. 26	subon. XII. 14	niemandt. XV. 7
iurare. XII. 24	Mezzano. XIV. 3		udio. XII. 22	
iuuare. XII. 18	maggio. XIII. 33	laine. XII. 30	uego. XIII. 22	O
iuuenis. XII. 19	magro. XIII. 31	laisser. XVI. 1	juego denaipes. XIII. 28	
iuuentus. XII. 20	macchiare. XIII. 32	langue. XIII. 14	ugar. XIII. 25	Ostfen. II. 20
	malamente. XIII. 35	lance. XII. 38	ugar con dados. II. 20	ohn euch. I. 6
	malo. XVII. 35	la peau. XVI. 33	untar sillabas. V. 25	ostern. XVI. 22
L	malitia. XVII. 34	las. XII. 32	untamente. XXI. 5	
Laborare. XII. 1	mandare. XIII. 12	lassetè. XII. 33	untar. XII. 24	P
lacerare. XII. 28	mantello. XVI. 15	lasser. VIII. 32	uramento. XII. 16	
laccia. XII. 29	mangiare. VIII. 1	la teste. IV. 4	unio. XII. 26	Pastet. II. 31
lancea. XII. 38	maneggiare. V. 12	lauer. XII. 36	ustar. VI. 28	pauisieren. XVI. 25
lana. XII. 30	marauiglioso. XIV. 15	l'autre. I. 30	uzgar. XII. 27	pergament. XIV. 5
lapis. XII. 31	marauigliosamente. XIV. 14	leçon. XIII. 37	yr. XII. 12	peinigen. XXII. 18
lassitudo. XII. 33	marra. XIII. 9	le corps. V. 30		pflantzen. XVII. 16
lassus. XII. 32	marra. XIII. 9	les cheueux. VI. 6	L	pfliegen. V. 21
later. XII. 34	marcire. XVIII. 20	leger. XIII. 2	La cabeça. IV. 4	port. XVI. 40
latrare. XII. 35	marescalco. VIII. 23	les morts. XIV. 20	ladrar. XII. 35	predigen. V. 20
lauare. XII. 36	marinaro. XV. 3	leuer. XXI. 31	ladrilar. VIII. 17	prohien. VIII. 26
laudare. XII. 37	marauigliare. I. 25	leuer en haut. III. 1	lagar. XIII. 7	
ladere. XIII. 7	matto. VIII. 33	liberal. XIII. 30	llamar. II. 22	Q
laticia. XIII. 4	mattane. XII. 34	luyre. XIII. 27	lana. XII. 30	Quecksilber. II. 28
laticia afficere. XIII. 6	mattonare. VIII. 17	lier. XIII. 12	lança. XII. 38	quitantz. II. 21
latus. XIII. 5	medicare. XIV. 2	limaçon. XIII. 13	largo. XIII. 30	
lectio. XIII. 3	mento. XIV. 7	loing. XIII. 17	lauari. XII. 36	
leuis. XIII. 2	mercordi. XIV. 10	louer. XIII. 30	lealdad. IX. 9	R
liberalis. XIII. 30	merendare. XIV. 11	loup. XIII. 21	lección. XIII. 3	
libans. XIII. 30	mercante. XIV. 13	loyantè. IX. 9	lengua. XIII. 14	Rauben. XIX. 13
ligare. XIII. 12	mercanzia. XIV. 12	lundy. XIII. 29	lleno. XVII. 19	ratsherr. XX. 35
ligo. XIII. 9	mettere a basso. VII. 6	luy. XI. 6	leuar abaxo. III. 2	rechen. XXIII. 28
ligula. XIII. 10	mezzo. VII. 19		lexos. XIII. 17	rechnen. V. 24
ligulis constringere. XIII. 11	minuire. XI. 17	M	ligero. XIII. 2	regieren. XIX. 18
lianax. XIII. 13	mirare. XI. 40	Mauuais. XVII. 35	limpiar. XVIII. 16	reiben. IX. 26
lingua. XIII. 14	misurare. XIV. 6	maigre. XIII. 31	limpiamente. XV. 12	reich. VII. 12
liquefacere. XIII. 15	mocolo. XIV. 37	malade. I. 27	limpiesa. XIV. 33	reichlich. XVI. 5
littere. XIII. 16	moccare. XIV. 35	maladie. I. 28	limpio. XIV. 32	reichrumb. VII. 13
litigare. XIII. 16	molino d'acqua. XVII. 11	malice. XVII. 34	lloar. XI. 37	reinlich. XV. 12
longinquum. XIII. 17	molino da vento. XVII. 12	marchand. XIV. 13	locamente. XI. 38	rein. XIV. 32
longus. XIII. 19	molino. XIV. 40	manger. VIII. 1	locura. VIII. 34	reisen. XII. 14
loqui. XIII. 18	molto. XIV. 38	manier. V. 12	lodo. XII. 24	reinigkeit. XIV. 33
lucere. XIII. 27	moneta. XIV. 22	manteau. XVI. 15	lobo. XII. 21	reiten. VIII. 10
lucius. XIII. 26	monetario. XIV. 23	marchandise. IV. 12	llorar. IX. 13	thaten. V. 23
lucrari. XIII. 20	monstrare. XIV. 18	mareschal. VIII. 23	los muertos. XIV. 20	reynigen. XVII. 16
ludere. XIII. 25	montare. II. 35	narinier. XV. 3	luengo. XIII. 19	riechen. XV. 34
ludus. XIII. 22		narre. XIII. 9	lunes. XIII. 29	rotzig. XIV. 37
ludus cartarū. XIII. 28				

Latina.	Italiana.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
lupus. XII. 21	<i>mordere.</i> XIV. 19	marchepied. XX. 18	<i>luzir.</i> XIII. 27	rothverden XIX. 37
lunæ dies. XII. 29	<i>morire.</i> XIV. 27	massonner. IV. 18	<i>ladrillo.</i> XII. 34	rühmen. X. 26
lusor. XII. 23	<i>mormorare.</i> XIV. 31	maudire. VIII. 19		ruffen. XXIII. 34
lutum. XIII. 24	<i>mortui.</i> XIV. 20	mauuaifement.	M	ruderen. XIX. 20
	<i>mouere.</i> XIV. 25			
M	<i>muffare.</i> XIV. 34	may. XIII. 33	<i>Madad.</i> XVII. 34	S
	<i>muratore.</i> IV. 19	menestrier. XIII. 23	<i>madronnos.</i> IX. 30	
Macer. XII. 31	<i>muto.</i> XIV. 36	mener. VII. 29	<i>malo.</i> XVII. 35	Safran. VI. 7
maculare. XIII. 32		mercredy. XIV. 10	<i>magro.</i> XIII. 31	salat. I. 8
magnitudo. XII. 34	N	mespriser. V. 37	<i>marauillar.</i> I. 25	saurampfer. XVI. 11
maius. XII. 33		merueilleux. XIV. 15	<i>marauillofamente.</i>	salmen. XX. 6
mala. XIII. 38	<i>Nobile.</i> XV. 14	merueilleusement.		faltz. XX. 4
male. XIII. 35	<i>nobiltà.</i> XV. 15		<i>malamente.</i> XIII. 35	faltzfas. XX. 7
manè. XII. 36	<i>naue.</i> XV. 9	mesfaire. VI. 32	<i>marauillofo.</i> XIV. 15	faal. III. 12
manere. XIII. 39	<i>nascondere.</i> I. 2	mesurer. XIV. 6	<i>marinero.</i> XV. 3	fagen. VII. 11
mantile. XII. 37	<i>nebbia.</i> XV. 4	mettre en ordre.	<i>mandar.</i> XII. 15	famen. XX. 27
maturius. XIV. 1	<i>niente.</i> XV. 11		<i>manteo.</i> XVI. 15	sandr. II. 27
mederi. XIV. 2	<i>negare.</i> XIX. 19	mirer. XI. 40	<i>mancebo.</i> XII. 19	fagen. XI. 36
mediocre. XIV. 3	<i>nero.</i> XV. 10	miroir. XXI. 15	<i>mantillo.</i> XVI. 14	faur. II. 11
meiere. XIV. 4	<i>nettare.</i> XVII. 26	mocquer. XII. 8	<i>matar.</i> XI. 24	fambstag. XX. 3
membrana. XIV. 5	<i>nettare.</i> XVIII. 16	moitiè. VII. 19	<i>mancar.</i> XIII. 32	fauber. VIII. 6
mensa. XIV. 8	<i>neue.</i> XV. 13	monnoye. XIV. 22	<i>mas.</i> XVII. 22	fampftich. XXI. 5
mentum. XIV. 7	<i>niffuno.</i> XV. 7	nonnoyeur. XIV. 23	<i>mayo.</i> XIII. 33	famen. V. 19
mencator. XIV. 13	<i>noi.</i> XV. 19	nonstrer. XIV. 18	<i>mear.</i> XIV. 4	fchaaf. XVI. 9
mercatura. XIV. 12	<i>nome.</i> XV. 17	monter. II. 35	<i>mecer la cuna.</i>	sehen. XX. 39
mercurialis dies. XIV. 10	<i>nominare.</i> XV. 36	mordre. XIV. 19		seubren. XVII. 26
merendam capere. XIV. 1	<i>non è.</i> XV. 16	moulin. XIV. 40	<i>medir.</i> XIV. 6	scheide. XXII. 33
	<i>notte.</i> XV. 20	moulin à vent.	<i>mediano.</i> XIV. 3	schuec. XV. 13
metiri. XIV. 6	<i>nudo.</i> XV. 2		<i>mediso.</i> VII. 18	salben. XXIII. 30
mirabilis. XIV. 15	<i>nuouo.</i> XV. 18	moulin à eau.	<i>menear.</i> I. 33	fchenckel. XVIII. 7
mirer. XIV. 14	<i>nuoua.</i> II. 1		<i>mezofprecjar.</i> V. 37	fcharpff. I. 12
mittere. XIV. 17	<i>nuotare.</i> XV. 2	mediciner. XIV. 37	<i>mercador.</i> XIV. 13	fchemen. XVIII. 10
mitigare. XIV. 16	<i>nuuale.</i> XV. 25	moien. XIV. 3	<i>mercaderia.</i> XIV. 12	fcheinen. XIII. 27
mobilis. XIV. 29	<i>nutrire.</i> II. 4	mourir. XIV. 27	<i>merendar.</i> XIV. 11	fcheumen. XXI. 19
mollire. XIV. 21		moufcher. XIV. 35	<i>mercoles.</i> XIV. 10	fcheren. XXII. 19
mola. XIV. 40	O	morueux. XIV. 2	<i>mesa.</i> XIV. 8	fcheinenlassen.
mouere. XIV. 25	<i>Odiare.</i> XV. 33	mespriser. V. 37	<i>mexillas.</i> XIII. 38	VII. 1
moneta. XIV. 2	<i>odorare.</i> XV. 34	moyfir. XIV. 34	<i>mirar.</i> II. 36	fcherzen. XII. 7
monerarius. XIV. 23	<i>offendere.</i> XV. 36	muet. XIV. 36	<i>mira à cullas.</i> IX. 7	fchimmelen. XIV. 34
monstrare. XIV. 18	<i>onghia.</i> XXIII. 29	murmurer. XIV. 31	<i>moçedad.</i> XII. 20	fchiessen. XXII. 4
morari. XIV. 26	<i>ongere.</i> XXIII. 30	muffer. I. 2	<i>moço.</i> VIII. 30	fchiffman. XV. 3
mordere. XIV. 19	<i>orgeno.</i> XV. 37	masson. IV. 19	<i>molino.</i> XIV. 40	fchiff. XV. 9
morigerum esse. XIV. 24	<i>ofcurare.</i> I. 21		<i>mocoso.</i> XIV. 37	fchiemmel. XXII. 18
	<i>oratione.</i> XV. 38	N	<i>molin de viento.</i>	fchande. XI. 10
mori. XIV. 27	<i>ottenere.</i> XV. 28	Nager. XV. 2		fchläfferig sein.
mortui. XIV. 20	<i>ouo.</i> XVI. 10	nauire. XV. 9	<i>molino de aqua.</i>	VII. 23
motare cunas. XIV. 28	<i>ordinare.</i> V. 26	neige. XV. 13		fchleiffen. I. 7
mucosus. XIV. 37		neftoit cela. X. 29	<i>moneda.</i> XIV. 22	fchlosser. VIII. 22
mucescere. XIV. 34	P	nettement. XV. 12	<i>monedero.</i> XIV. 23	fchlange. II. 18
mulier. XIV. 39	<i>Padre.</i> XVI. 23	nettetè. XIV. 33	<i>morar.</i> X. 17	fchliessen. IV. 34
multum. XIV. 38	<i>panduro.</i> VII. 32	nettoyer. XIV. 32	<i>morder.</i> XIV. 19	fchlahen. XXIII. 19
mundus. XIV. 32	<i>panno.</i> XVI. 16	noble. XV. 14	<i>morir.</i> XIV. 27	fchlagen. XVII. 1
mungere. XIV. 35		nobleffe. XV. 15	<i>mostrar.</i> XIV. 18	fchlaiffen. VII. 24
			<i>motejar.</i> XII. 7	fchmelzen. XIII. 15

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
murmurare. XIV. 31	papa. XVII. 25	noir. XV. 10	moua. XXI. 4	schmidt. VIII. 23
munditia. XIV. 33	paca. XVI. 28	nom. XV. 17	mauer. XIV. 25	schmiden. VI. 13
mutus. XIV. 36	paglia. XXI. 22	nommer. XV. 26	mucos. XIV. 38	schmeichlen. III. 20
mutuare. XIV. 39	parentado. V. 15	non est. XV. 16	mudable. XIV. 29	schmitzen. XIII. 32
N	parlare. XIII. 18	nouër. XV. 5	mudo. XIV. 36	schmal. II. 17
	partire. VII. 21	nourrice. XV. 24	muger. XIV. 39	schmale. X. 12
	partorire. XVI. 20	nourrir. II. 4	muger alta. XVII. 33	schneider. XX. 17
	pascere. XVIII. 5	nous. XV. 19	marmurar. XIV. 31	schneiden. XX. 22
	pasqua. XVI. 22	nouveau. XV. 18	muy tard. XX. 38	schnecken. X. 15
natare. XV. 2	passaggiare. II. 11	nouvelle. II. 1	muy temprano. XIX. 1	schön. IX. 21
nauis. XV. 9	pastura. XVI. 13	noyer. XXI. 27		schönhcyt. XVIII. 14
nauta. XV. 3	pasticcio. II. 31	nud. XV. 21	N	schöpffen. X. 18
nebula. XV. 4	patire. XVI. 24	nuees. XV. 25		schönerman. XXIII. 32
nectere. XV. 5	pausare. XVI. 25	nuiët. XV. 20	Nada. XV. 11	schreiben. XX. 25
negare. XV. 6	pazzo. VIII. 33	nulluy. XV. 7	nadar. XV. 2	schreiber. XX. 26
nemo. XV. 7	pazzia. VIII. 34		nao. XV. 9	schuldigseyn. VI. 29
nerere. XV. 8	pazzamente. XI. 38	O	negro. XV. 10	schnlter. II. 29
niger. XV. 10	peccare. XVI. 29	Obtenir. XV. 28	niente. XV. 13	schnecke. XIII. 13
nihil. XV. 11	peccato. XVI. 30	oeuf. XVI. 10	ninguno. XV. 7	schupe. XIII. 9
nitide. XV. 12	pecora. XVI. 9	oindre. XXIII. 30	noble. XV. 14	schultheisz. XVII. 37
nix. XV. 13	pedali. IV. 1	oiseau. III. 14	nobleza. XV. 15	schüffel. IV. 2
nobilis. XV. 14	pensare. XIX. 22	ongle. XXIII. 29	noche. XV. 20	schuester. XXI. 35
nobilitas. XV. 15	pentire. XVII. 24	ord. XI. 9	no es. XV. 16	schvantz. IV. 3
nomen. XV. 17	peggiorare. VI. 36	ordement. XI. 8	nombrar. XV. 26	schule. XXI. 21
nominare. XV. 26	perfumare. XI. 18	orgue. XV. 37	nombre. XV. 17	schvvalbe. X. 22
non est. XV. 16	permettere. XVI. 36	orgueil. XXI. 30	nos otros. XV. 19	schvartz. XV. 10
nos. XV. 19	pelle. XVI. 33	orgueilleux. XXI. 29	nueuas. II. 1	schvvan. VI. 21
nouus. XV. 18	perseuerare. XVI. 37	oraifon. XV. 38	nueuo. IX. 18	schvvarmutiglich. II. 16
nox. XV. 20	per qual cagione. XIX. 9	ortaux des pieds. VII. 9	nube. XV. 25	schväre. X. 11
nubes. XV. 25	perdere. XVII. 3	oseille. XVI. 11	niebla. XV. 4	schvvarlich. X. 10
nudus. XV. 21	perdonare. XI. 4	ofer. III. 4		schvvar. X. 9
numerare. XV. 22	persuadere. XVI. 38	oster. III. 2	Ofender. XV. 36	schvvein. XVII. 28
nunciare. XV. 23	pesare. XVII. 27	ou allez vous. XIX. 2	oler. XV. 34	schvimmen. XV. 2
nutrix. XV. 24	pescare. XVII. 9	oublier. XV. 27	oluidar. XV. 27	schvvetzen. X. 1
O	pesce. XVII. 10	ouir. III. 3	ordenar. V. 26	sehethdorthin. XI. 7
	perche. XIX. 4	ouurir. II. 20	organo. XV. 37	sehrfrue. III. 19
	percioche. XV. 1	offenser. XV. 36	osadamente. III. 11	seichen. XIV. 4
	per quanto. XVIII. 25		oracion. XV. 38	seyden. X. 23
	pettine. XVI. 32	P	osar. III. 4	senden. XIV. 17
obliuisci. XV. 27	pettinare. XVI. 31	Pain dure. VII. 32	ottener. XV. 28	sein. XXI. 36
obfidere. XV. 29	pezza. IX. 29	paille. XXI. 22	otramente. I. 37	selten. XIX. 12
obtinere. XV. 28	piacere. VI. 34	pair. XVI. 17	otro. I. 36	seufzen. X. 3
obturare. XV. 30	piangere. XVII. 21	paistre. XVIII. 5	oueja. XVI. 9	seruetlin. XIII. 37
occidere. XV. 31	piantane. XVII. 16	paix. XVI. 28	oyr. III. 3	seffel. XX. 32
occurrere. XV. 32	picchiare. XVII. 21	pape. XVII. 25		sichspieglen. XI. 40
odisse. XV. 33	piegare. XVII. 20	parchemin. XIV. 15	P	singen. III. 32
odorari. XV. 34	pieno. XVII. 19	par an. XIX. 6	Pausar. XVI. 25	singer. III. 33
offendere. XV. 36	pietra. XII. 31	par donner. XI. 10	padre. XVI. 23	sizzen. XX. 30
offensare. XV. 35	pigro. XX. 31	parente. V. 15	paia. XXI. 22	sigelen. XXI. 3
omittere. XVI. 1	pigro. XI. 1	pareilleux. XI. 1	pan duro. VII. 32	sitz. XX. 29
onerare. XVI. 12		parelle. XI. 2	panno. XVI. 16	fontag. VII. 37
operire. XVI. 12				forg. VI. 12
opinari. XVI. 13				
oportere. XVI. 14				
opulenter. XVI. 15				
organum. XV. 37				
oculari. XVI. 6				

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
oratio. XV. 38	<i>pigritia.</i> XII. 2	<i>parefleux.</i> XX. 31	<i>panno esoffo.</i> VI. 1	<i>forgfeltig.</i> XXI. 10
ostendere. XVI. 7	<i>prouere.</i> XVII. 23	<i>parler.</i> XIII. 18	<i>papa.</i> XVII. 25	<i>lonne.</i> XXI. 8
oua ponere. XVI. 8	<i>pifelli.</i> VIII. 11	<i>par la.</i> XI. 5	<i>par.</i> XVI. 17	<i>socken.</i> IV. 1
ouis. XVI. 9	<i>pifciare.</i> XIV. 4	<i>partir.</i> VII. 21	<i>parentefco.</i> V. 15	<i>spannen.</i> XI. 36
ouum. XVI. 10	<i>poluere.</i> XVIII. 12	<i>pasque.</i> XVI. 22	<i>parir.</i> XVI. 20	<i>fparen.</i> XVI. 18
oxalis. XVI. 11	<i>potere.</i> XVIII. 30	<i>paftè.</i> II. 31	<i>partir.</i> XVII. 21	<i>fpalten.</i> IX. 6
	<i>porco.</i> XVII. 28	<i>pafture.</i> XVI. 13	<i>pareçer.</i> XVIII. 19	<i>fpelfe.</i> IV. 28
	<i>porto.</i> XVI. 40	<i>paufere.</i> XVI. 25	<i>pas.</i> XVI. 28	<i>fpewven.</i> XXI. 18
	<i>portare.</i> XVII. 29	<i>pauure.</i> XVI. 26	<i>pafcuâ.</i> XVI. 22	<i>fpervver.</i> I. 9
P	<i>portar via.</i> XVII. 2	<i>pauurete.</i> XVI. 27	<i>paftel.</i> II. 31	<i>fpiecl.</i> XIII. 22
Pabulum. XVI. 13	<i>portar inuidia.</i> IX. 23	<i>pauer.</i> VIII. 17	<i>pafto.</i> XVI. 13	<i>fpieclman.</i> XIII. 23
palla. XVI. 14	<i>pouero.</i> XVI. 26	<i>peau.</i> XVI. 33	<i>paftear.</i> II. 11	<i>fpiegel.</i> XXI. 15
pallium. XVI. 15	<i>poueriâ.</i> XVI. 27	<i>pechè.</i> XVI. 30	<i>pecar.</i> XVI. 29	<i>fpere.</i> XII. 38
pannus. XVI. 16	<i>predicare.</i> V. 20	<i>pecher.</i> XVI. 29	<i>pecado.</i> XVI. 30	<i>fpinnrock.</i> V. 27
par. XVI. 17	<i>pregare.</i> XVII. 31	<i>peindre.</i> XVII. 7	<i>pelear.</i> XVIII. 18	<i>fpifz.</i> XXIII. 18
parare. XVI. 19	<i>pertufare.</i> XVII. 35	<i>peigne.</i> XVI. 32	<i>peine.</i> XVI. 32	<i>fpieclen.</i> XIII. 25
parcere. XVI. 18	<i>premere.</i> XI. 15	<i>peigner.</i> XVI. 31	<i>peignar.</i> XVI. 31	<i>fpprechen.</i> XIII. 18
parere. XVI. 20	<i>prendre.</i> V. 8	<i>pendre.</i> XXI. 33	<i>pelleja.</i> XVI. 33	<i>fppringen.</i> XX. 8
parua mulier. XVI. 21	<i>preftare.</i> XIV. 30	<i>penfer.</i> XIX. 22	<i>penfar.</i> V. 7	<i>ftatt.</i> VI. 29
pascha. XVI. 22	<i>preftamente.</i> XXIII. 3	<i>perçer.</i> XVI. 35	<i>pequenna muger.</i> XVI. 21	<i>ftaub.</i> XVIII. 12
pater. XVI. 23	<i>prefcintto.</i> XVIII. 7	<i>perdre.</i> XXII. 3	<i>perfumar.</i> XI. 18	<i>ftanck.</i> IX. 22
pati. XVI. 24	<i>preziofo.</i> XVIII. 4	<i>pere.</i> XVI. 23	<i>permitter.</i> XVI. 36	<i>ftarck.</i> IX. 18
pauper. XVI. 26	<i>prigione.</i> IV. 9	<i>perfeuerer.</i> XVI. 37	<i>perreza.</i> XI. 2	<i>ftein.</i> XII. 31
paupertas. XVI. 27	<i>profondo.</i> XVII. 39	<i>permettre.</i> XVI. 36	<i>perrezofo.</i> XI. 1	<i>ftelen.</i> IX. 37
paufare. XVI. 25	<i>profondità.</i> XVII. 40	<i>perfuader.</i> XVI. 38	<i>pergamino.</i> XIV. 5	<i>fterben.</i> XIV. 27
pax. XVI. 28	<i>promouere.</i> XVIII. 3	<i>pefant.</i> X. 9	<i>perdonar.</i> XI. 4	<i>fteinmetz.</i> IV. 19
peccare. XVI. 29	<i>prouare.</i> VIII. 26	<i>pefamment.</i> X. 10	<i>pefcar.</i> XVII. 9	<i>fteltze.</i> X. 13
peccatum. XVI. 30	<i>publicare.</i> XVIII. 9	<i>pefanteur.</i> X. 11	<i>pefcado.</i> XVII. 10	<i>ftercke.</i> IX. 17
peçtere. XVI. 31	<i>pugno.</i> XVI. 39	<i>pefer.</i> XVII. 27	<i>perenecer.</i> XVIII. 6	<i>ftelen.</i> XVI. 31
peçten. XVI. 32	<i>pulito.</i> XIV. 32	<i>petite femme.</i> XVI. 21	<i>perder.</i> XVII. 3	<i>fteigen.</i> II. 35
pellere. XVI. 34	<i>pulitezza.</i> XIV. 33	<i>peu fouuent.</i> XIX. 12	<i>pefar.</i> XVII. 27	<i>ftincken.</i> IX. 23
pellis. XVI. 33	<i>puro.</i> VIII. 6	<i>pefeher.</i> XVII. 9	<i>pefado.</i> X. 9	<i>ftirn.</i> IX. 27
percutere. XVII. 1	<i>purgatorio.</i> XVIII. 17	<i>pie.</i> XVII. 6	<i>pefadumbre.</i> X. 11	<i>ftimme.</i> XXIII. 38
perdere. XVII. 3	<i>pazza.</i> IX. 22	<i>pieç.</i> IX. 29	<i>pefademente.</i> X. 10	<i>ftock.</i> IX. 39
perficere. XVII. 2	<i>pazzare.</i> IX. 23	<i>pieçente.</i> XX. 34	<i>perfeuerar.</i> XVI. 37	<i>ftor.</i> I. 10
perforare. XVI. 35	<i>pulice.</i> XVIII. 11	<i>pieç.</i> IX. 29	<i>pefcuifar.</i> XI. 32	<i>ftolperen.</i> XV. 35
permittere. XVI. 36	<i>pulitamente.</i> XV. 12	<i>pieçente.</i> XX. 34	<i>perfuader.</i> XVI. 38	<i>ftoffen.</i> XXII. 27
perfeuerare. XVI. 37		<i>pierre.</i> XII. 31	<i>perfuader.</i> XVI. 38	<i>ftrol.</i> XVI. 32
perfuadere. XVI. 38		<i>piller.</i> XIX. 13	<i>picafa.</i> XVII. 6	<i>ftraff.</i> XVII. 17
pes. XVII. 4	<i>Quadrato.</i> XVIII. 24	<i>piſſer.</i> XIV. 4	<i>pieçra.</i> XII. 31	<i>ftreffen.</i> XVII. 15
philomela. XVII. 5	<i>quaglia.</i> V. 22	<i>plaidier.</i> XIII. 16	<i>pieç.</i> XVII. 4	<i>ftreiten.</i> XVIII. 18
pica. XVII. 6	<i>qualei.</i> XIX. 3	<i>plaindre.</i> IV. 39	<i>pichel.</i> II. 25	<i>ftrelen.</i> XVI. 31
pingere. XVII. 7	<i>quando.</i> VI. 20	<i>plaindre.</i> XVIII. 36	<i>plantar.</i> XVII. 16	<i>ftro.</i> XXI. 22
pinguiarius. XVII. 8	<i>quarefima.</i> XVIII. 35	<i>plaiſir.</i> VI. 34	<i>plazer.</i> VI. 34	<i>ftuck.</i> IX. 29
pifcari. XVII. 9	<i>quattro.</i> XVIII. 23	<i>plaiſant.</i> XII. 17	<i>plegar.</i> XVII. 20	<i>ftumm.</i> XIV. 36
pifcis. XVII. 10	<i>quietanza.</i> II. 21	<i>planter.</i> XVII. 16	<i>pleitear.</i> XIII. 16	<i>ftunde.</i> XVI. 30
piftrinum aquarum. XVII. 11	<i>quindici.</i> XVIII. 32	<i>plein.</i> XVII. 19	<i>pobre.</i> XVI. 26	<i>ftufz.</i> VII. 35
piftrinum ventilatum. XVII. 12		<i>pleinement.</i> XVII. 18	<i>pobreza.</i> XVI. 27	<i>ftuffigkcit.</i> XXI. 26
placare. XVII. 14		<i>pleurer.</i> XVII. 21	<i>poras vezes.</i> XIX. 12	<i>ftuffiglich.</i> XXI. 35
placenta. XVII. 15		<i>ployer.</i> XVII. 20	<i>peder.</i> XVII. 30	<i>ftuchen.</i> XXIII. 17
placidus. XVII. 13	<i>Radice.</i> XIX. 10	<i>plouuoir.</i> XVII. 23	<i>podriſſi.</i> XVIII. 20	<i>ftundigen.</i> XVI. 29
plantare. XVII. 16	<i>radoppiare.</i> VII. 39	<i>poys.</i> VIII. 11	<i>pedaço.</i> IX. 29	<i>ftyllabieren.</i> VII. 25
plarca. XVII. 17	<i>rallegrare.</i> XIII. 6	<i>poiffon.</i> XVII. 10	<i>polue.</i> XVII. 12	
		<i>poing.</i> XVI. 39		

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
plenè.	XVII. 18	anocchio.	XIX. 11	porceau.	XVII. 28	por quanto.	XVIII. 25	T	
plenum.	XVII. 19	rare volte.	XIX. 12	port.	XVI. 40	porche causa.	XIX. 9	Taffel.	XIV. 8
plicare.	XVII. 20	rè.	XIX. 29	porter.	XVII. 29	porque.	XIX. 4	täglich.	XIV. 7
plorare.	XVII. 21	regnare.	XIX. 19	porter enuie.	XI. 23	porque.	VI. 9	tantzen.	XX. 9
plus.	XVII. 22	radere.	XXII. 19	poudre.	XVIII. 12	por alli.	XI. 5	tauffen.	III. 15
pluere.	XVII. 23	regina.	XIX. 17	pour combien.	XVIII. 25	poner huebos.	XVI. 8	taub.	XXI. 32
poenitere.	XVII. 24	rendere.	XIX. 14	pourmeiner.	II. 11	precioso.	XVIII. 4	teller.	XVIII. 22
polire.	XVII. 26	resistere.	XIX. 27	pourpoint.	XXII. 14	presso.	XXIII. 2	thorhey.	VII. 34
pontifex.	XVII. 25	ricercare.	XI. 32	pourquoy.	VI. 9	preguntar.	XVIII. 26	thörich.	XI. 38
ponderare.	XVII. 27	ricuere.	XIX. 16	pourquoy.	XIX. 4	predicar.	V. 20	thurn.	XXII. 29
porcus.	XVII. 28	riccamente.	XVI. 5	poudre.	XVI. 8	pronunciar.	XVIII. 1	thumbber.	III. 27
portus.	XVI. 40	ricchezza.	VII. 13	pour quelle cause.	XIX. 9	publicar.	XVIII. 9	tieff.	XVII. 39
portare.	XVII. 29	ricco.	VII. 12	pourrir.	XVIII. 30	puño.	XVI. 39	tieffe.	XVII. 40
posse.	XVII. 30	ricordare.	XIX. 36	pouffer.	XXII. 27	puerco.	XVII. 28	tödten.	XV. 31
pugnus.	XVI. 39	ricusare.	XV. 6	pouuoir.	XVII. 30	puerto.	XVI. 40	tollyverden.	XI. 25
pascere.	XVII. 5	rincrefcere.	XXII. 2	prendre.	III. 25	purgar.	XVIII. 16	todt.	XIV. 20
pertinere.	XVIII. 6	ringratiare.	X. 7	preuoir.	XVII. 38	purgatorio.	XVIII. 17	torte.	XIII. 8
petaso.	XVII. 7	riposare.	XVIII. 30	prester.	XIV. 30	pulga.	XVIII. 11	trag.	XI. 1
prandere.	XVII. 36	riprendere.	XIX. 23	precieux.	XVIII. 4	Q		träg.	XX. 31
prauitas.	XVII. 34	riscaldare.	IV. 6	prescher.	V. 20	Quinze.	XVIII. 32	träghet.	XI. 2
praus.	XVII. 35	risparagniare.	XVI. 18	prier.	XVII. 31	quadrado.	XVIII. 18	tragen.	XVII. 29
pracidere.	XVII. 32	rispondere.	XIX. 35	prifon.	IV. 9	quando.	VI. 20	trachter.	XII. 1
prator.	XVII. 37	ritenere.	VI. 30	profond.	XVII. 39	quaresma.	XVIII. 35	traurig.	XXII. 24
prauidere.	XVII. 38	roffignuolo.	XVII. 5	profondeur.	XVII. 40	quattro.	XVIII. 23	treuue.	IX. 9
preciosus.	XVIII. 4	rompere.	IX. 32	prononçer.	XVIII. 101	que cosa.	XVIII. 29	trieffen.	XXI. 21
precari.	XVII. 31	rubare.	IX. 37	puantife.	IX. 22	quedar.	XIX. 25	tringen.	V. 36
procera mulier.	XVII. 33	S		publier.	XVIII. 109	querer.	XXIII. 4	trincken.	III. 21
proficere.	XVII. 3	Sabbato.	XX. 3	puir.	IX. 23	quexar.	IV. 39	tröcknen.	XXI. 2
profundus.	XVII. 17	sagrestano.	I. 29	pulce.	XVII. 11	quexarse.	XVIII. 36	tröften.	XXI. 12
profunditas.	XVII. 40	sala.	III. 12	punir.	XVIII. 15	quiar.	VII. 29	traumen.	XXI. 13
pronunciare.	XVII. 1	sale.	XX. 4	purgatoire.	XVIII. 17	quien.	XVIII. 34	trucken.	XII. 12
proxeneta.	XVIII. 2	saliera.	XX. 7	purger.	XVIII. 16	quitar.	VII. 6	tu h.	XVI. 16
prudenter.	XVII. 8	salice.	XX. 5	Q		quitança.	II. 21	tummelen.	XXIII. 36
publicare.	XVII. 9	salmonè.	XX. 6	Quand.	VI. 20	R		turnieren.	VI. 28
pudere.	XVII. 10	salutare.	XX. 8	quarrè.	XVIII. 24	Rabiar.	XI. 25	turmim.	VII. 8
pulex.	XVIII. 11	saluatico.	XXI. 37	quaresme.	XVIII. 35	raër.	XXII. 19	Vatter.	XVI. 23
pulchrè.	XVII. 13	salutare.	XX. 10	quatre.	XVIII. 23	vana.	XIX. 11	vbervvinden.	XXIII. 24
pulchritudo.	XVIII. 14	sano.	XX. 11	quenouille.	V. 27	raiz.	XIX. 10	vberleyben.	XIX. 25
pulfare.	XVIII. 21	sapere.	XX. 24	queue.	IV. 3	recebir.	XIX. 16	vbetliefen.	XXII. 26
puluis.	XVIII. 12	sanguinare.	XX. 13	qui.	XVIII. 34	regar.	XIX. 31	verlassen.	VI. 23
pugnare.	XVIII. 18	sapienza.	XX. 15	quinze.	XVIII. 32	reynar.	XIX. 19	vertravven.	V. 2
punire.	XVIII. 15	sartore.	XX. 17	quittance.	II. 21	rey.	XIX. 29	verfaulen.	XVIII. 20
purgare.	XVIII. 16	sauio.	XX. 14	quelle chose.	XIV. 29	reyna.	XIX. 17	vertreiben.	IX. 38
purgatorii.	XVIII. 17	sauuamente.	XVIII. 18	R		reyr.	XIX. 38	verergeren.	VI. 36
putare.	XVIII. 19	scabioso.	XX. 19	Racine.	XIX. 210	reiner.	VI. 30	verordnen.	VI. 38
putrefcere.	XVIII. 20	scala.	XX. 20	raillet.	XII. 17	reposer.	XVIII. 30	vermentelen.	XXII. 11
Quatuor.	XVII. 23	scanno.	XX. 18	railer.	XII. 17	reprendre.	XIX. 23	verhelichen.	VI. 27
quadra.	XVII. 22	scendere.	VII. 5	ramer.	XIX. 20	refufar.	XIX. 15	verhinderen.	XI. 14
quadragesima.	XVIII. 35	schierzare.	XIX. 7	rafer.	XVII. 19	remar.	XIX. 20	verhelen.	IV. 17
		schiodone.	XXIII. 18			refistir.	XIX. 27	verkunden.	XV. 23
		schiumare.	XXI. 19						
		sciencia.	II. 30						

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
quadrágula. XVIII. 24	scordare. XV. 27	ramenteuoir. I. 24	responzar. XIX. 35	vermindern. VII. 17
quamobrem. XIX. 9	scudella. IV. 2	recepvoir. XIX. 16	rescar. XX. 23	vervvechfelen. V. 33
quanti. XVIII. 25	scuoprire. XIX. 28	reciner. XIV. 11	reziamente. XIX. 32	verharren. XVI. 37
queri. XVIII. 36	scuola. XX. 21	rechercher. XI. 32	ricamente. XVI. 5	verletzen. XIII. 7
quarere. XVIII. 26	secchio. XIX. 7	regner. XIX. 19	rico. VII. 12	verstopffen. XV. 30
quidam. XVIII. 28	sedia. XX. 29	reine. XIX. 17	riquesa. VII. 13	versuchen. XXII. 8
quid est. XVIII. 27	segare. XI. 36	remercier. X. 7	robar. XIX. 13	verbergen. I. 2
quid rei. XVIII. 29	seguire. XX. 37	remuer. XIV. 25	rodear. IV. 27	versamlen. V. 31
quiescere. XVIII. 30	seme. XX. 27	reguarder. II. 36	rogar. XVII. 31	versichern. XX. 28
quindecim. XVIII. 32	seminare. XX. 39	rencontrer. XV. 32	romasa. XVI. 11	verderben. VI. 26
quinque. XVIII. 31	sedere. XX. 30	rendre. XIX. 14	romper. IX. 32	versteken. XII. 3
quingenta.	sembiante. XXI. 6	refuser. XIX. 15	rueca. V. 27	vergeben. XI. 4
XVIII. 33	sella. XX. 32	reposer. XVIII. 30	rui señor. XVII. 5	vergulden. XII. 2
quis. XVIII. 34	senatore. XX. 35	repentir. XVII. 24		verzehren. XIX. 21
quò. XIX. 1	sensale. XVIII. 2	respondre. XIX. 35	S	verachren. V. 37
quò abis. XIX. 2	senza voi. I. 6	reprendre. XIX. 23	Saber. XX. 24	vermahnen. I. 24
quod. XIX. 3	se ciò non fusse. X. 29	resister. XIX. 27	sabiamense. XVIII. 8	verdammen. V. 38
quorsum. XIX. 4	sentiero. XX. 34	resjouir. XIII. 6	sabio. XX. 14	vervvexelen. V. 16
quora hora. XIX. 5	settimana. X. 19	ester. XIX. 25	sabiduria. XX. 15	vervruuderen. I. 25
quot annis. XIX. 6	seruitore. VIII. 30	rien. XV. 11	sabado. XX. 3	verkündigen. XVIII. 9
quotidie. XIX. 7	si è. XII. 13	retenir. VI. 30	saber el manjar. X. 15	verderben. V. 39
quouis tempore.	simia. XXI. 4	riche. VII. 12	sacar acqua. X. 18	verlieren. XVII. 3
XIX. 8	sigillare. XXI. 3	richeffe. VII. 13	sacristan. I. 29	verdriessen. XXII. 2
	scordare. XV. 27	richement. XVI. 5	sal. XX. 4	verschliessen. XXII. 9
R	signore. VII. 26	rire. XIX. 38	sal. XX. 4	vergeffen. XX. 27
	sognare. XXI. 13	robbe. XXII. 16	sal. III. 12	vier. XVIII. 23
Radix. XIX. 10	sole. XXI. 8	roidement. XIX. 32	salero. XX. 7	viel. XIV. 38
rana. XIX. 11	sollecitare. XXI. 9	rompre. IX. 32	salmon. XX. 6	vierecket. XVIII. 24
rapere. XIX. 13	sollecito. XXI. 10	rossignol. XVII. 5	saltar. XX. 8	vifch. XVII. 10
raro. XIX. 12	sonare. XXI. 14	rougir. XIX. 37	saludar. XX. 10	vnfauber. XI. 9
recipere. XIX. 16	sempre. XX. 33	rouler. XXIII. 36	saluage. XXI. 37	vnfeuberlich. IX. 8
recordari. XIX. 36	seruare. II. 33	roy. XIX. 29	sanar. XX. 12	vndervveifen. IX. 34
recusare. XIX. 15	seruire. XX. 40	rue. XVII. 17	sangar. XX. 13	vmgeben. IV. 27
reddere. XIX. 14	criuere. XX. 25		sano. XX. 11	vmbrüren. XIV. 25
regere. XIX. 18	sordo. XXI. 32	S	sarufoso. XX. 19	vnvvarigkeit. X. 35
regina. XIX. 17	sonnacchiare. VII. 23		saftre. XX. 17	vnviffendt. X. 32
regnare. XIX. 19	sotterrare. XX. 36	Sablon. II. 27	sanze. XX. 5	vmgehen. IV. 26
rem absumere.	sottile. II. 37	s'abbaisser. VII. 2	seller. XXI. 3	vmkeren. XXIII. 11
XIX. 21	sottilezza. II. 38	facristain. I. 29	secar. XXI. 2	vmdbrehen. XXII. 20
remigare. XIX. 20	sottomettere. IX. 35	safran. VI. 17	seguir. XX. 37	vnderstützen. IX. 35
reprehendere.	spalla. II. 19	sage. XX. 14	semana. X. 19	vnderhandler. XVIII. 2
XIX. 23	sparniere. I. 9	sageffe. XX. 15	semblante. XXI. 6	vnderthansein.
reputare. XIX. 22	specchio. XXI. 15	sagement. XVIII. 8	sordo. XXI. 32	XIV. 24
resistere. XIX. 27	spendere. VIII. 18	salade. I. 8	senda. XX. 34	vor rechtfordern.
resoluere. XIX. 26	sperare. XXI. 17	scigner. XX. 13	señor. VII. 26	IV. 21
respondere. XIX. 35	spiare. XXI. 16	salieres. XX. 17	sembrar. XX. 39	vorgericht zanken.
restare. XIX. 25	spingere. XXII. 27	siege. XX. 29	senador. XX. 35	XIII. 16
restringere. XIX. 24	spirare. X. 3	saluër. XX. 10	seruiletta. XIII. 37	vorschreiten. XVIII. 3
retegere. XIX. 28	sporco. XI. 9	sain. XX. 11	seruir. XX. 40	vollenden. XVII. 2
rex. XIX. 29	sporcamento. XI. 8	samedi. XX. 3	sempre. XX. 33	vogel. III. 14
ridere. XIX. 30	spofare. VI. 27	sans toy. I. 6	se esso nõ fuera. X. 29	orgel. XV. 37
ridere. XIX. 38	spogliare. VIII. 14	saumon. XX. 6	silla. XX. 32	voll. XVII. 19
rigare. XIX. 31	sputare. XXI. 18	saulter. XX. 8	silla. XX. 29	vollkommlich.
rigidè. XIX. 32	stendere. XI. 35	sauuage. XXI. 37	sin noz. I. 6	XVII. 18

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
rimas agere. XIX. 33	stanoare. VIII. 32	femer. XX. 39	simiente. XX. 27	vor euch. II. 19
ringi. XIX. 34	stagno. XXI. 20	saux. XX. 5	ser obediente. XIV. 24	vmbhalten. II. 10
rubefecere. XIX. 37	stampare. XI. 12	scavoir. XX. 24	scientia. II. 30	
S	storione. I. 10	science. II. 30	sol. XXI. 8	VV
Sabathum. XX. 3	stracco. XII. 32	seau. XXI. 7	sometter. IX. 35	
faccharum. XX. 2	stracchezza. XII. 33	seigneur. VII. 26	soberuiso. XXI. 29	VVachen. XXIII. 22
facellanus. XX. 1	strangolare. XXI. 23	sel. XX. 4	soberuia. XXI. 30	vachtel. V. 22
sal. XX. 4	strascinare. XXIII. 1	selle. XX. 32	soñar. XXI. 13	vaffen macher. V. 40
salire. XX. 8	strada. XVII. 17	sceller. XXI. 3	sonar. XXI. 14	vagen macher.
salinum. XX. 7	stretto. X. 12	semblant. XXI. 6	sospirar. XXI. 34	VIII. 24
salix. XX. 5	strettamente. II. 17	sembler. XVIII. 19	subir. II. 35	vagen. XVII. 27
salmo. XX. 6	stringa. XIII. 10	semence. XX. 27	sujo. XXI. 36	vahren. VII. 24
saltare. XX. 9	strozza. XII. 23	semaine. X. 19	suzio. X. 9	vamst. XXII. 14
salutare. XX. 10	suo. XXI. 36	s'enaller. I. 3	suziamente. XI. 8	vvanckelmütig.
sanare. XX. 12	superbo. XXI. 29	si ce nestoit cela. X. 29		XIV. 29
sanguinem reddere. XX. 13	superbia. XXI. 30	seruir. XX. 40	T	vva von. VI. 35
sanus. XX. 11	sonatore. XIII. 23	seoir. XX. 30		vvan. VI. 20
sapiens. XX. 14		ferrurier. VIII. 22		vvarthen. XIV. 26
sapientia. XX. 15	T	feruiette. XIII. 37		vvarmit. XIX. 1
sarcina. XX. 16	Tagliare. XX. 22	fermend. XI. 16		vvarumb. VI. 9
sartor. XX. 17	tagliare la testa.	fi est. XII. 13		vwasserhafen. II. 25
scabellum. XX. 18		fier. XII. 36		vwasser müle.
scabiosus. XX. 19	tanola. XIV. 8	siege. XX. 29		XVII. 11
scala. XX. 20	tela. XXII. 3	singe. XXI. 4		vvaschen. XII. 36
schola. XX. 21	temere. XXIII. 9	soing. VI. 12		vwasser. II. 24
scalpere. XX. 23	tempo. XXII. 5	soleil. XXI. 8		vvasfur einding.
scindere. XX. 22	tenaglie. IX. 20	sonner. XXI. 14		XVIII. 29
scire. XX. 24	tentare. XXII. 8	soigneux. XXI. 10		vvas ifts. XVIII. 27
scribere. XX. 25	terra. VI. XXII. 10	songer. XXI. 13		vweisen. XVI. 7
scrinarius. XX. 26	termine. VII. 8	soubmettre. IX. 35		vves halben. XIX. 9
securū reddere. XX. 28	teffuore. XXII. 13	son. XXI. 36		vweis machen. IV. 5
sedere. XX. 30	testa. IV. 4	souiller. XIII. 32		vveyden. XVIII. 5
sedes. XX. 29	testificare. XXII. 22	souper. IV. 20		vveihen. V. 34
segnis. XX. 31	tingere. XII. 5	sourd. XXI. 32		vvermen. IV. 6
sella. XX. 32	tintore. XII. 6	souspirer. XI. 34		vverden. IX. 11
semen. XX. 27	tirare. XXII. 22	souvenir. XIX. 36		vvetten. IV. 11
semita. XX. 34	tirare. XXII. 4	subtil. II. 37		vveynen. IX. 13
semper. XX. 33	toccare. IV. 36	succe. XX. 20		vveytzen. XXII. 25
senator. XX. 35	tondi. XVIII. 22	solliciter. XXI. 9		vveysz. II. 3
sepelire. XX. 36	torre. XXII. 29	suiure. XX. 37		vveyszheit. XX. 16
sequi. XX. 37	torcere. V. 36	sur. XI. 11		vveyszlich. XVIII. 8
serere. XX. 39	torta. XIII. 8			vves ist das. VI. 8
serius. XX. 38	sortelette. XVII. 15	T		vver. XVIII. 34
seruire. XX. 40	toffire. XXII. 30	Table. XIV. 8		vvelchies. XIX. 3
sic. XXI. 1	tonaglioli. XIII. 37	tailler. XX. 20		vweit. XIII. 17
ficcare. XXI. 2	traboccare. XV. 35	taire. XX. 20		vveib. XIV. 39
signare. XXI. 3	tremare. XXII. 23	tascher. XIII. 32		vveber. XXII. 13
simia. XXI. 4	tropo per tepo. XIV. 1	tartre. XIII. 8		vwein. XXII. 26
simul. XXI. 5	tropo tardi. XX. 38	tendre. XI. 35		vveingarten.
simulatio. XXI. 6	turbare. XXII. 32	teindre. XII. 5		XXIII. 25
scitula. XXI. 7	turare. XV. 30	temp. XXII. 5		vveyd. XX. 5
sol. XXI. 8	tutto l' di. XXII. 21	tenaille. IX. 20		vvider fahren. I. 15
sollicitus. XXI. 10	torcia. IX. 36	tenter. XXII. 8		vwissen lassen. IV. 12
				vvidergeben. XIX. 14

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
solicitare. XXI. 9	<i>tropo.</i> XVII. 22	terme. VII. 8	<i>traer.</i> I. 19	vvider. V. 28
solari. XXI. 12		teinturier. XII. 6	<i>trigo.</i> IX. 34	vwiegen. XIV. 28
soluere. XXI. 11	V	terre. XXII. 10	<i>trocar.</i> V. 16	vviderstehen. XIX. 27
somniare. XXI. 13		tesmoigner. XXII. 12	<i>tropezar.</i> XV. 35	vvietheur. XVIII. 25
sonare. XXI. 14	<i>Valentement.</i> IX. 19	tirer. XXII. 4	<i>triste.</i> XXII. 24	vvinter. X. 25
speculari. XXI. 16	<i>vana gloria.</i> XXII. 35	toile. XXII. 3	<i>tristement.</i> II. 16	vvild. XXI. 37
speculum. XXI. 15	<i>vanita.</i> XXII. 34	tonneau. VII. 22	<i>tuobar.</i> XXII. 32	vvir. XV. 19
sperare. XXI. 17	<i>vantare.</i> X. 36	torchier. XVII. 26	<i>tuerto.</i> VI. 18	vvitfravv. XXIII. 21
spuere. XXI. 18	<i>udire.</i> III. 3	tonnelier. XXIII. 29		vvindt. XXIII. 12
spumare. XXI. 19	<i>vedere.</i> II. 36	torche. IX. 36	V	vvindtmüle. XVII. 12
stannum. XXI. 20	<i>vedi là.</i> XI. 7	tordre. V. 36		vvirt. IV. 10
stillare. XXI. 21	<i>veggiare.</i> XXIII. 22	tour. XXII. 29	<i>Vaina.</i> XXII. 33	vyoche. X. 19
stramen. XXI. 22	<i>veluto.</i> X. 23	tresbucher. XV. 35	<i>valientement.</i> IX. 19	vvolle. XII. 30
strangulare. XXI. 23	<i>uccello.</i> III. 14	toucher. II. 39	<i>vana gloria.</i> XXII. 35	vvolff. XIII. 21
streperere. XXI. 24	<i>vedona.</i> XXIII. 21	tisserand. XXII. 13	<i>vanidad.</i> XXII. 34	vvolcken. XV. 25
suauitas. XXI. 26	<i>uenti.</i> XXIII. 23	tourner. XXII. 20	<i>vano.</i> XI. 26	vvol. III. 17
suauiter. XXI. 25	<i>uento.</i> XXIII. 12	tortu. VI. 18	<i>ver antes.</i> XVII. 38	vvogehet ihr hin.
submergi. XXI. 27	<i>vendicare.</i> XXIII. 28	tousiours. XX. 33	<i>velar.</i> XXIII. 22	
submittere. XXI. 28	<i>venerdi.</i> XXIII. 7	touffir. XXII. 30	<i>vellagueria.</i> XI. 10	vvohnen. X. 17
superbia. XXI. 30	<i>ventolo.</i> IX. 12	toute la journee. XXII. 21	<i>vencer.</i> XXIII. 24	vvollen. XXIII. 40
superbus. XXI. 29	<i>venire.</i> XXII. 8	trainer. XXIII. 1	<i>vengar.</i> XXIII. 28	vvodas nit yvere.
surdus. XXI. 32	<i>veste.</i> XXII. 16	trauailer. XIII. 1	<i>venir.</i> XXIII. 8	X. 29
surgere. XXI. 31	<i>versare.</i> XI. 37	trembler. XXII. 23	<i>venir a fer.</i> IX. 11	vvunder. XIV. 15
suspendere. XXI. 33	<i>vestire.</i> XXIII. 15	trencher. VII. 4	<i>vestir.</i> XXIII. 15	vvunderbarlich.
suspirare. XXI. 34	<i>vergognare.</i> XXIII. 10	trenchoir. XVIII. 22	<i>veinte.</i> XXIII. 23	XIV. 14
sutor. XXI. 35	<i>verme.</i> XXIII. 13	triste. XXII. 24	<i>vergonçarse.</i> XXIII. 10	vvurtzel. XIX. 10
suus. XXI. 36	<i>vettina.</i> II. 25	tromper. VII. 3	<i>viernes.</i> XXIII. 7	vvurm. XXIII. 13
syluestris. XXI. 37	<i>vgnalare.</i> I. 30	trop tost. XIV. 1	<i>viento.</i> XXIII. 12	Z
	<i>vogare.</i> XIX. 20	trop tard. XX. 38	<i>vianda.</i> IV. 28.	
T	<i>volgere.</i> XXIII. 11	troubler. XXII. 32	<i>viãa.</i> XXIII. 29	zam. VIII. 29
	<i>voltare.</i> XXIII. 36	trop. XVII. 22	<i>untar.</i> XXIII. 30	zange. IX. 20
Taberna. XXI. 1	<i>voce.</i> XXIII. 38	tuer. XI. 24	<i>viãa.</i> XXIII. 25	zardt. VI. 33
tadio affici. XXI. 2	<i>volare.</i> XXIII. 35	tristement. II. 16	<i>vino.</i> XXIII. 26	zehen. VII. 9
tela. XXI. 3	<i>volere.</i> XXIII. 4	V	<i>uestro.</i> XXIII. 16	zeichnen. VI. 11
telo petere. XXII. 4	<i>volgere.</i> XXIII. 20	vaillamment. IX. 19	<i>volundad.</i> XXIII. 40	zehmen. VII. 25
templum. XXII. 31	<i>vilenia.</i> XI. 10	vaincre. XXIII. 24	<i>vsar.</i> XXII. 9	zeyt. XXII. 5
tempus. XXII. 5	<i>vincere.</i> XXIII. 24	vainegloire. XXII. 35	<i>vomitare.</i> XXIII. 37	zeigen. XIV. 18
tenacitas. X. II. 7	<i>vino.</i> XXIII. 26	vanité. XXII. 34		zangen. XXII. 12
tenax. XXII. 6	<i>vite.</i> XXIII. 25	vanter. X. 26	Y	zvenzig. XXIII. 23
tentare. XXII. 8	<i>vipera.</i> II. 18	vesue. XXIII. 21		zerreissen. XII. 28
terere. XXII. 9	<i>un paro.</i> XVI. 17	veiller. XXIII. 22		zerspalten. XIX. 33
tergiuer sati. XXII. 11	<i>vomitare.</i> XXIII. 37	velour. X. 23		zetteylen. VII. 21
terra. XXII. 10	<i>vano.</i> XI. 26	vendredy. XXIII. 7		zerspringen. VI. 5
testari. XXII. 12	<i>viaggiare.</i> XII. 14	vent. XXIII. 12		zimmeren. I. 31
textor. XXII. 13	<i>vostro.</i> XXIII. 16	venger. XXIII. 28		ziehen. XXII. 22
thorax. XXII. 14	<i>volontã.</i> XXIII. 40	venir. XXIII. 8		zimet. IV. 25
tintinnabulum. XVII. 15	<i>udire.</i> III. 3	ver. XXIII. 13		ziegelstein. XII. 34
toga. XXII. 16		vestir. XI. 16		zitteren. XXII. 23
tollere. XXII. 17		viande. IV. 28		zorn. XII. 9
tondere. XXII. 19		vif argent. II. 28		zornig. XII. 10
tornare. XXII. 20		vigne. XXIII. 25		zornigsein. XII. 10
torquere. XXII. 18				zün. XXI. 20
toto die. XXII. 21				zornigmachẽ. XV. 36

Latina.	Latina.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
tradere. XXII. 26	volare. XXIII. 25	vilenie. XI. 10		zuletzt. XII. 25
trahere. XXII. 22	voluntas. XXIII. 40	vin. XXIII. 26		zuber. VI. 10
tremere. XXII. 23	voluere. XXIII. 26	vingt. XXIII. 23		zu vvas stund. XIX. 5
tristis. XXII. 24	vomere. XXIII. 27	volontè. XXIII. 40		zu spat. XX. 38
triticum. XXII. 25	vox. XXIII. 28	vir. I. 30		zu frue. XIV. 1
trudere. XXII. 27	vrbs. XXIII. 35	voler. XXIII. 35		zughören. XVIII. 6
turbare. XXII. 32		vomir. XXIII. 37		zunichtmachen. I. 23
turgere. XXII. 28		vouloir. XXIII. 4		zung. XIII. 14
turris. XXII. 29		voyager. XIV. 14		zucker. XX. 2
tussire. XXII. 30		voylà. XI. 7		zu alle zeyt. XIX. 8
		vser. XXII. 9		zu mittag essen.
V		viste. XXIII. 2		XVII. 36
Vagina. XXII. 33		vistement. XXIII. 3		zu nacht essent. IV. 20
vanagloria. XXII. 35		voix. XXIII. 38		zu morgen essen. X. 31
vanitas. XXII. 34		vostre. XXIII. 16		zugastladen. XI. 27
vestare. XXIII. 1		verfer. XI. 37		zu abent essen. XIV. 11
velle. XXIII. 4		vain. XI. 26		zuhören. III. 8
velociter. XXIII. 3		ville. IV. 29		zulassen. XVI. 36
velox. XXIII. 2				zvvolffe. VII. 28
venari. XXIII. 5				zvveen. VII. 27
venator. XXIII. 6				zu gleich begehren.
veneris dies.				IV. 36
XXIII. 7				zeichen. X. 36
venire. XXIII. 8				zahn. VI. 37
ventus. XXIII. 12				zvveiffen. VII. 38
verecundari.				zvveifachen. VII. 39
XXIII. 10				zvvitragt. VII. 40
vermis. XXIII. 13				
vereri. XXIII. 9				
vertere. XXIII. 11				
verberare. XXIII. 19				
veru. XXIII. 18				
vidua. XXIII. 21				
victor. XXIII. 20				
vigilare. XXIII. 22				
viginti. XXIII. 23				
vesperi. XXIII. 14				
vestire. XXIII. 15				
vester. XXIII. 16				
vestigare. XXIII. 17				
vincere. XXIII. 24				
vinea. XXIII. 25				
vinum. XXIII. 26				
vlicisci. XXIII. 28				
vllus. XXIII. 27				
vngere. XXIII. 30				
vnguis. XXIII. 29				
vir bonus. XXIII. 31				
vir elegans.				
XXIII. 32				
vir procerus.				
XXIII. 33				
vocare. XXIII. 24				

Sequuntur Nomina Regionum, Urbium, Propria Virorum, ac Mulierum, Aduerbia, & Præpositiones.

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
A		A		A		A		A	
Africa.	XXIV. 1	Africa.	XXIV. 1	Afrique.	XXIV. 1	Affr.ca.	XXIV. 1	Africa.	XXIV. 1
America.	XXIV. 2	America.	XXIV. 2	Amerique.	XXIV. 2	America.	XXIV. 2	America.	XXIV. 2
Anglia.	XXIV. 3	Asia.	XXIV. 4	Asie.	XXIV. 4	Affia.	XXIV. 4	Asia.	XXIV. 4
Asia.	XXIV. 4	Armenia.	XXIV. 6	Angleterre.	XXIV. 3	Armenia.	XXIV. 6	Armenia.	XXIV. 6
Armenia.	XXIV. 6	Arabia.	XXIV. 7	Armenie.	XXIV. 6	Arabia.	XXIV. 7	Ausburg.	XXV. 11
Arabia.	XXIV. 7	Amsterdam.	XXV. 1	Arabie.	XXIV. 7	Alemania.	XXIV. 21	Arabia.	XXIV. 7
Æthiopia.	XXIV. 8	Anuersa.	XXV. 2	Almagne.	XXIV. 21	Amsterdam.	XXV. 1	Amsterdam.	XXV. 1
Ægyptus.	XXIV. 9	Auignone.	XXV. 3	Amsterdam.	XXV. 3	Anuers.	XXV. 2	Antvverpen.	XXV. 2
Amsterdamum.	XXV. 1	Augusta.	XXV. 4	Anuers.	XXV. 2	Auiñoa.	XXV. 3	Auignon.	XXV. 3
Antuerpia.	XXV. 2	Augusta.	XXV. 11	Auignon.	XXV. 3	Augusta.	XXV. 4	Auspurg.	XXV. 4
Auenio.	XXV. 3	Aprile.	XXVI. 3	Ausbourg.	XXV. 4	Augusta.	XXV. 11	April.	XXVI. 3
Augusta.	XXV. 4	Agosto.	XXVI. 4	Ausbourg.	XXV. 11	Anno de Christo.		Augsmonat.	XXVI. 4
Aurelianum.	XXV. 5	Aurora.	XXVI. 6	An.	XXVI. 5	XXVI.		auffgangderfornen.	
Anno Christi.	XXVI. 1	Anno.	XXVI. 5	Apuril.	XXVI. 3	Anno de la salud.			XXVI. 29
Anno salutis.	XXVI. 2	Adriano.	XXVII. 1	Aouft.	XXVI. 4	Abril.	XXVI. 2	abent.	XXVI. 37
Aprilis.	XXVI. 3	Ambrogio.	XXVII. 2	Aurore.	XXVI. 6	Agosto.	XXVI. 4	Adrianus.	XXVII. 1
Augustus.	XXVI. 4	Andrea.	XXVII. 3	Auiourdny.	XXVI. 15	Año.	XXVI. 6	Ambrosius.	XXVII. 2
Annus.	XXVI. 5	Anselmo.	XXVII. 4	iu difner.	XXVI. 24	Adriano.	XXVII. 1	Andreas.	XXVII. 3
Aurora.	XXVI. 6	Antonio.	XXVII. 5	Andrien.	XXVII. 1	Ambrosio.	XXVII. 2	Anselmus.	XXVII. 4
Adrianus.	XXVII. 1	Anastasia.	XXVII. 6	Ambroife.	XXVII. 2	Andres.	XXVII. 3	Anthonium.	XXVII. 5
Ambrosius.	XXVII. 2	Anna.	XXVII. 7	Andrè.	XXVII. 3	Anselmo.	XXVII. 4	Anastafia.	XXVII. 6
Andreas.	XXVII. 3	anohora.	XXVIII. 1	Anfélme.	XXVII. 4	Antonio.	XXVII. 5	Anna.	XXVII. 7
Anselmus.	XXVII. 4	auanti.	XXVIII. 2	Anthoine.	XXVII. 5	Anastafia.	XXVII. 6	allzeit.	XXVIII. 35
Antonius.	XXVII. 5	auanti che.	XXVIII. 3	Anthofe.	XXVII. 6	Ana.	XXVII. 7	aus.	XXIX. 12
Anastafia.	XXVII. 6	adeffo.	XXVIII. 27	Annæ.	XXVII. 7	antefgue.	XXVIII. 3	auser.	XXIX. 15
Anna.	XXVII. 7	all'hora.	XXVIII. 40	anne.	XXVII. 7	a fuera.	XXVIII. 10	aber.	XXIX. 39
adhuc.	XXVIII. 1	a.	XXIX. 1	a ffeurement.		yer.	XXVIII. 12	auf das vvenigfte.	
ante.	XXVIII. 2	appreffo.	XXIX. 4	auiffyoft.	XXVIII. 6	aqui.	XXVIII. 12		XXIX. 37
antequam.	XXVIII. 3	auanti.	XXIX. 6	apres que.	XXVIII. 39	aca.	XXVIII. 16		XXIX. 33
A.	XXIX. 1	almeno.	XXIX. 37	allors.	XXVIII. 40	alli.	XXVIII. 17	B	
ab.	XXIX. 2	a me.	XXIX. 17	a.	XXIX. 1	alli.	XXVIII. 18	Bald.	XXVIII. 13
absque.	XXIX. 3	a noi.	XXX. 19	alentour.	XXIX. 26	agora.	XXVIII. 8	bey.	XXIX. 4
apud.	XXIX. 4	a te.	XXX. 26	a la prefence.	XXIX. 31	allende defto.		oifdas.	XXVIII. 8
atque, &.	XXIX. 5	a voi.	XXX. 31	aupres.	XXIX. 4	Xxviii.	3	Barnaba.	XXVII. 8
ante.	XXIX. 6	a quefto.	XXX. 13	aumoins.	XXIX. 37	antier.	XXVIII. 3	Benedictus.	XXVII. 9
attamen.	XXIX. 7	a quefti.	XXX. 14	a cestuy.	XXX. 13	affi.como.	XXVIII. 36	Barbara.	XXVII. 10
ab illis. ab eis.	XXX. 1	accio che.	XXVIII. 25	a ceux.	XXX. 14	arriba.	XXVIII. 38	Brachmonat.	XXVI. 13
a me.	XXX. 2	a.	XXVIII. 10	auiffyoft.	XXVIII. 23	aquel tiempo.		Barcelone.	XXV. 6
a nobis.	XXX. 3	a te.	XXX. 26	a moy.	XXX. 17	Xxviii.	40	Bologne.	XXV. 7
a te.	XXX. 4	a voi.	XXX. 31	a nous.	XXX. 19	acerca.	XXIX. 8	Bruffel.	XXV. 8
a vobis.	XXX. 5	a quefto.	XXX. 13	a toy.	XXX. 26	aqnel.	XXX. 11	Bourdeau.	XXV. 9
ad.	XXVIII. 10	a quefti.	XXX. 14	a.	XXVIII. 10	aqnel.	XXX. 13	Barbaria.	XXIV. 10
atque. &.	XXIX. 5	accio che.	XXVIII. 25	a vous.	XXX. 31	a aquellos.	XXX. 14	Bömerlandt.	XXIV. 12
B		a.	XXVIII. 10	apres demain.	XXVI. 32	a aquellos.	XXX. 15	Brasilien.	XXIV. 13
Barbaria.	XXIV. 10	a noi.	XXX. 19	a.	XXIX. 1	a mi.	XXX. 16		
Belgium.	XXIV. 11	a te.	XXX. 26	B		a ri.	XXX. 25	C	
		a voi.	XXX. 31	Barbarie.	XXIV. 10			Canada.	XXIV. 14
		a quefto.	XXX. 13	Boheme.	XXIV. 12	B		Chile.	XXIV. 15
		a quefti.	XXX. 14	Brasfil.	XXIV. 13	Barberia.	XXIV. 10	China.	XXIV. 16
		accio che.	XXVIII. 25	Barcelone.	XXV. 6	Boëmia.	XXIV. 12	Capua.	XXV. 10
		a.	XXVIII. 10						

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
Bohemia. XXIV. 12	C	Boulogne. xxv. 7	Brasil. XXIV. 13	Collen. xxv. 12
Brasilia. XXIV. 13		Brusseilles. Xxv. 8	Barcelona. XXV. 6	Compostel. xxv. 13
Barcinona. XXV. 6	certo. XXVIII. 6	Bourdeaux. XXV. 9	Brussellas. XXV. 8	Conimbrica. XXV. 14
Bruxella. XXV. 8	Canada. XXIV. 14	Barnabè. XXVII. 8	Boloña. Xxv. 7	Cristmonat. Xxvi. 8
Burdegala. XXV. 9	Chile. XXIV. 15	Benois. XXVII. 9	Burdeos. XXV. 9	Carolus. Xxvii. 11
Bononia. XXV. 7	China. XXIV. 16	Barbe. XXVII. 10	bien. XXVIII. 4	Cesar. Xxvii. 12
Barnabas. XXVII. 8	Capua. XXV. 10	bien. xxviii. 4	Barnabè. XXVII. 8	Catharina. XXVII. 13
Benedictus. XXVII. 9	Colonia. XXV. 12	beaucoup. Xxviii. 24	Benito. xxvii. 9	
Barbara. XXVII. 10	Compostella. XXV. 13		Barbara. xxvii. 10	D
bene. XXVIII. 4	Conimbria. XXV. 14	C		Dir. XXx. 26
	Carlo. XXVII. 11		C	dih. XXX. 25
C	Catharina. XXVII. 13	Canada. XXIV. 14		difen. Xxx. 12
	Cesare. XXVII. 12	Chile. Xxiv. 15	Canadà. XXIV. 14	das. xxix. 32
Canada. XXIV. 14	con tutto ciò. XXIX. 39	Chine. xxiv. 16	Chie. Xxiv. 15	dehs. Xxx. 8
Chile. XXIV. 15	come. XXVIII. 33	Capua. XXV. 10	China. XXIV. 16	die. Xxx. 9
China. XXIV. 16	così come. XXVIII. 36	Cologne. Xxv. 12	Capua. XXV. 10	das. Xxx. 10
Capua. XXV. 10	con tutto ciò. XXIX. 7	Compostelle. xxv. 13	Colonia. Xxv. 12	durch. Xxix. 23
Cesar Augustus. XXV. 11	che. XXIX. 32	Conimbre. XXV. 14	Coimbra. Xxv. 14	dan. xxix. 21
Colonia. XXV. 12	chi. XXX. 22	Charle. XXVII. 11	Carlos. XXVII. 11	darneben. XXix. 20
Compostella. XXV. 13	chi. XXX. 23	Cesar. xxvii. 12	Cesar. Xxvii. 12	derovvegen. Xxix. 17
Conimbria. XXV. 14	chi. XXX. 24	Catherine. XXVII. 11	Catabina. XXVII. 13	dievveil. XXix. 13
cras. XXVI. 7		come. XXVIII. 36	Cata. XXVIII. 9	dazumal. Xxviii. 40
Carolus. XXVII. 11	D	coment. XXVIII. 33	Como. XXVIII. 33	derneven. Xxviii. 31
Cesar. XXVII. 12	Dalmatia. XXIV. 17	combien. XXVIII. 34	contodoffo. XXIX. 7	darinn. Xxviii. 20
Catharina. XXVII. 13	domani. XXVI. 7	car. Xxix. 21	contodoffo. XXIX. 37	da hehr. XXVIII. 19
certè. XXVIII. 6	Decembre. XXVI. 8	combien plus. XXIX. 29	circa. xxix. 20	dort. XXVIII. 18
circa. XXIX. 8	Damiano. XXVII. 14	combien moins. xxix. 30		daselbst. xxviii. 17
coram. XXIX. 9	Domenico. xxvii. 15	celuy. xxx. 8	D	Dalmatia. XXIV. 17
cum. XXIX. 10	Dorothea. xxvii. 16	celle la. xxx. 9	Dalmatia. XXIV. 17	Damianus. Xxvii. 14
	da basso. XXVIII. 7	cestuy. xxx. 11	Diciembre. XXVI. 8	Dominicus. xxvii. 15
D	di qua. XXVIII. 14	cet. xxx. 10	dia. XXVI. 9	Dorothea. xxvii. 16
Dalmatia. XXIV. 17	di là. XXVIII. 19	ceux. xxx. 15	despues di manana. XXVI. 32	die nacht. xxvi. 26
December. XXVI. 8	di là. XXVIII. 18	crainte que. XXVIII. 25	XXVI. 32	der mittag. xxvi. 24
dies. XXVI. 9	dentro. XXVIII. 20		Damian. xxvii. 14	die morgenröte. XXVI. 5
Damianus. XXVII. 14	dopo che. XXVIII. 30		Domingo. XXVII. 15	Dalmatia. Xxiv. 17
Dominicus. Xxvii. 15	di piu. XXVIII. 30	D	Dorothea. XXVII. 16	drinne. xxix. 19
Dorothea. XXVII. 16	di sopra. Xxviii. 38		Diego. XXVII. 27	
deorsum. XXVIII. 7	da. XXIX. 2		delante. XXVIII. 2	E
de. XXVIII. 11	de. XXIX. 11	Dalmatic. Xxiv. 17	de a qui. XXVIII. 14	Europa. XXIV. 18
donec. XXVIII. 8	del. XXIX. 12	demain. Xxvi. 7	dende. XXVIII. 19	Eborach. XXV. 15
	di rimpetto. xxix. 14	Decembre. xxvi. 8	de. XXIX. 2	ein monat. Xxvi. 23
E	dunque. Xxix. 17	demy iour. Xxvi. 21	delante. XXIX. 9	ein alter. XXVI. 33
Europa. XXIV. 18	deniro. XXIX. 19	demy nuicte. XXVI. 22	delante. XXIX. 11	Erasmus. xxvii. 17
Eboracum. XXV. 15	dietro. Xxix. 29	Damien. XXVII. 14	de. XXIX. 12	Egeria. xxvi. 18
Erasmus. XXVII. 17	da loro. xxx. 1	Dominique. XXVIII. 15	dentro. xxviii. 20	eh. xxviii. 3
Egeria. XXVII. 18	da me. xxx. 2	Dorothee. Xxvii. 16	despues. xxviii. 30	ebenvvie. gleich vvie. XXVIII. 36
en. ecce. XXVIII. 9	da te. xxx. 4	deuant. XXIX. 14	debazzo. xxix. 35	es feye dan. xxviii. 22
ex. e. XXIX. 12	da noi. xxx. 3	deuant. XXIX. 6	de illos. xxx. 1	chr. Xxx. 11
co quod. XXIX. 13	da voi. xxx. 5	deuant que. Xxviii. 3	de nosotros. xxx. 3	euer. Xxx. 30
è regione. XXIX. 14	di loro. xxx. 7	dela. XXVIII. 18	de ti. xxx. 4	euch. Xxx. 31
extra. Xxix. 15	di questo. xxx. 12	dela. Xxviii. 19	de vosotros. xxx. 5	euch. Xxx. 32
ego. XXX. 6		dedans. XXVIII. 20	da illos. xxx. 7	Egiptenlandt. xxiv. 9

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
eorum. XXX. 7	E	desurplus. XXVIII. 31	de aquel. xxx. 7	F
F	Europa. XXIV. 18	de. XXIX. 11	E	Für. XXIX. 27
Florido. XXIV. 19	Etiopia. XXIV. 8	de. XXIX. 12	El qual. xxx. 22	Franciscus. XXVII. 19
Ferraria. XXV. 16	Ebora. XXV. 15	de. XXIX. 2	este. xxx. 8	Fabius. XXVII. 20
Florentia. XXV. 17	Erasmo. XXVII. 17	dehors. XXIX. 15	esta. xxx. 9	Ferdinandus. XXVII. 21
Februarius. XXVI. 10	Egeria. XXVII. 18	dehors. XXVIII. 10	esso. xxx. 10	felicitas. XXVII. 22
futurum. XXVI. 11	Egitto. XXIV. 9	donc. XXIX. 17	entre. xxix. 18	fünfftenjar. XXVI. 17
Franciscus. XXVII. 19	è. XXIX. 5	dedans. XXIX. 19	enfrente. xxix. 14	Florenze. XXV. 17
Fabius. XXVII. 20	eccò. XXVIII. 9	derriere. XXIX. 24	Egria. xxvii. 18	Ferrara. XXV. 16
Ferdinandus. XXVII. 21	eccetto. XXVIII. 9	deffous. XXIX. 35	Erasmo. xxvii. 17	Florida. XXIV. 19
Felicitas. XXVII. 22	Erbipoli. XXV. 19	deffus. XXIX. 36	Enero. xxvi. 14	francckreich. XXIV. 20
foras. XXVIII. 10	F	d'eux. XXX. 1	el mes. xxvi. 23	G
fortè. forsan. XXVIII. 11	Forsf. XXVIII. 11	d'eux. XXIX. 1	el alua. xxvi. 5	Griehenlandt. XXIV. 22
G	Florida. XXIV. 19	de moy. XXIX. 2	Erbipoli. xxv. 19	Genua. XXV. 18
Gallia. XXIV. 20	Francia. XXIV. 20	de toy. XXX. 4	Ebora. xxv. 15	Gegenvertig. XXVI. 30
Germania. XXIV. 21	Ferrara. XXV. 16	de nous. XXX. 3	España. xxiv. 23	Georgius. XXVII. 23
Græcia. XXIV. 22	Fiorenza. XXV. 17	de vous. XXX. 5	Europa. xxiv. 18	Gerardus. XXVII. 24
Genua. XXV. 18	Febraro. xxvi. 10	de cestuy. XXX. 12	Etiopia. xxiv. 18	Gertrudis. XXVII. 25
Georgius. XXVII. 23	futuro. xxvi. 11	E	Egpto. xxiv. 9	gestern. XXVIII. 12
Gerardus. XXVII. 24	francesco. xxvii. 19	Europe. xxiv. 18	F	gesupindt. XXVIII. 39
Gertrudis. XXVII. 25	Fabio. xxvii. 20	Egypte. xxiv. 9	Florida. xxiv. 19	gleichvol. XXIX. 7
H	Ferdinando. xxvii. 21	Ethiopie. xxiv. 8	Francia. xxiv. 20	gegenüber. XXIX. 14
Hispania. XXIV. 23	Felicità. xxvii. 22	Èbora. xxv. 15	Ferrara. xxv. 16	H
Hungaria. XXIV. 24	fuori. xxviii. 10	Erasme. xxvii. 17	Florenzia. xxv. 17	Herumb. XXIX. 8
Hybernia. XXIV. 25	fuori. xxix. 15	ègerie. xxvii. 18	Febrero. xxvi. 10	hier. XXVIII. 16
Herbipolis. XXIV. 19	G	encor. xxviii. 1	futuro. xxvi. 11	hihe. XXVIII. 13
Hispalis. XXV. 20	Giappone. xxiv. 26	en haut. xxviii. 37	Francisco. xxvii. 19	hinaufs. XXVIII. 10
hodie. XXVI. 12	Germania. xxiv. 21	en haut. xxviii. 37	Fabio. xxvii. 20	Hieronymus. XXVII. 26
hora. XXVI. 13	Genona. xxv. 18	ensemble. xxviii. 28	Fernando. xxvii. 21	herbstmonat. XXVI. 34
Hieronymus. XXVII. 26	Grecia. xxiv. 22	en bas. xxviii. 7	Felicitas. xxvii. 22	heymonat. XXVI. 16
heri. XXVIII. 12	Gionanna. xxvii. 29	Espaigne. xxiv. 23	fuera de. xxix. 25	heur. XXVI. 12
hic. XXVIII. 13	Gingno. xxvi. 15	entre. xxix. 19	fuera de. xxix. 40	hornung. XXVI. 10
hinc. XXVIII. 14	Gennaro. xxvi. 14	et. xxix. 5	fuera. xxix. 15	Heyliglandt. XXIV. 39
huc. XXVIII. 16	Georgio. xxvii. 23	F	G	I
hic. XXX. 8	Gerardo. xxvii. 24	Floride. xxiv. 19	Groccia. xxiv. 22	Irlandt. XXIV. 15
hac. XXX. 9	Gertrude. xxvii. 25	France. xxiv. 20	Genona. xxv. 18	Iaponia. XXIV. 26
hoc. XXX. 10	Girolamo. xxvii. 26	Ferrare. xxv. 16	Geronimo. xxvii. 26	India. XXIV. 27
I	Giacomo. xxvii. 27	Florence. xxv. 17	Gerardo. xxvii. 24	Inf. Philipp. XXIV. 28
Italia. XXIV. 29	giache. xxix. 10	Feburier. xxvi. 10	Getrudis. xxvii. 25	imj ahr Christi. XXVI. 1
Iaponia. XXIV. 26	giorno. xxvi. 9	futur. xxvi. 11	H	Iunius.
India. XXV. 27	H	François. xxvii. 19	Hungaria. xxiv. 24	
insul. Philip. XXIV. 28	Hieri. xxviii. 12	Fabe. xxvii. 20	boy. xxvi. 12	
ianuarius. XXIV. 14	hoggi. xxvi. 12	Ferdinand. xxvii. 21	hora. xxvi. 13	
	hora. xxvi. 13	Felicitè. xxvii. 22	hafi abaxo. xxviii. 7	
	I	G	hastague. xxviii. 8	
	Italia. xxiv. 29	Grecie. xxiv. 22		
		Genes. xxv. 18		

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
Iunius. XXVI. 15	Inghilterra. XXIV. 3	George. XXVII. 23	I	im Jahr des hails. XXVI. 2
Iulius. XXVI. 16	Ibernia. XXIV. 25	Gerard. XXVII. 24	lorge. XXVII. 23	lenner. XXVI. 14
Iacobus. XXVII. 27	India. XXIV. 27	Gertrude. XXVII. 25	ignacio. XXVII. 28	fahr. XXVI. 6
Ignatius. XXVII. 28	Isole Filipp. XXIV. 28	H	luana. XXVII. 29	acob. XXVII. 27
Ioanna. XXVI. 29	Ignatio. XXVII. 28	Hongrie. XXIV. 24	i. XXIX. 5	Ignatius. XXVII. 28
ibi. XXVIII. 17	infeme. XXVIII. 28	Hybernie. XXIV. 25	nglaterra. XXIV. 3	lohanna. XXVII. 29
illing. XXVIII. 18	intorno. XXIX. 8	Hierosme. XXVII. 26	unio. XXVI. 15	ia. XXVIII. 21
indè. XXVIII. 18	in presenza. XXIX. 9	heur. XXVI. 13	ulio. XXVI. 16	in gegen vuart. XXIX. 9
intus. XXVIII. 20	imperò che. XXIX. 13	hier. XXVIII. 12	irlanda. XXIV. 25	ich. XXIX. 6
ità. XXVIII. 21	io. XXX. 6	I	lapon. XXIV. 26	hrer. XXIX. 7
ideo. XXIX. 16	L	Italie. XXIV. 29	ndia. XXIV. 27	ihm. XXIX. 13
igitur. XXIV. 17	L'anno di salute. XXVI. 2	Iappon. XXIV. 26	slas Filipinas. XXIV. 28	ihpen. XXIX. 14
inter. XXIX. 18	Liegi. XXV. 21	Indes. XXIV. 27	italia. XXIV. 29	tfundt. XXVIII. 27
intra. XXIX. 19	la matina. XXVI. 19	Isles Philip p. XXIV. 28	L	L
iuxta. XXIX. 20	Lione. XXV. 22	our. XXVI. 9	Lieza. XXV. 21	Lüttig. XXV. 21
ille, is, iste. XXX. 11	Luglio. XXVI. 16	lanuier. XXVI. 14	Leon. XXV. 22	Leon. XXV. 22
illius, eius. XXX. 12	Lustro. XXVI. 17	luing. XXVI. 15	Lisboa. XXV. 40	Lisbona. XXV. 40
illius, istius. XXX. 13	Lamberto. XXVII. 30	lullet. XXVI. 16	lufiro. XXVI. 17	Lambertus. XXVII. 30
illis, eis, istis. XXX. 14	Leopoldo. XXVII. 31	lacque. XXVII. 27	la mañana. XXVI. 19	Leopoldus. XXVII. 31
illos, eos, istos. XXX. 15	la XXVIII. 17	lgnace. XXVII. 28	Lamberto. XXVII. 30	M
L	leuar del Sole. XXVI. 29	enne. XXVII. 29	Leopoldo. XXVII. 31	mich. XXIX. 16
Leodium. XXV. 21	Panno di Christo. XXVI. 1	iusque ace que. XXVIII. 8	la que. XXX. 23	mih. XXIX. 17
Lugdunum. XXV. 22	Lisbona. XXV. 40	icy. XXVIII. 13	la qual. XXIX. 23	meiner. XXIX. 18
Lustrum. XXVI. 17	M	L	lo que, lo qual. XXX. 24	Maria. XXVII. 32
Lambertus. XXVII. 30	Messico. XXIV. 30	Lisbone. XXV. 40	M	Maximilian. XXVII. 33
Leopoldus. XXVII. 31	Marsilia. XXV. 23	Liege. XXV. 21	Mio. XXIX. 18	mitter nacht. XXVI. 22
M	Madrit. XXV. 24	Lion. XXV. 22	mas, empiro. XXIX. 33	mittag. XXVI. 21
Marsilia. XXV. 23	Milano. XXV. 25	Pan de N. Seigneur. XXVIII. 22	malamente. XXVIII. 22	Mertz. XXVI. 20
Madritum. XXV. 24	Messina. XXV. 26	Pan de salut. XXVI. 1	mucho. XXVIII. 24	morgensfrü. XXVI. 19
Mexicum. XXIV. 30	Mogunza. XXV. 27	Pan de salut. XXVI. 2	Maximiliano. XXVII. 33	Mey. XXVI. 18
Mediolanum. XXV. 25	Maggio. XXVI. 18	lustre. XXVI. 17	XXVII. 33	morgens. XXVI. 6
Messina. XXVI. 26	Marzo. XXVI. 20	le matin. XXVI. 19	Maria. XXVII. 32	Marsilien. XXV. 23
Moguntia. XXV. 27	mezzo giorno. XXVI. 21	le soleil couchant. XXVI. 27	medio dia. XXVI. 21	Matrit. XXV. 24
Maius. XXVI. 18	mezza notte. XXVI. 22	le soleil leuant. XXVI. 29	media nocte. XXVI. 22	Meilandt. XXV. 25
mane. XXVI. 19	meze. XXVI. 23	le pafsè. XXVI. 31	medio dia. XXVI. 24	Messina. XXV. 26
Martius. XXVI. 20	mez zo giorno. XXVI. 24	Lambert. XXVII. 30	Marzo. XXVI. 20	Meyntz. XXV. 27
media dies. XXVI. 21	Maria. XXVII. 32	Leopold. XXVII. 31	Mayo. XXVI. 18	Morenlandt. XXIV. 8
media nox. XXVI. 22	Massimiliano. XXVII. 33	là. XXVIII. 17	mañana. XXVI. 19	Mexico. XXIV. 30
Mensis. XXVI. 23	ma. XXIX. 33	lequel. XXIX. 32	Marsillas. XXV. 23	N
meridie. XXVI. 24	male. XXVIII. 22	M	Madrid. XXV. 24	Namen. XXV. 28
Maria. XXVII. 32	molto. XXVIII. 24	Mexique. XXIV. 30	Milan. XXV. 25	Napel. XXV. 29
Maximilianus. XXVII. 33	me. XIX. XXX. 16		Mezina. XXV. 26	Nicolas. XXVII. 34
nox. XXVIII. 23			Mogunzia. XXV. 27	noch. XXVIII. 1
multum. XXVIII. 24			Mexico. XXIV. 30	Namur-
ne. XXIX. 16				
mihi. XXX. 17				
neus. XXX. 18				

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
N	<i>no.</i> XXX. 18	Marseille. XXV. 23	N	nein. XXVIII. 26
Namurcum. XXV. 28	N	Madrid. XXV. 24		nah. XIX. 24
Neapolis. XXV. 29	Namur. XXV. 28	Milan. XXV. 25	Napoles. XXV. 29	nach dem. XXVIII. 30
November. XXVI. 25	Napoli. XXV. 29	Messine. XXV. 26	Namur. XXV. 28	neben. XXIX. 25
nox. XXVI. 26	Nonembre. XXVI. 25	Mayens. XXV. 27	Noniembre. XXVI. 25	
Nicolaus. XXVII. 34	notte. XXVI. 26	May. XXVI. 18	noche. XXVI. 26	O
nè. XXVIII. 25	Nicolà. XXVII. 34	Mars. XXVI. 20	Nicolas. XXVII. 34	Ober. XXIX. 36
non.haud. XXVIII. 26	non. XXVIII. 26	mois. XXVI. 23	no. XXVIII. 26	oder. XXIX. 35
nunc. iam. XXVIII. 27	noi. XXX. 20	Marie. XXVII. 32	nostros. XXX. 20	ohne. XXIX. 34
nam, enim. XXIX. 21	nostro. XXX. 21	Maximilien. XXVII. 33	nuestro. XXX. 21	ohn. XXIX. 3
nifi. XXIX. 22		mais. XXIX. 33		Otto. XXVII. 35
nobis. XXX. 19	O	mal. XXVIII. 22	O	Orleanz. XXV. 29
nos. XXX. 20		maintenant. XXVIII. 27	Orleans. XXV. 5	
nofter. XXX. 21	Orleans. XXV. 5	moy. XXX. 6	Oton. XXVII. 35	P
nudius tertius. XXVIII. 32	Ottobre. XXVI. 28	moy. XXX. 16	Octubre. XXVI. 28	
	occafio del sole. XXVI. 27	mien.mon. XXX. 18		Paraguaria. XXIV. 31
O	Ottone. XXVII. 35		P	Persia. XXIV. 32
	ò, ouero. XXIX. 38	N	Paraguay. XXIV. 31	Peru. XXIV. 33
Oreus folis. XXVI. 29	oltre. XXIX. 40	Namur. XXV. 28	Persia. XXIV. 32	Polen. XXIV. 34
occafus folis. XXVI. 27		Naples. XXV. 29	Peru. XXIV. 33	Prag. XXV. 30
October. XXVI. 28	P	Nouembre. XXVI. 25	Polonia. XXIV. 34	Padua. XXV. 31
Otho. XXVII. 35	Paraguaria. XXIV. 31	nuite. XXVI. 26	Praga. XXV. 30	Palermc. XXV. 32
	Persia. XXIV. 32	Nicolas. XXVII. 34	Padua. XXV. 31	Paris. XXV. 33
P	Perù. XXIV. 33	non. XXVIII. 26	Palermo. XXV. 32	Peter. XXVII. 36
	Polonia. XXIV. 34	nous. XXX. 20	Paris. XXV. 33	R
Paraguaria. XXIV. 31	Praga. XXV. 30	nostre. XXX. 21	ponerse il sole. XXVI. 27	Roan. XXV. 35
Persia. XXIV. 32	Padua. XXV. 31		prejente. XXVI. 30	Regensbourg. XXV. 34
Peru. XXIV. 33	Palermo. XXV. 32	O	passado. XXVI. 31	
Polonia. XXIV. 34	Parigi. XXV. 33	Orthon. XXVII. 35	Pedro. XXVII. 36	S
Praga. XXV. 30	Pietro. XXVII. 36	Orleans. XXV. 5	porque. XXIX. 31	Siulia. XXV. 20
Padua. XXV. 31	perche. XXIX. 31	ou. XXIX. 38	porauentura. XXVIII. 11	Siria. XXIV. 37
Panormus. XXV. 32	per. XXIX. 23	oultre. XXIX. 40	porqueno. XXVIII. 25	Sicilia. XXIV. 35
Parifij. XXV. 33	per. XXIX. 26	oultre. XXIX. 25	poco. XXVIII. 29	Siracusa. XXV. 36
praefens. XXVI. 30	poco. XXVIII. 29	ouy. XXVIII. 21	paraçom. XXIX. 4	Stund. XXVI. 13
praeteritum. XXVI. 31	perche. XXVIII. 5	October. XXVI. 28	paraso. XXIX. 16	Spagnien. XXIV. 23
perendie. XXVI. 32	per. XXIX. 27		porque. XXIX. 13	Simon. XXVII. 37
Petrus. XXVII. 36	perciò che. XXIX. 21		pues. XXIX. 17	Sufanna. XXVII. 38
pariter. XXVIII. 28	per questo. XXIX. 16	P	porque. XXVIII. 5	sihe. XXVIII. 9
parum. XXVIII. 29	presente. XXVI. 30	Pays-bas. XXIV. 11	por. XXIX. 23	fic. icnige. XXX. 15
postea quam. XXVIII. 30	passata. XXVI. 31	Paraquarie. XXVI. 31	por. XXIX. 1	Seiner. XXX. 29
	posdimani. XXVI. 32	Perfe. XXIV. 32	por. XXIX. 27	
praeter. XXVIII. 31		Peru. XXIV. 33	porque. XXIX. 21	T
per. XXIX. 23	Q	Pologne. XXIV. 34	porlomenos. XXIX. 37	Tu. XXX. 27
post. XXIX. 24	Qui. XXVIII. 13	Praghe. XXV. 30	parami. XXX. 17	teiner. XXIX. 28
praeter. XXIX. 25	quà. XXVIII. 16	Padoue. XXV. 31	parati. XXX. 26	tag. XXVI. 29
propter. XXIX. 26	quanti. XXVIII. 34	Palermc. XXV. 32	paranosotros. XXX. 31	Thomas. XXVIII. 34
pro. XXIX. 27	quando. XXVIII. 28	Paris. XXV. 33	paranosotros. XXX. 18	Tolofa. XXV. 37
	quanto più. XXIX. 29	Pierre. XXVII. 36		Tartarey. XXIV. 38
	quanto meno. XXIX. 30	present. XXVI. 30	Q	Teutschlandt. XXIV. 21
Quomodo. XXVIII. 33		pourquoy. XXVIII. 5	Que. XXIX. 32	quot

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
quot. XXVIII. 34	quelloi. XXX. 22	peut-estre XXVIII. 11	quando. XXIX. 28	V
quod. XXIX. 32	quella. XXX. 23	par icy. XXVIII. 14	quanto mas. XXIX. 29	
quando. XXIX. 28	quello. XXX. 24	par. XXIX. 23	quanto menos. XXIX. 30	Venedig. XXV. 38
quanto magis. XXIX. 29	questo. XXX. 11	peu. XXVIII. 29	quantos. XXVIII. 34	Vndergang der sonnen. XXVI. 27
quanto minus. XXIX. 30	questi. XXX. 15	parceque. XXIX. 13	R	vergangnen. XXVI. 31
quia .quoniam. XXIX. 31	R	parceque. XXIX. 31	R	übermorgen. XXVI. 32
qui. XXIX. 22	Roano. XXV. 35	pour. XXIX. 26	Ratisbona. XXV. 34	Victoria. XXVII. 40
quæ. XXX. 23	Ratisbona. XXV. 34	pour. XXIX. 27	Roan. XXV. 35	vnder sich. XXVIII. 7
quod. XXX. 24	S	pour cè. XXIX. 16	S	vngeuerd. XXVIII. 11
R	Sicilia. XXIV. 35	Quand. XXIX. 28	Suo. XXX. 29	von dannen. XXVIII. 14
Ratisbona. XXV. 34	Siria. XXIV. 37	qui. XXX. 22	sin. XXIX. 34	übel. XXVIII. 22
Rhotomagum. XXV. 35	Siracusa. XXV. 36	quelle. XXX. 23	sinò. XXIX. 22	viel. XXIX. 24
S	Simone. XXVII. 37	qui. XXX. 24	sobre. XXIX. 36	über. XXIX. 40
Sicilia. XXIV. 35	Sufanna. XXVII. 38	R	sin. XXIX. 3	vber sich. XXVIII. 38
Syria. XXIV. 37	sera. XXVI. 37	Roan. XXV. 35	subitamente. XXVIII. 39	vngerlandt. XXIV. 27
Syracuse. XXV. 36	Settembre. XXVI. 34	Ratisbone. XXV. 34	sobra. XXVIII. 37	von. XXIX. 11
saeculum. XXVI. 33	settimana. XXVI. 35	S	siempre. XXVIII. 35	von. XXIX. 21
September. XXVI. 34	secolo. XXVI. 33	Soir. XXVI. 37	semelamente. XXVIII. 28	vndt. XXIX. 5
Septimana. XXVI. 35	finche. XXVIII. 8	sicile. XXIV. 35	subito. XXVIII. 23	vorgestern. XXVIII. 32
Simon. XXVI. 37	fi. cosi è. XXVIII. 21	Sirie. XXIV. 37	si. XXVIII. 21	vor. XXIX. 31
Sufanna. XXVII. 38	subito. XXVIII. 23	Siracuse. XXV. 36	Santiago. XXV. 13	von. XXIX. 1
semper. XXVIII. 35	sem pre. XXVIII. 35	Seuille. XXV. 20	Simon. XXVII. 37	vnter. XXIX. 18
sicut. XXVIII. 36	sopra. XXVIII. 37	fiecte. XXVI. 33	Sufana. XXVII. 38	vnder. XXIX. 35
supra. XXVIII. 37	senza. XXIX. 3	Septembre. XXVI. 34	Semana. XXVI. 35	über. XXVIII. 37
surfum. XXVIII. 38	senza. XXIX. 34	sepmaine. XXVI. 35	Seriembre. XXVI. 34	von ihnen. XXX. 1
subitò. XXVIII. 39	subito. XXVIII. 39	Simon. XXVII. 37	figlo. XXVI. 33	von mihr. XXX. 2
sed. XXIX. 33	se non. XXIX. 22	Sufanne. XXVII. 38	salir el Sole. XXVI. 29	von vns. XXX. 3
sine. XXIX. 34	sotto. XXIX. 35	sans. XXIX. 3	Senilla. XXV. 20	von dihr. XXX. 4
sub. XXIX. 35	sopra. XXIX. 36	sans. XXIX. 34	Saragoza. XXV. 36	von euch. XXX. 5
super. XXIX. 36	suo. XXX. 29	finon. XXIX. 22	Soria. XXIV. 37	vns. XXX. 19
saltem. XXIX. 37	Siniglia. XXV. 20	son. XXIX. 29	Sicilia. XXIV. 35	vns. XXX. 20
suus. XXIX. 29	T	T	T	vnsfer. XXX. 21
T	Terra santa. XXVI. 39	T	T	VV
Tartaria. XXIV. 38	Tartaria. XXIV. 38	Tartarie. XXIV. 38	Tartaria. XXIV. 38	vvelches. XXX. 24
Terra Santa. XXIV. 39	Tomaso. XXVII. 34	Terre-saincte. XXIV. 39	Terra santa. XXIV. 39	vvelche. XXX. 23
Tholosa. XXV. 37	Tolosa. XXV. 37	toloufe. XXV. 37	Tolosa. XXV. 37	vvelcher. XXX. 22
tempus. XXVI. 36	tempo. XXVI. 36	Thomas. XXVII. 34	Thomas. XXVII. 34	vveilen. XXIX. 31
Thomas. XXVII. 34	trà. XXIX. 18	toutesfois. XXIX. 39	Thomas. XXVII. 34	vvie vilvveniger. XXIX. 30
tunc. XXVIII. 40	tuo. XXX. 28	tousiours. XXVIII. 35	tempo. XXVI. 36	vvie vil mehr. XXIX. 29
tu. XXX. 25	tu. XXX. 27	toutesfois. XXIX. 39	arde. XXVI. 37	vvan. XXIX. 28
te. XXX. 27	tu. XXX. 25	toy. XXX. 25	tu. XXX. 27	vvegen. XXIX. 26
tibi. XXX. 26	Vngaria. XXIV. 24	ton. tien. XXX. 28	tuo. XXX. 28	vveil. XXIX. 10
tuus. XXX. 28	Venetia. XXV. 38	toy. XXX. 27	Vos otros. XXX. 32	vvie. XXVIII. 33
Vittoria. XXVII. 40	Vienna. XXV. 39	V	Vuestro. XXX. 30	vvieuil. XXVIII. 34
	Vittoria. XXVII. 40	V	Vitoria. XXVII. 40	vvenig. XXVIII. 29
				vvarlich. XXVIII. 6

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
V	vicino. XXIX. 20	V	Venecia. XXV. 38	Vvarumb. XXVIII. 5
Veneria. XXV. 38	voi. XXX. 32	Vous. XXX. 32	Viena. XXV. 39	Vvol. XXVIII. 4
Vienna. XXV. 39	vostro. XXX. 30	vostre. XXX. 30		Vvochen. XXVI. 35
Vlyssippona. XXV. 40		veu que. XXIX. 10		Vvein monat.
vesperi. XXVI. 37		voicy. voyla. XXVIII. 9	Ta que. XXIX. 10	Vvintermonat. XXVI. 28
Victoria. XXVII. 40		Victoire. XXVII. 40	90. XXX. 6	Vvien. XXV. 39
uel. sine. aut. XXI. 38		Venise. XXV. 38		Vvelfchlandt.
ultra. XXIX. 40		Vienne. XXV. 39		XXIV. 29
ver untamen. XXIX. 39		VV		Vvürtzburg.
vester. XX. 30		Vvizbourg. XXV. 19		XXV. 19
vobis. XXX. 31				Z
vos. XXX. 32				Zeit. XXVI. 36
				zukunftig. XXVI. 11
				zu. XXVIII. 10
				zuor. XXVIII. 2
				zugleich. XXVIII. 28
Latina XXXI.	Italica XXXI.	Gallica XXXI.	Hispanica XXXI.	Germanica XXXI.
Verbum Sum.	Il verbo Effere.	Le verbe Estre.	El verbo Ser.	Vvorts ich Bin.
Sum. 1	Io sono. 1	Ie suys. 1	Yo soy. 1	Ich bin. 1
es. 2	tu sei. 2	tu es. 2	tu eres. 2	du bist. 2
est. 3	egli è. 3	il est. 3	a quel es. 3	der ist. 3
sumus. 4	noi siamo. 4	nous sommes. 4	nos otros somos. 4	Vvir sein. 4
estis. 5	voi siete. 5	vous estes. 5	vos otros soys. 5	ihr seyt. 5
sunt. 6	eglino sono. 6	ils sont. 6	a aquellos son. 6	die sein. 6
eram. 7	io ero, o, era. 7	l'estoys. 7	yo era. 7	ich vvare. 7
eras. 8	tu eri. 8	tu estoit. 8	tu eras. 8	du vvarest. 8
erat. 9	egli era. 9	il estoit. 9	a quel era. 9	der vvare. 9
eramus. 10	noi eravamo. 10	nous estions. 10	nos otros eramos. 10	vvir vvaren. 10
eratis. 11	voi eravate. 11	nous estiez. 11	vos otros erades. 11	ihr vvaret. 11
erant. 12	eglino erano. 12	ils estoient. 12	a aquellos erans. 12	sie vvaren. 12
fui. 13	sono stato. 13	jay estè. 13	yo hè sido. 13	ich bingevvesen. 13
fuiſti. 14	tu sei stato. 14	tu as estè. 14	tu as sido. 14	du bist gevvesen. 14
fuit. 15	egli è stato. 15	il at estè. 15	a quel ha sido. 15	er ist gevvesen. 15
fuiſimus. 16	noi siamo stati. 16	nous auons estè. 16	auemos sido. 16	Vvir seindt gevve-
fuiſtis. 17	voi sete stati. 17	vous auez estè. 17	vos aneys sido. 17	sen. 16
fuerunt. 18	eglino sono stati. 18	ils ont estè. 18	a aquellos han sido. 18	ihr seit gevvesen. 17
ero. 19	lo farò. 19	ie seray. 19	yo serè. 19	sie seindt gevvesen. 18
eris. 20	tu faray. 20	tu seras. 20	tu seras. 20	ich vvird seyn. 19
erit. 21	egli farà. 21	il serat. 21	aquel serà. 21	du vvirst seyn. 20
erimus. 22	noi saremo. 22	nous serons. 22	nos otros seremos. 22	der vvirt seyn. 21
eritis. 23	voi sarete. 23	vous serez. 23	vos otros sereys. 23	ihr vvirdet seyn. 22
erunt. 24	eglino faranno. 24	ils seront. 24	a aquellos seran. 24	sie vvorden seyn. 23
cum sim. 25	giache io sono. 25	veuque ie suys. 25	como yo fue. 25	vvir vvorden seyn. 24
ſis. 26	tu sei. 26	que tu fois. 26	como tu fueres. 26	das ich sey. 25
ſit. 27	egli è. 27	qu'il soit. 27	como el fuere. 27	das du seyeſt. 26
ſimus. 28	noi siamo. 28	que nous soyons. 28	como nos otros fue-	das er seye. 27
ſitis. 29	voi setè. 29	que nous soyez. 29	mos. 28	das vvir seyen. 28
ſint. 30	eglino sono. 30	qu'ils soyent. 30	como vos otros fue-	das ihr seyet. 29
fuerim. 31	benche io ſia. 31	combien que ie fois. 31	redes. 29	das sie seyen. 30

Latina XXXI.	Italica XXXI.	Gallica XXXI.	Hispanica XXXI.	Germanica XXXI.
fueris. 32	<i>che tu sy.</i> 32	que tu fois. 32	<i>como à aquellos fue-</i>	das ich geuuesen sey. 31
fuerit. 33	<i>che egli sia.</i> 33	qu'il soit. 33	<i>ren.</i> 30	das du genuesen sey
fuerimus. 34	<i>che noi siamo.</i> 34	que nous soyons. 34	<i>aunque yo sea.</i> 31	est. 32
fueritis. 35	<i>che voi siate.</i> 35	que vous soyez. 35	<i>tu seas.</i> 32	das er geuuesen sey. 33
fuerint. 36	<i>che loro syno.</i> 36	qu'ils soyent. 36	<i>aquei sea.</i> 33	das vvirgeuuesen
esse. 37	<i>essere.</i> 37	estre. 37	<i>nos otros seamos.</i> 34	seyen. 34
fuisse. 38	<i>essere stato.</i> 38	auoir esté. 38	<i>vos seays.</i> 35	das ihr geuuesen se-
			<i>a aquellos sean.</i> 36	yet. 35
			<i>fer.</i> 37	das sie geuuesen se-
			<i>uiera sido.</i> 38	yen. 36
				sein. 37
				geuuesen seyn. 38
Latina XXXII.	Italica XXXII.	Gallica XXXII.	Hispanica XXXII.	Germanica XXXII.
Verbum Habeo.	Il verbo Hauere.	Le verbe Auoir.	El verbo Auer.	Vvorts Haben.
Habeo. 1	<i>io ho.</i> 1	I'ay. 1	<i>To he.</i> 1	1 Ich hab. 1
habes. 2	<i>tu hai.</i> 2	tu as. 2	<i>tu has.</i> 2	2 du hast. 2
haber. 3	<i>egli ha.</i> 3	il at. 3	<i>aquei ha.</i> 3	3 der hat. 3
habemus. 4	<i>noi habbiamo.</i> 4	nous auons. 4	<i>nos otros hauemos.</i> 4	4 vvir haben. 4
habetis. 5	<i>voi haueate.</i> 5	vous auez. 5	<i>vos queys.</i> 5	5 ihr habt. 5
habent. 6	<i>eglino hanno.</i> 6	ils ont. 6	<i>aqueillos han.</i> 6	6 sie haben. 6
habebam. 7	<i>io haueuo.</i> 7	I'auoye. 7	<i>yo hauia.</i> 7	7 ich hatte. 7
habebas. 8	<i>tu haueui.</i> 8	tu auois. 8	<i>tu hauia.</i> 8	8 du hattest. 8
habebat. 9	<i>egli haueua.</i> 9	il auoit. 9	<i>aquei hauia.</i> 9	9 der hatte. 9
habebamus. 10	<i>noi haueuamo.</i> 10	nous auions. 10	<i>nos otros auiamos.</i> 10	10 vvir hatten. 10
habebatis. 11	<i>voi haueuate.</i> 11	vous auiez. 11	<i>vos otros auiaades.</i> 11	11 ihr hattet. 11
habebant. 12	<i>eglino haueuano.</i> 12	ils auoient. 12	<i>aqueillos auian.</i> 12	12 sie hatten. 12
habui. 13	<i>io hebbi.</i> 13	I'ay eu. 13	<i>yo uue.</i> 13	13 ich hab gehabt. 13
habuisti. 14	<i>tu hauesti.</i> 14	tu as eu. 14	<i>tu uuistes.</i> 14	14 du hast gehabt. 14
habuit. 15	<i>egli hebbe.</i> 15	il at eu. 15	<i>aquei uuo.</i> 15	15 der hat gehabt. 15
habuimus. 16	<i>noi hauemmo.</i> 16	nous auons eu. 16	<i>nos otros uuimos.</i> 16	16 vvir haben gehabt. 16
habuistis. 17	<i>voi haueste.</i> 17	vous auez eu. 17	<i>vos otros uuistes.</i> 17	17 ihr habt gehabt. 17
habuerunt. 18	<i>eglino hebbero.</i> 18	ils ont eu. 18	<i>aqueillos uuieron.</i> 18	18 sie haben gehabt. 18
habebo. 19	<i>hauerò.</i> 19	I'auray. 19	<i>yo aurè.</i> 19	19 ich vverde haben. 19
habebis. 20	<i>hauerai.</i> 20	tu auras. 20	<i>tu auras.</i> 20	20 du vvirfst haben. 20
habebit. 21	<i>hauerà.</i> 21	il aurat. 21	<i>aquei aurà.</i> 21	21 er vviridt haben. 21
habebimus. 22	<i>noi haueremo.</i> 22	nous aurons. 22	<i>nos otros aueremos.</i> 22	22 vvir vwerden haben. 22
habebitis. 23	<i>hauerete.</i> 23	vous aurez. 23	<i>vos otros aureys.</i> 23	23 ihr vverdet haben. 23
habebunt. 24	<i>haueranno.</i> 24	ils auront. 24	<i>aqueillos aueran.</i> 24	24 sie vwerden haben. 24
habe. 25	<i>habbi.</i> 25	aye. 25	<i>auè.</i> 25	25 hab du. 25
habete. 26	<i>habbiate.</i> 26	ayez. 26	<i>aued.ò, ayays.</i> 26	26 habt jhr. 26
cum habeam. 27	<i>Dio voglia che</i>	Dieu-doint que	<i>como</i>	<i>gott gebedas</i>
habeas. 28	<i>io habbi.</i> 27	i'aye. 27	<i>yo aya.</i> 27	27 ich möge haben. 27
habeat. 29	<i>tu habbi.</i> 28	tu aye. 28	<i>tu ayas.</i> 28	28 du mögest haben. 28
habeamus. 30	<i>egli habbi</i> 29	il ayt. 29	<i>el aya.</i> 29	29 er mögte haben. 29
habeatis. 31	<i>noi habbiamo.</i> 30	nous ayons. 30	<i>nos otros ayamos.</i> 30	30 vvir mögen ha-
habeant. 32	<i>voi habbiate.</i> 31	vous ayez. 31	<i>vos otros ayays.</i> 31	ben. 30
habueram. 33	<i>eglino habbino.</i> 32	ils ayent. 32	<i>aqueillos ayam.</i> 32	31 jhr möget haben. 31
habuero. 34	<i>io haueres haunto.</i> 33	i'auoye eu. 33	<i>yo auia auido.</i> 33	32 sie mögen haben. 32
habuiffem. 35	<i>hauerò haunto.</i> 34	i'auray eu. 34	<i>yo haurè auido.</i> 34	34 ich hatte gehabt. 33
habere. 36	<i>hauerèi haunto.</i> 35	i'euffe eu. 35	<i>yo ouieffe auido.</i> 35	35 ich soll gehabtha-
ad habendum. 37	<i>hauere.</i> 36	auoir. 36	<i>auer.</i> 36	ben. 34
habendo. 38	<i>per hauer.</i> 37	pour auoir. 37	<i>por auer.</i> 37	37 ich hatte gehabt. 35

Latina XXXII.	Italica XXXII.	Gallica XXXII.	Hispanica XXXII.	Germanica XXXII.
habendo.	38 ayant.	38 auendo.	38 haben.	36
zu haben.			habende.	37
				38
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				

B

DICTIONARIUM II.
PENTAGLOSSUM
SERVIT PRO INTERPRETANDIS
ET LEGENDIS LITTERIS.

B

DICTIONARIUM II.

PENITAGLOSSVM

SERVAT PRO INTERPRETANDIS

ET LEGENDIS LITTERIS.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		I		
abalienare.	1 alienare.	1 estrangeur.	1 <i>estrañar</i> .	1 entfrembden. 1
abdere.	2 nascondere.	2 nuffer.	2 <i>esconder</i> .	2 verbergen. 2
abire.	3 andar via.	3 s'en aller.	3 <i>irse</i> .	3 hinweg gehen. 3
abstinere.	4 astenere.	4 abstenir.	4 <i>abstener</i> .	4 abhalten. 4
abscindere.	5 tagliar via.	5 couper ius.	5 <i>cortar</i> .	5 abschneiden. 5
absque te.	6 senza voi.	6 sans toy.	6 <i>sin vos</i> .	6 ohn euch. 6
acuere.	7 aguzzare.	7 esguiser.	7 <i>aguzar</i> .	7 schleiffen. 7
acetarium.	8 insalata.	8 salade.	8 <i>ensalada</i> .	8 salat. 8
accipiter.	9 sparniero.	9 esprenuier.	9 <i>gauillan</i> .	9 spervver. 9
acipenser.	10 storione.	10 estourgeon.	10 <i>esturion</i> .	10 stor. 10
acidus.	11 agro.	11 aigre.	11 <i>azedo</i> .	11 saur. 11
acutus.	12 acuto.	12 aigu.	12 <i>agudo</i> .	12 scharpff. 12
acus.	13 ago.	13 esguille.	13 <i>aguia</i> .	13 nadel. 13
accipere hospitio.	14 alloggiare.	14 loger.	14 <i>apofentar</i> .	14 beherbergen. 14
accidere.	15 accadere.	15 aduenir.	15 <i>acontecer</i> .	15 vviderfaren. 15
acquirere.	16 acquistare.	16 acquerir.	16 <i>adquirir</i> .	16 erlangen. 16
adorare.	17 adorare.	17 adorer.	17 <i>adorar</i> .	17 anbeten. 17
aduenire.	18 arriuare.	18 arriuer.	18 <i>arribar</i> .	18 ankommen. 18
adferre.	19 apportare.	19 apoter.	19 <i>traer</i> .	19 bringen. 19
adducere.	20 addurre.	20 ameiner.	20 <i>traer</i> .	20 bringen. 20
aduesperascere.	21 ofcurare.	21 deuenir obscur.	21 <i>escurecer</i> .	21 abendvverden. 21
admiscere se.	22 intramettere.	22 entremette.	22 <i>entremeter</i> .	22 einmengen. 22
ad nihilum redigere.	23 annullare.	23 ancantir.	23 <i>aniquilar</i> .	23 zu nichts machen. 23
admonere.	24 ammonire.	24 ramenteuoir.	24 <i>amonestar</i> .	24 vermahnen. 24
admirari.	25 marauigliare.	25 esmerueiller.	25 <i>marauillar</i> .	25 verwunderen. 25
agrè ferre.	26 dispiacere.	26 desplaire.	26 <i>desplazer</i> .	26 für vbel auffnehmen. 26
agrotus.	27 infermo.	27 malade.	27 <i>enfermo</i> .	27 kranck. 27
agrotatio.	28 infirmità.	28 maladie.	28 <i>enfermedad</i> .	28 kranckheit. 28
adituus.	29 sagrestano.	29 sacristain.	29 <i>sacristan</i> .	29 cüstor. 29
æquare.	30 equalare.	30 vnir.	30 <i>igualar</i> .	30 gleich machen. 30
ædificare.	31 fabricare.	31 edifier.	31 <i>edificar</i> .	31 zimmeren. 31
aggredi.	32 intraprendere.	32 entreprendre.	32 <i>emprender</i> .	32 angehen. 32
agitare.	33 dimenare.	33 demeiner.	33 <i>menear</i> .	33 herumrü hren. 33
agnoscere.	34 conoscere.	34 cognoistre.	34 <i>conoscer</i> .	34 kennen. 34
agnus.	35 agnello.	35 aigneau.	35 <i>cordero</i> .	35 lamblein. 35
alius.	36 altro.	36 l'autre.	36 <i>el otro</i> .	36 ein anderer. 36
aliter.	37 altrimenti.	37 autrement.	37 <i>otramente</i> .	37 anders. 37
aliquis.	38 alcuno.	38 aucun.	38 <i>alguno, alguien</i> .	38 einer. 38
altus.	39 alto.	39 haut.	39 <i>alto</i> .	39 hoch. 39
altitudo.	40 altezza.	40 hauteur.	40 <i>altura</i> .	40 höhe. 40

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		II		
aliquid noui.	1 <i>nuoua</i>	1 nouelles.	1 <i>nueuas.</i>	1 uevve zeitung. 1
alea ludere.	2 <i>giocare con dadi.</i>	2 iouer aux dez.	2 <i>ingar con dados.</i>	2 mit vvirffeln spilen. 2
albus.	3 <i>bianco.</i>	3 blanc.	3 <i>blanco.</i>	3 vveifs. 3
alere.	4 <i>nudrire.</i>	4 nourrir.	4 <i>criar.</i>	4 ernenhen. 4
amicus.	5 <i>amico.</i>	5 amys.	5 <i>amigo.</i>	5 freundt. 5
amor.	6 <i>amore.</i>	6 amour.	6 <i>amor.</i>	6 liebe. 6
amare.	7 <i>amare.</i>	7 aymer.	7 <i>amar.</i>	7 lieben. 7
amabilitas.	8 <i>amoreuolezza.</i>	8 amiabletè.	8 <i>amabilidad.</i>	8 lieblichkeit. 8
amabilis.	9 <i>amoreuole.</i>	9 amyable.	9 <i>amigable, amable.</i>	9 lieblich. 9
amplexari.	10 <i>abbracciare.</i>	10 embrasser.	10 <i>abraçar.</i>	10 umbhalsen. 10
ambulare.	11 <i>passaggiare.</i>	11 pourmeiner.	11 <i>passar.</i>	11 gehen. 11
anas.	12 <i>anitra.</i>	12 anette.	12 <i>anade.</i>	12 ein antuogel. 12
annus.	13 <i>anno.</i>	13 an.	13 <i>año.</i>	13 ihar. 13
animus.	13 <i>animo.</i>	13 intention.	13 <i>animo.</i>	13 gemüth. 13
anglia.	14 <i>inghilterra.</i>	14 angleterre.	14 <i>englaterra.</i>	14 engelland. 14
anglus.	15 <i>inglese.</i>	15 anglois	15 <i>englez.</i>	15 engeländer. 15
animo tristi.	16 <i>grauemente.</i>	16 tristement.	16 <i>tristement.</i>	16 schvvarmutiglich. 16
anguste.	17 <i>strettamente.</i>	17 estroittement.	17 <i>estrechamente.</i>	17 schmal. 17
anguis.	18 <i>vipera.</i>	18 couleure.	18 <i>culebra.</i>	18 schlange. 18
ante oculos tuos.	19 <i>innanzi à voi.</i>	19 deuant vous.	19 <i>delante voz.</i>	19 vor euch. 19
aperire.	20 <i>aprire.</i>	20 ouurir.	20 <i>abrir.</i>	20 öffnen. 20
apocha.	21 <i>quietanza.</i>	21 quitance.	21 <i>quitança.</i>	21 quitantz. 21
appellare.	22 <i>chiamare.</i>	22 appeler.	22 <i>llamar.</i>	22 ruffen. 22
appropinquare.	23 <i>auuicinare.</i>	23 approcher.	23 <i>acercarse.</i>	23 herzu nahen. 23
aqua.	24 <i>acqua.</i>	24 eau.	24 <i>aqua.</i>	24 vvasser. 24
a qualis.	25 <i>vetlina.</i>	25 esguiere.	25 <i>pichel.</i>	25 vvasserhafen. 25
arare.	26 <i>arare.</i>	26 labourer la terre.	26 <i>arar.</i>	26 ackeren. 26
arena.	27 <i>arena.</i>	27 sable.	27 <i>arena.</i>	27 sandt. 27
argentum viuum.	28 <i>argento viuo.</i>	28 vif-argent.	28 <i>azoque.</i>	28 queckfilber. 28
armus.	29 <i>spalla.</i>	29 espaulle.	29 <i>espalda.</i>	29 schulter. 29
ars.	30 <i>scienza.</i>	30 science.	30 <i>scientia.</i>	30 kunst. 30
artocrea.	31 <i>pasticcio.</i>	31 pastè.	31 <i>pastel.</i>	31 pastet. 31
asferuare.	32 <i>seruare.</i>	32 garder.	32 <i>guardar.</i>	32 bevvhahren. 32
asinus.	33 <i>asino.</i>	33 asne.	33 <i>asno.</i>	33 ein esell. 33
asina.	34 <i>asina.</i>	34 asnesse.	34 <i>borrica.</i>	34 ein eselinne. 34
ascendere.	35 <i>montare.</i>	35 monter.	35 <i>subir.</i>	35 steigen. 35
aspicere.	36 <i>vedere.</i>	36 regarder.	36 <i>mirar.</i>	36 besehen. 36
astutus.	37 <i>sottile.</i>	37 fin.	37 <i>astuto.</i>	37 listig. 37
astutia.	38 <i>sottilezza.</i>	38 finesse.	38 <i>astucia.</i>	38 litigkeit. 38
attingere.	39 <i>toccare.</i>	39 toucher.	39 <i>tocar.</i>	39 anrueren. 39
atramentum	40 <i>inchiosiro.</i>	40 enchre.	40 <i>tinta.</i>	40 dinten. 40

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
III				
attollere.	1 alzare.	1 leuer en naut.	1 alçar.	1 auffheben. 1
auferre.	2 portar via.	2 oster.	2 lleuar abaxo.	2 abtragen. 2
audire.	3 udire.	3 escouter.	3 oyr.	3 anhören. 3
audere.	4 ardire.	4 ofer.	4 ofar.	4 darifen. 4
auarus.	5 auaro.	5 auaricieux.	5 auariento.	5 geitzig. 5
auaritia.	6 auaritia.	6 auarice.	6 auaricia.	6 geitz. 6
augusta.	7 Imperatrice.	7 Imperatrice.	7 Emperatris.	7 Keyferin. 7
auscultare.	8 ascoltare.	8 escouter.	8 escuchar.	8 zuhören. 8
audax.	9 ardito.	9 hardy.	9 atreuido.	9 dapffer. 9
audacia.	10 ardire.	10 hardyeffe.	10 atreuniento.	10 dapfferkeyt. 10
audacter.	11 arditamente.	11 hardyment.	11 ofadamente.	11 Künlich. 11
aula.	12 sala.	12 fale.	12 sala.	12 faal. 12
auriga.	13 carrettiere.	13 chartier.	13 carrettero.	13 fuhrman. 13
auis.	14 ucello.	14 oyseau.	14 auc.	14 vogel. 14
B				
Baptizare.	15 battezzare.	15 baptizer.	15 bautizar.	15 tauffen. 15
bellum gerere.	16 far guerra.	16 guerroyer.	16 guerrear.	16 kriegführen. 16
bene.	17 bene.	17 bien.	17 bien.	17 vvol. 17
bene precari.	18 benedire.	18 benyr.	18 bendezir.	18 benedeyen. 18
bene mane.	19 ben per tempo.	19 bien matin.	19 temperano.	19 sehr frue. 19
blandiri.	20 adulare.	20 flater.	20 lifougear.	20 schmeichlen. 20
bibere.	21 bene.	21 boire.	21 beuer.	21 trincken. 21
bonitas.	22 bontà.	22 bontè.	22 bondad.	22 gütte. 22
bona mulier.	23 donna dà bene.	23 femme de bien.	23 buena muger.	23 ein gutefravv. 23
C				
Castigare.	24 castigare.	24 chastier.	24 castigar.	24 casteyen. 24
capere.	25 capire.	25 prendre.	25 tomar.	25 nehmen. 25
capitulum.	26 capitolo.	26 chapitre.	26 capitulo.	26 capittel. 26
canonicus.	27 canonico.	27 chanoine.	27 canonigo.	27 Thumbher. 27
caligarius.	28 calzettiero.	28 chauffettier.	28 calcesero.	28 hofenmacher. 28
cauus.	29 bufo.	29 creu.	29 hueco.	29 hohl. 29
candela.	30 candela.	30 chandeille.	30 candela.	30 liecht. 30
calix.	31 calice.	31 calice.	31 caliz.	31 Kelch. 31
cantare.	32 cantare.	32 chanter.	32 cantar.	32 fingen. 32
cantor.	33 cantore.	33 chantre.	33 cantor.	33 fingen. 33

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		IV		
calcei lanci.	1 <i>pedali.</i>	1 chaufions.	1 <i>calçones.</i>	1 focken.
catinus.	2 <i>scodella.</i>	2 escuelle.	2 <i>escudilla.</i>	2 schüffel.
cauda.	3 <i>coda.</i>	3 queue.	3 <i>cola.</i>	3 schvvantz.
caput.	4 <i>testa.</i>	4 teste.	4 <i>cabèça.</i>	4 haupt.
candefacere.	5 <i>imbianchire.</i>	5 blanchir.	5 <i>blanquear.</i>	5 vveifmachen.
calefacere.	6 <i>riscaldare.</i>	6 chauffer.	6 <i>calentar.</i>	6 vvermen.
cadere.	7 <i>cadere.</i>	7 cheoir.	7 <i>caër.</i>	7 fallen.
caro.	8 <i>carne.</i>	8 chair.	8 <i>carne.</i>	8 fleisch.
carcer.	9 <i>prigione.</i>	9 prison.	9 <i>carcel.</i>	9 gefencknus.
caupo.	10 <i>hoste.</i>	10 hoste.	10 <i>huesped.</i>	10 vvirt.
certare pignore.	11 <i>far scommessa.</i>	11 gager.	11 <i>apostar.</i>	11 vvetten.
certiorem facere.	12 <i>lasciar intendere.</i>	12 faire scauoir.	12 <i>hazer saber.</i>	12 vwissen lassen.
cella promptuaria.	13 <i>cantina.</i>	13 celier.	13 <i>despenza.</i>	13 Keller.
cerasum.	14 <i>ceraso.</i>	14 cerise.	14 <i>cerezo.</i>	14 Kirfen.
centam.	15 <i>cento.</i>	15 cent.	15 <i>ciento.</i>	15 hundert.
celare.	16 <i>celare.</i>	16 celer.	16 <i>escouder.</i>	16 verbergen.
celare.	17 <i>nascondere.</i>	17 cacher.	17 <i>encubrir.</i>	17 verhölen.
cæmento extruere.	18 <i>fabricare.</i>	18 maffoner.	18 <i>edificar.</i>	18 gipfen.
cæmentarius.	19 <i>muratore.</i>	19 maffon.	19 <i>cantero.</i>	19 Steinmetz.
cenare.	20 <i>cenare.</i>	20 souper.	20 <i>cenar.</i>	20 zu nacht essen.
citare.	21 <i>citare.</i>	21 adiourner.	21 <i>citar.</i>	21 vorrechtfordern.
cingere.	22 <i>cingere.</i>	22 ceindre.	22 <i>ceñir.</i>	22 gürtten.
ciuilis.	23 <i>cortese.</i>	23 courtoys.	23 <i>cortès.</i>	23 höfflich.
ciuilitas.	24 <i>cortesia.</i>	24 courtoyfie.	24 <i>cortesia.</i>	24 höfflichkeit.
cinnamomum.	25 <i>canella.</i>	25 canelle.	25 <i>canela.</i>	25 zimet.
circumire.	26 <i>andar attorno.</i>	26 aller alentour.	26 <i>andar en derredor.</i>	26 vmbgehen.
circumdare.	27 <i>circondere.</i>	27 enuironner.	27 <i>rodear.</i>	27 vmgeben.
cibus.	28 <i>cibo.</i>	28 viande.	28 <i>vianda.</i>	28 speife.
ciuitas.	29 <i>città.</i>	29 Ville.	29 <i>ciudad.</i>	29 statt.
clamare.	30 <i>gridare.</i>	30 crier.	30 <i>gritar.</i>	30 Kreifchen.
claudus.	31 <i>zoppo.</i>	31 boiteux.	31 <i>coxo.</i>	31 Krüppel.
clauo figere.	32 <i>inchiodare.</i>	32 clouër.	32 <i>clauar.</i>	32 nagelen.
clauus.	33 <i>chiodo.</i>	33 clou.	33 <i>clauo.</i>	33 nagel.
claudere.	34 <i>chindere.</i>	34 fermer.	34 <i>cerar.</i>	34 Schliessen.
collocare.	35 <i>impiegare.</i>	35 employer.	35 <i>emplear.</i>	35 bestellen.
competere.	36 <i>toccare.</i>	36 competer.	36 <i>competir.</i>	36 Kleben.
coquere.	37 <i>cuocere.</i>	37 cuisiner.	37 <i>cozer.</i>	37 Kochen.
cogere cereuisiam.	38 <i>far la birra.</i>	38 braffer.	38 <i>cozer cerneça.</i>	38 breuuen.
conqueri.	39 <i>lamentare.</i>	39 complaindre.	39 <i>quexar.</i>	39 beklagen.
confiteri.	40 <i>confessaro.</i>	40 confesser.	40 <i>confessar.</i>	40 beichten.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		V		
concupere .	1 <i>concupere.</i>	1 <i>conçepuoir .</i>	1 <i>concebir .</i>	1 <i>entpfahen .</i> 1
confidere .	2 <i>fidare.</i>	2 <i>fier .</i>	2 <i>fiar .</i>	2 <i>vertravven .</i> 2
consentire .	3 <i>consentire .</i>	3 <i>consentir .</i>	3 <i>consentir .</i>	3 <i>bevvillichen .</i> 3
constare .	4 <i>costare .</i>	4 <i>conster .</i>	4 <i>costar .</i>	4 <i>Kosten .</i> 4
coquus .	5 <i>cuoco .</i>	5 <i>cuisinier .</i>	5 <i>cozinero .</i>	5 <i>Koch .</i> 5
commoueri mi- sericordia .	6 <i>hauer pietà .</i>	6 <i>auoir pitiè .</i>	6 <i>auer misericordia .</i>	6 <i>erbarmen .</i> 6
cogitare .	7 <i>pensare .</i>	7 <i>penfer .</i>	7 <i>pensar .</i>	7 <i>dencken .</i> 7
comprehendere .	8 <i>prendre .</i>	8 <i>empoigner .</i>	8 <i>afir .</i>	8 <i>begreifen .</i> 8
communis .	9 <i>commune .</i>	9 <i>commun .</i>	9 <i>comun .</i>	9 <i>gemein .</i> 9
constans .	10 <i>constante .</i>	10 <i>constant .</i>	10 <i>constante .</i>	10 <i>bestendig .</i> 10
constantia .	11 <i>constanza .</i>	11 <i>constance .</i>	11 <i>constantia .</i>	11 <i>bestendigkeit .</i> 11
contrectare .	12 <i>maneggiare .</i>	12 <i>manier .</i>	12 <i>mencar .</i>	12 <i>handelen .</i> 12
conducere .	13 <i>affittare .</i>	13 <i>loüer .</i>	13 <i>alquilar .</i>	13 <i>führen .</i> 13
cochlear .	14 <i>cocchiario .</i>	14 <i>cueillier .</i>	14 <i>cuchara .</i>	14 <i>löffel .</i> 14
cognatio .	15 <i>parentado .</i>	15 <i>parentè .</i>	15 <i>parentesco .</i>	15 <i>freund schafft .</i> 15
commutare .	16 <i>barattare .</i>	16 <i>changer .</i>	16 <i>trocac .</i>	16 <i>Vervvecselen .</i> 16
confiderare .	17 <i>confiderare .</i>	17 <i>confiderer .</i>	17 <i>confiderar .</i>	17 <i>mercken .</i> 17
cogitare .	18 <i>pensare .</i>	18 <i>penfer .</i>	18 <i>pensar .</i>	18 <i>dencken .</i> 18
colligere .	19 <i>cogliere .</i>	19 <i>cueillir .</i>	19 <i>coger .</i>	19 <i>samlen .</i> 19
concionari .	20 <i>predicare .</i>	20 <i>prescher .</i>	20 <i>predicar .</i>	20 <i>predigen .</i> 20
consuescere .	21 <i>accostumare .</i>	21 <i>accoustumer .</i>	21 <i>accostumar .</i>	21 <i>pflegen .</i> 21
coturnix .	22 <i>quaglia .</i>	22 <i>caille .</i>	22 <i>codornis .</i>	22 <i>Vvachtel .</i> 22
consilium dare .	23 <i>consigliare .</i>	23 <i>conseillier .</i>	23 <i>aconsejar .</i>	23 <i>rathen .</i> 23
computare .	24 <i>contare .</i>	24 <i>compter .</i>	24 <i>contar .</i>	24 <i>rechnen .</i> 24
coagmentare syllabas .	25 <i>compicare .</i>	25 <i>espelir .</i>	25 <i>iuntar slabas .</i>	25 <i>syllabieren .</i> 25
componere .	26 <i>ordinare .</i>	26 <i>mettre en ordre .</i>	26 <i>ordenar .</i>	26 <i>inordnung schi- cken .</i> 26
colus .	27 <i>conocchia .</i>	27 <i>quenoüille .</i>	27 <i>rucca .</i>	27 <i>spinurock .</i> 27
contra .	28 <i>contra .</i>	28 <i>contre .</i>	28 <i>contra .</i>	28 <i>Vvider .</i> 28
cor .	29 <i>il cuore .</i>	29 <i>le coeur .</i>	29 <i>el coraçon .</i>	29 <i>hertz .</i> 29
corpus .	30 <i>il corpo .</i>	30 <i>le corps .</i>	30 <i>cuerpo .</i>	30 <i>leib .</i> 30
congerere .	31 <i>congregare .</i>	31 <i>assembler .</i>	31 <i>ayuntar .</i>	31 <i>versamlen .</i> 31
comminisci .	32 <i>ingere .</i>	32 <i>feindre .</i>	32 <i>fingir .</i>	32 <i>erdichten .</i> 32
commutare .	33 <i>cambiare .</i>	33 <i>changer .</i>	33 <i>cambiar .</i>	33 <i>vervvechseln .</i> 33
consecrare .	34 <i>consecrare .</i>	34 <i>consacrer .</i>	34 <i>consagrar .</i>	34 <i>Vveihen .</i> 34
consequi .	35 <i>acquistare .</i>	35 <i>conquerir .</i>	35 <i>conquistar .</i>	35 <i>erlangen .</i> 35
contorquere .	36 <i>torcere .</i>	36 <i>tordre .</i>	36 <i>torcer .</i>	36 <i>tringen .</i> 36
contemnere .	37 <i>dispregiare .</i>	37 <i>mespriser .</i>	37 <i>menospreciar .</i>	37 <i>verachten .</i> 37
condemnare .	38 <i>condannare .</i>	38 <i>condamner .</i>	38 <i>condennar .</i>	38 <i>verdammn .</i> 38
corrumpere .	39 <i>distruiggere .</i>	39 <i>gaster .</i>	39 <i>destruir .</i>	39 <i>verderben .</i> 39
conflator armo- rum .	40 <i>armaruolo .</i>	40 <i>armurier .</i>	40 <i>armero .</i>	40 <i>Vvaffenmacher .</i> 40

Latina.	Itaica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
VI				
crassus pannus .	1 grosso panno .	drap espès .	1 panno el pello .	1 dick tuch . 1
crassa mulier .	2 grossa donna .	2 femme grosse .	2 gruesa muger .	2 dick vveib . 2
crassitudo .	3 grossezza .	3 espesseur .	3 espressura .	3 dicke grobheit . 3
credere .	4 credere .	4 croire .	4 creer .	4 glauben . 4
crepare .	5 crepare .	5 creuer .	5 ebenter .	5 Zerspringen . 5
crines .	6 capelli .	6 cheueux .	6 cabellos .	6 haar . 6
crocus .	7 zafferano .	7 safran .	7 açafra .	7 safran . 7
cuius est .	8 di chi è questo .	8 di qui est cela .	8 cuyo es esto ?	8 wves ist das ? 8
cur .	9 perche .	9 pourquoi .	9 porque .	9 vvarumb . 9
cupa .	10 cuba .	10 cuue .	10 caba .	10 zuber . 10
culcitra .	11 coltrice .	11 coutil .	11 colcedar .	11 züchen . 11
cura .	12 cura .	12 soin .	12 cuydado .	12 sorg . 12
cudere .	13 fabricare .	13 forger .	13 foriar .	13 schmiden . 13
culter .	14 coltello .	14 couteau .	14 cuchillo .	14 messer . 14
currere .	15 correre .	15 courir .	15 correr .	15 lauffen . 15
cubitus .	16 cubito .	16 coudee .	16 codo .	16 ein eln borgen . 16
cubiculum .	17 camera .	17 chambre .	17 camara .	17 Kammer . 17
curuus .	18 curuo .	18 tortu .	18 tuerto .	18 Krumm . 18
cupere .	19 desiare .	19 desirer .	19 dessear .	19 begeren . 19
cum .	20 quando .	20 quand .	20 quando .	20 vvan . 20
cygnus .	21 cigno .	21 cigne .	21 cisne .	21 schvvan . 21
D				
Dare .	22 dare .	22 donner .	22 dar .	22 geben . 22
deserere .	23 abandonare .	23 abandonar .	23 desamparar .	23 verlassen . 23
decem .	24 dieci .	24 dix .	24 diez .	24 zehn . 24
defendere .	25 diffendere .	25 defendre .	25 defender .	25 beschirmen . 25
destruere .	26 distruggere .	26 destruire .	26 destruir .	26 verderben . 26
despondere .	27 sposare .	27 fiançer .	27 desposar .	27 verehelichen . 27
decurrere in ho-				
plomachia .	28 giostrare .	28 iouster .	28 iustar .	28 turnieren . 28
debere .	29 douere .	29 debuoir .	29 deuer .	29 schuldigseyn . 29
detinere .	30 ritener .	30 retenir .	30 retener .	30 enthalten . 30
desiderium .	31 desiderio .	31 desir .	31 desseo .	31 lust . 31
delinquere .	32 far male .	32 mesfaire .	32 dannar .	32 misthun . 32
delicatus .	33 goloso .	33 friand .	33 goloso .	33 zart . 33
delectatio .	34 piacer .	34 plaisir .	34 plazer .	34 freude . 34
de quo .	35 di che .	35 de quoy .	35 de que .	35 vva von . 35
deterius fieri .	36 peggiorare .	36 empirer .	36 empeotar .	36 verergeren . 36
dens .	37 dente .	37 dent .	37 dtente .	37 zahn . 37
disponere .	38 disporre .	38 disposer .	38 disponer .	38 ver ordnen . 38

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		VII		
demonstrare .	1 <i>far parere .</i>	1 faire paroistre .	1 <i>bazer parecer .</i>	1 scheiuen lassen .
deprimere .	2 <i>abassare .</i>	2 abaisser .	2 <i>abaxar .</i>	2 biegen .
décipere .	3 <i>ingannare .</i>	3 tromper .	3 <i>engañar .</i>	3 betriegen .
decidere .	4 <i>tagliare .</i>	4 trencher .	4 <i>cortar .</i>	4 abhaeben .
descendere .	5 <i>scendere .</i>	5 descendre .	5 <i>axaber .</i>	5 absteigen .
deponere .	6 <i>mettere à basso .</i>	6 oster .	6 <i>quitar .</i>	6 antvorten .
digitus .	7 <i>dito .</i>	7 doigt .	7 <i>dedo .</i>	7 finger .
dies solutionis .	8 <i>termine .</i>	8 terme .	8 <i>termino .</i>	8 termin .
digiti pedum .	9 <i>dita de piedi .</i>	9 ortaux des pieds .	9 <i>dedos de las pies .</i>	9 zehen .
diffundere in vasa .	10 <i>imbottare .</i>	10 entonner .	10 <i>embacar .</i>	10 eingiessen .
dicere .	11 <i>dire .</i>	11 dire .	11 <i>dedir .</i>	11 sagen .
diues .	12 <i>ricco .</i>	12 riche .	12 <i>rico .</i>	12 reich .
diuitiæ .	13 <i>ricchezza .</i>	13 richesse .	13 <i>riqueza .</i>	13 reichtumb .
discingere .	14 <i>discingere .</i>	14 deceindre .	14 <i>descentr .</i>	14 entgürten .
diligens .	15 <i>diligentie .</i>	15 diligent .	15 <i>diligente .</i>	15 fleißig .
diligentia .	16 <i>diligenza .</i>	16 diligence .	16 <i>diligencia .</i>	16 fleiß .
diminuere .	17 <i>minuire .</i>	17 amoindrir .	17 <i>apocar .</i>	17 vermindern .
discere .	18 <i>imparare .</i>	18 apprendre .	18 <i>aprender .</i>	18 lernen .
dimidium .	19 <i>mezzo .</i>	19 moytiè .	19 <i>medio .</i>	19 halb .
dies .	20 <i>giorno .</i>	20 iour .	20 <i>dia .</i>	20 ein tag .
dipidere .	21 <i>partire .</i>	21 partir .	21 <i>partir .</i>	21 zerteylen .
dolium .	22 <i>botta .</i>	22 tonneau .	22 <i>baril .</i>	22 faß .
dormiturire .	23 <i>sonnacchiare .</i>	23 auoir sommeil .	23 <i>tener sueño .</i>	23 schlafferig sein .
dormire .	24 <i>dormire .</i>	24 dormir .	24 <i>dormir .</i>	24 schlaffen .
domare .	25 <i>domare .</i>	25 appriuoiser .	25 <i>domar .</i>	25 zehmen .
dominus .	26 <i>signore .</i>	26 seigneur .	26 <i>señor .</i>	26 herr .
duo .	27 <i>due .</i>	27 deux .	27 <i>dos .</i>	27 zween .
duodecim .	28 <i>dodeci .</i>	28 douze .	28 <i>doze .</i>	28 zwölfe .
ducere .	29 <i>condurre .</i>	29 meiner .	29 <i>quiar .</i>	29 leijten .
dux .	30 <i>duca .</i>	30 duc .	30 <i>duque .</i>	30 hertzog .
duritia .	31 <i>durezza .</i>	31 duretè .	31 <i>dureza .</i>	31 harte .
durus panis .	32 <i>pan duro .</i>	32 pain dur .	32 <i>pan duro .</i>	32 hart brot .
dura caro .	33 <i>carne dura .</i>	33 chair dure .	33 <i>carne dura .</i>	33 hart fleisch .
durare .	34 <i>durare .</i>	34 durer .	34 <i>durar .</i>	34 vvähren .
dulcis .	35 <i>dolce .</i>	35 doux .	35 <i>dulce .</i>	35 süß .
dynastes .	36 <i>signore .</i>	36 seigneur .	36 <i>señor .</i>	36 herr .
dominicus dies .	37 <i>domenica .</i>	37 dimanche .	37 <i>domingo .</i>	37 sonntag .
dubitare .	38 <i>dubitare .</i>	38 douter .	38 <i>dudar .</i>	38 zveiffeln .
uplicare .	39 <i>radoppiare .</i>	39 doubler .	39 <i>duplicar .</i>	39 zveifachen .
diffidium .	40 <i>discordia .</i>	40 dissension .	40 <i>discordia .</i>	40 zvitracht .

L

Edere

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
VIII				
E				
Edere.	1 <i>mangiare.</i>	1 manger.	1 <i>comer.</i>	1 essen.
effundere.	2 <i>versare.</i>	2 verfer.	2 <i>echar.</i>	2 aufgießen.
effugere.	3 <i>scappare.</i>	3 eschapper.	3 <i>escapar.</i>	3 entfliehen.
ego.	4 <i>io.</i>	4 ie.	4 <i>yo.</i>	4 ich.
effugere.	5 <i>scappare.</i>	5 eschapper.	5 <i>escapar.</i>	5 entfliehen.
elegans.	6 <i>puro.</i>	6 net.	6 <i>limpio.</i>	6 sauber.
emere.	7 <i>comprare.</i>	7 acheter.	7 <i>comprar.</i>	7 kauffen.
emendare.	8 <i>emendare.</i>	8 amender.	8 <i>emendar.</i>	8 besseren.
equus.	9 <i>cavallo.</i>	9 cheual.	9 <i>cavallo.</i>	9 ein roß.
equitare.	10 <i>cavalcare.</i>	10 cheuaucher.	10 <i>caualgar.</i>	10 reitten.
eruilia . pisa.	11 <i>piselli.</i>	11 poys.	11 <i>arueia.</i>	11 erbsen.
erratum.	12 <i>fallo.</i>	12 faute.	12 <i>falta.</i>	12 gebrechen.
errare.	13 <i>errare.</i>	13 esgarer.	13 <i>desuiarse.</i>	13 irren.
exuere.	14 <i>spogliare.</i>	14 despouiller.	14 <i>desnudar.</i>	14 entkleyden.
exhæredare.	15 <i>disheredare.</i>	15 desheriter.	15 <i>desheredar.</i>	15 enterben.
exonerare.	16 <i>difearicare.</i>	16 descharger.	16 <i>descargar.</i>	16 entledigen.
extruere aream lapide quadrato.	17 <i>mattonar.</i>	17 pauer.	17 <i>ladrilar.</i>	17 besetzen. bysteinen.
expendere.	18 <i>spendere.</i>	18 despendre.	18 <i>gustar.</i>	18 aufgeben.
execrari aliquem.	19 <i>biastemare.</i>	19 maudire.	19 <i>maldezir.</i>	19 fluchen.
F				
Fabricare.	20 <i>fabricare.</i>	20 forger.	20 <i>forjar.</i>	20 schmiden.
faber cultrarius.	21 <i>coltelliero.</i>	21 coutelier.	21 <i>cuchillero.</i>	21 messer, schmidt.
faber claustrarius.	22 <i>chianaro.</i>	22 ferrurier.	22 <i>cerrajero.</i>	22 schlosser.
faber ferrarius.	23 <i>marescalco.</i>	23 mareschal.	23 <i>herrero.</i>	23 schmidt.
faber plaustrarius.	24 <i>carettiero.</i>	24 charlier.	24 <i>carpintero.</i>	24 wagenmacher.
facere.	25 <i>fare.</i>	25 faire.	25 <i>hazer.</i>	25 thurn.
facere periculum.	26 <i>prouare.</i>	26 esprouer.	26 <i>pronar.</i>	26 probiren.
fallere.	27 <i>ingannare.</i>	27 tromper.	27 <i>engañar.</i>	27 betriegen.
fames.	28 <i>fame.</i>	28 faim.	28 <i>hambre.</i>	28 hunger.
familia.	29 <i>domestico.</i>	29 domestique.	29 <i>domestico.</i>	29 zam.
famulus.	30 <i>seruitore.</i>	30 garçon.	30 <i>moço.</i>	30 ein knab.
fascis.	31 <i>fascio.</i>	31 fuix.	31 <i>fardel.</i>	31 ein packet.
fatigare.	32 <i>stancare.</i>	32 lasser.	32 <i>causar.</i>	32 ferben.
fatuus.	33 <i>pazzo.</i>	33 fol.	33 <i>loco.</i>	33 narr.
fatuitas.	33 <i>pazzia.</i>	34 folie.	34 <i>locura.</i>	34 thorheyt.
februarius.	35 <i>febraro.</i>	35 feburier.	35 <i>hebrero.</i>	35 hornung.
ferre.	36 <i>patire.</i>	36 endurer.	36 <i>çufrir.</i>	36 leyden.
feruor.	37 <i>feruore.</i>	37 ferueur.	37 <i>feruor.</i>	37 eifer.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
IX				
festinare .	1 <i>affrettare.</i>	1 halster .	1 <i>apressurar.</i>	1 eylen .
felicitas .	2 <i>felicità.</i>	2 felicitè .	2 <i>dicha.</i>	2 glücklichigkeit .
fenestra .	3 <i>fenestra.</i>	3 fenestre .	3 <i>uentana.</i>	3 fenster .
ferrum .	4 <i>ferro.</i>	4 fer .	4 <i>hierro.</i>	4 eyfen .
ingere .	5 <i>ingere.</i>	5 feindre .	5 <i>ingir.</i>	5 dichten .
indere .	6 <i>sendere.</i>	6 fendre .	6 <i>bender.</i>	6 spalten .
finire .	7 <i>finire.</i>	7 finir .	7 <i>acabar.</i>	7 enden .
fibula .	8 <i>fibbia.</i>	8 agrappe .	8 <i>henilleta.</i>	8 häfften .
fidelitas .	9 <i>fedelià.</i>	9 loyauté .	9 <i>lealdad.</i>	9 treue .
firmare .	10 <i>fortificare.</i>	10 fortifier .	10 <i>fortalecer.</i>	10 beschirmen .
fieri .	11 <i>dinertare.</i>	11 deuenir .	11 <i>venir à ser.</i>	11 werden .
flabellum .	12 <i>uentolo.</i>	12 eluentoir .	12 <i>anentadero.</i>	12 nuckenvvedel .
flere .	13 <i>piangere.</i>	13 pleurer .	13 <i>llarar.</i>	13 weynen .
florere .	14 <i>florire.</i>	14 fleurir .	14 <i>floracer.</i>	14 blühen .
fons .	15 <i>fontana.</i>	15 fontaine .	15 <i>fuente.</i>	15 ein brunnen .
forma .	16 <i>fattura.</i>	16 façon .	16 <i>hachura.</i>	16 form .
fortitudo .	17 <i>forza.</i>	17 force .	17 <i>fuercã.</i>	17 stercke .
fortis .	18 <i>forte.</i>	18 fort .	18 <i>fuerto.</i>	18 starck .
fortiter .	19 <i>valentement.</i>	19 vaillamment .	19 <i>valientement.</i>	19 männlich .
forceps .	20 <i>tenaglie.</i>	20 renaille .	20 <i>tenaza.</i>	20 zange .
formosus .	21 <i>bello.</i>	21 beau .	21 <i>hermoso.</i>	21 schön .
foetor .	22 <i>fetore.</i>	22 puantise .	22 <i>hedor.</i>	22 gestanck .
foetere .	23 <i>puzzare.</i>	23 puir .	23 <i>heder.</i>	23 stincken .
foeniculum .	24 <i>finocchio.</i>	24 fenotül .	24 <i>hinojo.</i>	24 fenchel .
frigere .	25 <i>frigere.</i>	25 frire .	25 <i>freyer.</i>	25 backen .
fricare .	26 <i>fregare.</i>	26 frotter .	26 <i>fregar.</i>	26 reiben .
frons .	27 <i>fronte.</i>	27 front .	27 <i>frente.</i>	27 stirn .
fructus .	28 <i>frutto.</i>	28 fruit .	28 <i>fruta.</i>	28 früchte .
frustum .	29 <i>pezza.</i>	29 piece .	29 <i>pedaço.</i>	29 stuck .
fraga .	30 <i>fragola.</i>	30 freise .	30 <i>madroños.</i>	30 erdtbeeren .
fraxinus .	31 <i>frassino.</i>	31 fresne .	31 <i>fresno.</i>	31 eschenbaum .
frangere .	32 <i>rompere.</i>	32 rompre .	32 <i>romper.</i>	32 brechen .
frigidus .	33 <i>freddo.</i>	33 froid .	33 <i>frio.</i>	33 kalt .
frumentum .	34 <i>grano.</i>	34 bled .	34 <i>trigo.</i>	34 Korn .
fulcire .	35 <i>sottomettere.</i>	35 soumettre .	35 <i>someter.</i>	35 vuderstützen .
funale .	36 <i>torcia.</i>	36 torche .	36 <i>hacha.</i>	36 sackel .
furari .	37 <i>rubare.</i>	37 desrober .	37 <i>robar.</i>	37 stelen .
fugare .	38 <i>cacciare.</i>	38 chasser .	38 <i>echar.</i>	38 vertreiben .
fustis .	39 <i>bastone.</i>	39 baston .	39 <i>baston.</i>	39 stock .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
X				
G				
Garrire.	cianciare.	caqueter.	chalatar.	1 schvetzen.
gelare.	agghiacciare.	geler.	elar.	2 gefrieren.
gemere.	fospirare.	gemir.	gemir.	3 seüftzen.
glacies.	ghiaccio.	glace.	hielo.	4 eifs.
glans.	ghianda.	gland.	bellora.	5 eychel.
glutinare.	incollare.	coller.	engrudar.	6 bekleben.
gratias agere.	ringratiare.	remercier.	dar gracias.	7 bedancken.
gratificari.	accomodare.	accomoder.	acomodar.	8 liebkoßen.
gravis.	grane.	pesant.	pesado.	9 schvvär.
grauiter.	grauemente.	pesamment.	pesademente.	10 schvvärlich.
grauitas.	grauezza.	pesanteur.	pesadumbre.	11 schvväre.
gracilis.	stretto.	estroit.	estrecho.	12 schmal.
gralla.	zanche.	eschaffes.	çancos.	13 steltze.
grandinare.	grandinare.	gresler.	grançar.	14 hagelen.
gustare.	gustare.	gouster.	saer el mangiar.	15 schmecken.
H				
Habere.	hauere.	auoyr.	auer.	16 haben.
habitare.	habitare.	demeurer.	morar.	17 vvohnen.
haurire.	cauare.	puiser.	fatat agna.	18 schöpfen.
hebdomas.	settimana.	semaine.	semana.	19 vvoche.
hic est.	egli è qui.	il est icy.	a qui csta.	20 er ist hie.
hilaris.	allegro.	ioyeux.	alegro.	21 frölich.
hirundo.	arundine.	arondelle.	golondrina.	22 schvvälbe.
holofericum.	velluto.	velours.	serciopelo.	23 seyden.
honorare.	honore.	honorer.	honrar.	24 ehren.
hyems.	inverno.	hyuer.	inuierno.	25 vvinter.
I				
lactare se.	vantare.	vanter.	alabarfe.	26 rühen.
lactere.	giacere.	gesir.	yazer.	27 ligen.
ianuarius.	Gennaro.	lanuier.	Enero.	28 lenner.
id ni esset.	se ciò non fosse.	si ce n'estoit cela.	si esso no fuera.	29 vvo das nit vvere.
ieiunare.	digiunare.	ieufner.	ayunar.	30 fasten.
ientare.	far collatione.	desieuner.	almorzar.	31 zu morgen essen.
ignarus.	ignorante.	ignorant.	ignorante.	32 vvvissendt.
illuminare.	illuminare.	illuminer.	iluminar.	33 erleuchten.
imitari.	imitare.	imiter.	imitar.	34 nacfolgen.
indignitas.	indegnità.	indignità.	indecentia.	35 vvvürdigkeit.
indicium.	indicio. nota.	indice. marque.	indicio.	36 zeichen.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XI		
ignauus.	1 pigro.	1 paresseux.	1 perezoso.	1 träg.
ignauia.	2 pigritia.	2 paresse.	2 pereza.	2 trägheit.
ignis.	3 fuoco.	3 feu.	3 fuego.	3 feur.
ignoscere.	4 perdonare.	4 pardonner.	4 perdonnar.	4 vergeben.
illac.	5 di là.	5 par là.	5 por alli.	5 alda.
ille.	6 lui.	6 luy.	6 aquellos.	6 ihme.
illic aspice.	7 uedi là.	7 voylà.	7 mira aculla.	7 seheth orthin.
immundè.	8 sporcamente.	8 ordement.	8 suziamente.	8 ünseüberlich.
immundus.	9 sporco.	9 ord.	9 suzio.	9 ünfaüber.
impuritas.	10 uilenia.	10 uilennie.	10 uellaqueria.	10 schande.
implere.	11 empire.	11 emplir.	11 henchir.	11 erfüllen.
imprimere.	12 stampare.	12 imprimer.	12 imprimir.	12 trucken.
imperator.	13 imperatore.	13 empereur.	13 emperador.	13 Keyser.
impedire.	14 impedire.	14 empescher.	14 empedir.	14 verhindernen.
impellere.	15 premere.	15 estreindre.	15 apretar.	15 trucken.
				anziehen, kley-
induere.	16 vestire.	16 vestir.	16 vestir.	16 den.
innocare.	17 innocare.	17 innocquer.	17 innocar.	17 anrufen.
insumare.	18 profumare.	18 enfumer.	18 perfumar.	18 berauchen.
incipere.	19 incominciare.	19 commençer.	19 començar.	19 anfangen.
infrangere equum.	20 frenare.	20 brider.	20 enfrenar.	20 ein roszaumen.
in balneo lauari.	21 lauare.	21 baigner.	21 bañar.	21 baden.
incantare.	22 incantare.	22 enchanter.	22 encantar.	22 bezaubern.
inuidere.	23 portar inuidia.	23 porter enuie.	23 tener embidia.	23 hassen.
interficere.	24 amazzare.	24 tuër.	24 matar.	24 tödten.
in rabiem agi.	25 arrabiare.	25 enrager.	25 rabiar.	25 toll. vverden.
inanis.	26 vano.	26 vain.	26 vano.	26 eyttel.
inuitare.	27 inuitare.	27 inuiter.	27 combidar.	27 zugastladen.
inuidus.	28 inuidioso.	28 enuieux.	28 embidioso.	28 neidig.
inclinare.	29 inchinare.	29 incliner.	29 inclinar.	29 neygen.
inuidia.	30 innidia.	30 enuie.	30 erobidia.	30 neyd.
incendere.	31 accendere.	31 allumer.	31 encender.	31 anzünden.
inquirere.	32 ricercare.	32 rechercher.	32 pesquisar.	32 erforschen.
incidere.	33 intagliare.	33 entailler.	33 enteçar.	33 einschneyden.
instituire.	34 insegnare.	34 enseigner.	34 encenar.	34 vnderuweisen.
intendere.	35 stendere.	35 tendre.	35 tendor.	35 spannen.
incidere serra.	36 segare.	36 sier.	36 aserter.	36 sägen.
infundere.	37 versare.	37 verser.	37 echar.	37 aufgiessen.
ineptè.	38 pazzamente.	38 follement.	38 locamente.	38 thörich.
infirmus.	39 debole.	39 foible.	39 flaco.	39 Kranck.
intueri se in speculo.	40 mirare.	40 mirer.	40 mirar.	40 sichspieglen.

infun-

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XII		
infundibulum .	1 <i>lora.</i>	1 entonnoir .	1 <i>embude.</i>	1 trachter .
inaurare .	2 <i>indorare.</i>	2 dorer .	2 <i>dorar.</i>	2 vergülden .
intelligere .	3 <i>intendere.</i>	3 entendre .	3 <i>entender.</i>	3 verstehen .
instituire .	4 <i>insegnare.</i>	4 enseigner .	4 <i>enseñar.</i>	4 lehren .
inficere .	5 <i>tingere.</i>	5 teindre .	5 <i>tenir.</i>	5 ferben .
infector .	6 <i>tintore.</i>	6 teinturier .	6 <i>tintorero.</i>	6 ferber .
iocari .	7 <i>scherzare.</i>	7 railler .	7 <i>motejar.</i>	7 scherzen .
irridere .	8 <i>burlare.</i>	8 mocquer .	8 <i>burlar.</i>	8 spotten .
ira .	9 <i>ira.</i>	9 courroux .	9 <i>ira.</i>	9 zorn .
irasci .	10 <i>adirare.</i>	10 courrouçer .	10 <i>aytarfe.</i>	10 zornig sein .
iratus .	11 <i>irato.</i>	11 courrouçè .	11 <i>ayrado.</i>	11 zornig .
ire .	12 <i>andare.</i>	12 aller .	12 <i>yr.</i>	12 gehen .
ita est .	13 <i>cosi è.</i>	13 si est .	13 <i>assi es.</i>	13 es ist vvarlich .
iter facere .	14 <i>viaggiare.</i>	14 voyager .	14 <i>caminar.</i>	14 reisen .
iubere .	15 <i>commandare.</i>	15 commander .	15 <i>mandar.</i>	15 befehlen .
iusiurandum .	16 <i>giuramento.</i>	16 sermend .	16 <i>iuramento.</i>	16 eydt .
iucundus .	17 <i>allegro.</i>	17 playfant .	17 <i>alegro.</i>	17 lustig .
iuuare .	18 <i>aiutare.</i>	18 ayder .	18 <i>ayudar.</i>	18 helfen .
iuuenis .	19 <i>giouane.</i>	19 ieune .	19 <i>mancebo.</i>	19 iung .
iuuentus .	20 <i>giouentu.</i>	20 ieunesse .	20 <i>moçedat.</i>	20 iugent .
iubere .	21 <i>commandare.</i>	21 commander .	21 <i>commandar.</i>	21 entbieden .
iudæus .	22 <i>hebreo.</i>	22 Iuif .	22 <i>iudio.</i>	22 iud .
ingulum .	23 <i>strozza.</i>	23 gorge .	23 <i>decolladero.</i>	23 Kele .
iurare .	24 <i>giurare.</i>	24 iurer .	24 <i>iurar.</i>	24 schvveren .
iungere .	25 <i>giungere.</i>	25 ioindre .	25 <i>ayuntar.</i>	25 zusázzen .
iunius .	26 <i>giugno.</i>	26 Iuing .	26 <i>innio.</i>	26 Brachmonat .
iudicare .	27 <i>giudicare.</i>	27 iuger .	27 <i>iuzgar.</i>	27 vrtheylen .
L				
Lacerare .	28 <i>lacerare.</i>	28 deschirer .	28 <i>despedaçar.</i>	28 zerrelffen .
laccia .	29 <i>alofa.</i>	29 alofe .	29 <i>alofa.</i>	29 ein meyfisch .
lana .	30 <i>lana.</i>	30 laine .	30 <i>lana.</i>	30 vvolle .
lapis .	31 <i>pietra.</i>	31 pierre .	31 <i>piedra.</i>	31 stein .
lassus .	32 <i>stracco.</i>	32 las .	32 <i>canfado.</i>	32 müdt .
lassitudo .	33 <i>stracchezza.</i>	33 lasseté .	33 <i>consäcio.</i>	33 müdigkeit .
later .	34 <i>matte.</i>	34 carreau .	34 <i>ladrillo.</i>	34 zigel stein .
latrare .	35 <i>latrare.</i>	35 abbayer .	35 <i>ladrar.</i>	35 bellen .
lauare .	36 <i>lauare.</i>	36 lauer .	36 <i>lauar.</i>	36 vvaschen .
laudare .	37 <i>lodare.</i>	37 louer .	37 <i>loar.</i>	37 loben .
lancea .	38 <i>lancia.</i>	38 lance .	38 <i>lança.</i>	38 sper .

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
XIII				
laborare.	1 <i>lavorare .</i>	1 <i>travailler .</i>	1 <i>trabaiar .</i>	1 <i>arbeyten .</i>
leuis .	2 <i>leggiero .</i>	2 <i>leger .</i>	2 <i>ligero .</i>	2 <i>leicht .</i>
lectio .	3 <i>lettione .</i>	3 <i>leçon .</i>	3 <i>leccion .</i>	3 <i>lection .</i>
latitia .	4 <i>allegrezza .</i>	4 <i>ioye .</i>	3 <i>alegria .</i>	4 <i>frölichkeit .</i>
lätus .	5 <i>allegro .</i>	5 <i>ioyeux .</i>	5 <i>alegro .</i>	5 <i>frölich .</i>
latitia afficere .	6 <i>rallegrare .</i>	6 <i>refiouir .</i>	6 <i>allegrar .</i>	6 <i>erfrevven .</i>
lædere .	7 <i>ferire .</i>	7 <i>blesser .</i>	7 <i>llagar .</i>	7 <i>verletzen .</i>
libum .	8 <i>torta .</i>	8 <i>tartre .</i>	8 <i>torta .</i>	8 <i>torte .</i>
ligo .	9 <i>marra .</i>	9 <i>marre .</i>	9 <i>açadon .</i>	9 <i>schüp .</i>
ligulæ .	10 <i>stringa .</i>	10 <i>esguillette .</i>	10 <i>aguiera .</i>	10 <i>nestel .</i>
ligulis cōstringere .	11 <i>attaccare .</i>	11 <i>attacher .</i>	11 <i>atacar .</i>	11 <i>nestelen .</i>
ligare .	12 <i>legare .</i>	12 <i>lier .</i>	12 <i>atar .</i>	12 <i>binden .</i>
limax .	13 <i>lumaca .</i>	13 <i>limaffon .</i>	13 <i>caracol .</i>	13 <i>schnecke .</i>
lingua .	14 <i>lingua .</i>	14 <i>langue .</i>	14 <i>lengua .</i>	14 <i>zung .</i>
liquefacere .	25 <i>liquefare .</i>	15 <i>foudre .</i>	15 <i>derreir .</i>	15 <i>schmelzen .</i>
litigare .	16 <i>litigare .</i>	16 <i>plaidier .</i>	16 <i>pleitear .</i>	16 <i>vorgerichzancheu .</i>
litteræ .	16 <i>lettere .</i>	16 <i>lettres .</i>	16 <i>carta .</i>	16 <i>brieff .</i>
longinquum .	17 <i>lontano .</i>	17 <i>loing .</i>	17 <i>lexos .</i>	17 <i>vweit .</i>
loqui .	18 <i>parlare .</i>	18 <i>parler .</i>	28 <i>hablar .</i>	18 <i>sprechen .</i>
longus .	19 <i>longo .</i>	19 <i>long .</i>	19 <i>luengo .</i>	19 <i>lang .</i>
lucrari .	20 <i>gnadagnare .</i>	20 <i>gagner .</i>	20 <i>ganar .</i>	20 <i>gevvinnen .</i>
lupus .	21 <i>lupo .</i>	21 <i>loup .</i>	21 <i>lobo .</i>	21 <i>vvolff .</i>
ludus .	22 <i>giuoco .</i>	22 <i>ieu .</i>	22 <i>inego .</i>	22 <i>spil .</i>
lufor .	23 <i>sonatore .</i>	23 <i>menestrier .</i>	23 <i>tañedor .</i>	23 <i>spilman .</i>
lutum .	24 <i>fango .</i>	24 <i>fange .</i>	24 <i>lodo .</i>	24 <i>letten .</i>
ludere .	25 <i>giuocare .</i>	25 <i>iouër .</i>	25 <i>ingar .</i>	25 <i>spilen .</i>
lucius .	26 <i>luzzo .</i>	26 <i>brochet .</i>	26 <i>bruchete .</i>	26 <i>recht .</i>
lucere .	27 <i>lucere .</i>	27 <i>luyre .</i>	27 <i>luzir .</i>	27 <i>sch einen .</i>
ludus cartarum .	28 <i>gioco di carte .</i>	28 <i>ieu de cartes .</i>	28 <i>inego de naipes .</i>	28 <i>karten spil .</i>
Lunæ dies .	29 <i>lunedì .</i>	29 <i>lundy .</i>	29 <i>lunes .</i>	29 <i>montag .</i>
liberalis .	30 <i>liborale .</i>	30 <i>liberal .</i>	30 <i>largo .</i>	30 <i>mildt .</i>
M				
Macer .	31 <i>magro .</i>	31 <i>maigre .</i>	31 <i>magro .</i>	31 <i>mager .</i>
maculare .	32 <i>macchiare .</i>	32 <i>tacher .</i>	32 <i>manchar .</i>	32 <i>schmitzen .</i>
maius .	33 <i>maggio .</i>	33 <i>may .</i>	33 <i>mayo .</i>	33 <i>mey .</i>
magnitudo .	34 <i>grandezza .</i>	34 <i>grandeur .</i>	34 <i>grandeza .</i>	34 <i>gröffe .</i>
malè .	35 <i>malamente .</i>	35 <i>mauuaifement .</i>	35 <i>malamente .</i>	35 <i>böfzlich .</i>
manè .	36 <i>dimattina .</i>	36 <i>du matin .</i>	36 <i>demañana .</i>	36 <i>des morgens .</i>
mantile .	37 <i>tonagliuolo .</i>	37 <i>seruiette .</i>	37 <i>seruiletta .</i>	37 <i>seruetlin .</i>
mala .	38 <i>guancie .</i>	38 <i>iouës .</i>	38 <i>mexillas .</i>	38 <i>kinnbacken .</i>
manere .	39 <i>restare .</i>	39 <i>demeurer .</i>	39 <i>quedar .</i>	39 <i>bleiben .</i>

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XIV		
maturius.	1 troppo per tempo.	1 trop tost.	1 muy temprano.	1 zu früe.
mederi.	2 medicare.	2 mediciner.	2 curar.	2 heylen.
mediocre.	3 mezzano.	3 moyen.	3 mediano.	3 mittel messig.
meiere.	4 pisciare.	4 piffer.	4 mear.	4 seichen.
membrana.	5 carta pecora.	5 parchemin.	5 pergamino.	5 pergament.
metiri.	6 misurare.	6 mesurer.	6 medir.	6 messen.
mentum.	7 mento.	7 barbe.	7 barba.	7 Kin.
mensa.	8 tauola.	8 table.	8 mesa.	8 taffel.
meridie.	9 à hora di pranzo.	9 à midy.	9 à medio dia.	9 des mittags.
mercurialis dies.	10 mercoledi.	10 mercredi.	10 miercoles.	10 mit vvochen.
merendam capere.	11 merendare.	11 reciner.	11 merendar.	11 zu abent essen.
mercatura.	12 mercantia.	12 marchandise.	12 mercaderia.	12 Kauffmanschafft.
mercator.	13 mercante.	13 marchand.	13 mercador.	13 Kauffmann.
mirè.	14 marauigliosamente.	14 merueilleusement.	14 marauillosamente.	14 VVunderbarlich.
mirabilis.	15 marauiglioso.	15 merueilleux.	15 marauilloso.	15 VVnder.
mitigare.	16 addolcire.	16 adoucir.	16 amansar.	16 begütigen.
mittere.	17 mandare.	17 enuoyer.	17 embiar.	17 senden.
monstrare.	18 mostrare.	18 monstret.	18 mostrar.	18 zeigen.
mordere.	19 mordere.	19 mordre.	19 morder.	19 beissen.
mortuus.	20 morto.	20 mort.	20 muerto.	20 todt.
mollire.	21 amollire.	21 amolir.	21 ablandar.	21 mörben.
moneta.	22 moneta.	22 monnoye.	22 moneda.	22 müntz.
monetarius.	23 monetario.	23 monnoyeur.	23 monedero.	23 müntzer.
morigerum esse.	24 esser obediente.	24 estre obeysant.	24 ser obediente.	24 vnder hansein.
mouere.	25 mouere.	25 remuer.	25 mouer.	25 vmbürren.
morari.	26 aspettare.	26 attendre.	26 esperar.	26 vvarthen.
mori.	27 morire.	27 mourir.	27 morir.	27 sterben.
motare cunas.	28 cullare.	28 berçer.	28 mecerla cuna.	28 vviiegen.
mobilis.	29 inconstante.	29 inconstant.	29 mudable.	29 vvanckelmütig.
mutuare.	30 prestare.	30 prester.	30 emprestar.	30 leyhen.
murmurare.	31 mormorare.	31 murmurer.	31 murmurar.	31 murmelen.
mundus.	32 pulito.	32 net.	32 limpio.	32 rein.
munditia.	33 pulitezza.	33 netteté.	33 limpieza.	33 reinigkeit.
mucescere.	34 maffare.	34 moyer.	34 enmohecer.	34 schimmelen.
mungere.	35 moccare.	35 moucher.	35 despanillar.	35 abbrechen.
mutus.	36 muto.	36 muet.	36 mudo.	36 stumm.
mucosus.	37 moccofo.	37 morueux.	37 mocofo.	37 rotzigh.
multum.	38 molto.	38 beaucoup.	38 mucho.	38 viel.
mulier.	39 donna.	39 femme.	39 muger.	39 vveib.
mola.	40 molino.	40 moulin.	40 molino.	40 müll.
				Nam.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
XV				
N				
Nam.	1 <i>perochē.</i>	1 <i>car.</i>	1 <i>ca.</i>	1 <i>dann.</i>
natare.	2 <i>nuotare.</i>	2 <i>nager.</i>	2 <i>nadar.</i>	2 <i>schvvimmen.</i>
naūta.	3 <i>marināro.</i>	3 <i>marinier.</i>	3 <i>marinero.</i>	3 <i>schiffman.</i>
nebula.	4 <i>nebbia.</i>	4 <i>brouillas.</i>	4 <i>niebla.</i>	4 <i>nebel.</i>
nectere.	5 <i>annodare.</i>	5 <i>nouër.</i>	5 <i>añudar.</i>	5 <i>Knüpfen.</i>
negare.	6 <i>recusare.</i>	6 <i>refuser.</i>	6 <i>rebusar.</i>	6 <i>vveigeren.</i>
nemo.	7 <i>nissuno.</i>	7 <i>nulluy.</i>	7 <i>ninguno.</i>	7 <i>niemandt.</i>
nerē.	8 <i>filar.</i>	8 <i>filer.</i>	8 <i>hilar.</i>	8 <i>nehen.</i>
nauis.	9 <i>naue.</i>	9 <i>nauire.</i>	9 <i>nao.</i>	9 <i>schiff.</i>
niger.	10 <i>vero.</i>	10 <i>noir.</i>	10 <i>negro.</i>	10 <i>schvartz.</i>
nihil.	11 <i>niente.</i>	11 <i>rien.</i>	11 <i>nada.</i>	11 <i>nichts.</i>
nitidē.	12 <i>pulitamente.</i>	12 <i>nettement.</i>	12 <i>limpiamente.</i>	12 <i>reinlich.</i>
nix.	13 <i>neue.</i>	13 <i>neige.</i>	13 <i>nieue.</i>	13 <i>schnee.</i>
nobilis.	14 <i>nobile.</i>	14 <i>noble.</i>	14 <i>noble.</i>	14 <i>edel.</i>
nobilitas.	15 <i>nobiltà.</i>	15	15 <i>nobleza.</i>	15 <i>adel.</i>
non est.	16 <i>non è.</i>	16 <i>non est.</i>	16 <i>no es.</i>	16 <i>nicht ist.</i>
nomen.	17 <i>nome.</i>	17 <i>nom.</i>	17 <i>nombre.</i>	17 <i>namen.</i>
nouus.	18 <i>nuouo.</i>	18 <i>nouueau.</i>	18 <i>nueno.</i>	18 <i>nevv.</i>
nos.	19 <i>noi.</i>	19 <i>nous.</i>	19 <i>nosotros.</i>	19 <i>vvir.</i>
nox.	20 <i>notte.</i>	20 <i>nuict.</i>	20 <i>noche.</i>	20 <i>nacht.</i>
nudus.	21 <i>nudo.</i>	21 <i>nud.</i>	21 <i>desnudo.</i>	21 <i>nacket.</i>
numerare.	22 <i>contare.</i>	22 <i>compter.</i>	22 <i>cantar.</i>	22 <i>zellen.</i>
nunciare.	23 <i>annontiare.</i>	23 <i>annoncer.</i>	23 <i>traër nueuas.</i>	23 <i>verkündigen.</i>
nutrix.	24 <i>balia.</i>	24 <i>nourice.</i>	24 <i>ama.</i>	24 <i>amme.</i>
nubes.	25 <i>nuuole.</i>	25 <i>nuées.</i>	25 <i>nube.</i>	25 <i>vvolcken.</i>
nominare.	26 <i>nominare.</i>	26 <i>nommer.</i>	26 <i>nombrar.</i>	26 <i>nennen.</i>
O				
Obliuisci.	27 <i>scordare.</i>	27 <i>oublier.</i>	27 <i>oluidar.</i>	27 <i>vergessen.</i>
obtinere.	28 <i>ottenere.</i>	28 <i>obtenir.</i>	28 <i>ottener.</i>	28 <i>behalten.</i>
obsidere.	29 <i>assediare.</i>	29 <i>assieger.</i>	29 <i>cercar.</i>	29 <i>belägeren.</i>
obturare.	30 <i>turare.</i>	30 <i>estoupper.</i>	30 <i>atapar.</i>	30 <i>verstopffen.</i>
occidere.	31 <i>amazzare.</i>	31 <i>tuer.</i>	31 <i>matar.</i>	31 <i>töden.</i>
occurrere.	32 <i>incontrare.</i>	32 <i>rencontrer.</i>	32 <i>encontrar.</i>	32 <i>lauffen.</i>
odisse.	33 <i>odiare.</i>	33 <i>hayr.</i>	33 <i>aborrecer.</i>	33 <i>hassen.</i>
odorari.	34 <i>odorare.</i>	34 <i>flairer.</i>	34 <i>oler.</i>	34 <i>riechen.</i>
offensare.	35 <i>traboccare.</i>	35 <i>tresbucher.</i>	35 <i>tropeçar.</i>	35 <i>stolperen.</i>
offendere.	36 <i>offendere.</i>	36 <i>offendre.</i>	36 <i>ofender.</i>	36 <i>zornigmachen.</i>
organum.	37 <i>organo.</i>	37 <i>orgue.</i>	37 <i>organo.</i>	37 <i>orgel.</i>
oratio.	38 <i>oratione.</i>	38 <i>oraison.</i>	38 <i>oracion.</i>	38 <i>gebett.</i>

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XVI		
omittere.	1 <i>lasciare.</i>	1 <i>laisser.</i>	1 <i>dexar.</i>	1 <i>lassen.</i>
operire.	2 <i>coprire.</i>	2 <i>courir.</i>	2 <i>cubrir.</i>	2 <i>bedecken.</i>
opinari.	3 <i>immaginare.</i>	3 <i>cuyder.</i>	3 <i>pensar.</i>	3 <i>meinen.</i>
oportere.	4 <i>esser di bisogno.</i>	4 <i>falloir.</i>	4 <i>conuenir.</i>	4 <i>müssen.</i>
opulenter.	5 <i>riccamente.</i>	5 <i>ment.</i>	5 <i>ricamente.</i>	5 <i>reichlich.</i>
osculari.	6 <i>basciare.</i>	6 <i>baiser.</i>	6 <i>besar.</i>	6 <i>Küssen.</i>
ostendere.	7 <i>monstrare.</i>	7 <i>monstrer.</i>	7 <i>demostrar.</i>	7 <i>Vveisen.</i>
oua ponere.	8 <i>far l'ouo.</i>	8 <i>pondre.</i>	8 <i>poner huevos.</i>	8 <i>eyer legen.</i>
ouis.	9 <i>pecora.</i>	9 <i>brebis.</i>	9 <i>ouaja.</i>	9 <i>schaaf.</i>
ouum.	10 <i>ouo.</i>	10 <i>oeuf.</i>	10 <i>huevo.</i>	10 <i>ein ey.</i>
oxalis.	11 <i>acetosa.</i>	11 <i>oseille.</i>	11 <i>romasa.</i>	11 <i>Sauerampfer.</i>
onerare.	12 <i>caricare.</i>	12 <i>charger.</i>	12 <i>cargar.</i>	12 <i>beladen.</i>
P.				
Pabulum.	13 <i>pastura.</i>	13 <i>fouirage.</i>	13 <i>pasto.</i>	13 <i>futter.</i>
palla.	14 <i>faglia.</i>	14 <i>faille.</i>	14 <i>mantillo.</i>	14 <i>mantel.</i>
pallium.	15 <i>mantello.</i>	15 <i>manteau.</i>	15 <i>manteo.</i>	15 <i>mantel.</i>
pannus.	16 <i>panno.</i>	16 <i>drap.</i>	16 <i>pañõ.</i>	16 <i>ruch.</i>
par.	17 <i>un paro.</i>	17 <i>pair.</i>	17 <i>par.</i>	17 <i>ein par.</i>
parcere.	18 <i>risparniare.</i>	18 <i>espargner.</i>	18 <i>ahorrar.</i>	18 <i>sparen.</i>
parare.	19 <i>apparechiare.</i>	19 <i>appareiller.</i>	19 <i>aparejar.</i>	19 <i>bereyten.</i>
parere.	20 <i>partorire.</i>	20 <i>enfanter.</i>	20 <i>parir.</i>	20 <i>Kindergeberen.</i>
parua mulier.	21 <i>feminella.</i>	21 <i>petite femme.</i>	21 <i>peguena muger.</i>	21 <i>ein Klene frau.</i>
Pascha.	22 <i>pasqua.</i>	22 <i>Pasque.</i>	22 <i>pasqua.</i>	22 <i>ostern.</i>
pater.	23 <i>padre.</i>	23 <i>pere.</i>	23 <i>padre.</i>	23 <i>vatter.</i>
pati.	24 <i>patire.</i>	24 <i>endurer.</i>	24 <i>sufrir.</i>	24 <i>leyden.</i>
pausare.	25 <i>pausare.</i>	25 <i>pauser.</i>	25 <i>pausar.</i>	25 <i>pausieren.</i>
pauper.	26 <i>pouero.</i>	26 <i>paure.</i>	26 <i>pobre.</i>	26 <i>arm.</i>
paupertas.	27 <i>pouertà.</i>	27 <i>pauuretè.</i>	27 <i>pobrezà.</i>	27 <i>armut.</i>
pax.	28 <i>pace.</i>	28 <i>paix.</i>	28 <i>pas.</i>	28 <i>fride.</i>
peccare.	29 <i>peccare.</i>	29 <i>pecher.</i>	29 <i>pecar.</i>	29 <i>sündigen.</i>
peccatum.	30 <i>peccato.</i>	30 <i>pechè.</i>	30 <i>peccado.</i>	30 <i>sünde.</i>
pectere.	31 <i>pettinare.</i>	31 <i>peigner.</i>	31 <i>peignar.</i>	31 <i>strelen.</i>
pecten.	32 <i>pettine.</i>	32 <i>peigne.</i>	32 <i>peine.</i>	32 <i>stral.</i>
pellis.	33 <i>pelle.</i>	33 <i>peau.</i>	33 <i>pelleja.</i>	33 <i>haut.</i>
pellere.	34 <i>cacciare.</i>	34 <i>chasser.</i>	34 <i>echar.</i>	34 <i>vertreiben.</i>
perforare.	35 <i>periusare.</i>	35 <i>perçer.</i>	35 <i>horadar.</i>	35 <i>durchstechen.</i>
permittere.	36 <i>permettere.</i>	36 <i>permettre.</i>	36 <i>permettir.</i>	36 <i>zu lassen.</i>
perseuerare.	37 <i>perseuerare.</i>	37 <i>perseuerer.</i>	37 <i>perseuerar.</i>	37 <i>uerharren.</i>
persuadere.	38 <i>persuadere.</i>	38 <i>persuader.</i>	38 <i>persuader.</i>	38 <i>ein reden.</i>
pugnis.	39 <i>pugno.</i>	39 <i>poing.</i>	39 <i>puño.</i>	39 <i>faust.</i>
portus.	40 <i>porto.</i>	40 <i>port.</i>	40 <i>puerto.</i>	40 <i>port.</i>

Latina	Italica	Gallica	Hispanica	Germanica
XVII				
percutere 1	battere 1	trapper 1	herir 1	schlagen 1
perficere 2	adempire 2	acheuer 2	acabar 2	vollenden 2
perdere 3	perdere 3	perdre 3	perder 3	verlieren 3
pes 4	pie 4	pie 4	pie 4	fusz 4
philomela 5	rossignolo 5	rossignol 5	rossi señor 5	nachtigall 5
pica 6	gaza 6	pie 6	pica 6	einatzel 6
pingere 7	depingere 7	peindre 7	pintar 7	mahlen 7
pinguiarius 8	candelaro 8	grossier 8	candelero 8	Kertzenmaker 8
piscari 9	pescare 9	pescher 9	pescar 9	fischer 9
piscis 10	pesce 10	poisson 10	pescado 10	fisch 10
pistrinum aquariū 11	molino d'acqua 11	moulin à eau 11	molino de agua 11	vassermüle 11
pistrinum ventila- tum 12	molino à vento 12	moulin à vent 12	molino de viento 12	vindtmüle 12
placidus 13	benigno 13	debonnaire 13	franco 13	gütig 13
placare 14	contentare 14	apaifer 14	apaziguar 14	begütigen 14
placenta 15	tortelletta 15	flans 15	tortas 15	fladen 15
plantare 16	plantare 16	planter 16	plantar 16	pflanzen 16
platea 17	strada 17	ruë 17	cale 17	strafs 17
plenè 18	pienamente 18	pleinement 18	compiedamente 18	volkommlich 18
plenum 19	pieno 19	plein 19	lloeno 19	voll 19
plicare 20	piegare 20	plier 20	plegar 20	falten 20
plorare 21	piangere 21	pleurer 21	llorar 21	vveynen 21
plus 22	troppo 22	trop 22	mas 22	mehr 22
pluere 23	piouere 23	plouuoir 23	llouer 23	regnen 23
pœnitere 24	pentire 24	repentir 24	arrepentir 24	gerevven 24
pontifex 25	papa 25	pape 25	papa 25	der Pabst 25
polire 26	nettare 26	torcher 26	fregar 26	seubren 26
ponderare 27	pesare 27	peser 27	pesar 27	vvägen 27
porcus 28	porco 28	porceau 28	puerco 28	schvvein 28
portare 29	portare 29	porter 29	trahër 29	tragen 29
posse 30	potere 30	pouuoir 30	poder 30	mögen 30
precari 31	pregare 31	prier 31	rogar 31	bitten 31
præcidere 32	taghar la testa 32	decoller 32	degollar 32	enthaupten 32
procera mulier 33	gran donna 33	femme grande 33	muger alta 33	ein lange fravv 33
prauitas 34	malitia 34	malice 34	madad 34	bosheit 34
prauus 35	malo 35	mauuais 35	malo 35	bofs 35
prandere 36	desinare 36	disner 36	comer 36	zu mittag essen 36
prætor 37	bargello 37	preuost 37	alguafil 37	schultheisz 37
præuidere 38	antivedere 38	preuoir 38	verantes 38	fursehen 38
profundus 39	profondo 39	profond 39	hondo 39	tieff 39
profunditas 40	profondita 40	profondeur 40	hondura 40	tieffe 40

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
XVIII				
pronunciare.	1 esprimere.	1 prononçer.	1 pronunciar.	1 aufzsprechen.
proxeneta.	2 sensale.	2 courtier.	2 corredor.	2 vnderhandler.
proficere.	3 promouere.	3 auancer.	3 adelantar.	3 vortschreiten.
pretiosus.	4 precioso.	4 precieux.	4 precioso.	4 Köstlich.
pascere.	5 pascere.	5 paistre.	5 apacentar.	5 vveyden.
pertinere.	6 appartenere.	6 appartenir.	6 perenecer.	6 zugehören.
petaso.	7 presciutto.	7 jambon.	7 torreyno.	7 schuncken.
prudenter.	8 sauiamente.	8 sagement.	8 sabiamente.	8 vveifzlich.
publicare.	9 publicare.	9 publier.	9 publicar.	9 verkündigen.
pudere.	10 vergognare.	10 honrir.	10 vergonçarse.	10 schemen.
pulex.	11 pulice.	11 pulce.	11 pulga.	11 floch.
pulis.	12 poluere.	12 pouldre.	12 polue.	12 staub.
pulchrè.	13 bellamente.	13 gentement.	13 hermosamente.	13 schön.
pulchritudo.	14 beltà.	14 beauté.	14 hermosura.	14 schönheyt.
punire.	15 corregere.	15 corriger.	15 corregir.	15 straffen.
purgare.	16 nettare.	16 nettoyer.	16 limpiar.	16 reynigen.
purgatorium.	17 purgatorio.	17 purgatoire.	17 purgatorio.	17 fegfeuer.
pugnare.	18 combattere.	18 combattre.	18 pelear.	18 streiten.
putare.	19 parere.	19 sembler.	19 parecer.	19 meynen.
putrescere.	20 marcire.	20 pourrir.	20 podrirse.	20 verfaulen.
pulsare.	21 picchiare.	21 hurter.	21 golpear.	21 Klopffen.
Q				
Quadra.	22 tondo.	22 trenchoir.	22 taller.	22 teller.
quatuor.	23 quattro.	23 quatre.	23 quattro.	23 vier.
quadrangulus.	24 quadrato.	24 quarrè.	24 quadrado.	24 vierecket.
quanti.	25 per quanto.	25 pour combien.	25 por quanto.	25 vvie theur.
querere.	26 domandare.	26 demander.	26 preguntar.	26 fragen.
quid est.	27 come è.	27 comment est il.	27 como es.	27 vvas ist.
quidam.	28 alcuno.	28 aucun.	28 algunos.	28 etliche.
quid rei.	29 che cosa.	29 quelle chose.	29 que cosa.	29 vvas fur ein ding.
quiescere.	30 riposare.	30 reposer.	30 reposar.	30 rühen.
quinque.	31 cinque.	31 cinq.	31 cinco.	31 fünff.
quindecim.	32 quindecim.	32 quinze.	32 quinze.	32 fünffzehen.
quingenta.	33 cinquanta.	33 cinquante.	33 cincuenta.	33 funfft zih.
quis.	34 chi.	34 qui.	34 quien.	34 vver.
quadragesima.	35 quadragesima.	35 quaresme.	35 quaresma.	35 fasten.
queri.	36 lamentarsi.	36 plaindre.	36 quexarse.	36 Klagen.

quò.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XIX		
quò .	1 <i>con che .</i>	1 <i>atout quoy .</i>	1 <i>con que .</i>	1 <i>vvarmit .</i>
quo abis .	2 <i>doue andate .</i>	2 <i>ou allez vous .</i>	2 <i>ad onde is .</i>	2 <i>vvogethet ihr hin .</i>
quod .	3 <i>quale .</i>	3 <i>lequel .</i>	3 <i>el qual .</i>	3 <i>vvelches .</i>
quorsum .	4 <i>perche .</i>	4 <i>pourquoy .</i>	4 <i>porque .</i>	4 <i>vvarumb .</i>
quotà horà .	5 <i>a che hora .</i>	5 <i>à quelle heure .</i>	5 <i>à que hora .</i>	5 <i>zu vvas stund .</i>
quotannis .	6 <i>annualmente .</i>	6 <i>par an .</i>	6 <i>cada año .</i>	6 <i>jährlich .</i>
quotidie .	7 <i>giornalmente .</i>	7 <i>iournellement .</i>	7 <i>cada dia .</i>	7 <i>taglich .</i>
quouis tempore .	8 <i>in ogni tempo .</i>	8 <i>entout temps .</i>	8 <i>enqual quiter tiempo .</i>	8 <i>zu aller zeyt .</i>
quamobrem .	9 <i>per qual cagione .</i>	9 <i>pour quelle cause .</i>	9 <i>porche causa .</i>	9 <i>vves halben .</i>
R				
Radix .	10 <i>radice .</i>	10 <i>racine .</i>	10 <i>raiz .</i>	10 <i>vvirtzel .</i>
Rana .	11 <i>ranocchio .</i>	11 <i>grenouille .</i>	11 <i>rana .</i>	11 <i>frosch .</i>
Raro .	12 <i>rare volte .</i>	12 <i>peu souuent .</i>	12 <i>pocas vezes .</i>	12 <i>selten .</i>
Rapere .	13 <i>robare .</i>	13 <i>pillier .</i>	13 <i>robar .</i>	13 <i>rauben .</i>
reddere .	14 <i>rendere .</i>	14 <i>rendre .</i>	14 <i>boluer .</i>	14 <i>vvider geben .</i>
recusare .	15 <i>negare .</i>	15 <i>refuser .</i>	15 <i>rehusar .</i>	15 <i>absagen .</i>
recipere .	16 <i>ricuere .</i>	16 <i>recevoir .</i>	16 <i>recebir .</i>	16 <i>annemmen .</i>
regina .	17 <i>regina .</i>	17 <i>reyne .</i>	17 <i>reyna .</i>	17 <i>Königin .</i>
regere .	18 <i>gouernare .</i>	18 <i>gouerner .</i>	18 <i>gouernar .</i>	18 <i>regieren .</i>
regnare .	19 <i>regnare .</i>	19 <i>reigner .</i>	19 <i>reynar .</i>	19 <i>herrschen .</i>
remigare .	20 <i>rogare .</i>	20 <i>ramer .</i>	20 <i>remar .</i>	20 <i>ruderen .</i>
rem absumere .	21 <i>spendere .</i>	21 <i>despendre .</i>	21 <i>gaster .</i>	21 <i>verze hren .</i>
reputare .	22 <i>pensare .</i>	22 <i>penfer .</i>	22 <i>considerar .</i>	22 <i>bedencken .</i>
reprehendere .	23 <i>riprendere .</i>	23 <i>repandre .</i>	23 <i>reprehender .</i>	23 <i>straffen .</i>
restinguere .	24 <i>estinguere .</i>	24 <i>esteindre .</i>	24 <i>apagar .</i>	24 <i>aufzlöschen .</i>
restare .	25 <i>auanzare .</i>	25 <i>rester .</i>	25 <i>quedar .</i>	25 <i>vberbleiben .</i>
resoluere .	26 <i>dislacciare .</i>	26 <i>destacher .</i>	26 <i>desatacar .</i>	26 <i>aufflösen .</i>
resistere .	27 <i>resistere .</i>	26 <i>resister .</i>	27 <i>resistir .</i>	27 <i>vviderstehen .</i>
retegere .	28 <i>scoprire .</i>	28 <i>descourir .</i>	28 <i>descubrir .</i>	28 <i>auffdecken .</i>
rex .	29 <i>rè .</i>	29 <i>roy .</i>	29 <i>rey .</i>	29 <i>Könih .</i>
ridere .	30 <i>beffare .</i>	30 <i>mocquer .</i>	30 <i>burlar .</i>	30 <i>bespotten .</i>
rigare .	31 <i>inacquare .</i>	31 <i>aroufer .</i>	31 <i>regar .</i>	31 <i>begieffen .</i>
rigidè .	32 <i>duramente .</i>	32 <i>roidement .</i>	32 <i>reziamente .</i>	32 <i>hertiglich .</i>
rimas agere .	33 <i>fendere .</i>	33 <i>fendre .</i>	33 <i>bender .</i>	32 <i>zerspalten .</i>
ringi .	34 <i>fremere .</i>	34 <i>grincer .</i>	34 <i>bramar .</i>	34 <i>greinen .</i>
respondere .	35 <i>rispondere .</i>	35 <i>respondre .</i>	35 <i>responder .</i>	35 <i>antvorden .</i>
recordari .	36 <i>ricordare .</i>	36 <i>souuenir .</i>	36 <i>acordar .</i>	36 <i>gedencken .</i>
rubescere .	37 <i>arrossire .</i>	37 <i>rougir .</i>	37 <i>bararse.bermejo .</i>	37 <i>rotvverden .</i>
ridere .	38 <i>ridere .</i>	38 <i>rire .</i>	38 <i>reyr .</i>	38 <i>lachen .</i>

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
XX				
Sacellanus.	1 capellano.	1 chapelain.	1 capellan.	1 capellan.
Saccharum.	2 succaro.	2 sucre.	2 açucar.	2 zucker.
Sabbatum.	3 sabbato.	3 samedy.	3 sabado.	3 sambstag.
Sal.	4 sale.	4 sel.	4 sal.	4 saltz.
Salix.	5 salice.	5 faux.	5 sanze.	5 vvyden.
Salmo.	6 salmone.	6 faumon.	6 salmon.	6 falmen.
Salinum.	7 saliera.	7 saliere.	7 salero.	7 saltzfaß.
Salire.	8 saltare.	8 saulter.	8 saltar.	8 springen.
Saltare.	9 ballare.	9 danfer.	9 dançar.	9 tantzen.
Salutare.	10 salutare.	10 saluër.	10 saludar.	10 grüffen.
Sanus.	11 sano.	11 sain.	11 sano.	11 gesundt.
Sanare.	12 guarire.	12 guerir.	12 sanar.	12 heylen.
Sanguinem reddere.	13 sanguinare.	13 saigner.	13 sangrar.	13 bluten.
Sapiens.	14 sanio.	14 sage.	14 sabio.	14 vveifz.
Sapientia.	15 sapienza.	15 sagefle.	15 sabiduria.	15 vveisheit.
Sarcina.	16 fastello.	16 fardeau.	16 fardell.	ein kauffmans pack.
Sartor.	17 sartore.	17 cousturier.	17 fastre.	17 schneider.
Scabellum.	18 scanno.	18 marche-pied.	18 banco de pies.	18 schemmel.
Scabiosus.	19 scabioso.	19 galleux.	19 sarnoso.	19 grindig.
Scala.	20 scala.	20 eschelle.	20 escalera.	20 leytter.
Schola.	21 scuola.	21 escolle.	21 escuela.	21 schule.
Scindere.	22 tagliare.	22 tailler.	22 cortar.	22 schneiden.
Scalpere.	23 grattare.	23 galler.	23 rascar.	23 Kratzen.
Scire.	24 sapere.	24 scauoir.	24 saber.	24 Können.
Scribere.	25 scriuere.	25 escrire.	25 escriuir.	25 schreiben.
Scriuarius.	26 falegname.	26 escriner.	26 capitero de arcas.	26 schreiber.
Semen.	27 seme.	27 semence.	27 simiente.	27 samen.
Securum reddere.	28 assicurare.	28 assureur.	28 asegurar.	28 versichern.
Sedes.	29 sedia.	29 siege.	29 silla.	29 sitz.
Sedere.	30 sedere.	30 seoir.	30 assentar.	30 sitzen.
Segnus.	31 pigro.	31 paresseux.	31 perezoso.	31 träg.
Sella.	32 sella.	32 selle.	32 silla.	32 seffel.
Semper.	33 sempre.	33 tousiours.	33 siempre.	33 alzeit.
Semita.	34 sentiero.	34 pied-sente.	34 senda.	34 fuß-vveg.
Senator.	35 sonatore.	35 escheuin.	35 senador.	35 ratsherr.
Sepelire.	36 sotterrare.	36 enterrer.	36 enterrar.	36 begraben.
Sequi.	37 sequire.	37 suyure.	37 seguir.	37 folgen.
Serius.	38 troppo tardi.	38 trop-tard.	38 muy tarde.	38 zu spat.
Serere.	39 seminare.	39 semer.	39 sembrar.	39 sehen.
Seruire.	40 seruire.	40 seruir.	40 servir.	40 dienen.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XXI		
lic.	1 <i>cosi</i> .	1 <i>ainfy.</i>	1 <i>assi.</i>	1 <i>also.</i>
ficcare.	2 <i>asciugare.</i>	2 <i>essuyer.</i>	2 <i>secar.</i>	2 <i>tröcknen.</i>
signare.	3 <i>sigillare.</i>	3 <i>seeller.</i>	3 <i>sellar.</i>	3 <i>sigelen.</i>
simia.	4 <i>simia.</i>	4 <i>singe.</i>	4 <i>moua.</i>	4 <i>affe.</i>
simul.	5 <i>insieme.</i>	5 <i>ensemble.</i>	5 <i>juntamente.</i>	5 <i>samptlich.</i>
simulatio.	6 <i>sembiante.</i>	6 <i>semblant.</i>	6 <i>semblante.</i>	6 <i>gleichformigkeit.</i>
situla.	7 <i>secchio.</i>	7 <i>seau.</i>	7 <i>herrada.</i>	7 <i>ein eymer.</i>
sol.	8 <i>sole.</i>	8 <i>soleil.</i>	8 <i>sol.</i>	8 <i>sonne.</i>
sollicitare.	9 <i>sollicitare.</i>	9 <i>solliciter.</i>	9 <i>tener cuidado.</i>	9 <i>anhalten.</i>
sollicitus.	10 <i>sollicito.</i>	10 <i>soigneux.</i>	10 <i>cuydadoso.</i>	10 <i>sorgfelig.</i>
soluere.	11 <i>disfare.</i>	11 <i>desfaire.</i>	11 <i>desbazer.</i>	11 <i>endthun.</i>
solari.	12 <i>confortare.</i>	12 <i>conforter.</i>	12 <i>confortar.</i>	12 <i>trösten.</i>
somniare.	13 <i>sognare.</i>	13 <i>songer.</i>	13 <i>sañar.</i>	13 <i>träumen.</i>
sonare.	14 <i>sonare.</i>	14 <i>soner.</i>	14 <i>sonar.</i>	14 <i>leuten.</i>
speculum.	15 <i>specchio.</i>	15 <i>miroir.</i>	15 <i>espeio.</i>	15 <i>spiegel.</i>
speculari.	16 <i>spiare.</i>	16 <i>espier.</i>	16 <i>espiar.</i>	16 <i>aufzpähen.</i>
sperare.	17 <i>sperare.</i>	17 <i>esperer.</i>	17 <i>esperar.</i>	17 <i>hoffen.</i>
spuere.	18 <i>sputare.</i>	18 <i>cracher.</i>	18 <i>escupir.</i>	18 <i>speyen.</i>
spumare.	19 <i>schiumare.</i>	19 <i>escumer.</i>	19 <i>espumar.</i>	19 <i>scheumen.</i>
stannuum.	20 <i>stagno.</i>	20 <i>estain.</i>	20 <i>estano.</i>	20 <i>zin.</i>
stillare.	21 <i>gocciolare.</i>	21 <i>desgouter.</i>	21 <i>destilla.</i>	21 <i>trieffen.</i>
stramen.	22 <i>paglia.</i>	22 <i>paille.</i>	22 <i>paia.</i>	22 <i>stro.</i>
strangulare.	23 <i>strangolare.</i>	23 <i>estrangler.</i>	23 <i>ahogar.</i>	23 <i>etvvürgen.</i>
streperere.	24 <i>fare strepito.</i>	24 <i>faire bruit.</i>	24 <i>bazer ruido.</i>	24 <i>getümelmachen.</i>
suauiiter.	25 <i>dolcemente.</i>	25 <i>doucement.</i>	25 <i>dulcemente.</i>	25 <i>süffiglich.</i>
suauiitas.	26 <i>dolcezza.</i>	26 <i>douceur.</i>	26 <i>dulzura.</i>	26 <i>süffigkeit.</i>
submergi.	27 <i>annegare.</i>	27 <i>noyer.</i>	27 <i>anegar.</i>	27 <i>ertrincken.</i>
submittere.	28 <i>humiliare.</i>	28 <i>humilier.</i>	28 <i>humillar.</i>	28 <i>demuttigen.</i>
superbus.	29 <i>superbo.</i>	29 <i>orgueilleux.</i>	29 <i>soberuio.</i>	29 <i>hoffertig.</i>
superbia.	30 <i>superbia.</i>	30 <i>orgueil.</i>	30 <i>soberuia.</i>	30 <i>hoffart.</i>
surgere.	31 <i>leuar su.</i>	31 <i>leuer.</i>	31 <i>leuantar.</i>	31 <i>auffstehen.</i>
surdus.	32 <i>sordo.</i>	32 <i>sourd.</i>	32 <i>sordo.</i>	32 <i>taub.</i>
suspendere.	33 <i>impiccare.</i>	33 <i>pendre.</i>	33 <i>colgar.</i>	33 <i>hängken.</i>
suspirare.	34 <i>sospirare.</i>	34 <i>souspirer.</i>	34 <i>sospirar.</i>	34 <i>erfeufftzen.</i>
sutor.	35 <i>calzolaro.</i>	35 <i>cordonnier.</i>	35 <i>çapatero.</i>	35 <i>schüster.</i>
suus.	36 <i>suo.</i>	36 <i>son.</i>	36 <i>suvo.</i>	36 <i>sein.</i>
syluestris.	37 <i>saluatico.</i>	37 <i>sauuage.</i>	37 <i>saluage.</i>	37 <i>vvild.</i>

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
XXII				
T				
Taberna.	1 bottega.	1 boutique.	1 tienda.	1 kram.
radio affici.	2 rincrefcere.	2 ennuyer.	2 pesar.	2 verdrieffen.
tela.	3 tela.	3 toile.	3 tela.	3 leinvvhat.
telo petere.	4 tirare.	4 tirer.	4 tirar.	4 fchieffen.
tempus.	5 tempo.	5 temps.	5 tiempo.	5 zeyt.
tenax.	6 auaro.	6 chiche.	6 escasso.	6 karg.
tenacitas.	7 auaritia.	7 chichetè.	7 escasseza.	7 Kargheit.
tentare.	8 tentare.	8 tenter.	8 tentar.	8 verfuchen.
terere.	9 lograre.	9 vfer.	9 vfar.	9 verfchleiffen.
terra.	10 terra.	10 terre.	10 tierra.	10 erde.
tergiuerfari.	11 volgere.	11 fatrouïller.	11 defuariat.	11 vermentelen.
testari.	12 testificare.	12 tesmoigner.	12 testiguar.	12 zeugen.
textor.	13 tessitore.	13 tifferand.	13 texedor.	13 vveber.
thorax.	14 giuppone.	14 peurpoint.	14 inbon.	14 vvammest.
tintinnabulum.	15 campana.	15 cloche.	15 campana.	15 clocke.
toga.	16 veste.	16 robbe.	16 topa.	16 ein rock.
tollere.	17 leuar via.	17 ofter.	17 quitar.	17 hin vvegthun.
torquere.	18 dar tormento.	18 gehenner.	18 atormentar.	18 penigen.
tondere.	19 radere.	19 raser.	19 raër.	19 fcheren.
tornare.	20 volgere.	20 tourner.	20 tornar.	20 vmbdrehen.
toto die.	21 tutto'l di.	21 toute la iournée.	21 todo el dia.	21 den gantzentag.
trahere.	22 tirare.	22 tirer.	22 tirar.	22 ziehen.
tremere.	23 tremare.	23 trembler.	23 temblar.	23 zitteren.
tristis.	24 dolente.	24 triste.	24 triste.	24 traurig.
triticum.	25 formento.	25 froment.	25 trigo.	25 vveitzen.
tradere.	26 consignare.	26 liurer.	26 entregar.	26 vberliefern.
tundere.	27 spingere.	27 pouffer.	27 empuxar.	27 ftoffen.
turgere.	28 gonfiare.	28 enfler.	28 hinchar.	28 gefchvvellen.
turris.	29 torre.	29 tour.	29 torre.	29 thurn.
tuffire.	30 toffire.	30 touffir.	30 toffer.	30 hufften.
templum.	31 chiefa.	31 eglife.	31 yglesia.	31 Kirche.
turbare.	32 turbare.	32 troubler.	32 turbar.	32 betrüben.
V				
Vagina.	33 guaina.	33 gaine.	33 vayna.	33 fcheide.
vanitas.	34 vanità.	34 vanità.	34 vanidad.	34 eyttelheyt.
vana gloria.	35 vanagloria.	35 vaine glorie.	35 vana gloria.	35 eyttele ehr.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
		XXIII		
				auff einem karren
vestare.	1 <i>strascinare.</i>	1 rouler.	1 <i>accarrear.</i>	1 führen. 1
velox.	2 <i>leggiere.</i>	2 vifte.	2 <i>presto.</i>	2 behendt. 2
velociter.	3 <i>prestamente.</i>	3 viftement.	3 <i>ligermente.</i>	3 behendt. 3
velle.	4 <i>volere.</i>	4 vouloir.	4 <i>querer.</i>	4 vvollen. 4
venari.	5 <i>cacciare.</i>	5 chaffer.	5 <i>caçar.</i>	5 iagen. 5
venator.	6 <i>cacciatore.</i>	6 chasseur.	6 <i>caçador.</i>	6 iager. 6
veneris dies.	7 <i>venerdy.</i>	7 vendredy.	7 <i>viernes.</i>	7 freytag. 7
venire.	8 <i>venire.</i>	8 venir.	8 <i>venir.</i>	8 Kommen. 8
vereri.	9 <i>temere.</i>	9 cr aindre.	9 <i>temer.</i>	9 fürchten. 9
verecundari.	10 <i>vergognare.</i>	10 hontir.	10 <i>vergonçarfe.</i>	10 schemen. 10
vertere.	11 <i>volgere.</i>	11 tourner.	11 <i>tornar.</i>	11 umbkeren. 11
ventus.	12 <i>vento.</i>	12 vent.	12 <i>viento.</i>	12 vvindt. 12
vermis.	13 <i>verme.</i>	13 ver.	13 <i>gusano.</i>	13 vvurm. 13
vesperi.	14 <i>la sera.</i>	14 au soir.	14 <i>à la tarde.</i>	14 desabents. 14
vestire.	15 <i>vestire.</i>	15 habiller.	15 <i>vestir.</i>	15 Kleyden. 15
vester.	16 <i>vostro.</i>	16 vostre.	16 <i>uestro.</i>	16 euvver. 16
vestigare.	17 <i>cercare.</i>	17 chercher.	17 <i>buscar.</i>	17 suchen. 17
veru.	18 <i>schiedone.</i>	18 broche.	18 <i>assado.</i>	18 spifs. 18
verberare.	19 <i>battere.</i>	19 battre.	19 <i>açoear.</i>	19 schlagen. 19
viator.	20 <i>bottaiio.</i>	20 tonnelier.	20 <i>tonelero.</i>	20 Kieffer. 20
vidua.	21 <i>vedoua.</i>	21 vefue.	21 <i>aiuda.</i>	21 vvitfravv. 21
vigilare.	22 <i>veggiare.</i>	22 veiller.	22 <i>velar.</i>	22 vvachen. 22
viginti.	23 <i>vinti.</i>	23 vingt.	23 <i>veinte.</i>	23 zyvenzig. 23
vincere.	24 <i>vincere.</i>	24 vaincre.	24 <i>veucer.</i>	24 vbervvinden. 24
vinea.	25 <i>vite.</i>	25 vigne.	25 <i>viña.</i>	25 vveingarten. 25
vinum.	26 <i>vino.</i>	26 vin.	26 <i>vino.</i>	26 vvein. 26
villus.	27 <i>alcuno.</i>	27 aucun.	27 <i>alguno.</i>	27 einer. 27
vleisci.	28 <i>vindicare.</i>	28 venger.	28 <i>vengar.</i>	28 rechnen. 28
vnguis.	29 <i>onghia.</i>	29 ongle.	29 <i>vña.</i>	29 nagel an der handt. 29
vngere.	30 <i>ongere.</i>	30 oindre.	30 <i>vntar.</i>	30 salben. 30
vir bonus.	31 <i>huomo da bene.</i>	31 homme de bien.	31 <i>hombre de bien.</i>	31 ein guter mann. 31
vir elegans.	32 <i>leggiadro huomo.</i>	32 ioly homme.	32 <i>hermoso hombre.</i>	32 schöner mann. 32
vir procerus.	33 <i>grand huomo.</i>	33 grand homme.	33 <i>hombre alto.</i>	33 ein langer mann. 33
vocare.	34 <i>chiamare.</i>	34 appeller.	34 <i>llamar.</i>	34 ruffen. 34
volare.	35 <i>volare.</i>	35 voler.	35 <i>bolar.</i>	35 fliegen. 35
voluere.	36 <i>voltar.</i>	36 rouler.	36 <i>rodar.</i>	36 tummelen. 36
vomere.	37 <i>vomitare.</i>	37 vomir.	37 <i>vomitar.</i>	37 vvider geben. 37
vox.	38 <i>voce.</i>	38 voix.	38 <i>hoz.</i>	38 stimme. 38
vrbs.	39 <i>città.</i>	39 Cittè.	39 <i>ciudad.</i>	39 statt. 39
voluntas.	40 <i>volontà.</i>	40 volontè.	40 <i>volundad.</i>	40 vvillen. 40

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
	Sequuntur	XXIV	Nomina	Regionum .
Africa .	1 <i>Africa .</i>	1 Afrique .	1 <i>Affrica .</i>	1 Africa .
America .	2 <i>America .</i>	2 Amerique .	2 <i>America .</i>	2 America .
Anglia .	3 <i>Inghilterra .</i>	3 Angleterre .	3 <i>Inglaterra .</i>	3 Engelland .
Asia .	4 <i>Asia .</i>	4 Asie .	4 <i>Assia .</i>	4 Asia .
	5	5	5	5
Armenia .	6 <i>Armenia .</i>	6 Armenie .	6 <i>Armenia .</i>	6 Armenia .
Arabia .	7 <i>Arabia .</i>	7 Arabie .	7 <i>Arabia .</i>	7 Arabia .
Æthiopia .	8 <i>Etiopia .</i>	8 Ethiopie .	8 <i>Etiopia .</i>	8 Morenlandt .
Ægyptus .	9 <i>Egipto .</i>	9 Egipte .	9 <i>Egipto .</i>	9 Egiptenlandt .
Barbaria .	10 <i>Barbaria .</i>	10 Barbarie .	10 <i>Berberia .</i>	10 Barbaria .
Belgium .	11 <i>Belgio .</i>	11 Paijs-bas .	11 <i>Paises baxos .</i>	11 Niderlandr .
Bohemia .	12 <i>Bohemia .</i>	12 Bohème .	12 <i>Boëmia .</i>	12 Bömerlandt .
Brasilia .	13 <i>Brasilia .</i>	13 Brasil .	13 <i>Brasil .</i>	13 Brasilien .
Canada .	14 <i>Canada .</i>	14 Canada .	14 <i>Canada .</i>	14 Canada .
Chile .	15 <i>Chile .</i>	15 Chile .	15 <i>Chile .</i>	15 Chile .
China .	16 <i>China .</i>	16 Chine .	16 <i>China .</i>	16 China .
Dalmatia .	17 <i>Dalmatia .</i>	17 Dalmatie .	17 <i>Dalmacia .</i>	17 Dalmatia .
Europa .	18 <i>Europa .</i>	18 Europe .	18 <i>Europa .</i>	18 Europa .
Florida .	19 <i>Florida .</i>	19 Floride .	19 <i>Florida .</i>	19 Florida .
Gallia .	20 <i>Francia .</i>	20 France .	20 <i>Francia .</i>	20 Francckreich .
Germania .	21 <i>Germania .</i>	21 Almagne .	21 <i>Alemania .</i>	21 Teutschlandt .
Græcia .	22 <i>Grecia .</i>	22 Grece .	22 <i>Gracia .</i>	22 Grichenlandt .
Hispania .	23 <i>Spagna .</i>	23 Espagne .	23 <i>España .</i>	23 Spagnien .
Hungaria .	24 <i>Vngaria .</i>	24 Hongrie .	24 <i>Hungaria .</i>	24 Vngerlandt .
Hybernia .	25 <i>Ibernia .</i>	25 Hibernie .	25 <i>Irlanda .</i>	25 Irlandt .
Iaponia .	26 <i>Giappone .</i>	26 Iappon .	26 <i>Iapon .</i>	26 Iapponia .
India .	27 <i>India .</i>	27 Indes .	27 <i>India .</i>	27 India .
Insulæ Philipp .	28 <i>Isole Philipp .</i>	28 Isles Philip .	28 <i>Isas Filipinas .</i>	28 Ins. Philipp .
Italia .	29 <i>Italia .</i>	29 Italie .	29 <i>Italia .</i>	29 VVelschlandt .
Mexicum .	30 <i>Messico .</i>	30 Mexique .	30 <i>Mexico .</i>	30 Mexico .
Paraguaria .	31 <i>Paraguaria .</i>	31 Paraquarie .	31 <i>Paraguay .</i>	31 Paraguaria .
Persia .	32 <i>Persia .</i>	32 Perse .	32 <i>Persia .</i>	32 Persia .
Peru .	33 <i>Peru .</i>	33 Peru .	33 <i>Peru .</i>	33 Peru .
Polonia .	34 <i>Polonia .</i>	34 Pologne .	34 <i>Polonia .</i>	24 Polen .
Sicilia .	35 <i>Sicilia .</i>	35 Sicile .	35 <i>Sicilia .</i>	35 Sicilia .
	36	36	36	36
Syria .	37 <i>Syria .</i>	37 Syrie .	37 <i>Soria .</i>	37 Siria .
Tartaria .	38 <i>Tartaria .</i>	38 Tartarie .	38 <i>Tartaria .</i>	38 Tartaria .
Terra Sancta .	39 <i>Terra Santa .</i>	39 Terre Sainte .	39 <i>Tierra Santa .</i>	39 Heyliglandt .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
	Nomina	XXV	Vrbium.	
Amsterdamum . 1	Amsterdam .	1 Amsterdam .	1 Amsterdan .	1 Amsterdam .
Antuerpia . 2	Anuersa .	2 Anuers .	2 Anuers .	2 Antvverpen .
Auenio . 3	Auignone .	3 Auignon .	3 Auignon .	3 Auignon .
Augusta . 4	Augusta .	4 Ausbourg .	4 Augusta .	4 Ausburg .
Aurelianum . 5	Orleans .	5 Orleans .	5 Orleans .	5 Orleans .
Barcino . 6	Barcelona .	6 Barcelone .	6 Barcelona .	6 Barcelone .
Bononia . 7	Bologna .	7 Boulogne .	7 Boloña .	7 Bolonia .
Bruxellæ . 8	Brusselles .	8 Bruxelles .	8 Brusellas .	8 Brussel .
Burdegala . 9	Bourdeaux .	9 Bourdeaux .	9 Burdeos .	9 Bourdeau .
Capua . 10	Capua .	10 Capua .	10 Capua .	10 Capua .
Cæsar Augusta . 11	Augusta .	11 Ausburg .	11 Augusta .	11 Ausburg .
Colonia . 12	Colonia .	12 Cologne .	12 Colonia .	12 Cöllen .
Compostella . 13	Compostella .	13 Compostelle .	13 Santiago .	13 Compostel .
Conimbria . 14	Conimbria .	14 Conimbre .	14 Coimbra .	14 Conimbria .
Eboracum . 15	Ebora .	15 Ebora .	15 Ebora .	15 Eborach .
Ferraria . 16	Ferrara .	16 Ferrare .	16 Ferrara .	16 Ferrara .
Florentia . 17	Fiorenze .	17 Florence .	17 Florencia .	17 Florenze .
Genua . 18	Genoua .	18 Genes .	18 Genoua .	18 Genua .
Herbipolis . 19	Erbipoli .	19 VVizbourg .	19 Erbipoli .	19 VVürtzburg .
Hispalis . 20	Siniglia .	20 Seuille .	20 Seuilla .	20 Seulia .
Leodium . 21	Liegi .	21 Liege .	21 Lieza .	21 Lüttig .
Lugdunum . 22	Lione .	22 Lion .	22 Leon .	22 Leon .
Marfilia . 23	Marfilia .	23 Marseille .	23 Marsella .	23 Marfilien .
Madritum . 24	Madrit .	24 Madrid .	24 Madrid .	24 Marrit .
Mediolanum . 25	Milano .	25 Milan .	25 Milan .	25 Meilandt .
Messina . 26	Messina .	26 Messine .	26 Mezina .	26 Messina .
Moguntia . 27	Mogunza .	27 Mayens .	27 Moguncia .	27 Meyntz .
Namurcum . 28	Namur .	28 Namur .	28 Namur .	28 Namen .
Neapolis . 29	Napoli .	29 Naples .	29 Napoles .	29 Neapel .
Praga . 30	Praga .	30 Praghe .	30 Praga .	30 Prag .
Padua . 31	Padona .	31 Padoue .	31 Padua .	31 Padua .
Panormus . 32	Palermo .	32 Palerme .	32 Palerme .	32 Palerme .
Parisi . 33	Parigi .	33 Paris .	33 Paris .	33 Paris .
Ratisbona . 34	Ratispona .	34 Ratisbone .	34 Ratisbona .	34 Regensbourg .
Rhotomagum . 35	Roanò .	35 Roan .	35 Roan .	35 Roano .
Syracusa . 36	Siracusa .	36 Siracuse .	36 Saragoza .	36 Siracusa .
Tholosa . 37	Tolosa .	37 Tolose .	37 Tolossa .	37 Tolosa .
Venetia . 38	Venetia .	38 Venise .	38 Venecia .	38 Venedig .
Vienna . 39	Vienna .	39 Vienne .	39 Viena .	39 VVien .
Vlissipone . 40	Lisbona .	40 Lisbone .	40 Lisboa .	40 Lisbona .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
Nomina anni &	mensium &	XXVI		quæ ad tempus spectant.
		l'an de Nostre		
Anno Christi 1	<i>l'anno di Christo 1</i>	Seigneur 1	<i>Anno de Christo 1</i>	im iahr Christi 1
Anno salutis 2	<i>l'anno della salute 2</i>	l'an de salut 2	<i>Anno de la salud 2</i>	im iahr des hails 2
Aprilis 3	<i>Aprile 3</i>	Auril 3	<i>April 3</i>	April 3
Augustus 4	<i>Agosto 4</i>	Aoust 4	<i>Agosto 4</i>	Augstmonat 4
Aurora 5	<i>Aurora 5</i>	Aurore 5	<i>el alua 5</i>	die morgenrötte 5
Annus 6	<i>Anno 6</i>	Aa 6	<i>Año 6</i>	Iahr 6
cras 7	<i>domani 7</i>	demain 7	<i>mañana 7</i>	morgens 7
December 8	<i>Decembre 8</i>	Decembre 8	<i>Diciembre 8</i>	Cristmonat 8
dies 9	<i>giorno 9</i>	jour 9	<i>dia 9</i>	dag 9
Februarius 10	<i>Febrero 10</i>	Feburier 10	<i>Febrero 10</i>	Hornung 10
futurum 11	<i>futuro 11</i>	futur 11	<i>futuro 11</i>	zukunfrich 11
hodie 12	<i>hoggi 12</i>	aujourd'hui 12	<i>hoy 12</i>	heut 12
hora 13	<i>hora 13</i>	heur 13	<i>hora 13</i>	stund 13
ianuarius 14	<i>Gennaro 14</i>	Ianuiet 14	<i>Enero 14</i>	Ienner 14
Junius 15	<i>Giugno 15</i>	Iuing 15	<i>Junio 15</i>	Brachmonat 15
Julius 16	<i>Luglio 16</i>	Iuillet 16	<i>Julio 16</i>	Heymonat 16
Lustrum 17	<i>Lustro 17</i>	Lustre 17	<i>lustro 17</i>	feinfftenjar 17
Maius 18	<i>Maggio 18</i>	May 18	<i>Mayo 18</i>	Mey 18
manè 19	<i>la mattina 19</i>	le matin 19	<i>la mañana 19</i>	morgensfrù 19
Martius 20	<i>Marzo 20</i>	Mars 20	<i>marzo 20</i>	Mertz 20
media dies 21	<i>mezzo giorno 21</i>	demy iour 21	<i>medio dia 21</i>	mittag 21
media nox 22	<i>mezza notte 22</i>	demy nuicte 22	<i>Media noche 22</i>	mitternacht 22
mensis 23	<i>meze 23</i>	mois 23	<i>el mes 23</i>	ein monat 23
meridie 24	<i>mezzo giorno 24</i>	au disner 24	<i>medio die 24</i>	der mittag 24
Nouember 25	<i>Nouembre 25</i>	Nouembre 25	<i>Noniembre 25</i>	VVintermonat 25
nox 26	<i>notte 26</i>	nuicte 26	<i>noche 26</i>	die nacht 26
occasus solis 27	<i>ocaso del sole 27</i>	le soleil couchant 27	<i>Ponerse el sol 27</i>	vndergangder- sonnen 27
October 28	<i>Ottobre 28</i>	Octobre 28	<i>Octubre 28</i>	Vvein monat 28
ortus solis 29	<i>leuar del sole 29</i>	le soleil leuant 29	<i>salir el sol 29</i>	auffgangder sonnen 29
præsens 30	<i>præsente 30</i>	le present 30	<i>præsente 30</i>	gegenvertig 30
præteritum 31	<i>passato 31</i>	le passè 31	<i>passado 31</i>	vergangnen 31
perendie 32	<i>posdimuni 32</i>	aptes demain 32	<i>despues la maña- na 32</i>	übermorgen 32
saeculum 33	<i>secolo 33</i>	siecte 33	<i>siglio 33</i>	ein alter 33
September 34	<i>Settembre 34</i>	Septembre 34	<i>Settembre 34</i>	Herbstmonat 34
septimana 35	<i>settimana 35</i>	sepmaine 35	<i>semana 35</i>	vvochen 35
tempus 36	<i>tempo 36</i>	temps 36	<i>tiempo 36</i>	zeit 36
vesperi 37	<i>la sera 37</i>	soir 37	<i>tarde 37</i>	abent 37

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
Propria No-	mina Vi-	XXVII		rorum & Mu- lierum.
Adrianus .	Adriano .	1 Andrien .	1 Adriano .	1 Adrianus .
Ambrosius .	Ambrogio .	2 Ambroise .	2 Ambrosio .	2 Ambrosius .
Andreas .	Andrea .	3 André .	3 Andres .	3 Andreas .
Anselmus .	Anselmo .	4 Anselme .	4 Anselmo .	4 Anselmus .
Antonius .	Antonio .	5 Antoine .	5 Antonio .	5 Anthonius .
Anastasia .	Anastasia .	6 Anastase .	6 Anastasia .	6 Anastasia .
Anna .	Anna .	7 Anne .	7 Ana .	7 Anna .
Barnabas .	Barnaba .	8 Barnabè .	8 Barnabè .	8 Barnaba .
Benedictus .	Benedetto .	9 Benois .	9 Benito .	9 Benedictus .
Barbara .	Barbara .	10 Barbe .	10 Barbara .	10 Barbara .
Carolus .	Carlo .	11 Charle .	11 Carlos .	11 Carolus .
Cæsar .	Cesare .	12 Cesar .	12 Cesar .	12 Cesar .
Catharina .	Catarina .	13 Catherine .	13 Catalina .	13 Catharina .
Damianus .	Damiano .	14 Damien .	14 Damian .	14 Damianus .
Dominicus .	Domenico .	15 Dominique .	15 Domingo .	15 Dominicus .
Dorothea .	Dorothea .	16 Dorothee .	16 Dorothea .	16 Dorothea .
Erasmus .	Erasmo .	17 Erasme .	17 Erasmo .	17 Erasmus .
Egeria .	Egeria .	18 Egerie .	18 Egeria .	18 Egeria .
Franciscus .	Francesco .	19 François .	19 Francisco .	19 Franciscus .
Fabius .	Fabio .	20 Fabe .	20 Fabio .	20 Fabius .
Ferdinandus .	Ferdinando .	21 Ferdinand .	21 Fernando .	21 Ferdinandus .
Felicitas .	Felicità .	22 Felicité .	22 Felicitas .	22 Felicitas .
Georgius .	Georgio .	23 George .	23 Jorge .	23 Georgius .
Gerardus .	Gerardo .	24 Gerard .	24 Gerardo .	24 Gerardus .
Gertrudis .	Gertrude .	25 Gertrude .	25 Getrudis .	25 Gertrudis .
Hieronymus .	Girolamo .	26 Hierosme .	26 Geronimo .	26 Hieronimus .
Iacobus .	Giacomo .	27 Iacque .	27 Diego .	27 Iacob .
Ignatius .	Ignatio .	28 Ignace .	28 Ignacio .	28 Ignatius .
Ioanna .	Giouanna .	29 Ieune .	29 Iuana .	29 Iohanna .
Lambertus .	Lamberto .	30 Lambert .	30 Lamberto .	30 Lambertus .
Leopoldus .	Leopoldo .	31 Leopold .	31 Leopoldo .	31 Leopoldus .
Maria .	Maria .	32 Marie .	32 Maria .	32 Maria .
Maximilianus .	Massimiliano .	33 Maximilien .	33 Maximiliano .	33 Maximilian .
Nicolaus .	Nicolò .	34 Nicolas .	34 Nicolas .	34 Nicolas .
Otho .	Ottone .	35 Otton .	35 Otton .	35 Otton .
Petrus .	Pietro .	36 Pierre .	36 Pedro .	36 Peter .
Simon .	Simone .	37 Simon .	37 Simon .	37 Simon .
Susanna .	Susanna .	38 Susanne .	38 Susama .	38 Susanna .
Thomas .	Tomaso .	39 Thomas .	39 Thomas .	39 Thomas .
Victoria .	Vittoria .	40 Victoire .	40 Vitoria .	40 Victoria .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
	Aduerbia.	XXVIII	Aduerbia.	
adhuc .	anchora .	1 encor .	1	1 noch .
antè .	2 auanti .	2 deuant .	2	2 zuuor .
antèquam .	3 auanti she .	3 deuant que .	3	3 eh .
benè .	4 bene .	4 bien .	4	4 vvol .
cùr , quare .	5 perche .	5 pourquoy .	5	5 vvarumb .
certè .	6 certò .	6 aſſeurement .	6	6 vvarlich .
deorsum .	7 da baſſo .	7 en baſ .	7	7 vnderſich .
donec .	8 ſin che .	8 iuſque à ce que .	8	8 biſzdas .
en , eccè .	9 eccò .	9 voicy , voilà .	9	9 ſſhe .
foràs .	10 fuori .	10 dehors .	10	10 hinaufz .
ad .	10 à .	10 à .	10	10 zu .
fortè , forſan .	11 forſi .	11 peut-eſtre .	11	11 vvhgeuer .
heri .	12 hieri .	12 hier .	12	12 geſtern .
hic .	13 qui .	13 icy .	13	13 hi .
hinc .	14 di qua .	14 par icy .	14	14 von dannen .
	15	15	15	15
huc .	16 qua .	16 icy .	16	16 hier .
ibi .	17 la .	17 la .	17	17 daſelbſt .
illinc .	18 di là .	18 de là .	18	18 dort .
indè .	19 di là .	19 de là .	19	19 da . hehr .
intus .	20 dentro .	20 dedans .	20	20 darinn .
ità .	21 ſi , così è .	21 ouy . ainſy .	21	21 ia .
malè .	22 male .	22 mal .	22	22 übel .
mox .	23 ſubito .	23 auſſitoſt .	23	23 bald .
multum .	24 molto .	24 beaucoup .	24	24 viel .
nè .	25 acciò che .	25 crainte que .	25	25 da mitnicht .
non , haud .	26 non .	26 non .	26	26 nein .
nunc , iam .	27 adèſſo .	27 maintenant .	27	27 iſſundt .
pariter , ſimul .	28 inſieme .	28 enſemble .	28	28 zugleich .
parum .	29 poco .	29 peu .	29	29 vvenig .
poſteaquam .	30 dopo che .	30 apres que .	30	30 nachdem .
præterea .	31 di più .	31 deſurplus .	31	31 dernevvē .
quomodo .	32 l'altr' hieri .	32 deuant-hier .	32	32 vorgeſtern .
quot .	33 come .	33 coment .	33	33 vvih .
ſemper .	34 quanti .	34 combien .	34	34 vvieuil .
	35 ſempre .	35 touſiours .	35	35 allzeit .
ſicut .	36 così come .	36 come .	36	ebenvviegleich .
ſupra .	37 ſopra .	37 en haut .	37	36 vvie .
ſuſum .	38 di ſopra .	38 en haut .	38	37 vber .
ſubito .	39 ſubito .	39 auſſitoſt .	39	38 vberſich .
tunc	40 all' hora .	40 allora .	40	39 geſvvindt .
				40 da zumal .

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
	Præpo-	XXIX	sitiones .	
à .	1 à .	1 à .	1 à .	1 von .
ab .	2 da .	2 de .	2 de .	2 von .
absque .	3 senza .	3 sans .	3 sin .	3 ohn .
apud .	4 appresso .	4 auprès .	4 paraçon .	4 bey .
atque , & .	5 è .	5 & .	5 i .	5 vndt .
ante .	6 auanti .	6 deuant .	6 delante .	6 vor .
attamen .	7 con tutto ciò .	7 toutesfois .	7 contodosso .	7 gleichvvol .
circa .	8 intorno .	8 alentour .	8 acerca .	8 herumb .
coram .	9 in presenza .	9 à la presence .	9 delante .	9 in gegenwart .
cum .	10 già che .	10 veu que .	10 yà que .	10 vveil .
de .	11 de .	11 de .	11 de .	11 von .
ex , e .	12 del .	12 de .	12 de .	12 aus .
eo quod .	13 imperoche .	13 parceque .	13 porque .	13 dieuueil .
e regione .	14 dirimpetto .	14 deuant .	14 entrente .	14 gegen über .
extra .	15 fuori .	15 dehors .	15 fuera .	15 aufer .
ideo .	16 per questo .	16 pourcè .	16 poreso .	16 derovvegen .
igitur .	17 dunque .	17 donc .	17 pues .	17 derovvegen .
inter .	18 trà .	18 entre .	18 entres .	18 vnter .
intrà .	19 dentro .	19 dedans .	19 dentro .	19 drinne .
iuxta .	20 vicino .	20 auprès .	20 circa .	20 nach .
nam , enim .	21 perciòche .	21 car .	21 porque .	21 dan .
nisi .	22 se non .	22 sinon .	22 sinò .	22 es feye dan .
per .	23 per .	23 par .	23 por .	23 durch .
post .	24 dietro .	24 derriere .	24 despues .	24 nah .
præter .	25 eccetto .	25 outre .	25 fuerade .	25 neben .
propter .	26 per .	26 pour .	26 por .	26 vvegen .
pro .	27 per .	27 pour .	27 por .	27 für .
quando .	28 quando .	28 quand .	28 quando .	28 vvan .
quanto magis .	29 quanto più .	29 combien plus .	29 quantomas .	29 vvie vil mehr .
quanto minus .	30 quanto meno .	30 combien moins .	30 quantomenos .	30 vvie vil vveniger .
quia , quoniam .	31 perche .	31 parceque .	31 porque .	31 vveil .
quod .	32 che , il quale .	32 lequel .	32 que .	32 das .
sed .	33 ma .	33 mais .	33 mas , empiro .	33 aber .
sine .	34 senza .	34 sans .	34 sin .	34 ohne .
sub .	35 sotto .	35 dessous .	35 debazo .	35 vnder .
super .	36 sopra .	36 dessus .	36 encima , sobres .	36 ober .
saltem .	37 almeno .	37 au moins .	37 por lo menos .	37 auß das vvenigte .
vel , sine , aut .	38 o , ouero .	38 ou .	38 à .	38 oder .
veruntamen .	39 con tutto ciò .	39 toutesfois .	39 contodo eso .	39 aber .
vltra .	40 oltre .	40 outre .	40 fuerade .	40 über .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
	Prono-	XXX	mina.	
ab illis, ab eis.	1 da loro.	1 d'eux.	1 de ellos.	1 von ihnen.
a me.	2 da me.	2 de moy.	2 demi.	2 von mihr.
a nobis.	3 da noi.	3 de nous.	3 de nosotros.	3 von úns.
a te.	4 da te.	4 de toy.	4 deti.	4 von dihr.
a vobis.	5 da voi.	5 de vous.	5 de vosotros.	5 von eúh.
ego.	6 ia.	6 moy.	6 id.	6 ich.
eorum.	7 di loro.	7 d'eux.	7 de ellos.	7 ihrer.
hic.	8 quello.	8 celuy.	8 este.	8 dehr.
hæc.	9 quella.	9 celle la.	9 esta.	9 die.
hoc.	10 quello.	10 cet.	10 esto.	10 das.
ille, is, iste.	11 questo.	11 cestuy.	11 aquel.	11 ehr.
illius, eius.	12 di questo.	12 de cestuy.	12 de aquel.	12 dessen.
illi, ei, isti.	13 a questo.	13 a cestuy.	13 a aquel.	13 ihm.
illis, eis, istis.	14 a questi.	14 a ceux.	14 a aquellos.	14 ihnen.
illos, eos, istos.	15 questi.	15 ceux.	15 a aquellos.	15 sie. ienige.
me.	15 me.	16 moy.	16 a mi.	16 mich.
mihi.	17 a me.	17 a moy.	17 parami.	17 mihr.
meus.	18 mio.	18 mien, mon.	18 mio.	18 meiner.
nobis.	19 a noi.	19 a nous.	19 paranosotros.	19 vns.
nos.	20 noi.	20 nous.	20 nosotros.	20 vns.
noster.	21 nostro.	21 n. re.	21 nuestro.	21 vnser.
qui.	22 chi.	22 qui.	22 elque. elqual.	22 vvelcher.
que.	23 chi.		23 laque. laqual.	23 vvelche.
quod.	24 chi.		24 loque. loqual.	24 vvelches.
re.	25 tu.		25 a ti.	25 dih.
tibi.	26 a te.	26 a toy.	26 parati.	26 dir.
tu.	27 tu.	27 toy.	27 tu.	27 du.
tuus.	28 tua.	28 ton, tien.	28 tue.	28 deiner.
suis.	29 suo.	29 son.	29 sue.	29 seiner.
vester.	30 vostro.	30 vostre.	30 nuestro.	30 euer.
vobis.	31 a voi.	31 a vous.	31 a nosotros.	31 eich.
vos.	32 voi.	32 vous.	32 vosotros.	32 euch.

Sum.

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
	Verbum	XXXI	in Sum	
Sum .	1 lo sono.	1 Je suis.	1 Yo soy.	1 Ich bin.
es.	2 tu sei.	2 tu es.	2 tu eres .	2 dubist.
est.	3 egli è.	3 il est.	3 a quel es.	3 er ist.
sumus.	4 noi siamo.	4 nous sommes.	4 nos otros somos.	4 vvir sein.
estis.	5 voi siate .	5 vous estes.	5 vos otros soys.	5 ihr seyt.
sunt.	6 eglino sono.	6 ils font.	6 a aquellos son .	6 die sein.
Eram.	7 lo ero, ò, era.	7 i'estoys.	7 yo era.	7 ich vvare .
eras.	8 tu eri.	8 tu estois.	8 tu eras.	8 du vvarest.
erat.	9 egli era .	9 il estoit .	9 a quel era.	9 der vvare.
eramus.	10 noi eravamo .	10 nous estions.	10 nos otros eramos.	10 vvir vvareu.
eratis.	11 voi eravate.	11 vous estiez.	11 vos otros erades.	11 ihr vvaret.
erant.	12 eglino erano.	12 ils estoient.	12 aquellos eran.	12 sic vvaren.
fui.	13 lo sono stato.	13 J'ay esté.	13 yo he sido.	13 ich bin gevvesen.
fuiſti.	14 tu sei stato.	14 tu as esté.	14 tu as sido.	14 du biſt gevvesen.
fuit .	15 egli è stato.	15 il at esté .	15 aquel a sido.	15 er iſt gevvesen.
fuiſimus.	16 noi siamo ſtati.	16 nous auons esté.	16 nos auemos sido.	vvir ſeindt gevv-
fuiſtiſ .	17 voi ſete ſtati.	17 vous avez esté.	17 vos auays sido.	ſen. 16
fuerunt .	18 eglino ſono ſtati.	18 ils ont esté.	18 aquellos han sido.	17 ihr ſeit gevvesen.
ero .	19 lo farò .	19 ie feray.	19 yo ferè.	ſie ſeindt gevv-
eris.	20 tu ſarai.	20 tu ſeras.	20 tu ſeras.	ſen. 18
erit.	21 egli ſarà.	21 il ſera.	21 aquel ſera.	19 ich vvverd ſeyn.
erimus.	22 noi ſaremo.	22 nous ſerons.	22 nos otros ſeremos.	20 du vvirſt ſeyn.
eritis .	23 voi ſarete.	23 vous ſerez.	23 vos otros ſereys.	21 der vvirt ſeyn.
erunt.	24 ſaranno.	24 ils ſeront.	24 aquellos ſeran.	22 vvir vvwerden ſeyn
cum ſim.	25 già che io ſono.	25 neu que ieſuis.	25 como yo fue.	23 ihr vvverdet ſeyn.
ſis.	26 già che tu ſei.	26 que tu fois.	26 como tu fueres.	ſic vvwerden ſeyn.
ſit.	27 già ch'egli è.	27 qu'il ſoit.	27 como el fuere.	24 das ich ſey.
ſimus.	28 già che noi ſiamo.	28 que nous ſoyons.	como nos otros fue-	25 das du ſeyeſt.
ſitiſ .	29 già che voi ſete.	29 que vous ſoyez.	remos.	26 das er ſeye.
ſint .	30 già che ſono.	30 qu'ils ſoyent.	29 como vos fueredes.	27 das vvir ſeyen.
fuerim .	31 benche io ſia.	31 Je ſois.	como aquellos fue-	28 das ſie ſeyen.
fueris.	32 che tu ſy.	32 que tu fois.	ren.	das ich gevvesen
fuerit.	33 che egli ſia.	33 qu'il ſoit.	31 aunque yo ſea.	ſey. 31
fuerimus.	34 che noi ſiamo.	34 que nous ſoyons.	32 tu ſeas.	das du gevvesen
fueritiſ .	35 che voi ſiate.	35 que vous ſoyez.	33 aquel ſea.	ſeyeſt. 31
fuerint.	36 che ſiano.	36 qu'ils ſoyent.	34 nos otros ſeamos.	das er gevvesen
eſſe.	37 eſſere.	37 eſtre.	35 vos ſeatiſ.	ſeyet. 33
fuiſſe.	38 eſſere ſtato.	38 auoir eſtè.	36 aquellos ſean.	das vvir gevvessen
			37 ſer.	ſeyn. 34
			38 vniera ſido.	das ihr gevvesen
				ſeyet. 35
				das ſie gevvessen
				ſeyn. 36
				ſein. 37
				gevvessen ſeyn. 38

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
	Verbum	XXXII	Habeo .	
Habeo .	1 <i>Io ho.</i>	1 <i>lay</i>	1 <i>Yo he.</i>	1 <i>Ich hab.</i>
habes .	2 <i>tu hai.</i>	2 <i>tu as.</i>	2 <i>tu has.</i>	2 <i>du hast.</i>
habet .	3 <i>egli ha.</i>	3 <i>il à.</i>	3 <i>aquel ha.</i>	3 <i>der hat.</i>
habemus .	4 <i>noi habbiamo.</i>	4 <i>nous auons.</i>	4 <i>nos otros haemos.</i>	4 <i>vvir haben.</i>
habetis .	5 <i>voi haete.</i>	5 <i>vous auez.</i>	5 <i>vos auays.</i>	5 <i>ihr habt.</i>
habent .	6 <i>egli no hanno.</i>	6 <i>ils ont.</i>	6 <i>aquellos han.</i>	6 <i>sie haben.</i>
habebam .	7 <i>Io haueuo.</i>	7 <i>l'auoye .</i>	7 <i>Yo hania.</i>	7 <i>ich hatte.</i>
habebas .	8 <i>tu haueui .</i>	8 <i>tu auoys.</i>	8 <i>tu auia.</i>	8 <i>du hattest.</i>
habebat .	9 <i>egli haueua.</i>	9 <i>il auoyt.</i>	9 <i>a quel auia .</i>	9 <i>der hatte.</i>
habebamus .	10 <i>noi haueuamo.</i>	10 <i>nous auoyons.</i>	10 <i>nos otros auiamos.</i>	10 <i>vvir hatten.</i>
habebatis .	11 <i>voi haueuate.</i>	11 <i>vous auyez.</i>	11 <i>vos otros auia des.</i>	11 <i>ihr hattet.</i>
habebant .	12 <i>eglino haueuano.</i>	12 <i>ils auoyent.</i>	12 <i>a aquellos auian.</i>	12 <i>sie hatten.</i>
habui .	13 <i>Io hebbi .</i>	13 <i>lay eu.</i>	13 <i>Yo vne.</i>	13 <i>ich hab gehabt.</i>
habuisti .	14 <i>tu hauesti .</i>	14 <i>tu as eu.</i>	14 <i>tu uuistes.</i>	14 <i>du hast gehabt.</i>
habuit .	15 <i>egli hebbe .</i>	15 <i>il at eu.</i>	15 <i>a quel vuo.</i>	15 <i>der hat gehabt.</i>
habuimus .	16 <i>noi hauemmo.</i>	16 <i>nous auous eu.</i>	16 <i>nos otros uuimos.</i>	16 <i>vvir haben gehabt.</i>
habuistis .	17 <i>voi haueste.</i>	17 <i>vous auzeu.</i>	17 <i>vos otros uuistes.</i>	17 <i>ihr habt gehabt.</i>
habuerunt .	18 <i>eglino hebbero.</i>	18 <i>ils ont eu.</i>	18 <i>a aquellos uuieron.</i>	18 <i>sie haben gehabt.</i>
habebo .	19 <i>Io hauerò .</i>	19 <i>l'auray .</i>	19 <i>Yo aurè.</i>	19 <i>Ich vverde haben.</i>
habebis .	20 <i>tu hauerai .</i>	20 <i>tu auras .</i>	20 <i>tu auras .</i>	20 <i>du vvirst haben.</i>
habebit .	21 <i>egli hauerà .</i>	21 <i>il aura .</i>	21 <i>a quel aurà .</i>	21 <i>er vvirdt haben.</i>
habebimus .	22 <i>noi haueremo.</i>	22 <i>nous aurons .</i>	22 <i>nos otros auexemos.</i>	22 <i>vvir vverden ha-</i>
habebitis .	23 <i>voi hauerete.</i>	23 <i>vous aurez .</i>	23 <i>vos otros auexys.</i>	23 <i>ben.</i>
habebunt .	24 <i>eglino haueranno.</i>	24 <i>ils auront .</i>	24 <i>a aquellos aurar.</i>	23 <i>ihr vverdet haben.</i>
habe .	25 <i>habbi .</i>	25 <i>aye .</i>	25 <i>auè .</i>	24 <i>sie vverden haben.</i>
habete .	26 <i>habbiate .</i>	26 <i>ayez .</i>	26 <i>aued, ò ayays .</i>	25 <i>hab du.</i>
Vtinam	<i>Dio voglia</i>	<i>Dieu doint</i>	<i>como</i>	26 <i>habt jhr.</i>
habeam .	27 <i>ch'io habbi .</i>	27 <i>que l'aye .</i>	27 <i>yo aya .</i>	26 <i>Gott gebe</i>
habeas .	28 <i>che tu habbi .</i>	28 <i>que tu aye .</i>	28 <i>tu ayas .</i>	27 <i>das ich möge ha-</i>
habeant .	29 <i>ch'egli habbia .</i>	29 <i>qu'il ayt .</i>	29 <i>el aya .</i>	27 <i>ben.</i>
habeamus .	30 <i>che noi habbiamo .</i>	30 <i>que nous ayons .</i>	30 <i>nos otros ayamos .</i>	28 <i>das du mögest ha-</i>
habeatis .	31 <i>che voi habbiate .</i>	31 <i>que vous ayez .</i>	31 <i>vos otros ayays .</i>	28 <i>ben.</i>
habeant .	32 <i>ch'eglino habbino .</i>	32 <i>qu'ils ayent .</i>	32 <i>a aquellos ayan .</i>	29 <i>das er mögte ha-</i>
habueram .	33 <i>io hauerai haunto .</i>	33 <i>l'auoye eu .</i>	33 <i>yo auia auido .</i>	29 <i>ben.</i>
habuero .	34 <i>io hauerò haunto .</i>	34 <i>l'auray eu .</i>	34 <i>yo haurè auido .</i>	30 <i>das vvir mögen</i>
habuiffem .	35 <i>io hauerai haunto .</i>	35 <i>l'eusse eu .</i>	35 <i>yo ouiesse auido .</i>	30 <i>haben.</i>
habere .	36 <i>hauere .</i>	36 <i>auoir .</i>	36 <i>auer .</i>	31 <i>das jhr möget ha-</i>
ad habendum .	37 <i>per hauerere .</i>	37 <i>pour auoir .</i>	37 <i>por auer .</i>	31 <i>ben.</i>
habendo .	38 <i>hauendo .</i>	38 <i>ayant .</i>	38 <i>auiendo .</i>	32 <i>das sie mögen ha-</i>
				33 <i>ich hatte gehabt.</i>
				33 <i>ich soll gehabt ha-</i>
				34 <i>ben.</i>
				34 <i>ich hette gehabt.</i>
				35 <i>zu haben.</i>
				36 <i>zu haben.</i>
				37 <i>zu haben.</i>
				38 <i>habende.</i>

SYNTAGMA II.

VNIUS LINGVÆ AD OMNES ALIAS EXTENSIO aliamque arcanam scribendi rationem continet.

Qua quilibet, etiam linguarum imperitus, epistolas quouis idioma materiali quadam conditione exaratas, scribere posse docetur.

P R A E F A T I O

ERDINANDVS III. CÆSAR, glor. mem. sapientia & scientia inclytus, cum nonnulla in Polygraphia Trithemij legisset, quæ paradoxæ fortassis viderentur, ad meæ tenuitatem personæ recurrere non est dedignatus, vt quomodo, quæ Trithemius in sua polygraphia pollicetur, in praxim deduci possint, aut quæ methodus aut ratio tantæ pollicitationis intelligenda sit, paucis aperirem. Ego Cæsareo iussu stimulatus. statim allegatum Trithemij locum summa cura expendi; neque adeo difficile fuit eius mentem, vel ad primum verborum scrutinium penetrare; vt verò Cæsari specimen quoddam exhiberem, eo quo hoc syntagmate vides, Libellum dispositum misi, qui totam artem ob oculos poneret Curiosæ Lectoris. Sed vt arcanum, quod Trithemius tantis verborum ambagibus descriptum, veluti summum arcanum æterno silentio tegendum censuit, propius quisque cognosceret, hic primò verba Authoris adducam, vt ex ijs Lectori patefiat, nil illum tam mirum & inuisum pollicitum fuisse, quod nos hoc syntagmate, Dei gratia, non in boni publici vsum Mundo pandamus.

C A P V T P R I M V M.

Trithemij arcanum steganographicum expenditur.

Trithemius lib. 6. Polygraphiæ fol. 38. prim. edit. lin. 17. sic dicit: *Secunda utilitas est, quod ministerio huius operis in parui temporis spacio hominem latini sermonis ignarum, modo litteras tantum legere & scribere norit, sub lingua materna docebis sub latina, vt volueris, ornate & concinne scribere, omniaque voluntatis suæ arcana mysteria celare, abscondere, artemque sciendi quam placuerit latissime nunciare inuò, secreto, & absque suspicione. Iterum pramoneo, ne aliter nos intelligas pollicitos, quam pollicemur. Tertia verò utilitas, quod Romani sermonis imperitum, non solum in*

Promissa
Trithemij;

paucis horis, quod pollicemur, scribere ac legere, sed etiam intelligere, si prudenter munus officij adhibueris, quod non sine rationabili causa nos duximus reseruandum; scribet enim artis noua discipulus, quam non nouerat linguam, & latinum sermonem sub institutione regulata compositum, intelliget, interpretabiturque, si iusseris, de verbo sufficienter ad verbum. Denique ad omnes mundi res atque negotia haec institutio potest ampliari. Quemadmodum ista fieri poterunt, si quis ex me scire voluerit, imprimis talem se prestare meminerit, ut accipere mereatur. Non enim omnia debentur omnibus, sed alter alteri est praferendus. Quarta utilitas est, quod per ampliationem similitudinis rei accepta, omnia ista in quamlibet linguam extendi possunt, reducto instituyente binario ad unitatem, quod tamen haud passim quilibet hominum potest, sed ille tantum quem, Deo praeniente sua gratia speciali, ars & natura dignificauerunt. Huc usque Trithemius. Quae omnia repetit in suo, quem Steganographiae nomine inscripsit, volumine. Verumtamen uti multi dubitant, utrum hic liber unquam lucem aspexerit, ita quoque non sine causa librum sola mente conceptum fuisse suspicantur. Non ignoro editum fuisse Francofurti librum, sub Trithemij nomine Steganographiae titulo tripudiantem, sed qui eum exactiori trutinâ probè expendere, is vel prima fronte sub eo, nescio cuius suppositij partus vestigia latere subolfaciet: cum in eo nulla Trithemiana Steganographiae forma, nec modus, aut ratio exprimatur, multaue in eo contineantur, quae in virum religiosum doctumque, uti cadere non possunt, ita quoque vel suspicari virum Christi cultui consecratum adeo indigna scripsisse, nefas censeo; vana itaque sunt, quae de supposititia illa Steganographia Trithemij diuulgantur. Siquidem autographum, uti mente tantum conceptum, ita quoque in lucem nunquam prodixisse, vel ex hoc patet, quod lib. 2. polygraphiae suae fol. 65. circa finem id his verbis fateatur: *Quare autem Steganographiae opus silentio maneat sepultum, satis in Polygraphia nostra principio dictum est, & propterea isthic non fuerat replicandum; lateant ergo, ne videantur ab ingratu.* Et in Praefat. ad Maximil. I. Caesarem fol. 26. iterum eadem verba repetit: *Etenim, inquit, quantum ad me attinet, mallem amulos placare silentio, quam litteris irritare, vel scripturis ad infamiam pronocare; satius enim iudicaui omnia mirabiliter inuenta perpetuo damnare silentio, quam magica vel negromantica perniciose superstitionis notam, falsa etiam hominum aestimatione incurrere, & fol. 20. circa finem: Lateat igitur Steganographia in tenebris, ne fiat Bouillanae Societati mendaci communis, non quod temeraria Bouilli iudicia metuum, sed ne causam pluribus videar dare similibus de me similia suspicandi.* Huc usque Trithemius; quae & amplius in Appendice huius operis expendentur. Quidquid sit Trithemium Steganographiam suam tenebris perpetuis consecrasse; ex dictis constat, & ut veritatem dicam approbare non possum, Trithemij nimis altè de se sentientis amorem sui, eo quod ex tot & tam inauditis, quas in ea pollicitus est, & quae vel intellectum humanum excedere viderentur, inuentionibus, causam suam peiorem reddiderit, cum vel inde aduersarij, posito vel similia falsa & iactantiae tantum causa dicta fuisse, aut si vera essent; ea certè non nisi demonis operi fieri posse, merito quispiam suspicari potuerit, cauillandi ansam arripuerint. Ea igitur cum in Polygraphia promitteret, magna sanè, & inaudita; hinc factum est, ut ea nullo non tempore tantos curiositatis stimulos in mentibus multorum excitauerint, ut num vera essent, quae tam magniloquis verbis iactauerat, dubitare coeperint. Hinc Caesar supra memoratus, & post eum multi Sacri Imperij Principes, & potissimum Serenissimus AVGVSTVS DVX Brunsvicensis & Lunaburgensis, qui non obstante peritia, qua hanc artem calle-

Stegano-
graphia
Trithemij
supposititia.

allimor
edim
im

callebat, eamque sub Cryptologia nomine iamdudum publici iuris fecerat nihilominus tamen promissa Trithemiana non capiens, litteris de hoc negotio meam quantumuis indignam personam, consulere, uti & ceteri non sunt dedignati, ut quid ego de huiusmodi Trithemianis paradoxis sentirem, paucis aperirem. quod in appendice huius operis, ne honestæ & laudabili eorum postulationi quouis modo refragari viderer, fidem meam exoluendo præstiti.

CAPVT SECVNDVM.

De Structura huius artificij.

Romisit Trithemius, uti ex verbis eius supra allegatis patet. hominem latini sermonis ignarum sub vernaculâ linguâ, latino sermone epistolas scribere, quibus arcana mentis sensa cuilibet reuelare possit. Quæritur itaque quomodo id fieri possit? R. hoc fieri posse per epistolam quandam ita dispositam, ut singulæ columnæ teneant 24. voces quasi synonymas, cuiusmodi ipse in sua Polygraphia ponit fol. 107. quæ cum fusior sit, quam vsus eius postulet, nos alium modum excogitauimus, quo non solum hominem linguarum, prorsus ignarum, latino sermone litteras conscribere docemus, sed & Gallicâ, Italicâ, Hispanicâ, & Germanicâ, immo totius mundi linguis scribendi modum ostendimus, quo non secus ac in primo syntagmate factum vides, si linguæ eo ordine ponerentur, quo in hisce quinque dispositas vides, communicare possis, per epistolas sub quouis idiomate adornatas. Quemadmodum igitur in primo syntagmate, ad vnum aliquod idioma omnes alias linguas à circumferentia ad centrum deduximus, ita in hoc secundo syntagmate, contrâ sub vnâ linguâ quam omnibus alijs linguis scribendi modum docemus; id est, à centro ad circumferentiam artificij ad vniuersitatem idiomatum traducimus. Quod & Trithemius quoque his verbis fol. 104. Polygraphiæ affirmat: *Possum, inquit, omnia ista docere in omni lingua totius mundi, quam nunquam audiui.* Quæ omnia antequam mysterium innotescat, meritò paradoxa & incredibilia videntur ijs, qui combinationes rerum ignorant. Postquam verò (prout in omnibus arcanis vsu venit) soluto cortice artificij medulla patefit, iam cessante admiratione, non dicam artificium magni fieri, ut potius protinus vilescere incipiat. Quidquid sit, ne mundus diutius tantarum rerum pollicitatione suspensus hæreat, totius artificij modum & rationem ordine prodam.

Quid pro
mit tat
hoc arti-
ficium.

CAPVT TERTIVM.

De Structura artificij Steganographici.

otum artificium in hoc consistit, ut quis epistolam quandam latinam concipiat, quò longiorem, eò meliorem: hoc pacto. Pro prima epistolæ voce seligat viginti quatuor vocabula synonyma, quæ quouis modo ad primum reuocari possint; quemadmodum in prima columna syntagmatis patet in voce *Accepi*, quibus totidem litteras alphabeti ordine præfigas, uti vides.

Deinde procedas ad secundum epistolæ vocabulum, cui viginti quatuor alias voces, siue synonymas, siue heteronymas seligas, quarum singulas alphabeti litteris ordine dispositis signabis, ut in exemplo patet. Neque opus

opus est omnia synonyma semper esse differentia; sed vnum & idem in eadem columna, si verba desint, repetere poteris.

Tertio ad tertium nomen procedes, eodemque, vt in prioribus fecisti, modo procedas, & sic de cœteris ordine verbis & nominibus statuas, vsquedum totam epistolam confeceris, & habebis artificium ad animi tui sensa sub eo abscondenda paratum.

Cuius vsus hic est. Si velis amico cuiquam animi tui secretum communicare his verbis: *CAVE A LATORE QVIA TIBI INSIDIATVR*: sic age.

QVÆRE IN PRIMA SYNTAGMATIS COLUMNA.

In serie alphabeti litteram	C	& verbum ei annexum	Habui seorsim scribe.
In I. col. fol. 2. quære litteram	A	& verbum ei annexum	litteras tuas seorsim scribe.
In II. col. fol. 3. quære litteram	V	& verbum ei annexum	Magnificentissime seorsim scribe.
In IV. col. fol. 4. quære litteram	E	& verbum ei annexum	Teophile seorsim scribe.
In V. col. fol. 5. quære litteram	A	& ei annexum verbum	Quas mihi reddidit seorsim scribe.
In VI. col. fol. 6. quære litteram	L	& ei adiunctum verbum	Tuus seorsim scribe.
In VII. col. fol. 7. quære litteram	A	eique adnexum verbum	Tabellarius tuus seorsim scribe.
In VIII. col. fol. 8. quære litteram	T	eique annexum verbum	Et simul ac accepi seorsim scribe.
In IX. col. fol. 9. quære litteram	O	& verbum ei annexum	Mandata tua seorsim scribe.
In X. col. fol. 10. quære litteram	R	eique annexum verbum	Tibi opem ferre volui seorsim scribe.
In XI. col. fol. 11. quære litteram	E	& annexum ei verbum	Nam tui gratia seorsim scribe.
In XII. col. fol. 12. quære litteram	Q	& annexum ei verbum	Omnibus post habitis negotijs seorsim scribe.
In XIII. col. fol. 13. quære litteram	V	& ei annexum verbum	Iosepho seorsim scribe.
In XIV. col. fol. 14. quære litteram	I	& ei annexum verbum	Amantissimo seorsim scribe.
In XV. col. fol. 15. quære litteram	A	& verbum ei annexum	Amico tuo seorsim scribe.
In XVI. col. fol. 16. quære litteram	T	& annexum ei verbum	Tredecim seorsim scribe.
In XVII. col. fol. 17. quære litteram	I	& ei annexum verbum	Hungaros seorsim scribe.
In XVIII. col. fol. 18. quære litteram	B	& verbum ei annexum	Expendendos seorsim scribe.
In XIX. col. fol. 19. quære litteram	I	& annexum ei verbum	Ex dotali pecunia curavi seorsim scribe.
In XX. col. fol. 20. quære litteram	I	& verbum ei annexum	Mando itaque seorsim scribe.
In XXI. col. fol. 21. quære litteram	N	& verbum ei annexum	Vt hanc inclinationem meam seorsim scribe.
In XXII. col. fol. 22. quære litteram	S	& annexum ei verbum	Pro pignore habeas seorsim scribe.
In XXIII. col. fol. 23. quære litteram	I	& annexum ei verbum	Neque enim aliud aucto seorsim scribe.
In XXIV. col. fol. 24. quære litteram	D	& ei verbum annexum	Nisi vt consanguineos tuos seorsim scribe.
In XXV. col. fol. 25. quære litteram	I	& verbum ei annexum	Mundo ostendere possim seorsim scribe.
In XXVI. col. fol. 26. quære litteram	A	& annexum ei verbum	Humillima hac seorsim scribe.
In XXVII. col. fol. 27. quære litteram	T	& ei annexum verbum	Virtute mea seorsim scribe.
In XXVIII. col. fol. 28. quære litteram	V	& verbum ei annexum	Quod si aliud quidpiam roges seorsim scribe.
In XXIX. col. fol. 29. quære litteram	R	eique annexum verbum	Annue seorsim scribe.

Absolutà arcani sensus litterà, habebis Epistolam latinis litteris conscriptam huiusmodi verborum conceptu exaratam.

Habui litteras tuas, magnificentissime Theophile, quas mihi tradidit Titus Tabellarius tuus, & simul ac accepi mandata tua, tibi opem ferre volui; nam tui gratiâ, omnibus posthabitis negotijs, Iosepho amantissimo amico tuo tredecim Hungaros expendendos ex dotali pecunia curavi; mando itaque ut hanc inclinationem meam pro pignore habeas, neque enim aliud aueo, nisi ut consanguineos tuos mundo ostendere possim humillima hac virtute mea; quod si aliud quidpiam roges, annue.

Epistola
scripta
per Te-
chnolo-
giam

Instructio pro eo qui leget litteras ad penetrandum secretum.

Si amicus epistolam receperit, is hoc pacto in eruendo arcano animi sensu procedat.

Cum primum verbum epistolæ incipiat ab *Habui*. quære in prima columna vbinam inueniatur hoc verbum, & litteram G ei appositam seorsim scribe. Deinde procede ad secundam columnam & quære in ea *Litteras tuas*. & litteram ei appositam A seorsim scribe. & hoc pacto per singulas columnas ordine verba omnia obuia quæres, & vnâ litteras ijs appositas seorsim scribes, quæ tibi dabunt arcanum mentis sensum reuelatum, *CAVE A LATORE, QVIA TIBI INSIDIATUR*. Non secus in omnibus alijs procedes tum scribendis, tum legendis epistolis. Consistit itaque artificium totum in combinatione terminorum communium, qui quouis modo ad principalia epistolæ verba accommodari queunt, aded vt quocumque litterarum ordine summo, infimo, mediouellectio instituat, semper perfectus sensus emergat, totiesque transmutari potest lectio, quot in 24. litteris combinationes fieri possunt. Quæ res prorsus admiranda humanum intellectum merito excedit. Vide quæ de hisce fusius in nostra Combinatoria Arte docemus.

Epistola
legendæ
modus.

Note in dictam praxim.

Nota primò nos in hoc artificio epistolam breuem laboris vitandi causa construxisse: si verò cui sit animus eam paulo fusius ampliandi, poterit is quantum voluerit eam continuare ad centum vsque columnas; Quanto enim Syntagma hoc linguarum plures columnas habuerit, tanto quis poterit copiosius arcana mentis suæ familiari cuiquam manifestare.

Quomo-
do artifi-
cium am-
pliari
possit.

Nota secundò si Steganographicus conceptus fuerit 50. vocum, totidem columnas polyphonas epistolam habere necesse est, si 100. centum. Quamuis centum columnæ, ad quam latissimè mentis conceptus aperiendos sufficiant.

Nota tertio, in lateribus columnarum subinde nonnulla verba inferuntur, quæ omnibus vocabulis in columna positis communia sunt, & ponuntur vel ante vel post vocabula. Quæ & ad maiorem epistolæ elegantiam ad integras periodos (si cui animus esset nouam condendi epistolam) continuari possunt. Nos satis fecisse existimauimus artificium perbreui quadam epistola speciminis loco demonstrasse, tum ad instructionem curiosorum, tum ad pollicitationis Trithemianæ veritatem, sub certo tamen sensu, manifestandam.

Nota quartò, si quisquam fusius mentem suam per hoc Syntagma manifestare cupiat, tunc exhaustis columnarum vocibus, si nonnulla Steganographicici conceptus siue litteræ, siue verba suis adhuc signanda vocibus supererint, hoc casu poterit quis ab initio repetere epistolam, quæ semper nouum

nouum dabit sensum à priori differentem, prout litteræ Steganographæ, cum m. vocibus nunc his, nunc istis inciderint.

Quo ordine epistola scribenda.

Nota quintò. Vt quispiam epistolam lecturus, Steganographicum conceptum sine vlla confusione percipere queat, scriptor epistolæ hoc imprimis obseruare debet, vt singula vocabula, quæ in aliqua columna occurrunt, virgulis aut punctis distinguat, ne diuersarum columnarum vocabula inter se, siue ne vnus columnæ vocabulum, cum alterius columnæ vocabulo confundatur. Confusis enim vocabulis, non leuis inde legenti error dubiumque oboriri posset. Vel omnium optimum successum res fortietur, si singula verba in columnis reperta sibi inuicem perpendiculari serie, vt in primo Syntagmate, factum vides, disposueris.

CAPVT QVARTVM.

De amplificanda hac epistola latina, ad omnes totius mundi linguas.

Nos præsentis Syntagmatis artificium præter latinam linguam ad 4. alias Europæ præcipuas linguas adaptauimus. Quod si cuiuspiam id ad alias linguas adaptandi fuerit animus, id hoc ingenio exequatur.

Syntagma latinum totidem columnis, quot linguis ampliare cupis, ordine distributum, vt primæ Syntagmatis præsentis columnæ docent, describes; reliqua verò columnarum spacia inania, in fronte solis linguarum nominibus insignita remaneant. His peractis absque vlllo labore Syntagma polyglossum paratum habebis, si distributis latinis exemplaribus per diuersos linguarum peritos, totum Syntagma latinum columnatim in quam volueris linguam appropriatis columnis verbo tenus transferri cures. Exemplum patet in hoc nostro artificio, vbi vides, præter linguam Latinam, Italicam quoque, Gallicam, Hispanicam atque Germanicam appropriatis columnis insertas singulas parallelo quodam ordine, & latinam ceu principem, & sese deinde inuicem respicere, idemque significare.

Nos in originali nostro præter quinque dictas linguas, quinque alias superaddideramus, videlicet Græcam, Hebraicam, Arabicam, Polonicam, Persicam. Verum ne opus in nimiam excresceret molem, & expensis parceretur, ad artificij rationem demonstrandam hæc quinque linguas vniuersæ ferè Europæ communes sufficientes esse putauimus.

Atque hoc est artificium, quod tot tamque grandiloquis verbis in coelum vsque extollit Trithemius, quodque in lucem minimè proferendum ob granditatem mysteriorum censet; immo id diuina reuelatione præter multa alia in Appendice ponderanda sibi monstratum polygraphiæ fol. 103. his verbis docet: *Si queris vnde mihi ista, quæ nemo alius nouit, audi: Non ab homine, neque per hominem ista didici, sed per reuelationem nescio cuius. Cum enim præsentis anno quadam vice cogitarem, quid noui possem inuenire, quod omnes lateret, cæpi cogitare si ea possem excogitare, quæ dixi admiranda. Cum post longam phantasiam tanquam de re impossibili penitus desperarem, dormitum eo, me noctu reposui, fatuitatem meam ipse mecum deridens, quam impossibilia querere tentauerim. Eadem nocte mihi astitit quidam dicens; non sunt vana, ò Trithemi, quæ cogitasti, quamquam tibi sint impossibilia, quæ nec tu, nec alius tecum poteris inuenire: dixique ad eum; si ergo possibile sunt, dic obsecro, quomodo fiant. Et aperiens os suum, de singulis per ordinem me docuit, ostendens quomodo fieri, quæ multis modis frustra cogitaueram, de facili*

Reuelatio Trithemio facta

pos-

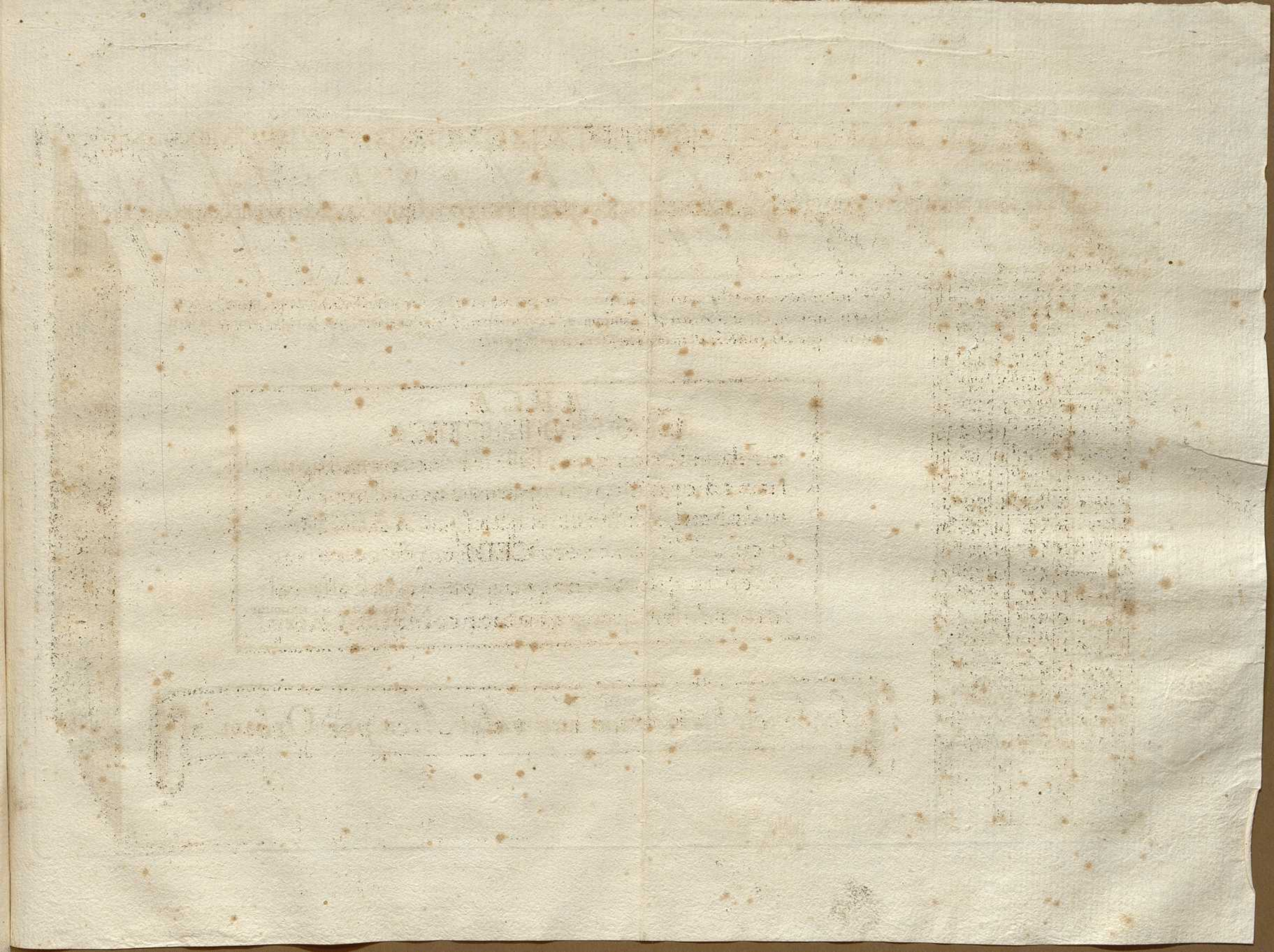
L
m
sc
,
,
,
L
p-
o-
lae
la
v-
y-
,
ne
ut
nis
fa-
ed
la-
ta
er-
c-
ius
ni-
n-
ro
le-
no-
ud
dis
ta-
L
t .
ia ,
n ,
uo
ex-

in-
ta-
Sic
di-

in orbem
hyponi
antibi

Alia Me-
chodus
hoc arti-
ficium in
cista di-
sponendi.

remptum quæ pariter per septim transuersum. C. D. bif-
riam diuidantur, ita vt in superiori septi parte sint 20. receptacula, in infe-
riori totidem; quæ simul iuncta dant receptacula 40., tot videlicet, quot Syn-
tagma nostrum Steganographicum columnas habet. prout numeri I. II. III. &c.
P
adscri-

Inferatur
fol. 85

	A	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	B
		Latina																				
		Italica																				
		Gallica																				
		Hispan																				
		German																				
C		XXI	XXII	XXIII	XXIV	XXV	XXVI	XXVII	XXVIII	XXIX	XXX	XXXI	XXXII	XXXIII	XXXIV	XXXV	XXXVI	XXXVII	XXXVIII	XXXIX	XL	D
		Latina																				
		Italica																				
		Gallica																				
		Hispan																				
		German																				

E	A	Accepi	A	litteras	A	dulcissime	A	L
B	Percepi	B	synagoga tua	B	illustrissime	B	B	
C	Habui	C	pagina tua	C	amplissime	C	C	
D	Nactus sum	D	schedula tuam	D	celeberrime	D	D	
E	Intellexi	E	epistolam tuam	E	benignissime	E	E	
F	Cognovi	F	epistolam tuam	F	amicissime	F	F	
G	Suscepi	G	librum tuum	G	præstantissime	G	G	
H	Perlegi	H	monumenta tua	H	clementissime	H	H	
I	Percuvi	I	epistolam tuam	I	excellen- tissime	I	I	
L	Volui	L	voluntatem tuam	L	integerrime	L	L	
M	Vidi	M	voluntatem tuam	M	eruditissime	M	M	
N	Miratus sum	N	desiderium tuum	N	sincerissime	N	N	
O	Honoraui	O	animum tuum	O	gravissime	O	O	
P	Amaui	P	opus tuum	P	doctissime	P	P	
Q	Tenui	Q	negotium tuum	Q	splendidi- ssime	Q	Q	
R	Deideravi	R	occupationes tuas	R	acutissime	R	R	
S	Aestimavi	S	conversacionem tuam	S	curiosissime	S	S	
T	Magnifeci	T	statum tuum	T	modestissime	T	T	
V	Recepi	V	valedictionem tuam	V	magnificen- tissime	V	V	
W	Obstupui	W	mirabilia tua	W	honoratissime	W	W	
X		X		X		X	X	
Y		Y		Y		Y	Y	
Z		Z		Z		Z	Z	

Tabellæ scribantur eo ordine, quæ in 3 hisce descriptis patet; ita ut prima tabella loculamenti primi referat linguam Latinam, altera Italicam, 3.^a Gallicam, 4.ª Hispanicam, 5.ª Germanicam, quæ quinque omnes in loculamento signato Iponidebent: ut in cistæ 1.º loculamento patet.

ARCA
GLOTTOTACTICA

modum seriemque, qua Tabellæ variarum linguarum ad epistolas componendas ordine disponi debent, exhibens: in qua spatium ABCD, 20. loculam^{enta}, spatium verò CEDF, totidē continet recep^{ta}; in quorū vno quoque quinq; tabellæ collocari debent, quæ p quatuor colum^{nas} EGLM exp^{rimuntur}.

Scribendis literis totum hæc valet Arca per Orbem

nouum dabit sensum à priori differentem, prout litteræ Steganographæ, cum vocibus nunc his, nunc istis inciderint.

Quo ordine epistola scribenda.

ptum si
feruare
lis aut
ne vniu
tur. C
riri poss
column
factum

fentis col
in fronte
villo labor
plaribus p
tim in qu
res. Exe
nam, Ita
columnis
& sese de

Nos
peraddide
ficam. V
artificij ra
commune

Atqu
vsque exte
tatem my
Appendic
cet: Si q
neque per
presenti an
lateret, ca
longam phi
eo, me no

Reuelatio Trithe mio facta

lia quere
vana, o
nec aliis
obsecro, q

cuit, ostendens quomodo fieri, qua multis modis frustra cogitaueram, de facili pos-

possent. *Ecce coram Deo, quia non mentior, sed veritatem dico, neminem adhuc ista docui, quamuis multi promittentes magna sepe rogarint, præter unum principem, quem de artis possibilitate manifesto argumento feci certiores, nec decet ista scire, quam Principes.* Sed quæres quanam sint ista admiranda, quæ reuelatione diuina didicerat Trithemius? Sunt ea quæ partim in hoc, partim in tertio Syntagmate ponuntur, quæque sine vlla tamen reuelatione supra naturali cunctis sincerè & candidè communicamus. Sed dices forsitan illa non esse, quæ Trithemius promittit, innuit enim aliud quidpiam sub ipsis latens, ab omni humani ingenij facultate remotum. Sed hanc obiectionem facilè redarguent ipsa verba Trithemij, qui fol. 101, polygraphiæ suæ postquam primi & secundi libri Steganographiæ suæ mirabilia exposuisset, illa hisce verbis confirmat: *Mira sunt, fateor, sed audi mirabiliora. Tertius liber docet artem, per quam hominem idiotam scientem tantum linguam maternam, qui nunquam nouit verbum latini sermonis, in duabus horis docere, scribere, legere & intelligere latinum satis ornate & disertè, quamtuncumque voluerit, ita ut quicumque videriur eius literas, laudent verba, intelligant latinè composita.* Quæ omnia iam nos in prædicta epistola præstitisse, quis non videt? Sed patet quoque insignem sub hisce latere æquiocationem, fateor & ego ignarum latini sermonis, non dicam duarum horarum spacio, sed vel mediæ horæ interuallo posse discere scribere, legere, & intelligere latinam epistolam, verum non formaliter, sed purè materialiter: si enim iuxta præscriptas regulas procedat, fieri non potest, ut vllatenus inoperando erret. Scribit itaque quod intra columnas alicui litteræ Steganographiæ occurret uomen, aut verbum illudque cum scribet, etiam leget, & quod amplius est, ex veruacula ibidem posita, quid voces descriptæ in latina lingua significant, nullo negotio intelliget, quam quidem inuenire methodum, non tanto ingenio opus esse, iudico. Quæ vero in quarto Steganographiæ promittit paradoxa, in vltimo huius operis appendice elucidabimus, ad quæ Lectorem remitto. Ex his luculenter patet, aliud esse multa inaudita, & hominibus in rerum combinatione inexercitatis incredibilia promittere: aliud esse ita sese promissa re vera habere, demonstrare; cum circumstantijs, modis & rationibus operandi non expositis, nescio quid magnum & inauditum iactabunda verba spondeant, quæ tamen postquam ritè & legitime explanata fuerint, multum de creditâ artè, & æstimationis, & admirationis detrahant. Ego tamen ingenio me imparè Trithemio fatear, multa tamen Dei gratia, me circa hoc argumentam admiratione multa digniora, non per reuelationem, sed ingenij à Deo Opt. Max. pro sua infinita bonitate mihi indigno seruo suo concediti viribus inuenisse puto, quæ omnia in arte Combinatoria fusius expono. Sed iam ad aliam huius artificij dispositionem progrediamur.

ALIVS MODVS HOC ARTIFICIVM DISPONENDI.

T hoc artificium maiori cum compendio & facilitate operantium curiositati seruiret, totum hoc præsens Syntagma per tabellas pulchra combinatione dispositas exhibere docebo. Sic ergo operare.

Fiat arcula A. B. C. D. H. G. in 20. loculamenta diremptum quæ pariter per septim transuersum. C. D. bifariam diuidantur, ita ut in superiori septi parte sint 20. receptacula, in inferiori totidem; quæ simul iuncta dant receptacula 40., tot videlicet, quot Syntagma nostrum Steganographicum columnas habet. prout numeri I. II. III. &c.

adscripti clarè docent. Porro in vnoquoque horum receptaculo ponentur quinque tabellæ, quarum prior I. signata tenebit linguæ latinæ vocabula, vnà cum litteris alphabeti, prout in prima columna Syntagmatis patet, diligenter ex vtraque parte descripta. Altera linguæ Italicæ vocabula exhibebit, prout habentur in Syntagmatis columna I. Italica lingua signata. Tertia vocabula Gallica lingua, quarta vocabula Hispanicæ, quinta Germanicæ prout in prima facie Syntagmatis apparent, eo ordine quo in Arcula A. E. apparet. Hisce descriptis ex prima Syntagmatis facie procedes ad II. faciem, & prorsus eodem modo describes in appropriatis tabellis quinque columnas, iisque sicut in I. loculamento positis, procede ad III. deinde ad IV. & sic vsque ad XL. columnam ordine in tabellis describes, quæ deinde congruis loculamenti impostæ, dabunt artificium omnibus numeris absolutum, quo quidem ad operandum nil pulchrius, nil facilius excogitari potest.

VSVS ISTE EST, QVI SEQVITVR.

Modus disponendi tabulas.

It sub epistola quadam vnus ex quinque dictis linguis scribenda, quæ hunc Steganographicum sensum in se contineat. **LATOR HVIVS, FVR EST.** Sic age. Excerptere ex receptaculis 16 latina lingua insignitas tabellas, tot nimirum, quot secretus conceptus litteras habet, easque ante te pones, iuxta numeros ordine naturali progredientes, sic. I. II. III. IV. V. VI. &c. vsque ad XVI. Hoc peracto promoue omnes litteras in singulis tabellarum ordinibus, in vnã, id est litteræ L quæ est prima in conceptu Steganographico, appone A in II. tabella, & huic T in III. tabella, & huic O in IV. tabella, & sic vsque ad 16. operaberis, & stabit operatio, vt sequitur: vbi vides nos tantum hic exiguam portionem tabellarum ob loci angustiam exhibuisse, ne integras ponere cogeremur.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Enolui	L litteras tuas	A modestissime	T Alexander	O quas mihi descripsit	R Petrinus	H Coadiutor tuus	V et simul ac intellexi
IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	
I	V affectum tuum,	S tibi assistere volui	F nam te precipiente	V pro me a humanitate	Theo Vdulo	R humatissimo	E Theologo, &c.

Patet itaque ex hoc paradigmate, si litteras alphabeti in singulis ordine tabellis iuxta verba hæc **LATOR HVIVS FVR EST.** coordinaueris, verba quoque litteris in singulis columnis sibi correspondentia ordine exscripta, epistolam latino sermone conscriptam exhibere: verbi gratia.

Enolui, litteras tuas, modestissime Alexander, quas mihi descripsit, Petrinus, Coadiutor tuus, & simul ac intellexi affectum tuum, tibi assistere volui,

lui, nam te precipiente, pro mea humanitate, Theodulo humanissimo Theologo, &c.

Vides itaque coordinatis litteris sensus Steganographici, simul etiam ordinatam esse epistolam, quam descriptam correspondenti transmittes. Hic vero ordinatis columnis iuxta superscriptos numeros I. II. III. si singula verborum membra & verba epistolae in vnam coegeris seriem transuerlam, vti in exemplo patet; certe sensus Steganographicus in litteris alphabeti consequenter vt exeat, necesse est. Sed haec ita facilia sunt, vt amplius describi non mereantur.

Pari pacto si quacumque alia lingua ex quinque epistolam scribere velles, verbi gratia Italicam: tunc exime ordine illas tabellas, quae Italicam linguam signantur, vti prius factum est, & operaberis, vt in praecedenti exemplo, & prodibit sensus Steganographicus latinus sub epistola lingua Italicam conscripta. Idem intelligas velim de reliquis linguis. Si quis vero iubeatur interpretari epistolam de verbo ad verbum in Latina, vel Gallica, vel Hispanica, vel Germanica lingua, illi nihil aliud faciendum erit, quam vt Latinae linguae tabellas eodem ordine, & secundum eosdem Steganographici secreti litteras ordinet, & omnia & singula verba in quacumque dictarum linguarum voluerit de verbo ad verbum vertet. Idem enim numerus columnae, eadem littera in alphabeto occurrens, in omnibus reliquis columnis linguarum, significatum vnum, & idem demonstrabunt. Patet ergo quomodo iuxta mentem Trithemij, quilibet linguarum, dummodo legere & scribere, qualibet lingua noerit, etiam scripta intelligere, & interpretari possit. Si vero verearis ne secretum prodatur, hoc sequenti methodo cooperies, ita vt nemo mortalium sit, quantumuis praxeos huius artis peritissimus, qui illud prodere & aperire valeat. Sic autem age: In ipsa arcula retrò aliud receptaculum ordinauimus, in quibus tabellae conduntur alphabetariae ita dispositae, vt prima ab A incipiendo, vsque ad vltimam Z litteras prosequatur: secunda tabella à B incipit, vsque ad vltimam: tertia à C incipit: quarta à D: quinta ab E: & sic 24. tabellae totum alphabetum, transformatum habebunt, ita vt nulla tabella ordinem similem priori habeat. Si itaque velles tuum secretum tectum esse, selige tibi ex omnibus istis tabellis quamcumque volueris, & deinde hanc singulis columnis nominum applicabis cum litteris, quas secretus sensus exhibet, & habebis quaesitum: & pro signo, primam tabellae litteram signabis alicubi in epistolae angulo, vt quam tabellam alphabeti applicare debeat Lector intelligat, semper cum reflexione ad primum alphabetum, quod ordine naturali litterarum praecedit, facta. Atque haec sunt quae de hoc Syntagmate, curioso lectori communicare libuit. Vnum hoc loco reticere nolo, & est verum illud Steganographiae arcanum, cuius tamen disponendi ratio Trithemium latuit: quae quis per epistolam integram eleganter compositam miram quaedam imitatione occultos mentis suae conceptus occultat, quam coronidis loco insequenti Syntagmate, non tam docebimus, quam indigitabimus tantum, vt & curioso lectori nonnullam exercendi ingenij occasionem praebemus, atque à dicto iam modo diuersissimam Methodum continet.

Modus procedendi in alijs linguis.

Quomodo quis de verbo ad verbum epistolam interpretari possit etiam linguam quam scripsit ignarus.

Secretum regendi ratio.

Methodus alia noua.

EPISTOLIOGRAPHIA PENTAGLOSSA,

I

88

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica.
A. Accepi.	A. <i>ho riceuuto.</i>	A. P'ay reçeu.	A. <i>he recebido.</i>	A. Ich hab bchommen.
B. Percepi.	B. <i>ho riceuuto.</i>	B. P'ay reçeu.	B. <i>he oydo.</i>	B. Ich hab Vornommen.
C. Habui.	C. <i>ho haunto.</i>	C. P'ay eu.	C. <i>he tenido.</i>	C. Ich hab gehabt.
D. Naetus sum.	D. <i>hebbi.</i>	D. P'ay treuue.	D. <i>he percebido.</i>	D. Ich hab erlanget.
E. Intellexi.	E. <i>ho capito.</i>	E. P'ay entendu.	E. <i>he leido.</i>	E. Ich hab verstanden.
F. Cognoui.	F. <i>ho visto.</i>	F. P'ay apprins.	F. <i>he conocido.</i>	F. Ich hab Vernommen.
G. Suscepi.	G. <i>ho preso.</i>	G. P'ay reçeu.	G. <i>he ricebido.</i>	G. Ich hab angenommen.
H. Perlegi.	H. <i>ho letto.</i>	H. P'ay leu.	H. <i>he leido.</i>	H. Ich hab durch lesen.
I. Percurri.	I. <i>ho visto.</i>	I. P'ay parcouru.	I. <i>he visto.</i>	I. Ich hab durch lauffen
L. Euolui.	L. <i>ho voltato.</i>	L. P'ay parcouru.	L. <i>he estimado.</i>	L. Ich hab ervvelzet.
M. Vidi.	M. <i>hoguardato.</i>	M. P'ay veu.	M. <i>vi.</i>	M. Ich hab gesehen.
N. Miratus sum.	N. <i>ho ammirato.</i>	N. P'ay admirè.	N. <i>he admirado.</i>	N. Ich hab vervvudert.
O. Honorau.	O. <i>ho honorato.</i>	O. P'ay honorè.	O. <i>Estimè.</i>	O. Ich hab geehret.
P. Amaui.	P. <i>ho amato.</i>	P. P'ay aymè.	P. <i>he amado.</i>	P. Ich hab gelibt.
Q. Tenui.	Q. <i>ho tenuto.</i>	Q. P'ay tenù.	Q. <i>he visto.</i>	Q. Ich hab gesehen.
R. Desiderau.	R. <i>ho desiderato.</i>	R. P'ay desirè.	R. <i>he desseado.</i>	R. Ich hab verlanget.
S. Æstimau.	S. <i>ho stimato.</i>	S. P'ay fait estat.	S. <i>he estimado.</i>	S. her hab ich gefchezt.
T. Magnifici.	T. <i>ho fatto gran conto.</i>	T. P'ay estimè.	T. <i>alarè.</i>	T. viel hab ich gehalten.
V. Recepi.	V. <i>Ricenei.</i>	V. P'ay eu aduis.	V. <i>me holgue.</i>	V. Ich hab empfangen.
X. Obstupui.	X. <i>ho stupito.</i>	X. Je me suis estonnè.	X. <i>admirè.</i>	X. Ich hab vervvndert.
Y. Accepi.	Y. <i>ho riceuuto.</i>	Y. P'ay reçeu.	Y. <i>he recebido.</i>	Y. Ich hab bekommen.
Z. Intellexi.	Z. <i>ho capito.</i>	Z. P'ay entendu.	Z. <i>he entendido.</i>	Z. Ich hab verstanden.

Litte-

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Litteras tuas.	A. <i>Le vostre lettere.</i>	A. vos lettres.	A. <i>tuas cartas.</i>	A. deine briff.
B. Syngrapham tuā.	B. <i>il vostro biglietto.</i>	B. vostre billiet.	B. <i>tu cedula.</i>	B. dein vnderfchreibung.
C. Paginam tuam.	C. <i>la vostra lettera.</i>	C. vostre page.	C. <i>tuas paginas.</i>	C. deine briff.
D. Schedulam tuam.	D. <i>la vostra poliza.</i>	D. vostre schedule.	D. <i>tu lista.</i>	D. dein zettele.
E. Epistolium tuum.	E. <i>il vostro biglietto.</i>	E. vostre epistre.	E. <i>tu carta.</i>	E. dein bindlen.
F. Epistolam tuam.	F. <i>la vostra lettera.</i>	F. vostre epistre.	F. <i>tuas paginas.</i>	F. dein briff.
G. Librum tuum.	G. <i>il vostro libro.</i>	G. vostre liure.	G. <i>tu libro.</i>	G. dein buch.
H. Monumenta tua.	H. <i>li vostri scritti.</i>	H. vos escripts.	H. <i>tuas memorias.</i>	H. deine Schrifften.
I. Epistolam tuam.	I. <i>la vostra lettera.</i>	I. vostre lettre.	I. <i>tuas cartas.</i>	I. dein VVillen.
L. Voluntatem tuam.	L. <i>la vostra volontà.</i>	L. vostre volontà.	L. <i>tu voluntad.</i>	L. dein VVöllen.
M. Votum tuum.	M. <i>il vostro desio.</i>	M. vostre desir.	M. <i>tu voto.</i>	M. dein gelübt.
N. Desiderium tuum.	N. <i>il vostro desiderio.</i>	N. vostre desir.	N. <i>tu desseo.</i>	N. dein begirt.
O. Animum tuum.	O. <i>il vostro pensiero.</i>	O. vostre courage.	O. <i>tu animo.</i>	O. dein gemüth.
P. Opus tuum.	P. <i>il vostro lauoro.</i>	P. vostre oeuvre.	P. <i>tuas obras.</i>	P. dein VVerck.
Q. Negotium tuum.	Q. <i>il vostro negotio.</i>	Q. vostre affaire.	Q. <i>tuas negocios.</i>	Q. dein geschafft.
R. Occupationes tuas.	R. <i>le vostre occupationi.</i>	R. vos occupations.	R. <i>tu entienimento.</i>	R. dein occupation.
S. Conuerfationem tuam.	S. <i>la vostra conuerfatione.</i>	S. vostre conuerfation.	S. <i>tu conberfacion.</i>	S. dein conuerfation.
T. statum tuum.	T. <i>dello stato vostro.</i>	T. vostre estat.	T. <i>tu estado.</i>	T. deinen VVolfstandt.
V. valetudinem tuam.	V. <i>la vostra sanità.</i>	V. vostre fantè.	V. <i>de tu salud.</i>	V. deine gefundheit.
Y. Mirabilia tua.	Y. <i>le vostre marauigliie.</i>	Y. vos merueilles.	Y. <i>tuas grandezas.</i>	Y. deine VVunderliche fachen.
Z. Libellum tuum.	Z. <i>il vostro libretto.</i>	Z. vostre liure,	Z. <i>el vuestro libro.</i>	Z. dein büchlein.

Dul-

III

90

Latina .	Italica.	Gallica.	Hispanica .	Germanica .
A. Dulcissime .	A. <i>dolcissimo.</i>	A. mon tres doux.	A. <i>dolcissimo.</i>	A. mein süßester .
B. Illustrissime .	B. <i>illustrissimo.</i>	B. tres illustre .	B. <i>illustrissimo.</i>	B. meinberumbtester.
C. Amplissime .	C. <i>amplissimo.</i>	C. tres honorable .	C. <i>muy magnifico.</i>	C. mein geehrter .
D. Celeberrime .	D. <i>celebratissimo.</i>	D. tres celebre .	D. <i>muy celebre.</i>	D. mein rumberer .
E. Benignissime.	E. <i>benignissimo.</i>	E. tres courtois.	E. <i>benignissimo.</i>	E. mein gultigster .
F. Amicissime .	F. <i>amicissimo.</i>	F. mon grand amys .	F. <i>mi amigo.</i>	F. mein freundlichster.
G. Præstantissime .	G. <i>singularissimo.</i>	G. tres singulier .	G. <i>muy magnifico.</i>	G. mein fornember.
H. Clementissime .	H. <i>clementissimo.</i>	H. tres benin .	H. <i>clementissimo.</i>	H. mein gnädigster .
I. Excellentissime .	I. <i>eccellentissimo.</i>	I. tres excellent.	I. <i>eccellentissimo.</i>	I. mein fortrefflichster.
L. Integerrime .	L. <i>onoratissimo.</i>	L. tres entier .	L. <i>intierissimo.</i>	L. mein gethreuuester.
M. Eruditissime .	M. <i>eruditissimo.</i>	M. tres docte .	M. <i>muy docto.</i>	M. mein hochgelehrter.
N. Sincerissime .	N. <i>sincerissimo.</i>	N. tres sincere.	N. <i>sincerissimo.</i>	N. mein aufrichtiger .
O. Grauiissime .	O. <i>grauissimo.</i>	O. tres graue .	O. <i>muy honorado.</i>	O. mein bedachter .
P. Doctissime .	P. <i>doctissimo.</i>	P. tres docte .	P. <i>muy docto.</i>	P. VVolgelehrter .
Q. Splendidissime .	Q. <i>splendidissimo.</i>	Q. tres noble.	Q. <i>esplendidissimo.</i>	Q. prächtiger.
R. Acutissime .	R. <i>acutissimo.</i>	R. tres subtil.	R. <i>agudisso.</i>	R. hochuerftendiger .
S. Curiosissime .	S. <i>curiosissimo.</i>	S. tres curieux.	S. <i>muy curioso.</i>	S. argeliftiger .
T. Modestissime .	T. <i>modestissimo.</i>	T. tres modefte.	T. <i>modestisso.</i>	T. erbarer.
V. Magnificentissime.	V. <i>magnificentissimo.</i>	V. tres magnifique .	V. <i>muy magnifico.</i>	V. grofmütiger .
Y. Honoratissime .	Y. <i>honoratissimo.</i>	Y. tres honorable .	Y. <i>muy honrado.</i>	Y. hochgeehrter .
Z. Eximie .	Z. <i>Effimio.</i>	Z. tres claire .	Z. <i>muy esclarizado.</i>	Z. mei fürtreffligster.

Anto-

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Antoni.	A. <i>Antonio.</i>	A. Antoine.	A. <i>Antonio.</i>	A. Antonius.
B. Dominice.	B. <i>Domenico.</i>	B. Dominicque.	B. <i>Domingo.</i>	B. Dominicus.
C. Laurenti.	C. <i>Lorenzo.</i>	C. Laurent.	C. <i>Lorenzo.</i>	C. Lorenz.
D. Theodore.	D. <i>Theodoro.</i>	D. Theodore.	D. <i>Theodoro.</i>	D. Thecodorus.
E. Theophile.	E. <i>Teofilo.</i>	E. Theophile.	E. <i>Theophilo.</i>	E. Theophilus.
F. Augustine.	F. <i>Agostino.</i>	F. Augustin.	F. <i>Augustin.</i>	F. Augustin.
G. Petre.	G. <i>Pietro.</i>	G. Pierre.	G. <i>Pedro.</i>	G. Peter.
H. Nicolae.	H. <i>Nicolo.</i>	H. Nicolas.	H. <i>Nicolas.</i>	H. Niclas.
I. Carole.	I. <i>Carlo.</i>	I. Charle.	I. <i>Carlos.</i>	I. Carl.
L. Hieronyme.	L. <i>Girolamo.</i>	L. Hierosme.	L. <i>Geronimo.</i>	L. Hieronymus.
M. Simon.	M. <i>Simone.</i>	M. Simon.	M. <i>Simon.</i>	M. Simon.
N. Federice.	N. <i>Federico.</i>	N. Federicque.	N. <i>Fedriguez.</i>	N. Federich.
O. Alexander.	O. <i>Alessandro.</i>	O. Alexandre.	O. <i>Aleyandro.</i>	O. Alexander.
P. Iacobe.	P. <i>Giacomo.</i>	P. Iacque.	P. <i>Iago.</i>	P. Iacob.
Q. Alberte.	Q. <i>Alberto.</i>	Q. Albert.	Q. <i>Alberto.</i>	Q. Albert.
R. Ioannes.	R. <i>Giouanni.</i>	R. Iean.	R. <i>Iuan.</i>	R. Iohann.
S. Ptolomee.	S. <i>Tolomeo.</i>	S. Ptolomee.	S. <i>Ptolomeo.</i>	S. Ptolome.
T. Pomponi.	T. <i>Pomponio.</i>	T. Pompon.	T. <i>Pomponio.</i>	T. Pomponi.
V. Paulc.	V. <i>Paolo.</i>	V. Paul.	V. <i>Pablo.</i>	V. Paul.
X. Christophore.	X. <i>Cristoforo.</i>	X. Christofle.	X. <i>Cristoual.</i>	X. Christophe.
Y. Damiane.	Y. <i>Damiano.</i>	Y. Damien.	Y. <i>Damian.</i>	Y. Damian.
Z. Manilie.	Z. <i>Manilio.</i>	Z. Manile.	Z. <i>Manilio.</i>	Z. Manilius.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. quas mihi tradidit.	A. <i>le quali mi ha dato.</i>	A. que m'a deliurè.	A. <i>les queles me ha entregado.</i>	A. vvelche mir vber geben hat.
B. quas mihi ostendit.	B. <i>quali mi ha mostrato.</i>	B. que m'a monstrè.	B. <i>la qual me ha monstrado.</i>	B. vvelche mir gezeighh.
C. quam mihi commisit.	C. <i>la quale mi ha consegnato.</i>	C. que m'a donnè.	C. <i>las quales me comitio.</i>	C. vvelche mir ergeben.
D. quam mihi exposuit.	D. <i>la quale mi ha esposta.</i>	D. que m'a presentè.	D. <i>la qual me ha dado.</i>	D. vvelche mir ausgelegt.
E. quod mihi explicauit.	E. <i>il quale mi ha spigagato.</i>	E. que m'a explicquè.	E. <i>la qual me ha explicado.</i>	E. vvelche mir erclâret.
F. quam mihi misit.	F. <i>la quale mi ha mandato.</i>	F. que m'a enuoyè.	F. <i>la qual me ha enviado.</i>	F. vvelche mir geschicket.
G. quam mihi consignauit.	G. <i>la quale mi ha consegnato.</i>	G. que m'a consignè.	G. <i>la qual me ha consignado.</i>	G. vvelche mir eingehândiget.
H. quæ mihi declarauit.	H. <i>quali mi ha dichiarati.</i>	H. que m'a declarè.	H. <i>la qual me ha declarado.</i>	H. vvelche mir ausgêlâgt.
I. quam mihi interpretatus est.	I. <i>la quale mi ha interpretata.</i>	I. que m'a interpretè.	I. <i>lasquales me ha interpretado.</i>	I. vvelche mir verdôlmâtscht.
L. quam mihi monstrauit.	L. <i>la quale mi ha monstrata.</i>	L. que m'a monstrè.	L. <i>la qual me ha monstrado.</i>	L. vvelche mir geezeichnet.
M. quod mihi communicauit.	M. <i>il quale mi ha comunicado.</i>	M. que m'a communicquè.	M. <i>el qual me ha comunicado.</i>	M. vvelche mir ertheilet.
N. quod mihi porrexit.	N. <i>il quale mi ha portato.</i>	N. que m'a presentè.	N. <i>el qual me ha consignado.</i>	N. vvelche mir dar gereicht.
O. quem mihi aperuit.	O. <i>il quale mi ha aperto.</i>	O. que m'a declarè.	O. <i>el qual me descubrio.</i>	O. vvelche mir aufgethan.
P. quod mihi dedit.	P. <i>il quale mi ha dato.</i>	P. que m'a donnè.	P. <i>los quales me dio.</i>	P. vvelche mir gegeben.
Q. quod mihi commendauit.	Q. <i>il quale mi ha raccomandato.</i>	Q. que m'a raccomandè.	Q. <i>el qual me ha prestado.</i>	Q. vvelche mir befohlen.
R. quas mihi descripsit.	R. <i>li quali mi ha descritto.</i>	R. que m'a declarè.	R. <i>et qual me ha escrito.</i>	R. vvelche mir beschriben.
S. quam mihi narrauit.	S. <i>la quale mi ha raccontato.</i>	S. que m'a depeint.	S. <i>el qual me dixo.</i>	S. vvelche mir erzelt.
T. quem mihi retulit.	T. <i>il quale mi ha portato.</i>	T. que m'a fait entendre.	T. <i>el qual me refirio.</i>	T. vvelche mir angezeigt.
V. quam mihi insinuauit.	V. <i>la quale mi ha insinuata.</i>	V. que m'a declarè.	V. <i>el qual mi insinuo.</i>	V. vvelche mir vorgehalten.
X. quæ mihi reuelauit.	X. <i>le quali mi ha scoperto.</i>	X. que m'a descouuert.	X. <i>las quales mi ha dicho.</i>	X. vvelche mir endecket.
Y. quas mihi tradidit.	Y. <i>quali mi ha dato.</i>	Y. que m'a donnè.	Y. <i>la qual me ha dado.</i>	Y. vvelche mir gegeben.
Z. quas mihi misit.	Z. <i>le quali mi ha mandato.</i>	Z. que m'a enuoyè.	Z. <i>la qual me ha enviado.</i>	Z. vvelche mir geschickt.

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. Tiberius .	A. <i>Tiberio</i> .	A. Tibere .	A. <i>Tiberio</i> .	A. Tiberius .
B. Valentinus .	B. <i>Valentino</i> .	B. Valentin .	B. <i>Valentino</i> .	B. Valentinus .
C. Constantinus .	C. <i>Costanzo</i> .	C. Constance .	C. <i>Costanzo</i> .	C. Constantinus .
D. Martinus .	D. <i>Martino</i> .	D. Martin .	D. <i>Martino</i> .	D. Martinus .
E. Gregorius .	E. <i>Gregorio</i> .	E. Gregoire .	E. <i>Gregorio</i> .	E. Gregorius .
F. Martius .	F. <i>Martio</i> .	F. Mars .	F. <i>Martio</i> .	F. Martius .
G. Iulius Cæsar .	G. <i>Giulia Cesare</i> .	G. Iule Cæsar .	G. <i>Iulio Cæsar</i> .	G. Iulius Cæsar .
H. Petronius .	H. <i>Petronio</i> .	H. Petrone .	H. <i>Petronio</i> .	H. Petronius .
I. Titus .	I. <i>Tito</i> .	I. Tite .	I. <i>Tito</i> .	I. Titus .
L. Anastasius .	L. <i>Anastasio</i> .	L. Anastase .	L. <i>Anastasio</i> .	L. Anastasius .
M. Adrianus .	M. <i>Adriano</i> .	M. Andrian .	M. <i>Adriano</i> .	M. Adrianus .
N. Pontius .	N. <i>Pontio</i> .	N. Ponce .	N. <i>Pontio</i> .	N. Pontius .
O. Hortensius .	O. <i>Hortensio</i> .	O. Hortense .	O. <i>Hortensio</i> .	O. Hortensius .
P. Matthæus .	P. <i>Matteo</i> .	P. Matthieu .	P. <i>Matteo</i> .	P. Matthæus .
Q. Maximus .	Q. <i>Massimo</i> .	Q. Maxime .	Q. <i>Maximo</i> .	Q. Maximus .
R. Cyprianus .	R. <i>Cipriano</i> .	R. Cyprian .	R. <i>Cipriano</i> .	R. Cyprianus .
S. Possidonius .	S. <i>Possidonio</i> .	S. Possidone .	S. <i>Possidonio</i> .	S. Possidonius .
T. Andreas .	T. <i>Andrea</i> .	T. André .	T. <i>Andrés</i> .	T. Andreas .
V. Bartholomæus .	V. <i>Bartolomeo</i> .	V. Bartholomè .	V. <i>Bartolome</i> .	V. Bartholomeus .
X. Ferdinandus .	X. <i>Ferdinanda</i> .	X. Ferdinand .	X. <i>Ferdinando</i> .	X. Ferdinand .
Y. Nicolaus .	Y. <i>Nicolò</i> .	Y. Nicolas .	Y. <i>Niclas</i> .	Y. Nicolaus .
Z. Petrus .	Z. <i>Pietro</i> .	Z. Pierre .	Z. <i>Pietro</i> .	Z. Peter .

VII

94

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica.
A. Tabellarius tuus .	A. <i>vostro Corriere .</i>	A. vostre messager.	A. <i>tu correo.</i>	A. dein bott.
B. Libertinus tuus .	B. <i>vostro schiano liberato.</i>	B. vostre affranchi.	B. <i>tu esclano.</i>	B. dein befreiter .
C. Secretarius tuus .	C. <i>vostro segretario.</i>	C. vostre secretaire.	C. <i>tu secretario.</i>	C. dein secretari.
D. Cliens tuus .	D. <i>vostro cliente .</i>	D. vostre client.	D. <i>tu cliente.</i>	D. dein fauorit.
E. Hospes tuus .	E. <i>vostro hospite.</i>	E. vostre hoste .	E. <i>tu huesped.</i>	E. dein vvirth .
F. Contubernalis tuus .	F. <i>vostro camerata.</i>	F. vostre camerate .	F. <i>tu companero.</i>	F. dein gespan.
G. Compopularis tuus .	G. <i>vostro paesano.</i>	G. vostre compatriot.	G. <i>tu compatriota .</i>	G. dein Landsman.
H. Domesticus tuus .	H. <i>vostro domestico.</i>	H. vostre domestique.	H. <i>tu companero.</i>	H. dein hausfreund.
I. Famulus tuus .	I. <i>vostro seruitore .</i>	I. vostre seruiteur.	I. <i>tu creado.</i>	I. dein dienner .
L. Hospes tuus .	L. <i>vostro hospite.</i>	L. vostre hoste .	L. <i>tu huesped.</i>	L. dein haufvvirth.
M. Scriba tuus .	M. <i>vostro scrittore .</i>	M. vostre escriuain.	M. <i>tu scribano .</i>	M. dein schreiber.
N. Amicus tuus .	N. <i>vostro amico .</i>	N. vostre amys .	N. <i>tu amigo.</i>	N. dein freundt.
O. Intimus tuus .	O. <i>vostro intimo.</i>	O. vostre intime.	O. <i>tu intimo amigo.</i>	O. dein geheimbster .
P. Seruus tuus .	P. <i>vostro seruo.</i>	P. vostre valet.	P. <i>tu criado .</i>	P. dein knecht.
Q. Nuncius tuus .	Q. <i>vostro messo .</i>	Q. vostre messager.	Q. <i>tu mensajero.</i>	Q. dein bott.
R. Commenfalis tuus .	R. <i>vostro camerata.</i>	R. vostre compaignon.	R. <i>tu companero.</i>	R. dein mitgenossen.
S. Libertus tuus .	S. <i>vostro schiano libero .</i>	S. vostre affranchi.	S. <i>tu esclano.</i>	S. dein befreiter .
T. Bibliothecarius tuus .	T. <i>vostro libraro.</i>	T. vostre libraire .	T. <i>tu librero .</i>	T. dein buchuer vvalter.
V. Coadiutor tuus .	V. <i>vostro compagno.</i>	V. vostre coadiuteur .	V. <i>tu coadintor.</i>	V. dein mithelffer.
X. Gener tuus .	X. <i>vostro genero.</i>	X. vostre gendre .	X. <i>tu hierno .</i>	X. dein schvvager .
Y. Hospes tuus .	Y. <i>vostro hospite .</i>	Y. vostre hoste .	Y. <i>tu huesped.</i>	Y. dein vvirth .
Z. Seruus tuus .	Z. <i>vostro seruo.</i>	Z. vostre valet .	Z. <i>tu criado .</i>	Z. dein knecht .

Per-

VIII

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
A.	Perſpexi.	A.	<i>viddi.</i>	A.	i'ay cognu.	A.	<i>oi.</i>	A.	hab geſehen.
B.	Percepi.	B.	<i>intefi.</i>	B.	i'ay marquè.	B.	<i>percebi.</i>	B.	vernommen.
C.	Cognoui.	C.	<i>conobbi.</i>	C.	i'ay cognu.	C.	<i>conoci.</i>	C.	erkläret.
D.	Vidi.	D.	<i>viddi.</i>	D.	i'ay veu.	D.	<i>vi.</i>	D.	geſehen.
E.	Confideraui.	E.	<i>confiderai.</i>	E.	ia'y confiderè.	E.	<i>confiderè.</i>	E.	betracht.
F.	Exploraui.	F.	<i>notai.</i>	F.	i'ay penetrè.	F.	<i>connoci.</i>	F.	erkündiget.
G.	Penetraui.	G.	<i>penetrarai.</i>	G.	i'ay penetrè.	G.	<i>penetrè.</i>	G.	erfahren.
H.	Noui.	H.	<i>conobbi.</i>	H.	i'ay cognu.	H.	<i>connoci.</i>	H.	geuufft.
I.	Intellexi.	I.	<i>intefi.</i>	I.	i'ay entendu.	I.	<i>entendi.</i>	I.	verftanden.
L.	Accepi.	L.	<i>ſeppi.</i>	L.	i'ay ſçeu.	L.	<i>recibi.</i>	L.	empfangen.
M.	Concepi.	M.	<i>comprefi.</i>	M.	i'ay conçeu.	M.	<i>concibi.</i>	M.	ervväget.
N.	Legi.	N.	<i>leſſi.</i>	N.	i'ay leu.	N.	<i>lei.</i>	N.	gelefen.
O.	Volui.	O.	<i>confiderai.</i>	O.	i'ay confiderè.	O.	<i>qui ſe obeder.</i>	O.	ervvagt.
P.	Penſaui.	P.	<i>contemplai.</i>	P.	i'ay peſè.	P.	<i>penſè.</i>	P.	betracht.
Q.	Expendi.	Q.	<i>peſai.</i>	Q.	i'ay confiderè.	Q.	<i>vi.</i>	Q.	ervvogen.
R.	Scrutatus ſum.	R.	<i>efaminai.</i>	R.	i'ay examinè.	R.	<i>conoci.</i>	R.	erforſcht.
S.	Penetraui.	S.	<i>penetrarai.</i>	S.	i'ay penetrè.	S.	<i>penetrè.</i>	S.	durgtringet.
T.	Perlegi.	T.	<i>leſſi.</i>	T.	i'ay leu.	T.	<i>lei.</i>	T.	vberlefen.
V.	Cœpi.	V.	<i>intefi.</i>	V.	i'ay entendu.	V.	<i>conoci.</i>	V.	empfangen.
X.	Inueſtigau.	X.	<i>tronai.</i>	X.	i'ay recherchè.	X.	<i>penetrè.</i>	X.	durgſucht.
Y.	Euolui.	Y.	<i>verſai.</i>	Y.	i'ay preſè.	Y.	<i>penſè.</i>	Y.	durgſucht.
Z.	Examinaui.	Z.	<i>effaminai.</i>	Z.	i'ay examinè.	Z.	<i>conoci.</i>	Z.	examinirt.

(Et ſimul ac)

(ſubito che)

(& auſſi toſt que)

(y al punto que)

(vndt als bald ich)

Latina .	Italica.	Gallica.	Hispanica .	Germanica .
A. Voluntatem tuam.	A. <i>la vostra volontà.</i>	A. vostre volontè .	A. <i>tu voluntad.</i>	A. deimen vvillen.
B. Votum tuum.	B. <i>il vostro desiderio.</i>	B. vostre desir.	B. <i>tu voto.</i>	B. deimen vvünschen .
C. Desiderium tuum.	C. <i>il vostro desiderio.</i>	C. vostre desir.	C. <i>tu desseo.</i>	C. dein begirt .
D. Mentem tuam .	D. <i>l'animo vostro.</i>	D. vostre volontè.	D. <i>tu intention.</i>	D. dein gemüth.
E. Benignitatem tuã.	E. <i>la vostra cortesia.</i>	E. vostre benignitè .	E. <i>tu benignidad.</i>	E. dein gutigkeit.
F. Consilium tuum .	F. <i>il vostro disegno.</i>	F. vostre dessein.	F. <i>tu parecer.</i>	F. deinen rath .
G. Nutum tuum.	G. <i>il vostro cenno.</i>	G. vostre volontè.	G. <i>tus senas.</i>	G. dein vvincken .
H. Affectionem tuam.	H. <i>la vostra inclinacione.</i>	H. vostre affection.	H. <i>tu affetto.</i>	H. deine affection .
I. Animum tuum.	I. <i>l'animo vostro.</i>	I. vostre intention.	I. <i>tu animo.</i>	I. dein gemüth.
L. Propositum tuum.	L. <i>la vostra resolutione.</i>	L. vostre deliberation .	L. <i>tu propuesta.</i>	L. dein vornemen.
M. Velle tuum .	M. <i>il vostro volere.</i>	M. vostre vouloir .	M. <i>tu querer.</i>	M. dein vvillen .
N. Interiora tua.	N. <i>i vostri segreti.</i>	N. vostre pensèe.	N. <i>tus entrenos.</i>	N. dein innerliche meining .
O. Mandata tua.	O. <i>i vostri comandamenti.</i>	O. vos ordres .	O. <i>à tus mandamientos.</i>	O. dein befelgch.
P. Negotia tua.	P. <i>i vostri negotij.</i>	P. vos affaires.	P. <i>tus negocios.</i>	P. deine geschäfte.
Q. Litteras tuas.	Q. <i>le vostre lettere.</i>	Q. vos lettres.	Q. <i>tus cartas.</i>	Q. deine briefe .
R. Machinationes tuas .	R. <i>i vostri disegni.</i>	R. vos machines .	R. <i>tus traces.</i>	R. deine rachsclage .
S. Arcana tua .	S. <i>i vostri segreti.</i>	S. vos secrets.	S. <i>tus secretos.</i>	S. deino geheimnusse.
T. Institutum tuum.	T. <i>il vostro istituto.</i>	T. vostre entreprise .	T. <i>tu istituto.</i>	T. deinen fursaz .
V. Affectum tuum.	V. <i>il vostro affetto.</i>	V. vostre affection .	V. <i>tu affetto.</i>	V. dein neigung.
X. Iussa tua .	X. <i>i vostri comandamenti.</i>	X. vos comandemens	X. <i>tus mandamientos.</i>	X. deine befelche.
Y. Mandata tua .	Y. <i>i vostri comandamenti.</i>	Y. vos ordres .	Y. <i>à tus mandamientos.</i>	Y. dein befelgche.
Z. Consilium tuum.	Z. <i>il vostro disegno.</i>	Z. vostre dessein .	Z. <i>tu parecer.</i>	Z. deinen rath.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. tibi obedire volui.	A. <i>vi vofsi obedire.</i>	A. ie vous ay voulu obeyr.	A. <i>he querido obedere certe.</i>	A. hab ich dir vollen gehorchen.
B. tibi gratificari volui.	B. <i>vi vofsi fare piacere.</i>	B. ie vous ay voulu gratifier.	B. <i>te he querido gratificar.</i>	B. hab ich dir vollen gratificiren.
C. tibi obsecundare volui.	C. <i>vi vofsi compiacere.</i>	C. ie vous ay voulu complaire.	C. <i>qui se à consentir à el.</i>	C. hab ich dir vollen gehorsamb sein.
D. tibi condescendere volui.	D. <i>vosfi condescendui.</i>	D. ie vous ay voulu condescendre.	D. <i>he querido à condescender à ella.</i>	D. hab ich dir vollen nachgeben.
E. tibi annuere volui.	E. <i>vosfi farui seruitio.</i>	E. iay voulu faire à vostre façon.	E. <i>he querido satisfacerte.</i>	E. hab ich dir folgen vollen.
F. tibi satisfacere volui.	F. <i>vosfi sodisfarui.</i>	F. ie vous ay voulu consentir.	F. <i>qui se firmar à tu voluntad.</i>	F. hab ich dir vollen genug thun.
G. tibi subscribere volui.	G. <i>vosfi seruirui.</i>	G. ie vous ay voulu aussi tost escrire.	G. <i>he querido seruirte.</i>	G. hab ich dir vollen vnderschreiben.
H. tibi seruire volui.	H. <i>vosfi seruirui.</i>	H. ie vous ay voulu seruir.	H. <i>he querido seruirte.</i>	H. hab ich dir diennen vollen.
I. tibi applaudere volui.	I. <i>vosfi applauderni.</i>	I. ie vous ay voulu applaudir.	I. <i>he querido agradeerte.</i>	I. hab ich dir vollen damit aplaudiren.
L. tibi assistere volui.	L. <i>vosfi assisterui.</i>	L. ie vous ay voulu assister.	L. <i>he querido assistirte.</i>	L. hab ich dir vollen beystähen.
M. tibi suffragari volui.	M. <i>vosfi darui il mio suffragio.</i>	M. ie vous ay voulu secourir.	M. <i>he querido consentir à el.</i>	M. hab ich dir zustimmen vollen.
N. tibi adesse volui.	N. <i>vi vofsi aiutare.</i>	N. ie vous ay voulu fecourir.	N. <i>he querido conceder lo que pues.</i>	N. hab ich dir vollen beystehen.
O. tibi subuenire volui.	O. <i>vosfi foccorrerui.</i>	O. ie vous ay voulu subuenir.	O. <i>he querido foccorverte.</i>	O. hab ich dir vollen beyspringen.
P. tibi obsequium præstare volui.	P. <i>vosfi darui giouamento.</i>	P. ie vous ay voulu seruir.	P. <i>he querido acomodarlos.</i>	P. hab ich dir vollen nuzlich sein.
Q. tibi auxiliari volui.	Q. <i>vosfi aintarui.</i>	Q. ie vous ay voulu ayder.	Q. <i>he querido ayudar te.</i>	Q. hab ich dir vollen zu hilff sein.
R. tibi opem ferre volui.	R. <i>vi vofsi dar aiuto.</i>	R. ie vous ay voulu donner ayde.	R. <i>he querido assistirte.</i>	R. hab ich dir vollen zu hilff kommen.
S. tibi adstare volui.	S. <i>vosfi darui foccorso.</i>	S. ie vous ay voulu appayer.	S. <i>he querido ayudar te.</i>	S. hab ich dir vollen beystehen.
T. tibi patrocinari volui.	T. <i>vosfi diffenderui.</i>	T. ie vous ay voulu proteger.	T. <i>he querido patrocinarte.</i>	T. hab ich dir vollen in diesem vorstehen.
V. tibi fauere volui.	V. <i>vosfi fauorirui.</i>	V. ie vous ay voulu fauorir.	V. <i>he querido fauoreerte.</i>	V. hab ich dir vollen fauoriren.
X. tibi annuere volui.	X. <i>vi vofsi acconsentire.</i>	X. iay voulu faire à vostre volonté.	X. <i>he querido seruirte.</i>	X. hab ich dir züuinken vollen.
Y. tibi opem ferre volui.	Y. <i>vosfi foccorrerui.</i>	Y. iay voulu vous subuenir.	Y. <i>he querido ayudar te.</i>	Y. hab ich dir vollen beispingen.
Z. tibi assistere volui.	Z. <i>vosfi aintarui.</i>	Z. ie vous ay voulu ayder.	Z. <i>he querido foccorverte.</i>	Z. hab ich dir vollen helfen.

XI

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Nam te iubente.	A. <i>commandando voi.</i>	A. par vostre commandement.	A. <i>haviendo tu mandado.</i>	A. aus deinen befelche.
B. Nam te mandante.	B. <i>per la vostra commissione.</i>	B. par vostre ordre.	B. <i>haviendo tu ordenado.</i>	B. aus deinem gebieten.
C. Nam tui causa.	C. <i>per amor vostro.</i>	C. pour lamour de vous.	C. <i>per orden tuyo.</i>	C. deinet vwegen.
D. Nam tuo iussu.	D. <i>per comando vostro.</i>	D. par vostre commandement.	D. <i>por tu mandado.</i>	D. aus dein heiffen.
E. Nam tui gratia.	E. <i>in gratia vostra.</i>	E. pour l'amour de vous.	E. <i>por tu favor.</i>	E. durg deine genadt.
F. Nam te precipiente.	F. <i>commandando voi.</i>	F. par vostre ordre.	F. <i>por tu mandado.</i>	F. aus deinem befelche.
G. Nam tui amore.	G. <i>per vostro amore.</i>	G. à vostre voluntè.	G. <i>por tu amore.</i>	G. aus deiner libe.
H. Nam tua voluntate.	H. <i>al vostro volere.</i>	H. en vostre nom.	H. <i>por tu voluntad.</i>	H. aus deinem vvillen.
I. Nam tuo nutu.	I. <i>al vostro cenno.</i>	I. par vostre vouloir.	I. <i>por tu mandado.</i>	I. aus deinem vvinken allein.
L. Nam tuo nomine.	L. <i>in vostro nome.</i>	L. par vostre aduis.	L. <i>por tu nombre.</i>	L. in deinem namen.
M. Nam te volente.	M. <i>volendo voi.</i>	M. de vostre part.	M. <i>queriendo tu.</i>	M. aus deinem vvillen.
N. Nam tuis litteris.	N. <i>per le vostre lettere.</i>	N. par vos lettres.	N. <i>por tas cartas.</i>	N. aus deinem bitten.
O. Nam tuo libitu.	O. <i>à vostro gusto.</i>	O. de vostre part.	O. <i>por tu mandado.</i>	O. aus deinem vvollgefallen.
P. Nam te monente.	P. <i>auuisando voi.</i>	P. par vostre aduis.	P. <i>por tu auiso.</i>	P. aur deiner ermahnung.
Q. Nam tuis verbis.	Q. <i>per le vostre parole.</i>	Q. de vos paroles.	Q. <i>por tu palabra.</i>	Q. aus deinen vvorten.
R. Nam tuo obsequio.	R. <i>per vostro seruitio.</i>	R. pour vous obeyr.	R. <i>por tu seruiicio.</i>	R. aus deinen beliben.
S. Nam te instante.	S. <i>à vostra richiesta.</i>	S. à vostre instance.	S. <i>à instancia tuya.</i>	S. aus dein instandiges begehren.
T. Nam te sollicitante.	T. <i>sollicitando voi.</i>	T. à vostre sollicitation.	T. <i>por tu cuydado.</i>	T. aus dein anházen.
V. Nam te operante.	V. <i>per vostra causa.</i>	V. à vostre instigation.	V. <i>por tu obra.</i>	V. aus deiner vvirkung.
X. Nam tuo commodo.	X. <i>à vostro prò.</i>	X. pour vostre commoditè.	X. <i>por tu comodidad.</i>	X. aus deinen nuzen.
Y. Nam tua cura.	Y. <i>à vostro piacere.</i>	Y. à vostre voluntè.	Y. <i>por tuya voluntad.</i>	Y. aus deinem beliben.
Z. Nam tuis instantijs.	Z. <i>à vostro gusto.</i>	Z. à vostre ordre.	Z. <i>por tu seruiicio.</i>	Z. aus deinem gemüth.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Mox.	A. subito.	A. incontinent.	A. luego.	A. habeych balt.
B. Propediem.	B. tosto.	B. en bref.	B. al punto.	B. alsbalt.
C. Subitò.	C. subito.	C. incontinent.	C. allistante.	C. geschvwindt.
D. Protinus.	D. subito.	D. tout à l'heure.	D. luego.	D. behendt.
E. Quantocyus.	E. prestissimo.	E. sur le champs.	E. quanto mas presto.	E. ünverzogen.
F. Quam citissimè.	F. con ogni prestezza.	F. sans retardement.	F. muy presto.	F. auff's allerbälften.
G. Sine mora.	G. senza tardanza.	G. sans delay.	G. sin tardar.	G. ohne verzug.
H. Sine prorogatione.	H. senza dilatione.	H. sans dilation.	H. sin prorogacion.	H. ohne ervveitterung.
I. Sine cunctatione.	I. senza dimora.	I. sans prorogation.	I. sin tardar.	I. ohne verzug.
L. Quam celerrimè.	L. prestissimo.	L. tres promptement.	L. quanto mas presto.	L. zum bälften.
M. Summa sollicitudine.	M. diligentissimamente.	M. avec gran soing.	M. con summo cuydado.	M. sorg faltiglich.
N. Magna promptitudine.	N. prontamente.	N. avec grande promptitude.	N. con grande promptitud.	N. mit grosser bereitshaft.
O. Summà curà.	O. con somma diligenza.	O. avec tres grande diligence.	O. con gran cuydado.	O. mit grosser sorg.
P. Exactà diligentia.	P. diligentemente.	P. avec exacte diligence.	P. con gran diligencia.	P. mit sonderbahrem fleis.
Q. Omnibus posthabitis negotijs.	Q. lasciato ogni negotio.	Q. toutes choses mises en arriere.	Q. sin dilacion.	Q. nach hinlegung aller geschäftten.
R. E vestigio.	R. incontinent.	R. sur le champs.	R. luego.	R. Als balt.
S. Singulari prouidentia.	S. con singolare prouidenza.	S. avec singuliere diligence.	S. con singular prouidenza.	S. als gleich.
T. Pro mea affectione.	T. per la mia affectione.	T. selon mon affection.	T. per l'affectione mia.	T. mit sonderbahrer vorsorg.
V. Pro mea sinceritate.	V. per la mia schietezza.	V. selon ma sincerité.	V. con mucho cuydado.	V. durch sondere meine neigung.
X. Pro meo in te amore.	X. per l'amor che vi porto.	X. en suite de l'affection que ie vous porte.	X. con grande amor.	X. fur meine anzichtigkeit aus libe gegen dich.
Y.	Y.	Y.	Y.	Y.

XIII

Lati na.	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. Simoni .	A. à Simone .	A. à Simon .	A. à Simon .	A. Simon .
B. Honorato .	B. ad Honorato .	B. à Honorè .	B. à Honorato .	B. Honoratus .
C. Peronio .	C. à Petronio .	C. à Perone .	C. à Petronio .	C. Petronius .
D. Ioanni Baptista .	D. à Gio: Battista .	D. à Iean Baptiste .	D. à Iuan Baptista .	D. Iohann Baptista .
E. Cneio .	E. à Cneo .	E. à Cnee .	E. à Cneo .	E. Cneus .
F. Lucio .	F. à Lucio .	F. à Luce .	F. à Lucio .	F. (dem) Lucius .
G. Cassandro .	G. à Cassandro .	G. à Cassandre .	G. à Cassandro .	G. Cassander .
H. Portio .	H. à Portio .	H. à Porce .	H. à Porcio .	H. Portius .
I. Sophoclo .	I. à Sofocle .	I. à Sophocle .	I. à Sophocte .	I. Sophocle .
L. Ammonio .	L. ad Ammonio .	L. à Ammonius .	L. à Ammonio .	L. Ammonius .
M. Horatio .	M. ad Horatio .	M. à Horace .	M. à Horacio .	M. (dem) Horatius .
N. Mutio .	N. à Mutio .	N. à Muce .	N. à Mucia .	N. Mutius .
O. Eustachio .	O. ad Eustachio .	O. à Eustache .	O. à Eustachio .	O. Eustachius .
P. Sidonio .	P. à Sidonio .	P. à Sidone .	P. à Sidonio .	P. Sidonius .
Q. Liberio .	Q. à Liberia .	Q. à Libere .	Q. à Liberio .	Q. Liberius .
R. Theodulo .	R. à Teodolo .	R. à Theodule .	R. à Theodulo .	R. (dem) Theodulus .
S. Camillo .	S. à Camillo .	S. à Camille .	S. à Camillo .	S. Camillus .
T. Marentio .	T. à Marentio .	T. à Marence .	T. à Marentio .	T. Marentius .
V. Iosepho .	V. à Giuseppe .	V. à Ioseph .	V. à Ioseph .	V. Ioseph .
X. Hiacynto .	X. à Giacinto .	X. à Hiacinte .	X. à Iacinto .	X. Hiacinthus .
Y. Cneio .	Y. à Cneo .	Y. à Cnee .	Y. à Cneo .	Y. Cneus .
Z. Lucio .	Z. à Lucio .	Z. à Luce .	Z. à Lucio .	Z. Lucius .

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Dulcissimo.	A. <i>Dolcissimo.</i>	A. doux.	A. <i>dulcissimo.</i>	A. süßstem.
B. Desideratissimo.	B. <i>Desideratissimo.</i>	B. desirè.	B. <i>amantissimo.</i>	B. gevünſchtem.
C. Benignissimo.	C. <i>Benignissimo.</i>	C. bening.	C. <i>benignissimo.</i>	C. gütigſtem.
D. Carissimo.	D. <i>Carissimo.</i>	D. cher.	D. <i>Carissimo.</i>	D. gelibſtem.
E. Humanissimo.	E. <i>Cortefissimo.</i>	E. courtois.	E. <i>humanissimo.</i>	E. freundlichſtem.
F. Beneficentissimo.	F. <i>Liberatissimo.</i>	F. obligeant.	F. <i>benignissimo.</i>	F. guthrathſtem.
G. Honoratissimo.	G. <i>Honoratissimo.</i>	G. honore.	G. <i>honratissimo.</i>	G. ehrfambſtem.
H. Excellentissimo.	H. <i>Eccellentissimo.</i>	H. Excellent.	H. <i>excellenſiſſimo.</i>	H. Vornembſtem.
I. Amantissimo.	I. <i>Amoreuoliſſimo.</i>	I. aimable.	I. <i>amantissimo.</i>	I. gelibſtem.
L. Tenerrimo.	L. <i>Suanissimo.</i>	L. aimè.	L. <i>tierno.</i>	L. innerligſtem.
M. Peritissimo.	M. <i>Pratticissimo.</i>	M. habil.	M. <i>peritissimo.</i>	M. VVolgelerem.
N. Eruditissimo.	N. <i>Eruditissimo.</i>	N. docte.	N. <i>eruditissimo.</i>	N. erfahrnem.
O. Studioſiſſimo.	O. <i>Virtuoſiſſimo.</i>	O. affectionè.	O. <i>virtuoſiſſimo.</i>	O. geſieſſenem.
P. Moribus inſigni.	P. <i>d'ottimi caſtumi.</i>	P. vertuènx.	P. <i>virtuoſiſſimo.</i>	P. VVolgeſitterem.
Q. Doctiſſimo.	Q. <i>dottiſſimo.</i>	Q. docte.	Q. <i>doctiſſimo.</i>	Q. gelährtem.
R. Sinceriſſimo.	R. <i>Sinceriſſimo.</i>	R. ſincere.	R. <i>ſinceriſſimo.</i>	R. aufrichtigem.
S. Intimo.	S. <i>Intimo.</i>	S. Intime.	S. <i>Intimo.</i>	S. innerigſtem.
T. Candidiſſimo.	T. <i>Candidiſſimo.</i>	T. candide.	T. <i>candidiſſimo.</i>	T. aufrichtigem.
V. Nulli ſecundo.	V. <i>a niſſun inferiore.</i>	V. a nul ſecond.	V. <i>cuydadissimo.</i>	V. Keinem zuer gleichenem.
X. Præſtantiſſimo.	X. <i>Brauiſſimo.</i>	X. vaillant.	X. <i>brauiſſimo.</i>	X. Vortrefflichem.
Y. Peritissimo.	Y. <i>Pratticissimo.</i>	Y. habil.	Y. <i>peritissimo.</i>	Y. VVolgelerem.
Z. Dulcissimo.	Z. <i>Dolcissimo.</i>	Z. doux.	Z. <i>dolciſſimo.</i>	Z. ſüßeſtem.

Latina .		Italica .		Gallica .		Hispanica .		Germanica .	
A. Amico tuo .	A.	<i>Amico .</i>	A.	<i>Amys .</i>	A.	<i>Amigo .</i>	A.	<i>freundt .</i>	
B. Socio .	B.	<i>Compagno .</i>	B.	<i>Compagnon .</i>	B.	<i>Companero .</i>	B.	<i>gespan .</i>	
C. Affecta .	C.	<i>seguace .</i>	C.	<i>Partisan .</i>	C.	<i>Companero .</i>	C.	<i>beyfitzer .</i>	
D. Comiti .	(onj) D.	<i>Compagno .</i>	(vostro) D.	<i>Compagnon .</i>	(vostre) D.	<i>Amigo .</i>	D.	<i>gesel .</i>	
E. Coadiutori .	E.	<i>Coadiutante .</i>	E.	<i>Coadiuteur .</i>	E.	<i>Goadjutor .</i>	E.	<i>mithelfer .</i>	
F. Cooperatori .	F.	<i>cooperatore .</i>	F.	<i>Cooperateur .</i>	F.	<i>Obrero .</i>	F.	<i>mitarbeiter .</i>	
G. Officiali .	G.	<i>Officiale .</i>	G.	<i>Officier .</i>	G.	<i>Official .</i>	G.	<i>Offitial, ò beampten .</i>	
H. Scribae .	H.	<i>scriuano .</i>	H.	<i>Escriuain .</i>	H.	<i>Escribano .</i>	H.	<i>schreiber .</i>	
I. Amanuensi .	I.	<i>scrittore .</i>	I.	<i>Escriuain .</i>	I.	<i>Escribano .</i>	I.	<i>hand schreiber .</i>	
L. Musico .	(Iuo) L.	<i>Musico .</i>	(vostro) L.	<i>Musicien .</i>	(vostre) L.	<i>Musico .</i>	L.	<i>Musico .</i>	
M. Mechanico .	(Iuo) M.	<i>Ingegniero .</i>	(vostro) M.	<i>Mechanique .</i>	(vostre) M.	<i>Mechanico .</i>	M.	<i>hand vverckfman .</i>	
N. Commensali .	N.	<i>Gamerata .</i>	N.	<i>Compagnon de Table .</i>	N.	<i>Compannero .</i>	N.	<i>dischgesel .</i>	
O. Compopulari .	O.	<i>Paesano .</i>	O.	<i>Compatriot .</i>	O.	<i>Compatriota .</i>	O.	<i>landfman .</i>	
P. Camerario .	P.	<i>Cameriero .</i>	P.	<i>Chambrier .</i>	P.	<i>Samarero .</i>	P.	<i>Kamerling .</i>	
Q. Organista .	(Iuo) Q.	<i>Organista .</i>	(vostro) Q.	<i>Organifte .</i>	(vostre) Q.	<i>Organista .</i>	Q.	<i>Organift .</i>	
R. Mathematico .	(Iuo) R.	<i>Matematico .</i>	(vostro) R.	<i>Mathematicien .</i>	(vostre) R.	<i>Mathematico .</i>	R.	<i>Kunfliber .</i>	
S. Theologo .	S.	<i>Teologo .</i>	S.	<i>Theologien .</i>	S.	<i>Theologo .</i>	S.	<i>Theologo .</i>	
T. Philosopho .	T.	<i>Filosofo .</i>	T.	<i>Philosophe .</i>	T.	<i>Philosofo .</i>	T.	<i>VVeltvveifer .</i>	
V. Medico .	V.	<i>Medico .</i>	V.	<i>Medecin .</i>	V.	<i>Medico .</i>	V.	<i>Arz .</i>	
X. Grammatico .	X.	<i>Grammatico .</i>	X.	<i>Grammairien .</i>	X.	<i>Grammatico .</i>	X.	<i>Grammatiften .</i>	
Y. Socio .	Y.	<i>Compagno .</i>	Y.	<i>Compagnon .</i>	Y.	<i>Companero .</i>	Y.	<i>gespan .</i>	
Z. Affecta .	Z.	<i>seguace .</i>	Z.	<i>Partisan .</i>	Z.	<i>Companero .</i>	Z.	<i>beifizer .</i>	

Latina.	Italica.		Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Centum .	A. <i>Cento .</i>	A.	cent .	A. <i>ciento .</i>	A. hundert .
B. Triginta .	B. <i>Trenta .</i>	B.	trente .	B. <i>treinta .</i>	B. dreißig .
C. Mille .	C. <i>mille .</i>	C.	mille .	C. <i>mil .</i>	C. tausent .
D. Quadraginta .	D. <i>quaranta .</i>	D.	quarante .	D. <i>quarenta .</i>	D. vierzig .
E. Sexaginta .	E. <i>sessanta .</i>	E.	soixante .	E. <i>sessenta .</i>	E. sechzig .
F. Septuaginta .	F. <i>settanta .</i>	F.	septante .	F. <i>setenta .</i>	F. siebenzig .
G. Octoginta .	G. <i>ottanta .</i>	G.	huitante .	G. <i>octenta .</i>	G. achzig .
H. Nonaginta .	H. <i>nouanta .</i>	H.	nonante .	H. <i>nouenta .</i>	H. neunzig .
I. Viginti .	I. <i>venti .</i>	I.	vingt .	I. <i>veynta .</i>	I. zwanzig .
L. Decem .	L. <i>dieci .</i>	L.	dix .	L. <i>diez .</i>	L. zehen .
M. Quinque .	M. <i>cinque .</i>	M.	cinque .	M. <i>cinco .</i>	M. funfe .
N. Sex .	N. <i>sei .</i>	N.	fix .	N. <i>seis .</i>	N. sechs .
O. Septem .	O. <i>sette .</i>	O.	sept .	O. <i>sette .</i>	O. sibene .
P. Octo .	P. <i>otto .</i>	P.	huit .	P. <i>ocho .</i>	P. achte .
Q. Nouem .	Q. <i>noue .</i>	Q.	neuf .	Q. <i>nuene .</i>	Q. neune .
R. Vndecim .	R. <i>undici .</i>	R.	onze .	R. <i>onze .</i>	R. elfe .
S. Duodecim .	S. <i>dodici .</i>	S.	douze .	S. <i>doze .</i>	S. zuuelfe .
T. Tredecim .	T. <i>treddici .</i>	T.	treize .	T. <i>troze .</i>	T. dreizehen .
V. Quatuordecim .	V. <i>quatuordici .</i>	V.	quatorze .	V. <i>catorze .</i>	V. vierzehen .
X. Quindecim .	X. <i>quindici .</i>	X.	quinze .	X. <i>quinze .</i>	X. fünfzehen .
Y. Decem .	Y. <i>Dieci .</i>	Y.	dix .	Y. <i>diez .</i>	Y. zehen .
Z. Triginta .	Z. <i>Trenta .</i>	Z.	trente .	Z. <i>treinta .</i>	Z. dreißig .

XVII

104

Latina.		Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Libras.	A. Libbre.	A. Liures.	A. Libras.	A. pfundt.	
B. Minas.	B. Mine.	B. Mines.	B. Onças.	B. minen.	
C. Florenos.	C. Fiorini.	C. Florins.	C. Florenos.	C. gulden.	
D. Aureos.	D. Scudi d'oro.	D. Escus d'oro.	D. Escudos.	D. goldgulden.	
E. Nummos.	E. Nummi.	E. Escus.	E. Ducados.	E. pfening.	
F. Coronatos.	F. Scudi.	F. Escus.	F. Coronados.	F. Cronen.	
G. Daleros.	G. Taleri.	G. Talers.	G. Ducados.	G. Taler.	
H. Coronatos.	H. Scudi.	H. Couronnès.	H. Coronados.	H. Cronen.	
I. Hungaros.	I. Vngari.	I. Hongrois.	I. Hungaros.	I. Hungerifch, ducaten.	
L. Dublones.	L. Doblone.	L. Doublons.	L. Doblones.	L. Duplonen.	
M. Talenta.	M. Talenti.	M. Talens.	M. Talentos.	M. Talenten.	
N. Argenteos.	N. Monete d'argente.	N. Escus.	N. Ducados.	N. Silberling.	
O. Sestertios.	O. Mexzi grossi.	O. Sterces.	O. Sestercios.	O. Kopffstück.	
P. Denarios.	P. Denari.	P. Deniers.	P. Ducados.	P. Creüzer.	
Q. Asses.	Q. Baiochi.	Q. Souls.	Q. Talentos.	Q. bazzen.	
R. Crucigeros.	R. Carantani.	R. Croifons.	R. Cruzados.	R. Creüzer.	
S. Vncias.	S. Oncie.	S. Onces.	S. Onças.	S. Vnzen.	
T. Capitella.	T. Gulj.	T. Chapiteaux.	T. Doblaz.	T. Kopffstück.	
V. Trientes.	V. Testoni.	V. Testons.	V. Escudos.	V. scudi.	
X. Nummos.	X. Nummi.	X. Escus.	X. Ducados.	X. guldene pfening.	
Y. Libras.	Y. Libre.	Y. Liures.	Y. Libras.	Y. pfundt.	
Z. Minas.	Z. Mine.	Z. Mines.	Z. Onças.	Z. minen.	

Dan-

XVIII

Latina.		Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Dandas.	A.	<i>deffero.</i>	A. qui fussent don- nées.	A. <i>den.</i>	A. lassen geben.
B. Expendendas.	B.	<i>spendessero.</i>	B. à despenser.	B. <i>gasten.</i>	B. aus geben lassen
C. substituendos.	C.	<i>somministras- fero.</i>	C. pour estre substi- tuées.	C. <i>substituyan.</i>	C. lassen ertheilen.
D. Elargiendos.	D.	<i>deffero.</i>	D. pour estre don- nées.	D. <i>den.</i>	D. erlegen lassen.
E. Tribuendos.	E.	<i>porgessero.</i>	E. qui fussent donnés.	E. <i>les entregas- sen.</i>	E. darfschieffen las- sen.
F. solvendos.	F.	<i>pagassero.</i>	F. pour estre payés.	F. <i>lo pagassen.</i>	F. zahlen lassen.
G. Exponendos.	G.	<i>sborsassero.</i>	G. pour estre deliu- rés.	G. <i>los dieffen.</i>	G. aus legen lassen
H. Donandos.	H.	<i>donassero.</i>	H. pour estre offerts.	H. <i>los presentas- sen.</i>	H. lassen schenc- ken.
I. Porrigendos.	I.	<i>porgessero.</i>	I. pour estre donnés.	I. <i>los pagassen.</i>	I. zu reichen las- sen.
L. Concedendos.	L.	<i>prestassero.</i>	L. pour estre octro- yés.	L. <i>los concedis- sen.</i>	L. geben lassen.
M. Mittenda.	M.	<i>mandassero.</i>	M. pour estre enuo- yés.	M. <i>los embiassen.</i>	M. zu senden lassen
N. Adferendos.	N.	<i>apportassero.</i>	N. pour estre appor- tés.	N. <i>los lleuassen.</i>	N. zu bringen lassen
O. Offerendos.	O.	<i>offerissoro.</i>	O. pour estre offerts.	O. <i>los embiassen.</i>	O. darrei chen las- sen.
P. Exhibendos.	P.	<i>esbissero.</i>	P. pour estre presen- tés.	P. <i>los dieffen.</i>	P. zu kommen las- sen.
Q. In tua erogandos.	Q.	<i>deffero.</i>	Q. pour estre employ- ées en tes affaires.	Q. <i>los lleuassen.</i>	Q. zu spendiren las- sen.
R. Contribuendos.	R.	<i>contribuissero.</i>	R. pour estre contri- bués.	R. <i>los dieffen.</i>	R. her geben lassen
S. Transmittendos.	S.	<i>tramandasse- ro.</i>	S. pour estre enuoyés.	S. <i>los embiassen.</i>	S. zu schicken las- sen.
T. consignanda.	T.	<i>consegnassero.</i>	T. pour estre baillés.	T. <i>los consignas- sen.</i>	T. ein händigen lassen.
V. Assignandos.	V.	<i>assegnassero.</i>	V. pour estre assei- gnez.	V. <i>los sennalaf- sen.</i>	V. hergeben lassen.
X. Præbendos.	X.	<i>deffero.</i>	X. pour estre donnés.	X. <i>los dieffen.</i>	X. darreichen las- sen.
Y. dandas.	Y.	<i>deffero.</i>	Y. qui fussent don- nées.	Y. <i>den.</i>	Y. lassen geben.
Z. Expendendas.	Z.	<i>spendessero.</i>	Z. à despenser.	Z. <i>gasten.</i>	Z. aus geben lassen

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. ex arario .	A. dal tesoro .	A. du thresor que i'ay procurè .	A. mi tesoro .	A. dem gemeinem kaffen .
B. è domo .	B. dalla casa .	B. dela maison i'ay pourueu .	B. mi casa .	B. deinem haus .
C. A familia .	C. dalla famiglia .	C. de la famille i'ay sollicitè .	C. mi familia .	C. (aus) deiner haus hal- tung .
D. De Patrimonio .	D. dal patrimo- nio .	D. du patrimoine i'ay pourueu .	D. mi patrimo- nio .	D. (aus) deinem Vaterli- chem erbtheil .
E. ex redditibus .	E. dall' entrate .	E. des reuenues i'ay ordonè .	E. mi renta .	E. deinem ein Kom- men .
F. E Republica .	F. dalla Commu- nità .	F. des deniers publi- cqs i'ay procurè .	F. mis gasfas .	F. der gemein .
G. ex thesauro .	G. dal tesoro .	G. du thresor i'ay soignè .	G. mi tesoro .	G. dem gemeinem schaz .
H. ex publico pro- uentu .	H. dall' Entrate publiche .	H. des deniers publi- cqs i'ay procurè .	H. mi renta .	H. (aus) dem gemeinem nu- zen .
I. ex dotali pecu- nia .	I. dalla dote .	I. de la dote i'ay pro- curè .	I. tu dote .	I. (aus) der zu gab .
L. ex bonis tuis .	L. dalli tuoi beni .	L. de res biens i'ay procurè .	L. tus bienes .	L. deinen gütern .
M. è re priuata .	M. dalla robba priuata .	M. de tes reuenues i'ay procurè .	M. mi gasfas .	M. dem deinem .
N. ex prouentu .	N. dall' Entrata .	N. de tes reuenues i'ay procurè .	N. mi renta .	N. (aus) deinem einkom- men .
O. ex vendita domo .	O. dalla vendita della Casa .	O. du prix de la mai- son i'ay procurè .	O. mi casa .	O. (aus) dem Verkauften- haufe .
P. Ex vendita supel- lectile .	P. dalla vendita supellectile .	P. du prix des meu- bles i'ay procurè .	P. mi tesoro .	P. dem Verkauften- hausrath .
Q. ex censu nostro .	Q. dal censo nostro .	Q. de nostre reuenue i'ay procurè .	Q. mi entrada .	Q. Vnserem zins .
R. ex ligata pecu- nia .	R. dal denaro obliga- to .	R. de l'argent en gage i'ay contrib uè .	R. mi patrimo- nio .	R. dem verlassenen- gelt .
S. Ex gazophi- lacio .	S. dalla Cassa di denari .	S. de mon espargne i'ay procurè .	S. mis alajas .	S. der schazkammer .
T. Ex hæredita- te .	T. dell' eredità .	T. de l'hoirie i'ay mis en ordre .	T. mi renta .	T. (aus) dem Erbtheil .
V. Ex annua pen- sione .	V. dalla pensione annuale .	V. dema pension an- nuelle i'ay procurè .	V. mis deneros .	V. lährlicher pen- sion .
X. Ex peculio meo .	X. dal mio peculio .	X. de mon pecule i'ay procurè .	X. la renta mia .	X. meinem eigen- thumb .
Y. Ex hæreditate .	Y. dall' eredità .	Y. de l'hoirie i'ay mis en ordre .	Y. mi renta .	Y. dem Erbtheil .
Z. è domo .	Z. dalla casa .	Z. de la maison i'ay pourueu .	Z. mi casa .	Z. deinem haus .

	Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.
A.	oro.	A.	<i>prego.</i>	A.	ie prie.	A.	<i>y assi ti ruego.</i>	A.	derentvvegen bitt ich.
B.	exoro.	B.	<i>prego instante- mente.</i>	B.	ie requiers.	B.	<i>y portanto te supli- co.</i>	B.	derent halben bitt ich.
C.	deprecor.	C.	<i>prego.</i>	C.	ie demande.	C.	<i>y porende te ruego.</i>	C.	bitt derent vvegen.
D.	deposco.	D.	<i>chiedo.</i>	D.	ie demande.	D.	<i>y porassi te pido.</i>	D.	bitt der halben fre- undlich.
E.	etiam atque etiam rogo	E.	<i>prego con ogni istanza.</i>	E.	ie prie bien- fort.	E.	<i>y portanto te ruego.</i>	E.	bitt der halben in- ständig.
F.	desidero.	F.	<i>desidero.</i>	F.	ie desire.	F.	<i>y assi desseo.</i>	F.	begehre der halben.
G.	volo.	G.	<i>voglio.</i>	G.	ie veux.	G.	<i>y por ende quiero.</i>	G.	vvil der halben.
H.	iubeo.	H.	<i>comando.</i>	H.	i'ordonne.	H.	<i>y assi te mando.</i>	H.	befilch der halben.
I.	mando.	I.	<i>comando.</i>	I.	ie comman- de.	I.	<i>y por tanto quiero.</i>	I.	befilch der halben.
L.	in votis meis est.	L.	<i>desidero.</i>	L.	ie fouhaite.	L.	<i>y assi te suplico.</i>	L.	vvünsche der hal- ben.
M.	sollicito.	M.	<i>sollecito.</i>	M.	ie follicite.	M.	<i>y assi sollicito.</i>	M.	zvinge der halben.
N.	vrgeo.	N.	<i>sollecito.</i>	N.	ie follicite.	N.	<i>y assi te ruego.</i>	N.	derent vvegen ich zvinge.
O.	premo.	O.	<i>premo.</i>	O.	ie presse.	O.	<i>y portanto te man- do.</i>	O.	derent halben ich dich bezvinghe.
P.	omnibus mo- dis hoc ago	P.	<i>in tutti modi ciò pretendo</i>	P.	i'employe- tous moyens	P.	<i>y por ende te ruego.</i>	P.	derent halben ich ni- chts anders suche.
Q.	te adiuro.	Q.	<i>vi scongiuro.</i>	Q.	ie vous adiure	Q.	<i>y por ende desseo.</i>	Q.	beschvvere dich der- enthalben.
R.	te obnixè ro- go.	R.	<i>instantemente vi prego.</i>	R.	ie vous prie instamment	R.	<i>y assi te suplico.</i>	R.	bitt dero halbengans freundlich.
S.	te obstrictum volo.	S.	<i>voglio che voi siate obligato</i>	S.	ie vous veux obliger.	S.	<i>y por ende te rue- go.</i>	S.	vvil dero halben dich verbunden haben.
T.	tibi impono.	T.	<i>v'impongo.</i>	T.	ie vous en- charge.	T.	<i>y por tanto quiero.</i>	T.	befilch dit dero vve- gen.
V.	tibi commit- to.	V.	<i>vi commetto.</i>	V.	ie vous en- charge.	V.	<i>y assi te suplico.</i>	V.	ordinire der hal- brn.
X.	tibi præcipio.	X.	<i>vi comando.</i>	X.	ie vous or- donne.	X.	<i>y por ende quiero.</i>	X.	befilch dir dero vve- gen.
Y.	desidero.	Y.	<i>desidero.</i>	Y.	ie desire.	Y.	<i>y assi desseo.</i>	Y.	begehre dero hal- ben.
Z.	vrgeo.	Z.	<i>premo.</i>	Z.	ie presse.	Z.	<i>y assi te ruego.</i>	Z.	derent vvegen ich zvinge.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Ut hanc affectionem meam.	A. <i>he questa mia affectione.</i>	A. que ceste affection.	A. <i>que este mi affetto.</i>	diese meine affection.
B. Ut hanc benignitatem meam.	B. <i>he questa mia benignità.</i>	B. que ceste benignité.	B. <i>que esta mi benignidad.</i>	diese meine guttigkeit.
C. Ut hanc bonitatem meam.	C. <i>he questa mia bontà.</i>	C. que ceste mienne bontè.	C. <i>que esta mi bondad.</i>	diese meine guttigkeit.
D. Ut hanc sollicitudinem meam.	D. <i>he questa mia sollecitudine.</i>	D. que ceste mienne sollicitude.	D. <i>que esta mi sollicitud.</i>	diese meine sorg.
E. Ut hanc curam meam.	E. <i>he questa mia diligenza.</i>	E. que ce mien soing.	E. <i>que esto mi cuydado.</i>	diese meine sorgfaltigkeit.
F. Ut hanc benignitatem meam.	F. <i>he questa mia benignità.</i>	F. que ceste benignité.	F. <i>que este mi affetto.</i>	diese meine guttigkeit.
G. Ut hanc humanitatem meam.	G. <i>he questa mia cortesia.</i>	G. que ceste mienne courtoisie.	G. <i>que esta mi cortesía.</i>	diese meine freundlichkeit.
H. Ut hunc meum erga te affectum.	H. <i>he quest' amore che vi porto.</i>	H. que ceste miène affection enuers vous.	H. <i>que esta mi sollicitud.</i>	diese meine neigung.
I. Ut hanc indulgentiam meam.	I. <i>he questa mia condescendenza.</i>	I. que ceste mienne affection.	I. <i>que este mi cuydado.</i>	diese mein nachgeben.
L. Ut hanc prouidentiam meam.	L. <i>he questa mia fiscalità.</i>	L. que ceste mienne inclination.	L. <i>que esta mi cortesía.</i>	diese meine neigung.
M. Ut hanc pietatem meam.	M. <i>he questa mia pietà.</i>	M. que ceste mienne pietè.	M. <i>que esta mi piedad.</i>	diese meine frombkeit.
N. Ut hanc inclinationem meam.	N. <i>he questo mia buon animo.</i>	N. que ceste mienne inclination.	N. <i>que esta mi humanidad.</i>	diese meine zuneigung.
O. Ut hanc mentem meam.	O. <i>he questa mia volontà.</i>	O. que ceste mienne affection.	O. <i>que esto mi affetto.</i>	dieses mein gemüth.
P. Ut hanc voluntatem meam.	P. <i>he questa mia volontà.</i>	P. que ceste mienne voluntè.	P. <i>que esta mi voluntad.</i>	diesen [meinen] vwillen.
Q. Ut hunc animum meum.	Q. <i>he quest' animo mio.</i>	Q. que ceste mienne affection.	Q. <i>que este mi affetto.</i>	dieses mein gemüth.
R. Ut has vires meas.	R. <i>he queste mie forze.</i>	R. que ces miennes forces.	R. <i>que este mi cuydado.</i>	diese meine kräfte.
S. Ut hac subsidiam meam.	S. <i>he questi miei aiuti.</i>	S. que ces miennes aydes.	S. <i>que esta mi inclinacion.</i>	diese meine hülfe.
T. Ut hanc erogationem meam.	T. <i>he questo mia dono.</i>	T. que ceste mienne faueur.	T. <i>que este mi animo.</i>	diese meine ausgebung.
V. Ut hanc expositionem meam.	V. <i>he questa mia offerta.</i>	V. que ceste mienne declaration.	V. <i>que in senal del mio amore.</i>	diese meine begähren.
X. Ut hanc amicam largitionem meam.	X. <i>he quest' amoreuola mia liberalità.</i>	X. que ceste mienne liberalité.	X. <i>que esta mi offerenda.</i>	diese meine gab.
Y. Ut hanc curam meam.	Y. <i>he questa mia diligenza.</i>	Y. que ce mien soing.	Y. <i>que este mi cuydado.</i>	diesen meine guttigkeit.
Z. Ut hanc mentem meam.	Z. <i>he questa mia volontà.</i>	Z. que ceste mienne voluntè.	Z. <i>que esta mia voluntad.</i>	diesen meinen vwillen.

(das du)

(das du)

(das du)

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. aspicias .	A. voi risguardiate .	A. vous consideriez .	A. mires .	A. ansehest .
B. cognoscas .	B. voi cognosciate .	B. vous cognoissiez .	B. conozcas .	B. erkennest .
C. videas .	C. voi vediate .	C. vous voyez .	C. veas .	C. sehest .
D. assumas .	D. voi accettiate .	D. vous preniez .	D. tomes .	D. annemest .
E. æqui bonique con- fulas .	E. voi pigliate in bu- na parte .	E. vous preniez de bonne part .	E. tomes en bien .	E. vol annemest .
F. accipias .	F. voi gradiate .	F. vous receuiez .	F. veas .	F. auffaemest .
G. consideres .	G. voi consideriate .	G. vous consideriez .	G. recibas .	G. beschavest .
H. expendas .	H. voi consideriate .	H. vous consideriez .	H. consideres .	H. Ervvegest .
I. ponderes .	I. voi consideriate .	I. vous pesiez .	I. estimes .	I. Erkundigest .
L. agnoscas .	L. voi cognosciate .	L. vous cognoissiez .	L. ponderes .	L. Erkennest .
M. ratum habeas .	M. voi ratificiate .	M. vous approuviez .	M. prenses .	M. bestättigest .
N. acceptum habeas .	N. voi habbiate à gra- do .	N. vous agreez .	N. tomes .	N. fur gutt achtest .
O. pro signo habeas .	O. voi habbiate per se- gno .	O. vous ayez pour tes- moignage .	O. conoscas .	O. fur ein zeichen ha- best .
P. pro testimonio ha- beas .	P. voi habbiate per te- stimonio .	P. vous ayez pour tes- moignage .	P. recibas .	P. fur ein zeugnus ha- best .
Q. pro simbolo ha- beas .	Q. voi habbiate per symbolo .	Q. vous ayez pour marque .	Q. mires .	Q. fur ein zeichen ha- best .
R. pro amoris tessera habeas .	R. voi habbiate per se- gno d'amore .	R. vous ayez pour si- gne d'amour .	R. tengas en bien .	R. fur ein zeichen der li- be habest .
S. pro pignore ha- beas .	S. voi habbiate per pegno .	S. vous ayez pour ga- ge .	S. tengas por tesfigo .	S. fur ein pfandt ha- best .
T. per memoria ha- beas .	T. voi habbiate per memoria .	T. vous ayez pour memoire .	T. recibas .	T. fur ein gedachtnus habest .
V. Æstimes .	V. voi habbiate in sti- ma .	V. vous preniez .	V. recibas esto .	V. volscházest .
X. carum habeas .	X. voi habbiate à ca- ro .	X. vous preniez .	X. estimes .	X. Nicht Verachtest .
Y. agnoscas .	Y. voi riconosciate .	Y. vous reconnois- siez .	Y. conozcas .	Y. erkennest .
Z. cognoscas .	Z. voi cognosciate .	Z. vous cognoissiez .	Z. veas .	Z. sehest .

XXIII

110

	Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A.	Desidéro.	<i>desidero.</i>	ie ne desire.	<i>desseo otro.</i>	begehre.
B.	Voueo.	<i>bramo.</i>	ie ne souhai- te.	<i>quiero otra cosa.</i>	vvünsche.
C.	Opto.	<i>desidero.</i>	ie ne deman- de.	<i>tengo otro que dessear.</i>	in meinem vvun- sch ist,
D.	Laboro.	<i>procuro.</i>	ie ne soigne.	<i>ruego otro.</i>	arbeite.
E.	Intendo.	<i>pretendo.</i>	ie ne pense.	<i>piedo otra co- sa.</i>	meine.
F.	Moneo.	<i>auvertisco.</i>	ie ne conseil- le.	<i>busco otro.</i>	mahne.
G.	Urgeo.	<i>sollecito.</i>	ie ne presse.	<i>piedo otra co- sa.</i>	bezvvinge.
H.	Exposco.	<i>domando.</i>	ie ne doman- de.	<i>ruego otra co- sa.</i>	bitte.
I.	Auco.	<i>desidero.</i>	ie ne desire.	<i>quiero otra cosa.</i>	begehren kan.
L.	Volo.	<i>voglio.</i>	ie ne yeux.	<i>piedo otro.</i>	vvil.
M.	Molior.	<i>disegno.</i>	ie n' entre- prend.	<i>quiero otro.</i>	arbeite.
N.	Cohor.	<i>procuro.</i>	io ne tasche.	<i>busco otro.</i>	anvvende.
O.	Curo.	<i>procuro.</i>	ie n'ayen l'es- prit.	<i>piedo otro.</i>	forge.
P.	Promoueo.	<i>auuerto.</i>	ie vous auise.	<i>quiero otro.</i>	ervvege.
Q.	Consulto.	<i>consulto.</i>	ie ne delibere.	<i>desseo otro.</i>	beymir berath- schlage.
R.	Cogito.	<i>penso.</i>	ie ne pense.	<i>bramo otro.</i>	gedäncke.
S.	Expecto.	<i>aspetto.</i>	ie n'attend.	<i>aspetto otro.</i>	ervvarte.
T.	Pratendo.	<i>pretendo.</i>	ie ne pretend.	<i>desseo otro.</i>	furvvände.
V.	Sollicito.	<i>sollecito.</i>	ie ne sollicite.	<i>quiero otro.</i>	treibe.
X.	Astimo.	<i>stimo.</i>	ie n'estime.	<i>estimo otro.</i>	berüme.
Y.	Quæro.	<i>cercó.</i>	ie ne cherche.	<i>quiero otra cosa.</i>	begehren kan.
Z.	Cogito.	<i>auuerto.</i>	ie ne pense.	<i>desseo otro.</i>	begehre.

(Neque enim aliud)

(Poiche non altro)

(Car rien autre)

(Porque no)

(vnd dero halben nichts anders)

Latina.		Italica.		Gallica.		Ispanica.		Germanica.	
A.	Te.	A.	vi.	A.	de vous.	A.	à ti.	A.	dich.
B.	Tuos.	B.	i vostri.	B.	les vôtres.	B.	tus.	B.	deine.
C.	tuos parentes.	C.	i vostri parenti.	C.	vos parens.	C.	tus Padres.	C.	deine elteren.
D.	tuos consanguineos.	D.	i vostri parenti.	D.	vos parens.	D.	tus parientes.	D.	deine vervvanten.
E.	fratres tuos.	E.	i vostri fratelli.	E.	vos freres.	E.	tus ermanos.	E.	deine brüder.
F.	sorores tuas.	F.	le vostre sorelle.	F.	vos soeurs.	F.	tus ermanas.	F.	deine schwestern.
G.	familiam tuā.	G.	la vostra famiglia.	G.	vostre familie.	G.	tu familia.	G.	deine haus genossen.
H.	domum tuam.	H.	la vostra casa.	H.	vostre maison.	H.	tu casa.	H.	dein haus.
I.	cognitionem tuam.	I.	la vostra famiglia.	I.	vostre parentage.	I.	tu parentela.	I.	dein vervvantschaft.
L.	patrem tuum.	L.	il vostro padre.	L.	vostre pere.	L.	tu padre.	L.	deinen Vatter.
M.	matrem tuam.	M.	la vostra madre.	M.	vostre mere.	M.	tu madre.	M.	dein mutter.
N.	affines tuos.	N.	i vostri parenti.	N.	vos aliès.	N.	tus allegados.	N.	deine vervvanten.
O.	amicos tuos.	O.	i vostri amici.	O.	vos amis.	O.	tus amigos.	O.	deine freunde.
P.	commodum tuum.	P.	il vostro bene.	P.	vostre interest.	P.	tu commodidad.	P.	deinen nuzen.
Q.	honorem tuum.	Q.	l'honor vostro.	Q.	vostre honneur.	Q.	tu honra.	Q.	dein ehre.
R.	reputationem tuam.	R.	la vostra reputatione.	R.	vostre reputation.	R.	tu reputacion.	R.	dein reputation.
S.	æstimationē tuam.	S.	la vostra fama.	S.	vos estimes.	S.	tu fama.	S.	dein grössachten.
T.	negotia tua.	T.	i vostri negotij.	T.	vos affaires.	T.	tus negacios.	T.	deine geschäfte.
V.	gloriam tuā.	V.	la vostra gloria.	V.	vostre gloire.	V.	tu gloria.	V.	dein glorij.
X.	bonitatem tuam.	X.	la vostra bontà.	X.	vostre bontè.	X.	tu bondad.	X.	deine gütte.
Y.	amicos tuos.	Y.	li vostri amici.	Y.	vos amys.	Y.	tus amigos.	Y.	deine freunde.
Z.	tuam gloriā.	Z.	vostre gloria.	Z.	vostre gloire.	Z.	tu gloria.	Z.	dein ehre.

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. honorare.	A. honorare.	A. honorer.	A. honrar.	A. ehren möghte .
B. prædicare.	B. lodare.	B. louër.	B. alabar.	B. rühmen mage .
C. celebrare.	C. celebrare.	C. celebrer.	C. celebrar.	C. rüchbahr machen möghte.
D. promouere.	D. promouere.	D. auançer.	D. promouer.	D. promouiren möghte .
E. diffendere.	E. defendere.	E. auançer.	E. estendre.	E. aus breitten moghte .
F. diuulgare.	F. diuulgare.	F. celebrer.	F. diuulgar.	F. aufruffen möghte .
G. glorificare.	G. glorificare.	G. honorer.	G. glorifear.	G. verehren möghte.
H. mundo proponere.	H. proponere al mondo.	H. proposer au monde.	H. proponer al mondo.	H. der vvelt vorstellen möghte.
I. orbi ostendere.	I. mostrare al mondo.	I. celebrer au monde.	I. mostrar al mondo.	I. der vvelt zeigen möghte.
L. prosequi.	L. amare.	L. feruir.	L. amar.	L. verehren möghte.
M. officio deuincire.	M. feruire.	M. feruir.	M. obligar con seruiços.	M. verbinden möghte.
N. mihi obligare.	N. obligarmi.	N. obliçer.	N. obligarme .	N. mit verbünden möghte.
O. protegere.	O. protegere .	O. proteger .	O. patrocinar .	O. beschyzen möghte .
P. defendere.	P. defendere.	P. defendre.	P. defender.	P. beschützen möghte.
Q. tutari.	Q. defendere .	Q. defendre.	Q. amparar .	Q. beschirmen möghte.
R. diligere.	R. amare .	R. affectionner .	R. amar .	R. lieben möge.
S. amare.	S. amare .	S. affectionner .	S. amar .	S. lieben möge.
T. estimare.	T. stimare .	T. estimer.	T. estimar.	T. schätzen möge.
V. exornare.	V. lodare.	V. enrichir.	V. adornar.	V. mögte zihren .
X. colere .	X. riuerire.	X. honorer.	X. venerar.	X. ehren möge.
Y. diligere .	Y. amare .	Y. aymer.	Y. amar.	Y. lieben möge.
Z. diuulgare.	Z. diuulgare.	Z. celebrer.	Z. diuulgar.	Z. aufruffen möghte .

humil-

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. humillimo hoc	A. con questo humilissimo .	A. par ce tres humble .	A. con este mi humilde .	A. mit diesem demüthigem .
B. deuoto hoc .	B. con questo deuoto .	B. par cétte deuote .	B. con este mi deuoto .	B. mit diesem audachtigem .
C. submissa hac .	C. con questa humile .	C. par cete humble .	C. con este mi humilde .	C. mit diesem vnderthänigem .
D. parato hoc .	D. con questo pronto .	D. par cete prompte .	D. con este mi pronto .	D. mit diesem bereithem .
E. officiosa hac .	E. con questa offequeiosa .	E. par cete officieuse .	E. con esta mi officiosa .	E. mit dieser dienstbahrer .
F. prompto hoc .	F. con questo pronto .	F. par cete prompte .	F. con este mi pronto .	F. mit diesem bereitem .
G. honorata hac .	G. con questa honorata .	G. par cete honeste .	G. con esta mi pronta .	G. mit diesem ehrer bietigem .
H. benigno hoc .	H. con questo cortese .	H. par cete benigne .	H. con este mi benigno .	H. mit diesem gütigen
I. blando hoc .	I. con questo piaceuole .	I. par cete affectueuse .	I. con este mi aparyado .	I. mit diesem miltem .
L. intima hac .	L. con questa intima .	L. par cet intime .	L. con este mi intimo .	L. mit dieser innerlichem .
M. pia hac .	M. con questa pia .	M. par cete fainte .	M. con este mi affectuosa .	M. mit diesem andächtlichem .
N. affectuoso hoc .	N. con questo affectuoso .	N. par ce cordial .	N. con este mi blando .	N. mit dieser zugeneigter .
O. clementi hoc .	O. con questa clemente .	O. par cete courtoise .	O. con este mi humanissimo .	O. mit diesem genädigem .
P. miti hoc .	P. con questo soaue .	P. par cet agreable .	P. con este mi sincerissimo .	P. mit dieser miltem .
Q. humanissimo hoc .	Q. con questo humanissimo .	Q. par ce tres courtois .	Q. con esta mi candidissima .	Q. mit dieser freundlichem .
R. sincerissima hac .	R. con questa sincerissima .	R. par ma tres sincere .	R. con este mi fauorable .	R. mit dieser aufrichtiger .
S. candidissima hac .	S. con questa candidissima .	S. par ce tres candide .	S. con esta mi sincerissima .	S. mit dieser einfaltigen .
T. fauorabili hac .	T. con questa fauoreuole .	T. par cete fauorable .	T. con este mi cordialissimo .	T. mit dieser gunstigen .
V. amicissimo hoc .	V. con questo amicissimo .	V. par cet affectueux .	V. con este mi humilde .	V. mit dieser freundlicher .
X. cordialissima hac .	X. con questa cordialissima .	X. par cete tres cordiale .	X. con este mi cordialissimo .	X. mit diesem herzlichem .
Y. miti hoc .	Y. con questo soaue .	Y. par cet agreable .	Y. con este mi sincerissimo .	Y. mit dieser miltem .
Z. miti hac .	Z. con questa soaue .	Z. par cet agreable .	Z. con este mi blando .	Z. mit dieser miltem .

obse-

XXVII

114

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. obsequio meo.	A. <i>mio ossequio.</i>	A. mien debuoir.	A. <i>obsequio.</i>	A. meinem dinst.
B. studio meo.	B. <i>mio affetto.</i>	B. mienne affection.	B. <i>affetto.</i>	B. meinem fleis.
C. voluntate mea.	C. <i>mia volontà.</i>	C. mienne volonté.	C. <i>voluntad.</i>	C. meinem vvillem.
D. affectu meo.	D. <i>mio affetto.</i>	D. mienne affection.	D. <i>affetto.</i>	D. meinem anmüthen.
E. promptitudine mea.	E. <i>mia prontezza.</i>	E. mienne promptitude.	E. <i>promptitud.</i>	E. meiner geschwindigkeit.
F. animo meo.	F. <i>mio animo.</i>	F. mienne affection.	F. <i>animo.</i>	F. meinem gemüth.
G. mente mea.	G. <i>mia intentione.</i>	G. mienne intention.	G. <i>voluntad.</i>	G. meinem gemüth.
H. officio meo.	H. <i>mio seruitio.</i>	H. mien seruice.	H. <i>obsequio.</i>	H. meinem fleis.
I. studio meo.	I. <i>mio beneficio.</i>	I. mienne volonté.	I. <i>anima.</i>	I. meinem vvilen.
L. affectione mea.	L. <i>mia affectione.</i>	L. mienne affection.	L. <i>affetto.</i>	L. meiner affection.
M. voluntate mea.	M. <i>mia volontà.</i>	M. mienne volonté.	M. <i>voluntad.</i>	M. meinem vvillem.
N. debito meo.	N. <i>mio debito.</i>	N. mien debuoir.	N. <i>obedientia.</i>	N. meiner schultigkeit.
O. industria mea.	O. <i>mia industria.</i>	O. mienne industrie.	O. <i>industria.</i>	O. meinen nachdencken
P. obsequio meo.	P. <i>mio ossequio.</i>	P. mien seruice.	P. <i>obsequio.</i>	P. meinen diensbah- keit.
Q. amore meo.	Q. <i>mio amore.</i>	Q. mien amour.	Q. <i>amor.</i>	Q. meiner libe.
R. dilectione mea.	R. <i>mia beneuolenz.</i>	R. mienne dilection.	R. <i>affetto.</i>	R. meiner libe.
S. cura mea.	S. <i>mia diligenza.</i>	S. mien soing.	S. <i>sollicitud.</i>	S. meiner sorg.
T. virtute mea.	T. <i>mia virtù.</i>	T. mienne vertu.	T. <i>virtud.</i>	T. meiner kraft.
V. conatu meo.	V. <i>mio sforzo.</i>	V. mien effort.	V. <i>conato.</i>	V. meinem obligem.
X. potentia mea.	X. <i>mia potenza.</i>	X. mienne puiffance.	X. <i>affetto.</i>	X. meinem gevalt.
Y. amore meo.	Y. <i>amor mio.</i>	Y. mien amour.	Y. <i>amor.</i>	Y. meiner libe.
Z. voluntate mea.	Z. <i>mia potenza.</i>	Z. mien effort.	Z. <i>conato.</i>	Z. meiner libe.

velis

Latina .		Italica .		Gallica .		Hispanica .		Germanica .	
A.	velis .	A.	<i>volete .</i>	A.	desirez .	A.	<i>otro manda- res .</i>	A.	vvilest .
B.	cupias .	B.	<i>desiderate .</i>	B.	desirez .	B.	<i>otra cosa des- seares .</i>	B.	begehrest .
C.	desideres .	C.	<i>desiderate .</i>	C.	desirez .	C.	<i>algo mas qui- sieres .</i>	C.	vvünschest .
D.	ames .	D.	<i>amate .</i>	D.	aymez .	D.	<i>otro piedieres .</i>	D.	libest .
E.	estimes .	E.	<i>stimate .</i>	E.	estimez .	E.	<i>otro amares .</i>	E.	schäzest .
F.	optes .	F.	<i>desiderate .</i>	F.	desirez .	F.	<i>otro estimares .</i>	F.	vvünschest .
G.	placeat .	G.	<i>vi piace .</i>	G.	plait .	G.	<i>otra cosa te aggradar .</i>	G.	belibest .
H.	expetas .	H.	<i>bramate .</i>	H.	pretendez .	H.	<i>otro esperares .</i>	H.	bittest .
I.	expectes .	I.	<i>aspetate .</i>	I.	attendez .	I.	<i>otro quisseres .</i>	I.	ervvartest .
L.	existimes .	L.	<i>pensate .</i>	L.	estimez .	L.	<i>otra cosa pi- dieres .</i>	L.	zuthun Ver- meineest .
M.	pretio habeas .	M.	<i>apprezzate .</i>	M.	prifez .	M.	<i>otro te aggra- dar .</i>	M.	schäzest .
N.	carum ha- beas .	N.	<i>hauete à caro .</i>	N.	auéz cher .	N.	<i>otra cosa man- dares .</i>	N.	liebhabeest .
O.	peras .	O.	<i>dimandate .</i>	O.	pretendez .	O.	<i>otra cosa des- seares :</i>	O.	bittest .
P.	ambias .	P.	<i>ambite .</i>	P.	ambitionnez .	P.	<i>otra cosa tie- nescara .</i>	P.	treibest .
Q.	quæras .	Q.	<i>cercate .</i>	Q.	recherchez .	Q.	<i>otra cosa pi- dieres .</i>	Q.	suchest .
R.	inquiras .	R.	<i>pretendete .</i>	R.	pretendez .	R.	<i>en otro te pue- do ayudar .</i>	R.	nachforschest .
S.	moneas .	S.	<i>auuertite .</i>	S.	m'auisez .	S.	<i>en algo mas te puedo seruir</i>	S.	ermahnest .
T.	exoptes .	T.	<i>desiderate .</i>	T.	desirez .	T.	<i>otro yo valie- re .</i>	T.	vvünschest .
V.	rôges .	V.	<i>pregate .</i>	V.	demandez .	V.	<i>algo mas te agradar .</i>	V.	begehrest .
X.	tibi placeat .	X.	<i>vi piace .</i>	X.	plait .	X.	<i>otra cosa man- dares .</i>	X.	liebest .
Y.	quæras .	Y.	<i>cercate .</i>	Y.	recherchez .	Y.	<i>otra cosa pi- dieres .</i>	Y.	suchest .
Z.	velis .	Z.	<i>volete .</i>	Z.	desirez .	Z.	<i>otro manda- res .</i>	Z.	vvillest .

(Quod si aliud quidpiam)

(che si qualche altra cosa voi)

(que si quelque autre chose vous)

(wan du aber etwas vveriters)

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Iube.	A. comandatela.	A. commandez.	A. significamelo.	A. befilch.
B. Manda.	B. comandatela.	B. ordonnez.	B. pidemelo.	B. befilchmir.
C. Impera.	C. comandatela.	C. commandez.	C. mandamele.	C. befilchmir.
D. Dicitō.	D. parlate.	D. ditele.	D. ruegamelo.	D. fagemir.
E. Præcipito.	E. comandatela.	E. commandez.	E. insnuamelo.	E. kanstu befehlen.
F. Petito.	F. domandatela.	F. demandez.	F. damelo à saber.	F. begehre nur.
G. Ostendito.	G. monstratela.	G. declarezla.	G. has que lo feba.	G. zeige es mir an.
H. fac vt sciam.	H. significatemela.	H. auisez moy.	H. escriuemelo.	H. mach dasich es vvifse.
I. scribe.	I. scriuetemela.	I. escriuez.	I. auisamelo.	I. schreibe mir nur.
L. Roga.	L. domandatela.	L. demandez.	L. significamelo.	L. bitte nur.
M. Commonefacito.	M. datemene auiso.	M. auuisez moy.	M. pidemelo.	M. ermahne mich.
N. Postulato.	N. domandatemela.	N. demandez.	N. mandamelo.	N. begehre es nur.
O. Certiorem me redde.	O. datemene parte.	O. auuisez moy.	O. ruegamelo.	O. geviffere mich es nur.
P. Mihi id significa.	P. fatemelo sapere.	P. faite me le sçauoir.	P. insnuamelo.	P. zeige es mis nur an.
Q. litteris declara.	Q. dichiaratela con lettere.	Q. faite le sçauoir par lettres.	Q. damelo à saber.	Q. kanstu es mirdurch briffe erclären.
R. Annue.	R. accennatela.	R. auuisez moy.	R. haz que lo sepa.	R. vvincquemir nur.
S. nutu id exprime.	S. monstratemela con vn cenno.	S. faite le moy entendre.	S. escriuimelo.	S. kanstu es mir andeuten.
T. Moneto.	T. auuifatemene.	T. auuisez moy.	T. auisamelo.	T. kanstu mich ermahnen.
V. Indicato.	V. monstratemela.	V. tesmoignezle.	V. mandamelo.	V. zeige es mir nur an.
X. Proponito.	X. mettetemela auanti.	X. tesmoignezle.	X. iudicamelo.	X. kanstu es mir Vorhalten.
Y. manda.	Y. ordinatela.	Y. ordonnezla.	Y. pidemelo.	Y. befilchmir.
Z. Iube.	Z. comandatela.	Z. commandez.	Z. significamelo.	Z. befilch.

Latina .	italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. & parebo.	A. <i>e obedirò.</i>	A. & i'obeyray .	A. <i>y obedecerè.</i>	A. vnd ich vvil gehor- chen.
B. & inferuiam .	B. <i>e vi seruirò.</i>	B. & ie vous seruiray	B. <i>y ti seruirè.</i>	B. vnd ich vvil dirdien- nen.
C. & obsequar .	C. <i>e vi compiacerò.</i>	C. & i'obeyray .	C. <i>y lo harè.</i>	C. vnd ich vvil dir fol- gen.
D. & obtemperabo.	D. <i>e vi obedirò .</i>	D. & i'effectueray vos	D. <i>y lo complirè.</i>	D. vnd ich vvil dir ge- horsamb fein.
E. & morem geram.	E. <i>e farò à vostro mo- do.</i>	E. & i'obeyray .	E. <i>y te fauorecerè.</i>	E. vnd ich vvil bereith fein.
F. & amicum præsta- bo.	F. <i>e mi mostrerò ami- co .</i>	F. & ie me monstre- ray amys.	F. <i>y complirè à tu gu- sto.</i>	F. vnd ich vvil mich ein freundt erzeigen.
G. & desideria tua explebo.	G. <i>e adempirò i vo- stri desiderij .</i>	G. & i'accompliray vos desirs .	G. <i>y obedecerè à lo que mandas .</i>	G. vnd ich vvil deinem begehren nach kômê
H. & iussa perficiam .	H. <i>e perfectioharò i vo- stri comandi .</i>	H. & i'effectueray vos commandemens	H. <i>y acadirè à tus mandados .</i>	H. vnd ich vvil deinen befelch volbringen.
I. & obsecundabo.	I. <i>e vi secundarò .</i>	I. & ie i'executeray .	I. <i>y ti obedecerè.</i>	I. vnd ich vvil gehor- chen.
L. & amicum experie- ris .	L. <i>e mi prouerete ami- co .</i>	L. & vous experimen- terèz vostre amys	L. <i>y ti seruirè.</i>	L. vnd du vvirst ein- freundt erfahren.
M. & habebis obse- quium .	M. <i>e hauerete il ser- uitio .</i>	M. & vous aurez le seruice .	M. <i>y obedecerè à tus mandados .</i>	M. vnd du vvirst mein- dienst haben.
N. & non te poenite- bit .	N. <i>e non ve ne penti- rete .</i>	N. & vous ne vous pentirez pas .	N. <i>y complirè à tu gu- sto .</i>	N. vnd es vvird dich nit gerevven .
O. & gaudebis .	O. <i>e vi rallegrerete .</i>	O. & vous ferez con- tent .	O. <i>y lo harè .</i>	O. vnd du solt dich er- freuen .
P. & desiderio tuo potieris .	P. <i>e goderete del vo- stro desiderio .</i>	P. & vous aurez l'ef- fect de vostre desir	P. <i>y complirè à ta peticion .</i>	P. vnd du solt alles er- langen .
Q. & obtinebis petita .	Q. <i>e otterrete la vo- stra domanda .</i>	Q. & vous obtiendrez la demande .	Q. <i>y tendras gusto .</i>	Q. vnd ich vvil dir ge- nugthun .
R. & fatisfaciam .	R. <i>e vi sodisfarà .</i>	R. & ie fatisfaray .	R. <i>y seras satisfeccho .</i>	R. vnd ich vvil nach dei- nem genugenthun
S. & seruiam plenè .	S. <i>e vi seruirò à pieno</i>	S. & ie vous seruiray entierement .	S. <i>y te fauorecerè .</i>	S. vnd ich vvil dir Völ- lig diennen .
T. & parere studebo .	T. <i>e procurerò d' obe- dirui .</i>	T. & ie tafcheray d'o- beyr .	T. <i>y lo complirè .</i>	T. vnd ich vvil mich zu gehorschen befeiffen .
V. & seruire conabor .	V. <i>e mi sforzerò di seruirui .</i>	V. & ie tafcheray de vous seruir .	V. <i>y lo harè .</i>	V. vnd ich vvil dir von- herzen dienen .
X. & votis annuam .	X. <i>e condescenderò à vostri desiderij .</i>	X. & i'obeyray à vos desirs .	X. <i>y te seruirè .</i>	X. vnd ich vvil dir bey- stehen .
Y. & tibi seruiam .	Y. <i>e vi seruiro .</i>	Y. & ie vous rendray seruice .	Y. <i>y te seruirè .</i>	Y. vnd ich vvil dir die- nen .
Z. & gaudebis .	Z. <i>e vi rallegrerete .</i>	Z. & ie fatisfaray .	Z. <i>y lo harè .</i>	Z. vnd du solt dich er- freuen .

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
A.	Insigni.	A.	dall'insigne.	A.	vostre insigne.	A.	insigne.	A.	stattlichen.
B.	præstanti.	B.	dall'eccellen- te.	B.	vostre singu- liere.	B.	grande.	B.	hochen.
C.	singolari.	C.	dalla singola- re.	C.	vostre cour- toise.	C.	singular.	C.	sonderlichen.
D.	vnica.	D.	dall'vnica.	D.	vostre vnic- que.	D.	vnica.	D.	einigen.
E.	præcellenti.	E.	dallagrande.	E.	vostre excel- lente.	E.	excellente.	E.	grossen.
F.	sincera.	F.	dalla sincera.	F.	vostre sence- re.	F.	sincera.	F.	aufrichtigen.
G.	recta.	G.	dalla recta.	G.	vostre iuste.	G.	recta.	G.	rechten.
H.	integra.	H.	dall'intiera.	H.	vostre entie- re.	H.	entiera.	H.	gänzlichen.
I.	candida.	I.	dalla candi- da.	I.	vostre candi- de.	I.	candida.	I.	aufrichtigen.
L.	fideli.	L.	dalla fedele.	L.	vostre fidele.	L.	fiel.	L.	treulichen.
M.	dulci.	M.	dalla dolce.	M.	vostre douce.	M.	dulce.	M.	süssen.
N.	rara.	N.	dalla rara.	N.	vostre rare.	N.	rara.	N.	nicht gemeinen
O.	nobilissima.	O.	dalla nobilif- sima.	O.	vostre tres no- ble.	O.	nobilissima.	O.	herlichen.
P.	mirifica.	P.	dalla meravi- gliosa.	P.	vostre mer- ueilleuse.	P.	rare.	P.	vvunderlichen.
Q.	amabili.	Q.	dall'amabile.	Q.	vostre aim- able.	Q.	insigne.	Q.	lieblichen.
R.	generosa.	R.	dalla genero- sa.	R.	vostre gene- reuse.	R.	generosa.	R.	schönen.
S.	amoena.	S.	dalla soaue.	S.	vos charmans	S.	amable.	S.	schönen.
T.	solida.	T.	dalla solida.	T.	vostre con- stante.	T.	solida.	T.	beständigen.
V.	Eminentia.	V.	dall'eminen- te.	V.	vostre emi- nente.	V.	eminente.	V.	hochen.
X.	humanissima.	X.	dalla correfis- sima.	X.	vostre tres courtoise.	X.	suauissima.	X.	freundlichen.
Y.	para.	Y.	dalla rara.	Y.	vostre rare.	Y.	rara.	Y.	nicht gemeinen
Z.	Insigni.	Z.	dall'insigne.	Z.	vostre insigne.	Z.	insigne.	Z.	stattlichen.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. probitate tua.	A. <i>vostra bontà.</i>	A. bontè.	A. <i>bondad.</i>	A. frombkeit.
B. benignitate tua.	B. <i>vostra benignità.</i>	B. courtoisie.	B. <i>benignidad.</i>	B. güttigkeit.
C. urbanitate tua.	C. <i>vostra cortesia.</i>	C. ciuilitè.	C. <i>urbanidad.</i>	C. höfflichkeit.
D. humanitate tua.	D. <i>vostra gentilezza.</i>	D. humanità.	D. <i>humanidad.</i>	D. freundlichkeit.
E. sinceritate tua.	E. <i>vostra sincerità.</i>	E. sincerità.	E. <i>sinceridad.</i>	E. aufrichtigkeit.
F. beneuolentia tua.	F. <i>vostra beneuolenza.</i>	F. bienueillance.	F. <i>beneuolencia.</i>	F. vvolvvöllen.
G. comitate tua.	G. <i>vostra intensione.</i>	G. intention.	G. <i>intention.</i>	G. meinung.
H. Charitate tua.	H. <i>vostra carità.</i>	H. charità.	H. <i>charidad.</i>	H. liebe.
I. pietate tua.	I. <i>vostra pietà.</i>	I. pietè.	I. <i>piedad.</i>	I. andacht.
L. integritate tua.	L. <i>vostra integrità.</i>	L. integritè.	L. <i>integridad.</i>	L. aufrichtigkeit.
M. æquitate tua.	M. <i>vostra iustitia.</i>	M. equità.	M. <i>bondad.</i>	M. gerechtigkeit.
N. prudentia tua.	N. <i>vostra prudenza.</i>	N. prudence.	N. <i>prudencia.</i>	N. Klugheit.
O. modestia tua.	O. <i>vostra modestia.</i>	O. modestie.	O. <i>modestia.</i>	O. züchtigkeit.
P. facilitate tua.	P. <i>vostra cortesia.</i>	P. facilitè.	P. <i>facilidad.</i>	P. leichtigkeit.
Q. bonitate tua.	Q. <i>vostra bontà.</i>	Q. bontè.	Q. <i>bondad.</i>	Q. güte.
R. morum tuorum elegantia.	R. <i>nobiltà de vostri costumi.</i>	R. elegance de vos moeurs.	R. <i>ostumbres.</i>	R. sitten.
S. meritis tuis.	S. <i>vostri meriti.</i>	S. merites.	S. <i>merecimientos.</i>	S. verdiensten.
T. amicitia tua.	T. <i>vostra amicitia.</i>	T. amitiè.	T. <i>amistad.</i>	T. freundschaft.
V. lenitate tua.	V. <i>vostra piacenzola.</i>	V. douceur.	V. <i>llanezza.</i>	V. lindigkeit.
X. gratia tua.	X. <i>vostra gratia.</i>	X. faueur.	X. <i>gracia.</i>	X. genade.
Y. bonitate tua.	Y. <i>bontà vostra.</i>	Y. bontè.	Y. <i>bondad.</i>	Y. gütte.
Z. probitate tua.	Z. <i>vostra benignità.</i>	Z. courtoisie.	Z. <i>benignidad.</i>	Z. frombkeit.

XXXIII

120

Latina.		Italica.		Gallica.		Hispanica.		Germanica.	
A. deinctum.	A.	legato.	A.	obligè.	A.	mi siento obligado.	A.	tehr verbunden.	
B. inductum.	B.	tirato.	B.	forçè.	B.	mi siento mouido.	B.	gezwungen.	
C. obstrictum.	C.	obligato.	C.	inuitè.	C.	mi siento muy deudos.	C.	darzu verstrickt.	
D. adductum.	D.	allettato.	D.	induct.	D.	mi siento muy obligado.	D.	darzu gezogen.	
E. permotum.	E.	commosso.	E.	incitè.	E.	mi siento muy atado.	E.	derzu bevvegt.	
F. vincum.	F.	legato.	F.	engage.	F.	mi conosco muy deudos.	F.	darzu verbunden.	
G. detentum.	G.	trattenuto.	G.	arrestè.	G.	mi conosco muy deudos.	G.	darzu enthalten.	
H. captum.	H.	preso.	H.	espris.	H.	mi conosco muy obligado.	H.	gefangen.	
I. allaqueatum.	I.	allacciato.	I.	obligè.	I.	mi siento muy obligado.	I.	vervvicklet.	
L. sollicitatum.	L.	sollecitato.	L.	sollicitè.	L.	mi conosco muy deudos.	L.	augetiben.	
M. coactum.	M.	forzato.	M.	constraint.	M.	mi siento muy constrennido.	M.	darzu gezwungen.	
N. irretitum.	N.	allacciato.	N.	engage.	N.	mi conosco muy deudos.	N.	verstrickt.	
O. subactum.	O.	convincto.	O.	attirè.	O.	mi conosco muy obligado.	O.	vudervvorffen.	
P. commotum.	P.	commosso.	P.	esmeu.	P.	mi siento muy obligado.	P.	darzu bevvegt.	
Q. ductum.	Q.	tirato.	Q.	meinè.	Q.	mi conosco muy deudos.	Q.	darzu gezogen.	
R. incantatum.	R.	incantato.	R.	enchantè.	R.	mi siento mouido.	R.	darzu bezwungen.	
S. captiuum.	S.	imprigionato.	S.	esclauè.	S.	mi siento obligado.	S.	gefangen.	
T. catenatum.	T.	incatenato.	T.	encheisnè.	T.	mi conosco muy deudos.	T.	verbandt.	
V. legatum.	V.	legato.	V.	liè.	V.	mi siento muy obligado.	V.	darzu gebunden.	
X. adstrictum.	X.	obligato.	X.	inuitè.	X.	mi siento obligado.	X.	angehalten.	
Y. deinctum.	Y.	legato.	Y.	obligè.	Y.	mi siento mouido.	Y.	sehr verbunden.	
Z. inductum.	Z.	tirato.	Z.	forçè.	Z.	mi siento obligado.	Z.	gezwungen.	

(me sentiam)

(mi sentiro)

(m' esmeray)

(mich befunde)

Vale

Latina .	Italica .	Gallica .	Hispanica .	Germanica .
A. Vale .	A. <i>addio.</i>	A. adieu .	A. <i>dios te guarde .</i>	A. Glückzu .
B. Viue .	B. <i>viuete felice .</i>	B. viuez .	B. <i>dios te ayude .</i>	B. lebe vvol .
C. Vale sospes .	C. <i>state sano .</i>	C. viuez heureusement .	C. <i>dios te conserue .</i>	C. leb gesundt .
D. Vale diu superstes .	D. <i>state sano per un pezzo .</i>	D. portez vous bien .	D. <i>dios te consuele .</i>	D. leb lang zeit .
E. Cura valetudinem .	E. <i>attendete alla vostra salute .</i>	E. ayez foing de vostre santé .	E. <i>dios ti prospere .</i>	E. habe in acht deine gesundheit .
F. Viue felix .	F. <i>viuete felice .</i>	F. viuez heureux .	F. <i>à dios .</i>	F. leb glichselig .
G. Deus te conseruet .	G. <i>Dio vi conserui .</i>	G. Dieu vous conserue .	G. <i>dios te guarde muchas annos .</i>	G. Gott erhalte dich .
H. Deus te prosperet .	H. <i>Dio vi prosperi .</i>	H. Dieu vous prospere .	H. <i>dios te guarde muchos dias .</i>	H. Gott geb dir glücke .
I. Deus te bonis repleat .	I. <i>Dio vi colmi di felicità .</i>	I. Dieu vous remply de bien .	I. <i>dios te guarde .</i>	I. Gott fülle dich mit allem guthen .
L. Deus tibi benedicat .	L. <i>Dio vi benedica .</i>	L. Dieu vous benifitse .	L. <i>dios te ayude .</i>	L. Gott segne dich .
M. Vale in multos annos .	M. <i>state sano per molti anni .</i>	M. portez vous bien pour lōgues annes .	M. <i>dios te consuele .</i>	M. leb vvol in viel Jahre .
N. multum valeas .	N. <i>vi saluto molto .</i>	N. portez vous bien .	N. <i>dios ti conserue .</i>	N. lebe lang .
O. millies vale .	O. <i>vi saluto mille volte .</i>	O. portez vous eternellement bien .	O. <i>dios ti bendiga .</i>	O. tausentmalle glücklichzu .
P. Dij te sospitent .	P. <i>Iddio vi aiuti .</i>	P. Dieu vous garde .	P. <i>dios te guarde muchas annos .</i>	P. Gott gebe dir alles heil .
Q. sit tibi vita longa .	Q. <i>Dio vi dia longa vita .</i>	Q. Dieu vous donne longue vie .	Q. <i>dios ti dia lunga vida .</i>	Q. Gott mach das du lange lebest .
R. viue alacriter .	R. <i>viuete allegramente .</i>	R. viuez ioyeuſement .	R. <i>dios ti ayude .</i>	R. lebe lustig .
S. Viue semper .	S. <i>viuete sempre .</i>	S. viuez tousiours .	S. <i>dios ti consuele .</i>	S. lebe allezeit .
T. Viue tibi Deoque .	T. <i>viuete per voi è per Iddio .</i>	T. viuez pour vous, & pour Dieu .	T. <i>dios ti guarde mille vezes .</i>	T. Lebe dir vnd Gott .
V. Viue, & me ama .	V. <i>state sano & amate mi .</i>	V. portez vous bien & m'aymez .	V. <i>dios te de larga vida .</i>	V. lebe vnd liebe mich .
X. Vale mei memor .	X. <i>Addio, ricordatemi di me .</i>	X. Adieu .	X. <i>dios te guarde .</i>	X. lebe meiner ingedenck .
Y. sum seruus .	Y. <i>sono vostro seruo .</i>	Y. Je suis vostre seruiteur .	Y. <i>ſeruo .</i>	Y. Ich bin dein Knecht .
Z. Vale .	Z. <i>addio .</i>	Z. adieu .	Z. <i>dios te guarde .</i>	Z. Glüchzu .

Latina .		Italica .		Gallica .		Hispanica .		Germanica .	
A.	Dulcissime .	A.	dolcissimo .	A.	tres cher .	A.	dulcissimo .	A.	süßester freund .
B.	amantissime .	B.	amantissimo .	B.	tres aymable .	B.	amantissimo .	B.	vilgeliebster freund .
C.	benignissime .	C.	benignissimo .	C.	tres bening .	C.	ubenignissimo .	C.	gütigster fre- und .
D.	comissime .	D.	cortessimo .	D.	tres courtois .	D.	corressimo .	D.	höflichster fre- und .
E.	dilectissime .	E.	dilectissimo .	E.	tres aymè .	E.	dilectissimo .	E.	vilgeliebster freund .
F.	cor meum .	F.	cor mio .	F.	mon coeur .	F.	mi coraçon .	F.	mein herze .
G.	délicia mea .	G.	delitie mie .	G.	mes delices .	G.	mis delicias .	G.	mein erluffi- gung .
H.	gaudium meum .	H.	mio gaudio .	H.	ma ioye .	H.	mi consuelo .	H.	mein frevvde .
I.	centrum meum .	I.	mio centro .	I.	mon centre .	I.	mi gozo .	I.	mein zihl .
L.	sincerissime .	L.	sincerissimo .	L.	tres sincere .	L.	mi allegria .	L.	mein aufrichti- gster freund .
M.	optime .	M.	ottimo .	M.	tres bon .	M.	mi centro .	M.	mein aller be- ster freund .
N.	excellentissi- me .	N.	eccellentissi- mo .	N.	tres excel- lent .	N.	muy g erido .	N.	fornehmster freund .
O.	præstantissi- me .	O.	branissimo .	O.	tres braue .	O.	amantissimo .	O.	vielgeliebster freund .
P.	corona mea .	P.	mia corona .	P.	ma couronne .	P.	dulcissimo .	P.	meine cron .
Q.	decus amici- tie mea .	Q.	bellezza dell' amicitia mia	Q.	l'honneur de mon amitiè	Q.	muy guerido .	Q.	zihl meiner fre- undschaft .
R.	ornamentum meum .	R.	mio ornamen- to .	R.	ma gloire .	R.	muy amado .	R.	meine-zihl .
S.	pietissime .	S.	pißsimo .	S.	tres bon .	S.	de muy entra- nas .	S.	mein andächti- ger freund .
T.	exornatissime .	T.	ornatissimo .	T.	tres illustre .	T.	de mi oien .	T.	mein vvolgezir- ter freund .
V.	moratissime .	V.	virtuosissimo .	V.	tres vertueux .	V.	virtuosissimo .	V.	mein sittiger fre- und .
X.	candidissime .	X.	candidissimo .	X.	tres candide .	X.	candidissimo .	X.	mein aufrichti- gster freund .
Y.	dulcissime .	Y.	dolcissimo .	Y.	tres cher .	Y.	dulcissimo .	Y.	süßester freund .
Z.	amantissime .	Z.	amantissimo .	Z.	tres aymable .	Z.	amantissimo .	Z.	vilgeliebster fre- und .

datum

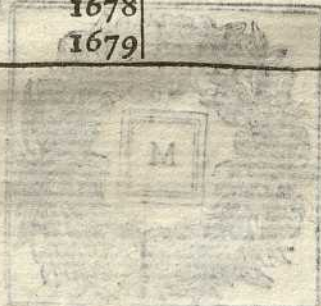
Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. datum.	A. data.	A. donnè.	A. dada.	A. gegeben.
B. conscriptum.	B. scritta.	B. escrit.	B. escrita.	B. geschriben.
C. obsignatum.	C. sigillata.	C. signè.	C. sellada.	C. verfiglet.
D. conscriptum.	D. scritta.	D. escrit.	D. scritta.	D. geschriben.
E. exaratum.	E. scritta.	E. tracè.	E. escrita.	E. geschriben.
F. inscriptum.	F. sottoscritta.	F. couchè par escrit.	F. dada.	F. eingeschriben.
G. signatum.	G. sigillata.	G. dresè.	G. sellada.	G. verfiglet.
H. traditum.	H. data.	H. donnè.	H. dada.	H. gegeben.
I. datum.	I. data.	I. donnè.	I. dada.	I. gegeben.
L. scribebam.	L. scriuuo.	L. ie l'escruiuis.	L. escrita.	L. dis schreibe ich.
M. obsignabam.	M. sigillauo.	M. ie la soubfignois.	M. sellada.	M. dis sieglete ich.
N. conficiebam.	N. finiuo.	N. ie la compofois.	N. dada.	N. dis machte ich.
O. exarabam.	O. scriuuo.	O. ie l'escruiuis.	O. escrita.	O. dis schriebe ich.
P. perscribebam.	P. scriuuo.	P. ie l'escruiuis.	P. escrita.	P. dis schriebe ich.
Q. subscribebam.	Q. sottoscritta.	Q. soubscritte.	Q. firmada.	Q. vnderfchribet ich.
R. sigillatum.	R. sigillata.	R. seellèe.	R. sellada.	R. verfiglet.
S. sigillo insignieum.	S. segnata col sigillo.	S. datèe.	S. inclusa.	S. mit dem sigel verfiglet.
T. conclusum.	T. chiusa. ferrata.	T. finie.	T. sellada.	T. beschloffen.
V. datum.	V. data.	V. donnè.	V. dada.	V. gegeben.
X. scriptum.	X. scritta.	X. escrit.	X. escrita.	X. geschriben.
Y. datum.	Y. data.	Y. donnè.	Y. dada.	Y. gegeben.
Z. conscriptum.	Z. scritta.	Z. escrit.	Z. escrita.	Z. geschriben.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Romæ.	A. <i>in Roma.</i>	A. à Rome.	A. <i>en Roma.</i>	A. zu Rom.
B. Venetijs.	B. <i>in Venetia.</i>	B. à Venise.	B. <i>en Venecia.</i>	B. zu Venedig.
C. Mediolani.	C. <i>in Milana.</i>	C. à Milan.	C. <i>en Milan.</i>	C. zu Meilandt.
D. Genuæ.	D. <i>in Genoua.</i>	D. à Genes.	D. <i>en Genua.</i>	D. zu Genua.
E. Florentiæ.	E. <i>in Fiorenza.</i>	E. à Florence.	E. <i>en Florencia.</i>	E. zu Florenz.
F. Bononiæ.	F. <i>in Bologna.</i>	F. à Boulogne.	F. <i>en Barceloña.</i>	F. zu Bononia.
G. Neapoli.	G. <i>in Napoli.</i>	G. à Naple.	G. <i>en Napoles.</i>	G. zu Neapol.
H. Panormi.	H. <i>in Palermo.</i>	H. à Palerme.	H. <i>en Palermo.</i>	H. zu Palermo.
I. Messinæ.	I. <i>in Messina.</i>	I. à Messine.	I. <i>en Messina.</i>	I. zu Messina.
L. Augustæ.	L. <i>in Augusta.</i>	L. à Ausbourg.	L. <i>en Augusta.</i>	L. zu Auspurg.
M. Viennæ.	M. <i>in Vienna.</i>	M. à Vicne.	M. <i>en Vienna.</i>	M. zu Vvien.
N. Praga.	N. <i>in Praga.</i>	N. à Praghe.	N. <i>en Praga.</i>	N. zu Prag.
O. Moguntia.	O. <i>in Mogonza.</i>	O. à Mayence.	O. <i>en Moguncia.</i>	O. zu Mainz.
P. Herbipoli.	P. <i>in Erbipoli.</i>	P. à Gerst.	P. <i>en Herbipoli.</i>	P. zu Vvirzburg.
Q. Colonia.	Q. <i>in Colonia.</i>	Q. à Culogne.	Q. <i>en Colonia.</i>	Q. zu Colen.
R. Antuerpia.	R. <i>in Anversa.</i>	R. à Anuers.	R. <i>en Antuerpia.</i>	R. zu Andorf.
S. Parisijs.	S. <i>in Parigi.</i>	S. à Parys.	S. <i>en Paris.</i>	S. zu Paris.
T. Lugduni.	T. <i>in Lione.</i>	T. à Lion.	T. <i>en Lion.</i>	T. zu Lyon.
V. Madriti.	V. <i>in Madrid.</i>	V. à Madrid.	V. <i>en Madrid.</i>	V. zu Madrit.
X. Vlyssiponæ.	X. <i>in Lisbona.</i>	X. à Lisbone.	X. <i>en Lisbon.</i>	X. zu Lisbona.
Y. Namurci.	Y. <i>in Namur.</i>	Y. à Namur.	Y. <i>en Namur.</i>	Y. zu Namen.
Z. Colonia.	Z. <i>in Colonia.</i>	Z. à Cologne.	Z. <i>en Colonia.</i>	Z. zu Colen.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Primo die.	A. nel primo.	A. le premier iour.	A. 1 de	A. eriten.
B. Secundo die.	B. nel secondo.	B. le deuxiesme.	B. 2 de	B. andern.
C. Tertio die.	C. nel terzo.	C. le troifiesme.	C. 3 de	C. dritten.
D. Quarto die.	D. nel quarto.	D. le quatriesme.	D. 4 de	D. (den) vierten. (tag)
E. Quinto die.	E. nel quinto.	E. le cinquesme.	E. 5 de	E. funfzen.
F. Sexto die.	F. nel festo.	F. le sixiesme.	F. 6 de	F. fechsten.
G. Septimo die.	G. nel settimo.	G. le septiesme.	G. 7 de	G. siebenden.
H. Octauo die.	H. nell'ottauo.	H. le huitiesme.	H. 8 de	H. achten.
I. Nono die.	I. nel nono.	I. le neuuiesme.	I. 9 de	I. neunten.
L. Decimo die.	L. nel decimo.	L. le dixiesme.	L. 10 de	L. (den) zehenden. (tag)
M. Vndecimo die.	M. nell'undecimo.	M. l'onzieme.	M. 11 de	M. elften.
N. Duodecimo die.	N. nel duodecimo.	N. le douziesme.	N. 12 de	N. zuelften.
O. Decimotertio die.	O. nel decimotertio.	O. le treziesme.	O. 13 de	O. dreizehenden.
P. Decimo quarto die.	P. nel decimo quarto.	P. le quatorziesme.	P. 14 de	P. vierzehenden.
Q. Decimoquinto die.	Q. nel decimo quinto.	Q. le quinzieme.	Q. 15 de	Q. funfzehenden.
R. Decimofexto die.	R. nel decimo festo.	R. le feiziesme.	R. 16 de	R. (den) fechzehenden (tag)
S. Decimoseptimo die.	S. nel decimo settimo.	S. le dixseptiesme.	S. 17 de	S. siebenzehenden.
T. Decimooctauo die.	T. nel decimo ottauo.	T. le dixhuitiesme.	T. 18 de	T. achtzehenden.
V. Decimonono die.	V. nel decimo nono.	V. le dixneuuieme.	V. 19 de	V. neunzehenden.
X. Vigesimo die.	X. nel ventesimo.	X. le vingtiesme.	X. 20 de	X. zwveinzigsten.
Y. Vigestimotertio die.	Y. nel ventesimo terzo.	Y. le vingt troiesme.	Y. 23 de	Y. dreiundzwanzigsten.
Z. vigesimo quarto die.	Z. nel ventesimo quarto.	Z. le vingt quatrieme.	Z. 24 de	Z. vier vndzwanzigsten.

Latina.	Italica.	Gallica.	Hispanica.	Germanica.
A. Ianuarij.	A. di Gennaro.	A. de Ianuier.	A. Hennero.	A. Ienners.
B. Februarij.	B. di Febraro.	B. de Feburier.	B. Febrero.	B. Hörnungs.
C. Martij.	C. di Marzo.	C. de Mars.	C. Marzo.	C. Merzens.
D. Aprilis.	D. d'Aprile.	D. d'Auril.	D. Abril.	D. Aprils.
E. Maij.	E. di Maggio.	E. de May.	E. Mayo.	E. Meyens.
F. Iunij.	F. di Giugno.	F. de Iuing.	F. Iunio.	F. Heumonats.
G. Iulij.	G. di Luglio.	G. de Iuillet.	G. Iulio.	G. Brachmonats.
H. Augusti.	H. d'Agosto.	H. d'Aouft.	H. Agosto.	H. Augftmonats.
I. Septembris.	I. di Settembre.	I. de Septembre.	I. Setiembre.	I. Herbstmonats.
L. Octobris.	L. d'Octobre.	L. d'Octobre.	L. Ottobre.	L. Vveinmonats.
M. Nouembris.	M. di Nouembre.	M. de Nouembre.	M. Nouembre.	M. Vvintermonats.
N. Decembris.	N. di Decembre.	N. de Decembre.	N. Decembre.	N. Christmonats.
O. Nonis Ianuarij.	O. di Gennaro.	O. de Ianuier.	O. Hennero.	O. Ieners.
P. Kalendis Martij.	P. di Marzo.	P. de Mars.	P. Marzo.	P. Merzens.
Q. 12. kalend. Augusti.	Q. d'Agosto.	Q. d'Aouft.	Q. Agosto.	Q. Aufstmonats.
R. Sextò Idus Maij.	R. di Maggio.	R. de May.	R. Mayo.	R. Meyens.
S. Tertiò Nonas Iulij.	S. di Luglio.	S. de Iuillet.	S. Iulio.	S. Brachmonats.
T. Kalendis Octobris.	T. d'Octobre.	T. d'Octobre.	T. Ottobre.	T. Vveinmonats.
V. Idibus Februarij.	V. di Febraro.	V. de Feburier.	V. Febrero.	V. Hornungs.
X. Idibus Nouembris.	X. di Nouembre.	X. de Nouembre.	X. Nouembre.	X. Vvintermonats.
Y. Septembris.	Y. di Giugno.	Y. de Septembre.	Y. Setiembre.	Y. Heumonats.
Z. Iunij.	Z. di Settembre.	Z. de Iuing.	Z. Iunio.	Z. Herbstmonats.

	Latina .	Italica .	Gallica.	Hispanica .	Germanica .
A.	Anno Christi 1660	<i>l'anno di Christo</i> 1660	<i>l'an de Christ</i> 1660	<i>el año de Christo</i> 1660	<i>im Iasr Christi</i> 1660
B.	1661	1661	1661	1661	1661
C.	1662	1662	1662	1662	1662
D.	1663	1663	1663	1663	1663
E.	1664	1664	1664	1664	1664
F.	1665	1665	1665	1665	1665
G.	1666	1666	1666	1666	1666
H.	1667	1667	1667	1667	1667
I.	1668	1668	1668	1668	1668
L.	1669	1669	1669	1669	1669
M.	1670	1670	1670	1670	1670
N.	1671	1671	1671	1671	1671
O.	1672	1672	1672	1672	1672
P.	1673	1673	1673	1673	1673
Q.	1674	1674	1674	1674	1674
R.	1675	1675	1675	1675	1675
S.	1676	1676	1676	1676	1676
T.	1677	1677	1677	1677	1677
V.	1678	1678	1678	1678	1678
X.	1679	1679	1679	1679	1679

SYNTAGMA III.

DE TECHNOLOGIA.

siue

De arcano Steganographico vniuersali combinatiuo rerum.

Q V O

Mille pænè modis alter alteri, arte humano ingenio impenetrabili, arcana mentis sensa manifestare potest.

CAPVT PRIMVM.

De origine & occasione huius Arcani.

Magno-
rum arca-
norum Se-
minarium.

Exemplum
Trithemia-
num.

AGNVM arcanum hoc loco pandam, quod vti omnia in se Steganographiæ hucusque cognitæ mysteria, aliorumque, quæ in Metathetica combinatione consistunt secretorum, abditas inuentiones in se continet, ita dignissimum quoque censui, quod omnibus ad innumera alios aperiendos abditarum combinationum recessus communicaretur: cuius inuentionis occasionem Serenissimus Archidux Leopoldus Guillelmus vnica litteratorum Principum gloria, dedit. Is enim, in quendam Trithemianæ polygraphiæ locum incidens, cum reconditissimus esset, nec operationis rationem comprehenderet, adeoque nodum insolubilem censeret, eum mihi euoluendum enodandumque committere non fuit dedignatus. Verum antequam vltius progrediamur, ipsa Trithemij verba adducemus, quæ vti à nemine hætenus fuerunt penetrata, ita nostrarum partium esse rati sumus, arcanum ex diuturna, qua sepultum hucusque iacuit, caligine, in apertam lucem educere. Ita autem Polygraphiæ fol. 64. differit.

In Steganographia autem locupletiores sunt modi secretissimè & sine aliqua suspitione scribendi, vbi non dictio litterarum, sed & quæque integram aliam ad mysterium conuenientem representat dictionem. Cuius rei ponamus exemplum, vt si velis pramonere amicum de aliquo imminente periculo sub tali narratione verborum.

Conspirauerunt in necem tuam Melancius, Tyberius, Ioannes & Petrus famuli Comitis de Asoto, & quarta die post Laurentij in nocte circumuallabunt domum tuam, prouide quid agas. 47. Hoc secretum Steganographia sic palliat: Oro te, Amice carissime, vt mutuo mihi transmittas decem florenos cum latore presentium, quia sunt mihi valde necessary, pro constructione cuiusdam adificij, eos tibi fideliter restituam. Quis hic, ait Trithemius, secretum crederet, aut suspicaretur latere in sermone præscripto? Quod etiam idem sub alia quoque narratione ponamus.

Domine IESV Christe fili Dei viui, qui homo fieri, pro nobis pati, & mori

Tabula Geographica totius Artis combinatio distincta

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

The Tabula inuenta in his diebus, est hanc formam combinacionis distinctae
 hanc omnia Geographica distincta sunt

Tabulæ Steganographicæ totius Artis combinatiua dispositio.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	VV	X	Y	Z
A 6	B 2	C 20	D 2	E 4	F 6	G 2	H 4	I 4	K 6	L 15	M 23	N 1	O 24	P 10	Q 15	R 17	S 20	T 8	V 9	VV 10	X 17	Y 24	Z 11
B 2	C 3	D 21	E 3	F 3	G 5	H 11	I 2	K 2	L 5	M 14	N 22	O 24	P 22	Q 11	R 16	S 18	T 24	V 10	VV 11	X 12	Y 18	Z 23	A 12
C 3	D 1	E 22	F 5	G 6	H 8	I 3	K 1	L 3	M 4	N 13	O 12	P 11	Q 23	R 12	S 17	T 20	V 23	VV 9	X 10	Y 11	Z 19	A 22	B 13
D 4	E 5	F 23	G 4	H 5	I 7	K 5	L 3	M 1	N 3	O 12	P 20	Q 10	R 21	S 14	T 19	V 5	VV 22	X 11	Y 16	Z 17	A 20	B 21	C 14
E 5	F 4	G 24	H 7	I 8	K 10	L 4	M 6	N 8	O 2	P 11	Q 14	R 9	S 19	T 13	V 18	VV 22	X 21	Y 13	Z 15	A 16	B 2	C 20	D 15
F 1	G 7	H 15	I 6	K 7	L 11	M 6	N 5	O 7	P 1	Q 10	R 18	S 8	T 20	V 15	VV 24	X 19	Y 9	Z 12	A 14	B 15	C 1	D 19	E 16
G 7	H 6	I 6	K 9	L 10	M 9	N 7	O 8	P 6	Q 12	R 21	S 17	T 7	V 18	VV 20	X 23	Y 24	Z 7	A 15	B 13	C 14	D 24	E 18	F 17
H 8	I 9	K 5	L 8	M 9	N 12	O 9	P 7	Q 5	R 11	S 20	T 16	V 6	VV 17	X 19	Y 22	Z 23	A 8	B 14	C 12	D 13	E 23	F 12	G 18
I 9	K 8	L 4	M 10	N 12	O 14	P 8	Q 11	R 12	S 12	T 19	V 15	VV 5	X 16	Y 18	Z 21	A 1	B 6	C 17	D 23	E 24	F 2	G 18	H 19
K 10	L 12	M 3	N 11	O 11	P 13	Q 11	R 10	S 11	T 9	V 18	VV 14	X 4	Y 15	Z 17	A 20	B 21	C 5	D 16	E 23	F 23	G 21	H 1	I 20
L 11	M 10	N 2	O 13	P 14	Q 16	R 10	S 9	T 10	V 8	VV 17	X 13	Y 3	Z 14	A 16	B 6	C 4	D 4	E 19	F 21	G 22	H 16	I 14	K 21
M 12	N 11	O 1	P 12	Q 13	R 15	S 12	T 14	V 24	VV 7	X 16	Y 21	Z 2	A 13	B 2	C 5	D 3	E 2	F 18	G 20	H 21	I 15	K 13	L 22
N 13	O 14	P 19	Q 15	R 16	S 19	T 15	V 13	VV 16	X 17	Y 9	Z 11	A 22	B 1	C 1	D 4	E 2	F 3	G 21	H 19	I 20	K 14	L 12	M 23
O 14	P 15	Q 17	R 14	S 15	T 17	V 14	VV 12	X 15	Y 16	Z 8	A 10	B 21	C 2	D 24	E 3	F 9	G 1	H 20	I 18	K 19	L 13	M 11	N 24
P 15	Q 13	R 18	S 16	T 17	V 20	VV 13	X 17	Y 14	Z 15	A 7	B 9	C 20	D 3	E 23	F 2	G 8	H 18	I 23	K 17	L 18	M 12	N 10	O 1
Q 16	R 18	S 16	T 17	V 19	VV 19	X 19	Y 16	Z 13	A 14	B 6	C 8	D 19	E 4	F 22	G 1	H 7	I 19	K 22	L 8	M 9	N 11	O 9	P 10
R 17	S 17	T 13	V 19	VV 18	X 21	Y 18	Z 15	A 20	B 13	C 5	D 7	E 18	F 5	G 21	H 14	I 6	K 17	L 24	M 7	N 8	O 10	P 8	Q 9
S 18	T 16	V 14	VV 18	X 20	Y 24	Z 17	A 20	B 19	C 23	D 4	E 6	F 17	G 6	H 8	I 13	K 16	L 16	M 1	N 6	O 7	P 9	Q 7	R 8
T 19	V 20	VV 11	X 21	Y 22	Z 22	A 16	B 19	C 18	D 22	E 3	F 5	G 16	H 7	I 7	K 12	L 15	M 14	N 3	O 5	P 6	Q 8	R 6	S 7
V 20	VV 19	X 12	Y 23	Z 21	A 23	B 20	C 18	D 17	E 21	F 2	G 4	H 15	I 8	K 6	L 11	M 14	N 15	O 2	P 4	Q 5	R 7	S 5	T 6
VV 2	X 24	Y 10	Z 24	A 24	B 1	C 24	D 23	E 9	F 20	G 1	H 3	I 14	K 9	L 5	M 10	N 13	O 13	P 5	Q 3	R 4	S 6	T 4	V 5
X 22	Y 22	Z 19	A 23	B 23	C 2	D 21	E 22	F 23	G 19	H 24	I 2	K 13	L 10	M 4	N 9	O 12	P 12	Q 4	R 2	S 3	T 5	V 3	VV 4
Y 23	Z 23	A 8	B 1	C 2	D 4	E 22	F 21	G 22	H 18	I 23	K 24	L 12	M 11	N 3	O 8	P 11	Q 10	R 6	S 1	T 2	V 4	VV 2	X 3
Z 24	A 21	B 7	C 20	D 1	E 3	F 22	G 24	H 21	I 24	K 22	L 1	M 23	N 12	O 9	P 7	Q 10	R 11	S 7	T 24	V 1	VV 3	X 1	Y 2

Hæc Tabula innumeris modis disponi potest; nos hanc præsentem combinationem selegimus, iuxta quam tabellæ steganographicæ describendæ sunt.

mori voluisti, miserere mei peccatoris indigni, nunc & in terribili horâ moris mee.

Ecce iam unam cordis tui occultam sententiam, duplici habes narratione, sub Steganographia limitibus velatam sermone breui & fideli, quam totus mundus nec suspicari quidem poterit, nec si annis quarat centum, ullatenus inuenire, etiamsi omnes docti conuenirent. Denique hanc ipsam sententiam cordis tui secretam, non unâ tantum vel duabus narrationibus prescriptis, sed pæne infinitis, & scribi per eos, & nunciari uniuersa. Hucusque Trithemius.

Hæc itaque penitus excutiens, continuò mecum, magno fane molientis ingenij æstu expendi; vtrum hæc à Trithemio promissa verè & realiter præstari possint. Et cum propositi arcani rationem multis variisque modis irritò labore tentassem, tandem diuini luminis aspirante gratia, subuenit mihi modus quidam, quo probè examinato, vidi hunc modum aliter me non posse exequi, nisi per alphabetariam reuolutionem, zyphrarumque combinationem, qui modus & in Hebræorum Cabala traditur, & Hiruph dicitur; ex qua & alphabetariæ combinationis tabulam, eo modo quo paulo post sequetur, condidi. Vnde ex hac indagine multo plura, quæque Trithemio, ne quidem in mentem vnquam venerunt rerum arcanissimarum mysteria deregi posse vidi; quæ omnia ordine exponam: semper enim consultius esse animos curiosorum ipso effectu, quam varijs tumidisque verborum pollicitationibus mulcere arbitratus sum, estque hoc arcanum vnum ex omnibus ijs quæ promisit, quod pretium & æstimationem suam tueatur.

C A P V T S E C V N D V M .

Structura Cistæ Steganographica.

INuenta iam ratione totius artificij componendi, diu multumque hæsi, quomodo nobile hoc inuentum pulchra quadam dispositione exhibere possem. Occurrit tandem omnium facillimus, pulcherrimus, & amœnitate plenus, is quo per tabulas combinatorias, mea passim inuenta disponere soleo: in cista seu arcula quadam data opera in eum finem fabrefacta; cuius constructio sequitur.

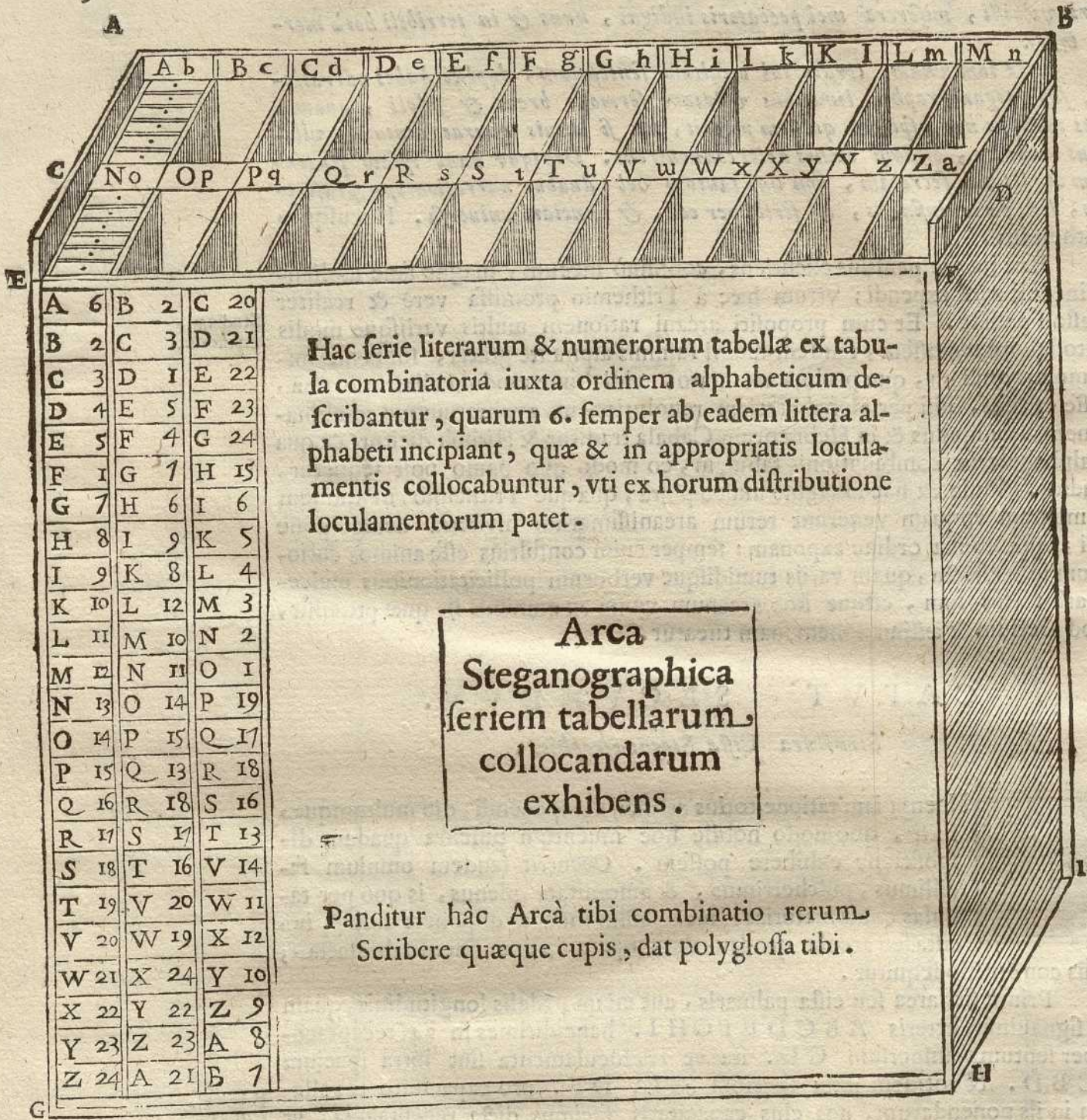
Primò fiat arca seu cista palmaris, aut etiam pedalis longitudinis, quam hic signauimus litteris A B C D E F G H I. hanc dirimes in 24. receptacula per septum transuersum C D. ita vt 12. loculamenta sint intra spacium A C B D. & totidem intra spacium C E. D F. pro capacitate tabellarum in ijs ponendarum, nos eius capacitatis fecimus dicta receptacula, vt in singulis tabellæ 6. deponi possent. Qui verò maiori apparatu cistam instruere desiderat, is decem aut plurium tabellarum capacem reddere poterit.

Secundò. His itaque receptaculis positis, vnicuique suam ex alphabeto litteram ordine, & in fronte describes, & in superiori quidem loco litteræ receptaculorum ab A, continentur ordine vsque ad M. In septo verò transuerso C D, ab N, vsque ad Z coeteras alphabeti litteras continuabis, vt in figura apparet.

Tertiò.

Studium
Authoris.

Fabrica
Cistæ Steganographica.

Hac serie literarum & numerorum tabellæ ex tabula combinatoria iuxta ordinem alphabeticum describantur, quarum 6. semper ab eadem littera alphabeti incipiant, quæ & in appropriatis loculamentis collocabuntur, vti ex horum distributione loculamentorum patet.

**Arca
Steganographica
seriem tabellarum,
collocandarum
exhibens.**

Panditur hæc Arcæ tibi combinatio rerum.
Scribere quæque cupis, dat polyglossa tibi.

Modus tabellas inscribendi.

Tertiò. In dictis 24 receptaculis tabellas 6. pones; tabellæ ex ligno sint, eruntque in vniuersum tabellæ 144. necessariae. Hisce intra sua receptacula positis, iisque in 24. partes primò æqualiter diuisis columnas tabellæ alphabetariæ hoc ordine describes. Eximes ex loculamento A vnâ tabellam post alteram, in quibus singulis describes litteras alphabeti vnâ cum numeris, prout illa in prima columna tabellæ exhibentur, & ea repones in suo loculamento. Secundò exime ex loculamento B sex tabellas, & in eorum singulis describes ordine litteras alphabeti à B incipiendo, vnâ cum numeris appositis, prout in secunda columna B tabellæ combinatoriæ apparet. Tertiò exemptis 6. tabellis ex receptaculo C. in ijs describes litteras

ras alphabeti à C. incipiendo vnâ cum numeris litteris ascriptis prout columna 3. C. tabellæ docebit. Atque hoc pacto progredieris in 6. tabellis singulorum receptaculorum ordine alphabeti describendis; habebisque primam artificij partem finitam. Tabula verò combinatoria ex qua tabellæ describendæ sunt, illa est quæ sequitur.

Ne verò postica tabellarum pars otiosa remaneat, exime ex 1. receptaculo 6. tabellas, & in earum singulis describes ex tabula combinatoria columnam B. prout sex primæ b, maiori A. coniuncta docent. In singulis enim receptaculorum frontibus inuenies binas litteras, maiusculam, & minusculam. Maior indicat in antica parte alphabetum ab A. incipiendo: in postica verò à B. incipiendo, ordine describendum esse. Sic procedendo in singularum tabellarum posticis partibus describendis, ita vt alphabetum ab ea littera incipias describere, quam minuscula littera demonstrat. Et hisce peractis singulos tabellarum ordines in appropriatis receptaculis repones, eritque artificium omnibus numeris, & litteris absolutum.

Nota vtrumque eorum, qui hac cista reciproco commercio vti volunt, similem Steganographicam arcam apud se habere debere. Quomodo verò illa vti debeas, iam per propositiones explicandum restat.

C A P V T T E R T I V M.

De huius cista, & artificij in eo reconditi usu vulgari.

PROPOSITIO PRIMA.

Litteras stenographicè describere per numeros solos ope vnius tabellæ.

LIGER ex quibuscumque tandem volueris tabellis vnâ, v. g. eam quæ sit signata littera C. & deinde sensus secretus amico cuiusdam transmittendus hic sit: CAVE AB EO QVEM NON NOSTI. In assumpta itaque tabella C. alphabetaria, numerum 20, qui litteræ C. arcanae correspondet, seorsim pone, deinde numerum 8, qui respondet litteræ A. pariter seorsim scribe, iterum vide, qui numerus V. respondeat, & hunc seorsim scribe, videlicet 14. & hoc pacto procedes vsque ad vltimam arcani sensus litteram, quæ est I. & numeros hosce ordine positos, vt hic vides, amico trans mitte. Vt verò correspondens intelligat, quam tabellam elegeris, vel primam tabellæ litteram, v. g. C. indigitasse sufficiet. Quæ littera ne pateat, initialem alicuius sententiæ seu epistolæ litteram assumes, aut aliquo alio modo, prout inter se conuenerint, rem transigere poterunt. Et quoniam soli numeri secretum manifestant, poterit quispiam tractantem de quouis negotio epistolam præmittere; Nos hoc loco accipimus pro Steganographica littera tabellam quæ à C. incipit: numeros autem Lector applicabit ad indicatam columnam, & ij statim ordine monstrabunt litteras secreti, vt in exemplo patet.

Littera Steganographica.

C	20
D	11
E	22
F	23
G	24
H	15
I	6
R	5
P	4
M	3
Z	2
O	1
P	19
Q	17
R	18
S	16
T	13
V	14
VV	11
X	12
Y	10
Z	9
A	8
B	7

Exemp. 1.

C	20
A	8
V	14
E	22
A	8
B	7
E	22
O	1
O	1
I	17
O	1
V	14
E	22
M	3
Z	2
O	1
Z	2
O	1
Z	2
I	1
S	16
H	15
I	13
I	6
I	1
I	1
I	1
I	1

Grad. Solis.

Huiusmodi nominibus ad secretum magis magisque tegendum, poteris præponere titulum aliquem numeros concernentem, ut nos hic fecimus: ponendo *Gradus Solis*, de quibus ea epistola breviter formari poterit: quo pacto secretum ita latebit, ut à nullo quidpiam sub isto regi, suspicari possit.

Scriptus autem numerus data operatu perpendiculari, more astronomorum, exaratus est; ne si plano situ illi exhiberentur per puncta, aut virgulas, facile cuiuspiam de aliquo mysterio latente suspicio oboriri posset. Arque hic est primus, & omnium facillimus modus.

PROPOSITIO II.

Quomodo ope duarum tabellarum per numeros cuiuspiam scribere queas.

Hic modus impenetrabilis est, uti & omnes reliqui qui sequuntur. Maneat uti prius sensus Steganographicus: **CAVE AB EO QVEM NON NOSTI.**

Hunc sensum ita numeris obvolues. Selige tibi ex quibuscumque volueris receptaculis duas tabellas: sint v. g. signatæ litteris frontalibus D E; has pones ante te: deinde vide ubi in prima tabella occurrat littera C. & numeros ei annexos 20. 1. seorsim scribe. deinde quære iterum A. secundam secreti litteram, & numeros ei annexos sub prioribus scribe,

& hoc pacto procedes ordine, donec totam secreti seriem compleveris, ut in exemplo patet, & hos numeros amico transmittes.

Habes hic modum arcanissima scribendi per duas tabulas iuxta se positas, de quo nullus suspicari possit aliquid latere, si priori ordini, Gradus, Secundo Minuta superimposueris. hoc modo: Grad. Min. Astronomorum more: indicant enim quilibet duo numeri simul sumpti vnam litteram, & eam quæ in prima tabella occurrit, ut vides.

Exemplum II. de duabus tabellis
iuxta se positis.

Numerorum
dispositio iuxta
litteras secreti.

D	E	Grad	Min.
D 2	E 4	20	1 C
E 3	F 3	23	33 A
F 5	G 6	19	18 V
G 4	H 5	3	3 E
H 7	I 8	23	23 A
I 6	K 7	1	2 B
K 9	L 10	3	3 E
L 8	M 9	13	14 O
M 10	N 12	15	16 Q
N 11	O 11	19	18 V
O 13	P 14	3	3 E
P 12	Q 13	10	12 M
Q 15	R 16	11	11 N
R 14	S 15	13	14 O
S 16	T 17	11	11 N
T 17	V 19	11	11 N
V 19	vv 18	13	14 O
vv 18	X 20	16	17 S
X 21	Y 22	17	19 T
Y 22	Z 21	6	7 I
Z 24	A 24		
A 23	B 23		
B 1	C 2		
C 20	D 1		

P	A	X
P 10	A 6	X 17
Q 11	B 2	Y 18
R 12	C 3	Z 19
S 14	D 4	A 20
T 13	E 5	B 2
V 15	F 1	C 1
vv 20	G 7	D 24
X 19	H 8	E 23
Y 18	I 9	F 22
Z 17	K 10	G 21
A 16	L 11	H 16
B 2	M 12	I 15
C 1	N 12	K 14
D 24	O 14	L 13
E 23	P 15	M 12
F 22	Q 16	N 11
G 25	R 17	O 10
H 8	S 18	P 9
I 7	T 19	Q 8
K 6	V 20	R 7
L 5	vv 21	S 6
M 4	X 22	T 5
N 3	Y 23	V 4
O 9	Z 24	vv 3

C 13	14	
A 16	11	16
V 15	1	1
E 23	15	12
A 16	11	16
B 2	12	15
E 23	15	12
O 9	14	3
Q 11	2	18
V 15	11	11
E 23	15	12
M 4	22	5
N 3	23	4
O 9	24	3
N 3	23	4
N 3	23	4
O 9	24	3
S 14	4	20
T 13	5	2
I 7	19	8

Nota hocce
3. numeros
semper vni
littere in pri-
ma tabella
respondere: si
vero secretu
per secundā,
aut tertiam,
reuelare ve-
lis, tum litte-
ra tabellae
capitalis pū-
cto signanda
est, vt Lectori
cōstet quam-
nam tabellā
secreti indi-
cem selege-
rit.

Vt autem cognoscat correspondens alteruter, quasnam columnas ex tanta multitudine assumpseris, litteris id maiusculis in littera aliqua praemissa indicare poteris. v. g. Tandem DE gaza astronomica aperui tibi modum computandi annos Solares per gradus, & minuta, &c. In hac epistola non reperiuntur nisi duae litterae maiusculae D & E. hoc itaque tibi signum sit ad eligendas tabellas, quarum frons signatur dictis litteris, & nullo negotio penetrabis secretum. Numeri enim in tabellis reperti simul in prima tabella indicabunt litteras, ex quibus secretus sensus conflat.

Item prestare poteris cum tribus, quatuor, aut quinque tabellis aut pluribus assumptis. v. g. si tribus tabellis negotium conficere velis, selige quilibet ex receptaculis, videlicet PAX quas ante te pones. Sit autem idem qui supra steganographicus sensus transmittendus: sic age. Pone in fronte epistolae PAX CHRISTI quarum prima vox significet tres tabellas esse assumendas hisce P, A, X, signatas: numeros hic pones sub signis astronomicis, aut sub re-

ultimis tabellis suprapositis factum vides.

Dispositio numerorum hoc pacto fiat. Quære litteram C in prima tabella, & inde excerpe 3. numeros ei adnexos. Deinde quære A & numeros tres ei correspondentes seorsim scribe, & sic de cœteris, vt in exemplo patet. Amicus autem numeros ad se transmissos examinaturus, videbit in fronte epistolæ PAX maiusculis litteris scriptum; vnde intelliget 3. tabellas hisce litteris signatas seligendas esse ad secretum percipiendum. Quæres itaque tres primos numeros 1. 13. 14. in serie tabellarum, & reperies statim illos respondere litteræ in prima tabella, quam seorsim scribes, & sic de consequentibus numeris operabitur, eritque secretum ita tectum, vt fieri non possit humano ingenio id penetrari.

Nota in hoc negotio litteras primæ tabellæ tantum indicare litteram secreti sensus, reliquis otiantibus.

COROLLARIUM.

EX his patet quomodo 4. assumptis, & iuxta se positis tabellis operandum sit. Sint dictæ tabellæ LAVS DBO. posito itaque maiusculis litteris LAVS pro clavi, procedes in reliquo eodem profus modo quo in præcedenti. Pari pacto si quinque vti volueris tabellis, pro clavi ponatur pentasyllabum SALVS in domino, quarum prior vox indicat tabellas accipiendas esse signatas litteris SALVS; & deinde eodem modo procedendum, quo in præcedentibus. Quanto enim plures tabellas selegeris, tanto rem magis magisque intricabis. Vti verò innumeri modi sunt litteras frontales tabellarum signandi; ita quoque vniuscuiusque arbitrio relinquo ponendi alio alioue modo, quas amici ex concordatione arcaniores esse iudicauerint, quas & per litteras præuias sibi mutuo significare poterunt; quod si fecerint, secretum arte humano ingenio impenetrabile regent.

PROPOSITIO TERTIA.

Alius modus docetur, quo per applicationem tabellarum iuxta numeros ibidem positos Steganographicum secretum eruitur.

SIt secretum vt prius: CAVE AB EO QVEM NON NOSTI. hunc sensum hoc obuelabis artificio. Accipe tot tabellas ordine naturali positas, quot in steganographico sensu litteræ sunt, videlicet. 20. deinde scribe numerum 3. qui C indicat in prima tabella seorsim. deinde in secunda columna numerum 21. qui A indicat. postea in tertiâ columna num. 14. qui V significat. rursus in columna quartâ numerum 3. qui E significat, & sic in reliquis ordine. has enim tabellas si suis numeris in vnam lineam transfuersam coaptaueris, statim sese sensus steganographicus manifestabit in litteris, vt sequitur.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.														
C	3	A	21	V	14	E	3	A	22	B	20	E	12	1	O	8	I	Q	5	V	8	E	6	M	23
XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.	XX.																		
N	12	O	24	N	3	N	9	O	12	S	20	T	8	I	18										

PROPOSITIO QUARTA.

Alius modus quo littera pro littera commutatur.

Selige binas quascumque tabellas v.g. *AB*; queis iuxta te positis vide, cui littera *C* in 1. tabella respondeat littera in secunda tabella, & inuenies *D*; deinde vide cui littera *A* in secunda tabella respondeat, & inuenies *B*, quam seorsim pones: tertio vide cui littera in secunda tabella respondeat littera *V*, & reperies, *VV*: & sic littera *E* respondebit littera *F* in secunda tabella; & sic consequenter vsque ad finem secretæ scripturæ. Hoc peracto secundæ columnæ litteras mittes ad amicum, qui ex fronte epistolæ videbit maiusculis litteris scriptum *AB*: si itaque hæcæ duas tabellas iuxta se posuerit, statim vel ex ipsa applicatione litterarum *DBVV*

A	B
B	C
C	D
D	E
E	F
F	G
G	H
H	I
I	K
K	L
L	M
M	N
N	O
O	P
P	Q
Q	R
R	S
S	T
T	V
V	W
W	X
X	Y
Y	Z
Z	A

BCFPVVFNOPOOPTVK. patebit in columna 1. latens sensus uti vides. *ab eo quem non nosti.*

Hoc item arcanius reges, si assumpseris tres tabellas, & semper singulis correspondentibus arcanae scripturæ litteris in prima tabula, duas in sequentibus tabellis opposueris v. g. *DEBCVVXFG*. Qui

modus uti infinitas combinationes inuoluit, ita ei amplius inhaerere nolo. Quare eum hoc loco indicasse tantum sufficiet, cum quidquid Trithemius, Porta, & Blasius Vigenierius alijque in suis steganographicis operibus fusè & operosè tradiderunt, id hic modus in se velut in speculo limpidissimo luculenter & maximo compendio ostendat: sunt enim tot diuersimodi in hoc reconditi, quot millenis annis iuxta singulas combinationum leges describi non possint, ita secreti, ut nullum humanum ingenium eosdem penetrare queat: quorum quidem omnium varia tabellarum dispositio, & ad inuicem adaptatio causa est. Tres enim in hoc artificio combinationes considerari possunt: vel litterarum ad litteras, vel numerorum ad numeros, vel littera ad numeros, & horum ad litteras.

Itaque quarumcumque in hisce seriem mutaueris, iam totum quoque artificium immutaueris, ita ut hoc negotium infinitatem quandam induisse videatur. Non dubito quin Lector ex hisce nostris principijs, innumera alia cum tempore sit inuenturus, quæ has nostras inuentiones magno steganographiæ augmento sint locupletatura.

PROPOSITIO QUINTA.

Quomodo per unicam litteram Alphabeti, quæ clavis officium sustineat, integrè epistolà, secretum animi consiliū quispiam alteri communicare queat?

Scio multorum hoc problema torfisse ingenia; nos summa id facilitate nostris tabellis expediemus. Sit idem secretus sermo qui supra. *CAVE AB EO QVEM NON NOSTI* Clavis autem sit v.g. littera *A*, vel quæcumque alia ex alphabeto assumpta. Hac industria procedes. Disponantur 20. tabellæ iuxta sequelam naturalem litterarum alphabeti *ABC*. harum ope in notitiam arcani venies hoc pacto. In prima tabella seorsim scribe numerum adscriptum litteræ *C*, quæ est prima littera secreti; in secunda numerum *A* in tertia

num. *V* in quarta num. *E* in quinta num. *A* in sexta num. *B* & sic vsque ad finem, & habebis sequentem numerorum seriem, 2. 21. 14. 3. 24. 1. 22. 8. 5. 8. 3. 23. 1. 24. 3. 9. 12. 20. 8. 18. Lecturus litteras, coget omnes hosce numeros in vnam seriem, & statim in litteris patebit sensus secretus, *CAVE AB EO QVEM NON NOSTI*, *A* verò clavis significat tabellas ab *A* incipiendo naturali serie alphabeti disponendas esse: si verò pro clavi v.g. *O* acceperis, id significat tabellas ordine naturali ab *O* deinceps, iterum vsque ad *O* esse coordinandas. & sic de coeteris, itaut quancumque ex litteris alphabeti litteram pro clavi selegeris, illa indicet ab illa littera tabellas ordine alphabetico poni debere: quibus quidem positis, eodem prorsus modo, quem iam descripsimus in numeris quâ colligendis, quâ legendis litteris procedendum esse noris. Qui modus adeo intricatus est, vt nullus tam sublimi ingenio sit, qui in tanta combinationum multitudine illam à scriptore intentam attingere, queat, præter eum qui clauim norit; præsertim si clavis singulari astutia occultetur. Atque ex hoc patet, quomodo quis per 2. 3. 4. litteras pro clavi assumptas, steganographiam perficere possit. Cuius quidem variationis nec modus, nec numerus est. v.g. pro clavi sint hæc verba. *IESVS, MARIA*. iuxta hæc igitur nomina disponantur tabellæ, deinde iuxta ordinem tabellarum eximantur numeri litterarum secreti sensus indices, & habebis quæsitum. Et si clavis litteræ defecerint, ab initio clavis telam steganographicam ordiri debes, donec rotum sensum compleueris.

CAPVT QVARTVM.

De usu mirabili quo vnum aliquod arcanum infinitis modis regi potest, itaut integra qualiscumque tandem sententia integro alicui occulto conceptui respondeat.

PROCEDO tandem ad magnum illud & mirabile scribendi secretum, quod tot magnificis verborum ampullis descripsit, tantis sermonum spinis metaphorisque ab ingratorum hominum accessu muniendum putauit Trithemius, in quo reperiundo tot hucusque ingeniosissimorum hominum desudauit industria. Certè Blasius Vigenorius, in suo de Zyphis Gallicè conscripto volumine, cum id capere non posset, Trithemium tanquam de re impossibili temerè de se iactantem, carpere non est verecundatus. Nos verò hisce ipsis Trithemium defendentes, nihil eum dixisse, quod quidem hunc scribendi modum concernit, quod veritati non sit consonum, ipso facto in hoc nostro artificio per variam tabellarum dispositionem computationemque demonstrabimus. Duo potissimum in hoc scribendi modo ad benè operandum scitu necessaria sunt: Primò sententia quædam, siue qualiacumque tandem verba, quæ vti manifesta sunt omnibus, ita quoque clauim vocamus, quâ secretum clausum aperiatur. Secundò occultus sensus, quem steganographiam vocant, quo amicis secretò, de quodam magni momenti negotio commonere velis. Clavis siue sensus manifestus, potest esse quæuis sententia, vel quæcumque verborum periodus epistolæ præfixæ, vel præuio responsu per epistolam transmissa: cuiusmodi esse posset. *Salutem in Domino sempiternam*. vel, *Carissimo ac Doctissimo Viro Domino Petro Turriano Petronius Catillus salutem*, vel vt Trithemiana methodus magis magisque elucescat, pro clavi ponatur paucis verbis concepta epistola, cuius tenor est is, qui sequitur. *Oro te Carissime Amice, vt mutuo mihi concedas, &c.* quæ sequuntur, vt supra. Atque hoc pacto quam-

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z
B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A
C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B
D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C
E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D
F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E
G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G
I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I
L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K
M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L
N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M
O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N
P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O
R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R
T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S
V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T
X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V
Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X
Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y

A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z
B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A
C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B
D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C
E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D
F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E
G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G
I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I
L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K
M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L
N	O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M
O	P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N
P	R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O
R	S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P
S	T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R
T	V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S
V	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T
X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V
Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X
Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	N	O	P	R	S	T	V	X	Y

In hunc columnis numeris, tam operis, ad mellitandam compositionem, omnia sunt, excedit is numerus.

Alphabetica obelationis.

In hunc columnis numeris, qui operis, ad intelligendum compositionem
qui litteris significativum sensum exprimitur

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Универсальная таблица

quancumque epistolam quibuscumque verbis conceptam scribere poteris: quæ quidem nihil aliud quam clavis munere fungetur: sub hac enim latet mi- ro quodam modo secretum absconditum, ut paulò post videbis. Et litteræ quidem clavis semper in fronte tabellarum ordine disponendæ sunt: sensus ve- rò secreti litteræ disponendæ sunt in latere, seu in subsequenti- bus litteris ta- bellarum. Quæ omnia diligenter notanda sunt. Sed paucis verbis operationis totius modum dicamus. Sit itaque clavis, ut sequitur.

PROPOSITIO SEXTA.

Qua modus describitur, quo clavis littera secreti conceptus litteris ad equalitatem respondeant.

Clavis. SALVTEM IN EO QVI EST VERA SALVS. 26) litte-
Sensus secretus. CAVEABE OQVE MHA VDCOGNOVISTI. 26) r.a.

Primò itaque exime ex receptaculis tabellas illas, quæ litteris suis capitali- bus, clavis litteras expriment, eruntque tot, quot in clauē litteræ continen- tur videlicet 26.

Secundò, Tabellis hoc ordine dispositis, ut arcanam scripturam sub toti- dem litteris comprehendas, sic age. In prima tabella signata littera S, quæ prima littera clavis est, quære C primam secreti litteram, cui in secunda tabel- la admoueas litteram A, & in tertia tabella litteram V, & in quarta litteram E: & sic ordine procedendo litteras ordine in vnam transuersam lineam ad- aptes, vsque ad vltimam secreti sensus litteram I: & hoc pacto singulæ hæ lit- teræ, singulis clavis litteris correspondebunt.

Tertiò, dispositis iam tabellis eo quo diximus modo, nil amplius restat, nisi ut numeros unicuique litteræ appositos seorsim descriptos correspondenti transmittas hoc pacto.

SALVTEM IN EO QVI EST VERA SALVS.

Significabas mihi nuper Carissime Melander instantibus precibus, ut tibi transmitterem solaris motus numeros in Gradibus, & Minutis, quos in Zodiaco conficit, octo dierum spatio. Vnde si inde aliquod emolumentum haurire queas, gaudebo, & me excuses, quod tanto tempore te in his transmittendis detinuerim. Ex Villa Glariensi 12. May 1663.

Hæc epistola nullum secretum continet, sed ad legendos numeros tan- tummodo scribitur, excepta superscriptione epistolæ *Salutem in eo, qui est vera Salus*, hæc enim uti diximus, clavis officium sustinet, ut sequitur.

SALVTEM IN EO QVI EST VERA SALVS.

Hoc posito si litteras lecturus exemerit ex cista tot tabellas, quot in hac clauē litteræ sunt: ita tamen, ut in ordine iuxta se positæ in litteris frontalibus dictam Epigraphem referant, is iam sic procedet. In serie numerorum vide cui litteræ in prima tabella numerus 5. respondeat; & inuenies C; deinde in secun- da tabella vide cui litteræ numerus 6. respondeat, & inuenies A, quem præcedenti litteræ C admoueas. Iterum vide cui litteræ in tertia tabella numerus 18. respondeat, & inuenies V, quam litteram admouebis ad præce- dentes duas CA, fiet CAV: postea vide cui litteræ in quarta tabella respon- deat numerus 22. & inuentum E admoueas ad prædictas iam litteras, & ha- bebis vocem CAVE. Porro reliquum sensum pari industria erues; si enim iuxta numerorum seriem, numeros in tabellis ordine sequentes in vnam lineam

Litteræ.

- 5
- 6
- 18
- 22
- 15
- 23
- 6
- 7
- 10
- 19
- 4
- 10
- 19
- 20
- 19
- 4
- 17
- 5
- 6
- 13
- 14
- 23
- 9
- 20
- 24
- 19

coëge-

coegeris, statim sensus occulta scriptura simul in litteris apparebit: quod iucundissimum visu est, & in praxi facillimum.

COROLLARIUM PRIMVM.

EX hoc patet secretum infinitis alijs modis, vni & eidem epigraphæ correspondentibus, tegi posse: sed paucissimis rem expono: sint arcana nuncianda iuxta tenorem sequentium.

Rex magno exercitu venit contra vestram ciuitatem.

Inimici magno apparatu veniunt contra vos.

Est qui venenum parat, ad eos interficiendos, qui arario presunt.

State canti, cras hostis veniet, ad vobis occurrendum in via Australi, videte quomodo, &c.

Cornelius quem promouisti, abiecta gratia, inimico tuo seruit.

Currus hostilis auro onustus ducitur in Poliam, vide quid agas.

Sed hæc sufficiant. Si enim centum millia huiusmodi monitionum secretarum transmittere velles, illæ omnes vna & sola epigraphæ supradicta, quæ pro clauis maneat, eo quo dictum est modo, eruerentur per solos humeros, ex variâ tabellarum dispositione, & applicatione, vt vidisti. imò amplius dico, omnes mundi bibliothecas citius describi posse, quam vt Combinationes omnes huiusmodi secretarum litterarum conceptus describerentur. Sed hæc fusè in Arte nostra Combinatoria demonstrauimus: ad quam Lectorem remitto.

COROLLARIUM SECVNDVM.

Patet quoque epigrapham pari modo infinitis modis mutari posse, itaut quælibet verba, quælibet sententiæ, & epistolæ, clauis munere fungi possint: Dixi vel vnum verbum sufficere posse pro clauis ad quamcumque, vel fulsissimam Epistolam conscribendam. Sed hoc exemplo ostendam.

PROPOSITIO SEXTA.

Sint hæc verba loco clauis S. P. DICIT. dico huius ope, vel vastam epistolam secretis refertam scribi posse. Sic autem procedatur. Collige 7. tabellas pro quantitate litterarum, quarum fons referat hæc verba:

S. P. DICIT.

Si itaque quoddam secretum iuxta hunc conceptum verborum tenorem, scribere desideres, v.g. *Magnum quid circa te agitur, quare provide tibi in tempore.* Vides igitur tenorem horum verborum maiorem esse quam vt à paucis litteris clauis confici possit. Quæritur itaque quid agendum hoc casu? Dico hoc casu eo, qui sequitur modo procedendum esse: rem paucis indigitabo. Pone primum sub litteris clauis, tot arcani sensus litteras, quot poteris, v.g. 7. prout hic nos fecimus. deinde reuersus ad principium reliquas sermonis occulti litteras ordine pones, semper à principio ordiendo vsque ad vltimam litteram, vt in hoc præsentis exemplo patet, & prodibit secretus verborum sensus, isthac numerorum serie, vt vides.

Clauis

Clavis. S.P. DICIT

m a g n u m q

u i d a g i t

Sermo. *u r c i r c a* secretus.

t e q u a r e

p r o u i d e

t i b i i n t

e m p o r e .

id est

m a g n u m

q u i d a g i t u r

c i r c a t e

q u a r e p r o

u i d e t i b i i n

t e m p o r e .

Secretus sermo per numeros exponendus.

S. P. D I C I T

14. 16. 4. 8. 20. 1. 4

m a g n u m q

23. 7. 2. 20. 24. 4. 8.

u i d a g i t

23. 12. 20. 4. 18. 18. 15.

u r c i r c a

24. 23. 15. 24. 8. 12. 19.

t e q u a r e

12. 12. 13. 24. 6. 17. 19.

p r o u i d e

24. 7. 1. 4. 6. 8. 8.

t i b i i n t

2. 4. 12. 7. 18. 9.

e m p o r e .

Hos numeros ubi vnâ cum perbreui epistola, cuius clavis S. P. DICIT, correspondens acceperit: tunc promptis è cista 7. tabellis, quarum frons referat has litteras S. P. DICIT. id est, *Salutem plurimam dicit*. Deinde coactis primæ lineæ numeris in tabellis inuentis in vnâ lineam, nempe 14. 16. 4. 8. 20. 1. 4. litteræ numeris correspondentes dabunt *magnumq*, quæ seorsim notentur, deinde coactis alijs 7. numeris in vnâ lineam transversalem, litteræ alphabeti tibi exhibebunt: *uid agit*. & hisce seorsim in directum scriptis: hoc pacto procedes vsque ad vltimam numerorum seriem, & prodibit arcana scripturæ sensus, vt sequitur.

Magnum quid agitur circa te, quare provide tibi in tempore.

PROPOSITIO SEPTIMA.

Trithemianum exemplum in praxim deducitur.

Quomodo vel vnica voce, vel paucissimis verbis pro clauē positis, sub ijs integra epistola de rebus magni momenti conscribi possit, paulò ante docuimus. Quibus expositis, iam quoque exemplum à Trithemio, ceu paradoxum quoddam propositum manifestemus, quod & supra adduximus. Itaque pro clauē accipias quamcumque epistolam, aut etiam orationem, & sub ipsa arcana sermone rem magni momenti abscondes: vt sequitur.

Clavis ad secretum, hæc epistola est.

Oro te Amice Carissime, vt mutuo mihi transmittas decem florenos cum latore presentium, quia sunt mihi valde necessarij pro constructione cuiusdam edificij, & tibi fideliter restituum.

Secretum per clauem eruendum.

Conspirauerunt in necem tuam Melancius, Tyberius, Ioannes & Petrus famuli Comitis de Afoto, & quarto die post Laurentij, in nocte circumuallabunt domum tuam, provide quis agas.

In hoc exemplo singulæ clauis litteræ singulis arcani sermonis litteris correspondent. Quid verò hoc sibi velit, quod in clauis sermone 56. litteræ,
in

in arcano verò non nisi 47. reperiantur, dici sanè non potest, quantoperè multorum ingenia hic defectus fatigauerit, dum fieri non posse dicunt inæqualem litterarum in utroque numerum, id quod à Trithemio promittitur, minimè reddere posse, atque adedò artificium quoque non subsistere. Sed qui paulò ante propositum paradigma rectè perceperit, statim rectè se habere rem videbit, & Trithemium more solito ad vexanda curiosorum ingenia data opera, hunc defectum commisisse percipiet: cum non sit necessarium clavis litteras litteris arcani sensus semper correspondere debere ad æqualitatem; cum clavis nunc abundare, nunc deficere possit: sufficit enim secretum sermonem eo pertingere, vt absolutum sensum conficiat relictis in clavi litteris superfluis. Si verò clavis litteris suis defecerit, id est pauciores litteræ fuerint clavis, quam arcanae epistolæ, tunc ad principium clavis recurrendum est, vt in præcedenti exemplo exposuimus, Sed iam ad exemplum Trithemianum elucidandum progrediamur.

Elucidatio praxis Trithemiana.

Clavis huius exempli epistolion est, eo verborum tenore, quo in præcedenti exhibetur contentum. Sic itaque procede. Ex cista deprome tot tabellas, quot epistolion litteras continet, vel si tabellæ non sufficerent, pro prima vice cum 20. tantum operationem institues, & postea cum totidem alijs vsque dum per repetitas operationes totum compleueris. Exemptis igitur 20. tabellis, quæ in fronte prima Epistolij verba continent; *Oro te Carissime Amice*, quære in singulis tabellis litteras, quæ secreti sermonis sensum referunt. v. g. *Conspirauerunt in necem*, itaut columnis sursum deorsumue promotis, omnes litteræ quæ *Conspirauerunt in necem* conficiunt, in vnâ rectam & transuersalem lineam cogantur. Quo facto eo prorsus ordine, quo litteræ procedunt, vnâ singulis litteris adscripti numeri amico correspondenti mittantur, cuiusmodi sunt sequentes.

c 12 Hic legens epistolion numerorum ope transmissorum, in arcani
o 12 conceptus sensum hac industria perueniet. Exemptis ex arca tabellis
n 12 quæ in fronte primæ epistolæ verba *Oro te Carissime Amice* exhibeant,
f 7 hoc pacto operabitur; iuxta numerorum seriem tabellas tam diu sur-
p 14 sum, vel deorsum mouebit donec omnes in vnâ lineam transuersa-
i 9 lem cogantur, & litteræ quæ in eadem linea occurrent, manifestabunt
r 18 prima secreti verba *Conspirauerunt in necem*. deinde repositis intra
a 20 suas cellulas tabellis, vnaquâque in appropriato loco; eximet alias quot
u 14 voluerit, quæ in fronte sequentes voces exhibeant *Vt mihi mutuo trans-*
e 4 *mittas*, & deinde iuxta hanc correspondentium numerorum seriem lit-
r 18 teris transmissam, coge tabellas in vnâ lineam vt prius; & vnâ re-
u 20 peries ijs iunctas litteras arcani sermones indices. *Tuam Melantius, &c.*

n 13 Positis itaque intra suas cellulas tabellis, nouas tabellas produ-
r 10 cito, quæ reliqua clavis verba referant, & ex adiunctis numeris in re-
i 19 liquum arcanae scripturæ sensum peruenies. & hoc pacto operaberis,
n 14 donec totum expediueris, & prodibit sensus ille arcani sermonis *Con-*
n 8 *spirauerunt, &c.* vt paulò antè posuimus.

e 6 Nota tamen si tot tibi tabellæ forent, quot siue in clavi, siue in
c 2 toto contextu secreti sermonis litteræ erunt, tunc exemptas tabellas
&c. eo ordine dispones, vt initiales litteræ tabellarum, clavis litteras ex-
primant, quo peracto si numerorum seriem in tabellis hinc inde dispersam in
vnâ transuersam seriem collegeris, statim quoque totus arcanae scripturæ
sen-

Sensus, in litteris quæ numeris coniunguntur patefiet: quod iucundissimum est videre. Si verò alteram clauem *Domine Iesu Christe, &c.* quam Trithemius pro clauis ponit vsus fueris, mutatisque clypeis tabellas in huius orationis contextum disposueris, & deinde numeros iuxta secreti sermonis tenorem in vnam transfuersam seriem coëgeris, eadem per litteras numeris adiunctas scriptura secreta, id est *Conspirauerunt in uocem tuam, &c.* emerget. hoc pacto innumeros arcanos sensus, vel sub vna clauis sententia obuelare poteris, & contra sub innumeris sensibus, sententijs, apophthegmatis, epistolis de quacumque re agentibus, vel vnicum secretum facile teget, adeoque verè hic dici queat: Vnum in omnibus, & omnia in vno esse; & ratio in promptu est; cum enim tot reuolutiones tabellarum fieri possint, quot ex 24. litteris combinationes fieri possunt, apertè patet negotium hoc finem non habere: & patet ex hoc numero 25852016738884976640000. qui numerus refert com-

binationes litterarum 24. alphabeti, si nulla littera repetatur bis. Quid iam putabis de nostro artificio; vbi cunctæ litteræ sepius repetuntur? certè nulla sententia imaginabilis occurreret in quacumque tandem lingua, quæ tabellarum ope non exhiberi queat: adeoque in hac exigua cistula, conclusæ litterarum combinationes, omnes totius mundi bibliothecas, quoad varietatem & multitudinem sensuum, conceptuumque longè superet.

CAPVT QVINTVM.

Quomodo huius artificij ope per epistolas quacumque lingua, quarum etiam imperitus est, & quas ne famà quidem percepit, quaspiam scribere possit, imò quibuscumque peregrinis characteribus, uti Hebrais, Græcis, Arabibus, Syriacis, Armenicis, Æthiopicis, Sinensibus, & quocumque tandem alio characterum genere, ad occultos animi sensus alteri tegendos, nulla numerorum transmissione uti possit.

AGNUM hic arcanum aperio, quod meritò primum legentibus paradoxum videri possit: id tamen verum, imò facile esse paucis expono, quod & Trithemius innuit quidem polyg. fol. 104. hisce verbis: *Possum autem ista omnia docere in omni lingua totius mundi, quam nunquam audiui. quamuis eterno silentio clausum, illud tenebris potius quam luci, ob magna mala que inde, dicit, consequi possent concedendum censuerim.* Neque tamen Lector sibi persuadeat Trithemij verba sub formali, sed potius sub materiali quadam significatione accipienda esse, quomodo enim quis linguam, quam nunquam audiuit, aut intelligere, aut scribere possit nemo est qui capere possit; neque id sine miraculo fieri posse putem, utpote quod solis Sanctissimis Apostolis Spiritus Sancti munere concessum fuit. Quomodo verò id quod ante promisimus fieri possit, aut quomodo Trithemius id fieri posse existimauerit, aperiam. adeoque à Trithemio, uti hoc, ita omnia cætera quæ promisit paradoxa; æquiocationibus inuoluta tusa Lectori constet.

Torum artificium in hoc consistit, ut quis epistolam aut discursum ex quocumque libro, quacumque lingua impresso describat; positaque clauis & arcano sermone, numerorum quoque serie inuenta, iuxta easdem sermonis quacumque lingua descripti, litteras certis figuris, siue punctis, siue virgulis distinguat. Quem discursum correspondens dum accipit, per litterarum virgulis

Y

disting-

distinctarum numeros, tandem in arcana scripturae notitiam venit. ut proinde hic nulla linguarum peritia opus sit: Sed sufficit, ut dixi, ut quispiam lingua, quacumque descriptum, aut ex libro peregrinae linguae characteribusque composito, sermonem iuxta numerorum seriem distinguat. Sed exemplo id ostendisse sufficiat.

PARADIGMA.

Quo quispiam quacumque lingua arcani sermonis sensum obuelare posse docetur.

SIT clavis in principio epistolae, seu discursus, *Carissime Theophilacte: Secreti* verò sermonis sit uti supra; *Cave ab eo quem haud nosti*, ut sequitur.

Clavis. Carissime Theophilacte. 21. litt.

Secret. Cave ab eo quem haud nosti. 21. litt.

Numeri qui 20.6.5.9.3.8.6.9.12.13.10.22.9.7.16.13.24.13.14.16.8. eruuntur sunt.

Quomodo verò horum numerorum subsidio per dictum quantumcumque diversae linguae discursum, arcanum detegere queas, ostendam. Describatur ex libro quodam Italico, vel Gallico, Hispanico, Germanico, Hebraeo, Arabico, Anglico, Belgico, Graeco, perinde est, discursus quicumque, qui de quacumque materia indifferenti tractet, uti sequitur.

LATINA.

Carissime Theophilacte.

PLURIMUM scitò me tibi subiraſci, qui nolueris mihi commodare librum tuum; equidem nescio quo meo in te meritò id fiat: nunc verò cognoui, quantum mea causa facturis sis, cum negaveris mihi rem tam exiguam; verba tua & animus non videntur mihi bene consentire, si tu petiſſes à me res maioris momenti, nihil ego negaſſem tibi. Verum profectò illud est, quod vulgo dici consuevit, probandos esse amicos, antequam his opus sit, nam in adversis probare, serum est. mihi verò fatis est animum spectasse tuum.

Eodem modo puncta appones in reliquis linguis.

ITALICA.

SAppiate ch'io sono molto mal contento di voi, perciò che non haueſte voluto prestarmi il vostro libro. Non posso imaginare come lo habbi meritato verso di voi; hora ben m'auveggo che voi fareſte poco per me, quando voi mi negate sì poca cola. Le vostre parole & i vostri pensieri non si confanno bene l'vno con l'altro; se voi m'haueſti richieſto cose di maggior importanza, non ve l'haurei negato. E ben vero quel che si dice comunemente, sempre conuienne prouar gl'amici, prima di haurne bisogno, perche prouandoli nella necessitè saria troppo tardi, onde mi basta d'haurni prouato.

GALLICA.

SAchez que ie suis fort mal content de vous, à cause que vous ne m'auiez pas voulu preſter votre liure. Je ne puis penser come ie l'ay d'eſſeruy envers vous; maintenant aperçoy ie bien que vous feriez bien peu pour moy, quand

grand me refusez si peu de choses . Vos paroles & pensées ne se ressemblent pas bien l'une l'autre . Si vous m'eussiez requis choses de plus grande importance , ie ne les vous aurois point refusé . Il est bien vray ce qu'on dit communement . On doit tousiours esprouer ses amys deuant qu'on en ayt affaire , car les esprouer en la necessité , ce seroit trop tard . Pourtant ce m'est assés de vous auoir esproué .

HISPANICA.

SAued que yo estoi mal satisfecho de vos , por que no me auéis querido prestar vuestro libro . No puedo entender , como yo lo ayamerecido , aora veo bien que vos hariades muy poco por mi , pues me negais cosa tan poca . Vuestras palabras y pensamientos no se parecen bien el vno al otro : si vos mi vbiérades pedido cosas de mayor importancia , yo no vbiera reusado elacerlas . Es bien verdad lo que se dice comunemente ; siempre si deuen probar los amigos , antes que los ayamos menester , porque probarles en la necessidad , seria muy tarde . Por lo qual bastame auer os probado lo que tengo en vos .

GERMANICA.

Visset das ich nit vvolzufriden bin mit euch , das jhr abgeschlagen habt mir zu leyhen euver buch ; furvvar ich kan nit gedencken , vwie ich vmb euch solches verdient hab ; ietz aber merck ich , vvas jhr von meiner vvegen thun vvürdet , die vveil jhr mir versagt habt so ein klein ding . Euver vvort vnd gemüt beduncken mich nit zu sammen stimmen , so jhr begert hettet von min sachen , daran viel mehr gelegen vvehr , ich vvoltz ench uit versagt haben . Aber es ist vvahr , vwie das gemein sprich vvort ist , man soll probieren einen freundt , ehe man seiner bedarff : dann in der nott probieren , ist zu spat . Es ist mir haber genug dasz ich euch probiert hab .

ANGLICA.

KNowv that Iam very ill content vvith you because that you vvoulde not sende me your booke , I cannott imagine hovv I haue deserued that of you : novv I vvell perceauce you vvill doe very litle for me vvhen you deny me soe small a matter . Your vvords and thoughts doe nott agree vvell one vvith another : if you had desired of me things of much greater importance : I vvoulde not haue refused them you . It is most true that men commonly say : One ought alvvayes to prooue his freindes before one haue need of them : for to prooue them in necessity , that vvere to late . Therefore it is enough for mee to haue proued you .

BELGICA.

VVeet da ick ben seer qualiick te vteden teghen u , vyt oorsake dat ghy my niet en hebt vvillen leenen uvven boeck . Ick en cannit peysen hoe ick t'uvvaerts dat verdient hebbe : nu mercke ick vvcl , dat ghy soudt doen seer luttel voor my , als ghy my ontseght soo cleyne sake . u vvorden ende ghedachten , en ghelijcken niet vvcl d'eene d'andere : dat ghy my verfocht hadde dingen van ueel meerder importantie ick en soud-

se vniet ghevveyghert hebben . Het is vvel vvaer dat men gemeyneliick seyt: Men behoort altoos sijn evrienden te proeuen eer dat mense behoeft : Vvant die te proeuen in den noot , dat vvaer te spade : Daerom het is my ghenoech u beproeft te hebben .

GRÆCA.

ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΕ ΦΙΛΑΤΕ ΤΑΣ ΤΟΥΤΟΥ ΚΑΙΝΟ ΤΟΜΗΜΑΤΟΣ ΕΥΘΥΝΑ ΚΑΤΑΤΑΡΧΑΣ ΔΙΔΟΝΑΙ ΩΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΤΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΝΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΕΡΓΟΛΑΒΗΣΑΣ ΕΜΑΥΤΩ ΜΕΝ ΣΥΝΟΙΔΑ ΜΕΙΖΩΝ ΤΙ ΜΕΤΑ ΧΕΙΡΗΣΑΜΕΝΩ; ΟΥ ΟΙΟΣ ΤΕ ΕΙΜΙ ΚΑΤΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑΣΧΕΙΝ ΑΛΛΑ ΜΕΝ ΤΟΙ ΠΡΩΤΟΠΕΙΡΩ ΣΥΓΓΝΩΜΗ ΠΟΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΜΟΙ ΔΕΔΟΓΜΕΝΟΥ ΕΥΣΟΧΩΣ ΕΦΙΚΟΙΜΗΝ ΑΝ ΜΗ ΣΚΕΦΑΣΘΩΣΑΝ ΟΙ ΠΡΟΣ ΣΤΕΓΑΝΟΓΡΑΦΙΑΝ ΕΠΙΔΙΔΟΝΤΕΣ ΩΝ ΠΕΡ ΕΝΕΚΑ ΑΥΤΗ Η ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΞΕΙΡΓΑΣΤΑΙ.

HEBRÆA.

שמע דברי ארני לפי מתי. כי מה יועילו לאדם אם יקנה את כל הארץ ואת נפשו יענש או מה יתן אדם חלפת נפשו כי יש עתיד בר האדם לבוא בכבוד אביו את המלאכים ואת ישיב לאיש כמעשו

ARABICA.

اسمع لولا جهل الخاهل لم يعرف لذي العقول ذننه خصال يعزق الاحدق بالعضت من غير شي واكلام في غير نفع واليقه في كل احد ودله بغير موضع البدل وساله عن ما يعنيه باذ ما يعرف صديقه من عدوة

Ecce hic II. epistolas diversis linguis conscriptas exhibeo, vt ex ijs eam quam volueris ad specimen propositæ artis ostendendum eligas. Huiusmodi epistolam, cuiuscumque tandem linguæ assumes, ad manifestandum eius operæ arcanum sub eo latens. Pone ante te numeros paulò ante propositos 20. 1. 5. 9. &c. deinde incipe numerare litteras epistolæ à prima incipiendo ordine consequentes, iuxta numerum primum 20, id est 20. litteris numeratis, sub vltima imprime punctum, deinde 6. à primo numera, & sub eo iterum imprime punctum; rursus ab hoc, exclusiue tamen, alias quinque litteras numera, & impresso puncto, numera 9. alias, & puncto impresso, procede ad alias ordine litteras epistolæ, iuxta numerorum seriem numerandas vsque ad vltimam: quæ epistola suis signata punctis, transmittatur ad amicum, qui obseruata clauis *Carissime Theophile*, tabellis in ordinem, iuxta clauis litteras dispositis, computabit litteras à principio transmissæ epistolæ, vsque ad primum punctum, & inuentum numerum 20. seorsim reponet. deinde numerando litteras epistolæ inueniet à puncto ad punctum 6. litteras, quas pariter seorsim scriber. deinde computet ab hoc puncto exclusiue ad alterum, litteras inueniet à puncto ad punctum quinque, quem separatim alijs coniunget; & sic progrediatur, vsque dum

dum in epistola nullum amplius punctum occurrat, & hanc numerorum seriem, reperiet 20. 1. 5. 9. &c.

Hanc itaque numerorum seriem in tabellis iuxta clavis litteras dispositis, in vnam lineam transuersam adaptet, & litteræ alphabeti litteris iunctæ vnâ tibi secretæ scripturæ sensum manifestabunt, vti iam sæpe diximus; Atque hoc pacto cum vnaquaque epistola cuiuscumque tandem linguæ, vti ex singulorum punctatione patet, procedes; si enim hæc epistolas ad diuersos dictarum linguarum peritos, eo quo diximus modo punctatas, transmiseris, omnes animi tui secretum sub ipsis absconditum cognoscent. si verò differentibus clauibus & sensibus secretis instruere velis correspondentem amicum quemcumque tandem, tum nemo secretum ad alium scriptum intelliget, sed vnusquisque per appropriatam clauem, suum sibi communicatum secretum obtinebit.

Hinc patet omnem characterem imaginabilem, vti differentium alphabetorum, planetarum, signorum, aspectuum, notarumque, quibus Chymici vtuntur, similiaque characteres, huic arti nostræ aptari posse: cum ij siue ordine recto, siue obliquo, confusè vel temerè positi, nil aliud nisi punctationem requirant. Habes itaque hoc loco mentem Trithemij, quomodo sub omni linguarum genere, quis occultos animi sui conceptus alteri manifestare queat. Quod arcanum vti hucusque à nemine intellectum fuit, ita nos primi in lucem id educendum duximus. Neque mihi succenseant rerum arcanarum possessores, quod multa in hoc opere arcana nonnisi magnatibus manifestauerim referuanda: hosce scire velim hæc arcana ex se & sua natura talia esse, vt quamuis omnibus iam manifesta videantur: ita tamen ea vsurpari posse, atque tali artificio regi, vt innumeri simili modo ad inuicem scribentes, nemo tamen alius ad eorum secretum pertingere possit; & hoc solum ex alia aliaue clavis mutatione, quæ quamdiu cognita non fuerit, etiamsi centum, vti Trithemius dicit, annos in eius inquisitione laborarent omnes docti & praxeos periti, semper tamen irritò conatu ad secretum penetrandum se fatigaret.

CAPVT SEXTVM.

Quomodo q̄ qui cista Steganographica carent, hoc artificio vti possint.

CVM non omnes huiusmodi cista artificiosa instructi sint; nec omnes necessarias in ea construenda ac describenda expensas facere velint, hi poterunt solo tabulæ Combinatoriæ, ex qua tabellæ descriptæ fuerunt, beneficio omnes supradictas operationes perficere, etsi non ea facilitate, quæ fit mobilium tabellarum subsidio. Verum ne quicquam huic negotio deesse videatur, rem paucissimis verbis expediam.

Sit itaque per clauem supradictam *Carissime Theophilacte* secretum *Cave ab eo quem haud nosti*. manifestandum: sic tabulæ combinatoriæ beneficium in componenda, tum legenda epistola procedes.

Primo. Quære in tabula Combinatoria, columnam **C** littera signatam, id est primam clavis litteram: deinde in eadem columna, quære primam litteram secretæ scripturæ, quæ pariter est **C**, numerum hunc iunctum 20; seorsim pones. deinde procedes ad secundam litteram clavis **A**, quam in columna **A** signata reperies: & in ea iuxta **A** inuentum numerum 6. seorsim pone. Tertio in columna signata **R** quære numerum, qui litteræ **V** iungitur, videlicet 5. & hunc seorsim pone ad reliquos. Quarto vide in columna signata **I** numerum, qui correspondet **E**, quæ est quarta littera sensus secreti, & inuentum numerum

rum

rum 9. seorsim scribe. Et hoc pacto ex litteris clauium & arcanae scripturae, erues numeros unicuique columnae appropriatos. Atque hanc numerorum, seriem 20.6.5.9.8.6.9.12.13.10.22.9.7.16.13.24.15.14.16.8.8. mittes ad amicum, hoc explorata clauis singulis litteris in appropriata columna repertis, veniet in notitiam sermonis secreti hoc pacto. In columna C quaeretur numerus 20, & C iunctam ei litteram seorsim ponet. In columna A quaeretur numerus 6, & littera A ei iuncta seorsim ponetur. In columna R quaeretur numerus 5, & littera ei iuncta V seorsim ponetur. denique in columna I quaeretur numerus 9, eique iuncta littera E seorsim ponetur. habebitque primam secretae litterae vocem CAVE. haud secus in reliquis procedet, donec totum latentis arcani mysterium detexerit. Sicuti itaque scripturus litteras per clauem simul & arcanam scripturam numeros determinat arcani indices, ita lecturus per numeros transmissos, & clavis subsidio litterarum, litteras secretum conficientes sermonem colliget. Qui vero admirandam combinationum veritatem, quae per tabellarum mobilium transpositionem fit comperire desiderat, is voti sui per dictam Steganographico artificio constructam cistam compos fiet.

CAPVT SEPTIMVM.

Novum inuentum, multo Trithemiano excellentius, quo quis per epistolas doctè & eleganter in quacumque lingua scriptas, arcana mentis amico manifestare poterit.

DIXIMVS in Syntagmate secundo quomodo quis litteras quauis lingua conscriptas steganographiam conficere posset, quod & in hoc ultimo Syntagmate diuersa ratione fieri posse docuimus, restat vt iam aliud ex vtroque constitutum doceamus, quo quis sub qualibet lingua arcana mentis alteri, non per nomina synonyma iuxta naturalem paginarum sequelam disposita ad alphabeti litteras, vt in 2. syntagmate docuimus, sed per integras epistolas discursusque de qualibet re assumptas, doctè & eleganter, etiamsi earum imperitus fuerit, manifestare possit: atque hoc pacto verificatur Trithemij promissum de instituendo quopiam linguarum quantumuis imperito, vt doctè & eleganter de qualibet re litteras componere, & compositas ad verbum explicare queat, semper tamen sub ijs arcanum mentis conceptum explicans.

Quia tamen methodi dispositio, maius otium tempusque requirit, quam vt mihi alijs occupatissimo temporis angustiae in effectum deducere permittant, id paucis tantum non tam docebo, quam indigitabo, & si cuiuspiam animus foret ad istud elucidandum, ex hisce ductricem lucem obtineret, ad id cum plena omnium satisfactione in publicum educendum. Sic res sese habet.

In II. syntagmate ordine describet primae columnae verba quotquot voluerit. v.g. nos hic posuimus 12. quasi synonyma de quacumque re proposita, ita tamen, vt epistolae principium semper sit vnum ex 12. verbis. has in quinque linguas verti curet; deinde procedat ad secundam columnam, praecedentiumque periodorum contextum aptè connectet secundae columnae periodis, ita vt quaecumque epistolarum seriem acceperit, epistola inoffenso pede decurrat, vsque dum perfectum sensum & elegantem exhibeat. In secunda verò columna semper pro initio periodi, totidem quot in prima ponantur synonyma, verba ordine. In tertia verò columna primò ponantur, yti in prima, & secunda denuo synonyma 12. quae praecedentibus periodis aptè connectantur, ne sensus epistolae perturbetur: & hoc pacto quasuis columnas constituere poteris, quae

quæ epistolam quamvis, etiam longissimam, veluti in diuersa quædam membra dispositam exhibeant, quarum singulas epistolas in 4. supradictas linguas verti cures, eritque artificium absolutum. Quod si sub hac epistolarum coaceruatione occultum animi sensum alicui aperire velis, sic age. Omnia prima periodorum verba siue nomina, vti in subiecta tabula patet, clavis munere fungentur. v.g. *Accepi* clavis erit arcani concepti sermonis, sub his verbis: *Cave à Latore huius*, &c.

Scripturam verò arcanam ita conficies. Exime ex theca nostra steganographica 6. tabellas, tot videlicet, quot clavis litteras habet, & deinde operare vti paulò ante cap. 5. docuimus, iuxta numerorum occursum, punctando conceptam scriptamque epistolam, & numeri litterarum à puncto ad punctum, dabunt tibi in tabellis latentem sensum. Vbi verò defecerint litteræ clavis, vel ad principium clavis redibis, vti propos. 2. cap. 3. docuimus, vel cum sequentis columnæ clavi sermonem continuabis; & sic de cæteris. Qui modus adeò secretus est, vt ab humano eum ingenio penetrari adynaton existimem; accedit epistolæ de quacumque re tractantis nitor & elegantia, quâ mirum in modum arcanum obtegitur. Nihil dico amplius, sagax ingenium facilè meam intentionem intelliget.

CONCLUSIO.

EX hisce patet quidquid Trithemius in sua Polygraphia, Blasius Vigenarius in suo de Zyphis libro, Ioannes Baptista Porta de furtiuis litterarum notis, cæterique de hac technologia operosissimè iuxta ac obscurissimè tradunt; per vniuersalem hanc methodum nostram, quæ omnia aliorum circa hoc negotium inuenta anacephaleoticòs comprehendit, iucunda, facili, vnàque modis insolubilibus intricata arte & industria doceri. Vnde omnes illos modos obuios, qui per orchymata & metathesim alphabetorum, peregrinorumque characterum ad alphabeti normam dispositorum expediuntur, dum per quadrangula binis, ternis, quaternis litteris ad steganographiam vtuntur, omittendos duxi, cum quidquid arcani intra huius doctrinæ terminos continetur, id multiplici methodo, & infinitis prope modis, nostra hæc steganographia doceat. Nullam quoque hic mentionem facere libuit artis, quæ Scytalarum, Bractearum perforatarum, circulatorum, cæterarumque figurarum geometricarum, animalium quoque & vegetabilium ope, sine vlla suspicionis labe occultos animi tui conceptus alteri mira industria manifestare queas. Qui verò dicunt pluribus multò hoc nostro artificio facillioribus, expeditionibusque modis se vti posse, dum quælibet epistola quauis lingua conscripta, alicui mentem suam manifestare, sine tanta rerum combinatione se posse putant, illi vel ipsa sua praxi conuincuntur. Hoc autem pacto operantur.

Epistolam quamlibet de quacumque re, & negotio qualicumque tandem lingua constabunt, ea tamen lege & pacto cum correspondente inito, vt semper secunda, vel tertia, vel vltima littera in vnoquoque vocabulo ad sensum steganographicum formandum spectet. Exempli gratia: si sub sequenti verborum conceptu hæc verba insinuanda sint, *FVR EST, ET LATRO*; epistola sic stabit.

Affectus tuus erga me est stabilis, tener, studio plenus, satagam vt tribuam. Roma tibi parem. Si verò arcani sensus litteræ maiusculis scribantur: sic stabit epistola.

aFectus tVus rRga mE est sTabilis, tEner, sTudia pLenus, sAtagam. vT tRibuam rOma tibi parem.

Qui-

APPENDIX APOLOGETICA

Ad Polygraphiam nouam

In qua Cryptologia Trithemiana discutitur, & Arcana paradoxa à Trithemio proposita, ad veritatem examinata, partim approbantur, partim tanquam superstitiosa confutantur.

DISQUISITIO PRIMA.

LIVD apud Trithemium est Steganographia, aliud Cryptologia, illa multiplicem arcanè scribendi methodum, hæc ad absentes etiam occultè & arcanè loquendi modum docet. Et Steganographiam quidem in secundo, & tertio Syntagmate tradidimus; restat Cryptologia eius explicanda, in qua ea promittit, quæ uti paradoxa & incredibilia omnibus visa sunt, ita quoque maximè Principum, quorum plurimum interest, talia arcana nosse, excitauit orexim.

Quos inter fuit Serenissimus Augustus Dux Brunsvicensis & Lunæburgensis eximius artium & scientiarum cultor; qui præterlapsò anno integrum ferè catalogum eorum, quæ Trithemius in sua Polygraphia mundo se communicaturum olim pollicitus fuerat transmisit, ut quomodo verba eius intelligi possint; & an vera, reali, & artificiosa methodo in praxim reduci, meam tenuitatem, personæ, litteris sane humanissimis consulere non est dedignatus, cui & hoc ea qua par est sinceritate & candore, litteratissimo quippe Principi satisfieri debere existimaui.

Verum antequam telam ordiar, prius ipsa Trithemij verba, Polyg. suæ pag. 100. & sequentibus proposita adducam: ut ex ipsis quid propriè per sua paradoxa intellexerit Trithemius, & quomodo ea in executionem reduci posse existimauerit, adducam: Ut tandem per rigidum verborum examen adeo ab omnibus curiosis ambita tandem pollicitationis Trithemianæ veritas innotescat. Sic autem loquitur.

In manibus (inquit) iam habeo grande opus, quod si unquam fuerit publicatum, quod absit, totus mundus mirabitur, cuius primi Libri titulus est, Steganographia. Erunt autem quatuor libri, quilibet ad minus centum capitulis distinguetur. Incepi hoc opus ad instantiam Vnius magni Principis, quem nominare non opus est. Quartus quid hoc opus docet? Maxima docet, omnibusque nescientibus stupenda & incredibilia, quæ à seculo nunquam sunt audita. Primus enim liber continet plusquam centum modos occultè scribendi quidquid velis sine omni suspitione, sine litterarum transpositione, sine omni timore, ita ut non sit homo in mundo, qui naturali industria scire, vel suspicari quidem possit, quid in meis litteris contineatur, præter eum qui artem vouit, ex me, vel ex eo quem ego docuero. Verba sunt plana, & familiaria, omni suspitione carentia, sed intentionem meam nemo sine arte percipere poterit in æternum, quantumcumque sit doctus, & est res verè stupenda. Secundus liber multo mirabiliora continebit, per ignem videlicet in hac arte possum mentis mea conceptum notum facere artem meam scienti ad quantumcumque distantiam ad centum milliaria, vel plura securè, sine verbis,

A

sine

Inaudita quæ Trithemius pollicatur mundo.

Primus liber Steganographiæ.

Secundus liber.

Tertius liber.

Reuelatio facta Trithemio.

sine scriptis, sine signis per quemcumque nuncium, qui si comprehensus in via fuerit, si interrogatus etiam per tormenta durissima, nihil potest fateri de nuncio meo, quia nihil sibi penitus constat de illo, quidquid occurrat, nuncium meum semper manebit occultum, nec omnes totius mundi homines, si simul essent congregati, possent illud vestigare virtute naturali. Quod etiam facere sine nuncio, dum volo, possum, voluntatem quoque meam indicare possum sedenti in carcere artem scienti, etiam longè absens, quantumcumque custodiatur, etiam si tribus milliariibus sub terra sederet. Et haec omnia latissime & vniuersaliter, quando & quotiescumque voluero possum naturaliter sine aliqua superstitione, vel adiutorio spirituum quorumcumque. Mira sunt, fateor, sed audi mirabilia. Tertius liber docet artem per quam possum hominem idiotam, scientem tantum linguam maternam, qui nunquam nouit verbum latini sermonis, in duabus horis docere scribere, legere & intelligere latinum satis ornate & disertè quantumcumque voluerit, ita ut quicumque viderint eius litteras, laudent verba, intelligant latinè composita. Quartus liber continet multa stupenda experimenta, sed purè naturalia; mentem videlicet meam indicare possum scienti artem meam inter edendum, vel sedendum, cum alijs sine verbis, sine nutibus quam latissime voluero, etiam inter loquendum, predicandum, ludendum in organo, vel canendum sine impedimento actionis alterius cuiuscumque, ita ut predicando bona & sancta indicem, non verbis, non signis, non nutibus, cuiuscumque scienti latissime quidquid voluero, etiam clausis oculis, & alia multa. Quartus liber continebit arcana, quae non sunt in publicum proferenda. Mirantur haec omnes, qui audiunt, è quibus multi sunt viri nobiles, atque doctissimi existimantes ista aut esse impossibilia, aut penitus supernaturalia. His ergo tibi respondeo, quod multis respondi, multa naturaliter esse possibilia, quae nescientibus vires natura, impossibilia, vel etiam supernaturalia videntur. Et ecce coram Deo meo loquor, qui omnia nouit, quod ea quae prae dixi miranda, multo sunt excellentiora, profundiora & maiora, quam ego scribere, aut tu credere possis, & tamen omnia sunt purè naturalia, sine deceptione aliqua, sine superstitione, sine magica arte, sine inuocatione seu ministerio quorumcumque spirituum. Haec ideò dixerim, ut si forte aliquando rumor ad te peruenerit, me aut scire, aut posse miranda, non me magum dico existimares, sed philosophum. Nam quod Alberto Magno profundissimo rerum naturalium scrutatori contigit, ut propter miracula, quae occulta virtute operatus est, magus à vulgo sit habitus, mihi sum certus, similiter contingere posse. Si quaris unde mihi ista quae nemo alius nouit? audi. Non ab homine, neque per hominem ista didici, sed per reuelationem nescio cuius, cum enim praesenti anno quadam vice cogitarem, quid noui possem inuenire, quod omnes lateret, cupi cogitare si ea possem excogitare, quae dixi miranda. Cum post longam phantasmam, tanquam de re impossibili penitus desperarem, dormitum eo, me nocte reposui, fatuitatem meam ipse mecum deridens, quam impossibilia quarere tentauerim. Eadem nocte mihi astitit quidam, dicens: non sunt vana, o Trithemi, quae cogitasti, quamquam tibi sint impossibilia, quae nec tu, nec alius tecum poteris inuenire: Dixique ad eum: si erga possibilia sunt, dic obsecro quomodo fiant. Et aperiens os suum, de singulis per ordinem me docuit, ostendens quomodo fieri, quae multis diebus frustra cogitaueram, de facili possent. Ecce coram Deo quia non mentior, sed veritatem dico, neminem ista adhuc docui, quamuis multi promittentes magna, saepe rogarint, praeter unum Principem cui scribo, quem de possibilitate artis manifesto argumento feci certiore, nec decet ista alios scire, quam Principes, alioquin multa per ea ferent, mala, traditiones, deceptiones, fornicationes, & alia quaecumque vellet homines mali. Sed bene utentes arte multa per eam bona reipublica facere possent, possum autem ista omnia docere in omni lingua totius mundi, quam nunquam audini. Haec tibi Bossi propterea significare volui, ne me crederes otiosum.

Opus hoc Steganographicum nunquam lucem vidisse; sed mente tantum conceptum fuisse, vel ex verbis Trithemij luce meridiana clarioribus patet. *In manibus, id est; præ manibus iam habeo opus grande, id est circa eius compositionem in qua iam tota mea defudat industria. Quæ si nunquam publicatum fuerit, quod absit,* verba dum de futuro loquuntur, illud neque compositum adhuc, nec ad lucem destinatum fuisse aperte verbis, *quod absit,* demonstrant. Pergit etiam ad operis dispositionem, *erunt autem 4. libri, quilibet ad minus 100. capitulis distinguetur,* quæ verba, dum de futuro loquitur, librum mente tantummodò conceptum fuisse luculenter docent. *Queris quid hoc opus docet? maxima docet, omnibusque nescientibus stupenda, & incredibilia, quæ à sæculo non sunt audita,* rectè dicit nescientibus stupenda & incredibilia, cum aliud sit prægrandia promittere, aliud verò ita promissa sese habere ipso effectu demonstrare; sed plerumque accidit, vt arcana, quæ adeò tumidis verborum ampullis, tot magnificis laudum titulis, in cœlum vsque extolluntur, mox vbi soluto corticis inuolucro luci patuerint, tantum abest, vt quæ præhabito conceptui satisfaciant, vt potius veluti ridicula, & puerilia contemptui habeantur. Talia mihi videntur, hic promissa, vel ipso Trithemio atrestante Polyg. fol. 604. *puerilia, inquit, sunt ista, fateor, cum unusquisque pro suo capite & arbitrio plura venustiora possit consingere, quam nos in volumine consignauimus, & paulo post, pudebit nos olim veremur, hisce nanys intendisse animum, utilioribus intermissis,* si itaque puerilia se scripsisse asserat, quomodo ea prægrandia, incredibilia, & à sæculo non audita dicere audeat, capere nequeo. Pergit deinde ad primum Steganographiæ librum, de quo ita scribit. *Primus liber continet plusquam 100. modos occulte scribendi quidquid velis sine omni suspitione, sine litterarum transpositione, sine omni timore, ita vt non sit homo in mundo, qui naturali industria scire, vel suspicari quidem possit, quid in meis libris contineatur, præter eum, qui artem nouit ex me, vel ex eo quem ego docuero, verba sunt plana, & familiaria omni suspitione carentia, sed intentionem meam nemo sine arte percipere poterit in æternum, quantumcumque sit doctus, & est res verè stupenda.* Quæ dixit Trithemius, non absona sunt à communi Steganographorum artificio, eorumque non extremam partem iam in Polygraphia sua mundo exhibuit, quæ tamen vtrum verbis eius hic inductis scitè respondeant, videat Lector.

Steganographia Trithemij nunquam prodijt.

Steganographiam mirabilia docere dicit.

Non respondent promissis effectus.

Primi libri miranda.

Hisce itaque relictis, iam ad secundi libri paradoxa progreditur, quæ vt à nemine huc vsque capta sunt, ita eadem ad incudem reducta à rubigine paulo rigidius descobinanda rati sumus. Sic itaque loquitur Trithemius. *Secundus liber multo mirabiliora continebit, per ignem videlicet in hac arte possum mentis mea conceptum notum facere artem meam scienti ad quantamcumque distantiam, ad 100. milliaria, vel plura secure, sine verbis scriptis, sine signis, per quemcumque nuncium, qui si comprehensus in via fuerit, si interrogatus etiam per tormenta durissima, nihil potest scire de nuncio meo, quia nihil sibi penitus constat de eo, quidquid occurrat, nuncium meum semper manebit occultum, nec omnes totius mundi homines, si simul essent congregati, possent illud inuestigare virtute naturali; quod etiam sine nuncio facere, dum volo, possum.* Multa in hoc verborum contextu reperiuntur prorsus contradictoria. Primo per ignem sine signis absenti ad quantamcumque distantiam, etiam ad 100. milliaria & amplius se arcana mentis suæ nunciaturum pollicetur. Quæro itaque si per ignem, quomodo sine signo; cum vel ipse ignis, si quidem ita per ignem promittit, ad aliquid indicandum, necessarius sit: vt enim sine signo, & per signum, ignem scilicet sibi contradicere videtur: ita quoque, quod Trithemius iacitat, per ignem sine signo in Polygraphia subsistere non potest; posse quidem per ignem aliquid significari absenti, sine scriptis & libris, hoc capio, sed sine signis, quæ litteris, & scriptis æquiualeant, id præstare posse neminem.

Libri secundi admiranda examinatur.

Quomodo per ignem artem exercent

vel primis Philosophiæ elementis imbutum concessurum existimo. Quemadmodum voces sunt interni animi signa, sine quibus nemo alterum intelligere posset, nisi voce destitutus, nutibus, gestibus, varioque oculorum, manuum, digitorum, brachiorum, pedumque motu, internum mentis conceptum manifestum faciat, quæ quidem nil aliud, quam latentis conceptus quædam veluti signa sunt; ita quoque sine signo, per signum tamen aliquid indicare tam absolum est, quam absolum esset per statuatam mutam aliquid significare velle. Neque opus est hoc loco occultam naturæ vim prætere, quæ multa, ut aiunt, in se continet, quæ intellectu humano capi non possunt. Multa sub occulto naturæ sinu latere fateor, verum cum ea rationi minimè repugnent, hinc solum id miratur intellectus quod non capit sensuum experientia conuictus. At ut contradictorijs in eodem subiecto fidem adhibeat, nec ratio naturalis, cum contraria sint, neque bona philosophia id persuadere unquam poterit. Latet itaque in hæc prima pollicitationis Trithemianæ inconsiderata quædam assertio. Eiusdem farinae sunt quæ in textu sequuntur, *per quemcumque nuncium, qui se comprehensus fuerit, &c.* Si enim per ignem, quomodo per nuncium aut tabellarium; cum manifestationes per ignem factæ nuncio opus non habeant: Si verò de igne virtuali, inuisibili, certis liquoribus inexistenti, quibus litteræ scribuntur, sine vlla earum apparentia loquatur, fieri id posse facile, uti postea patebit, concesserim.

Neminem itaque tam credulæ mentis esse putem, qui Trithemium hæc & similia præstare posse putauerit, sed inconsiderata quadam ratione scribendi, dicta confudisse: sensumque potius hunc esse voluisse, per ignem videlicet, in hac arte possum mentis meæ conceptum notum facere artem meam scienti ad quamcumque distantiam, etiam 100. miliarium sine verbis & scriptis, atque hoc pacto bene dicit, adeoque voces hæc, sine signis, ad alium quempiam modum, quo litteris tantum steganographicè adornatis, sine signo externo per aërem transmissis, nonnulla significantur, referri debeant: & hoc pacto Trithemij verba verius intelligenda esse putem. Quomodo itaque per ignem ad quamcumque distantiam animi nostri conceptus manifestari possint, paucis exponam.

PRAGMATIA PRIMA.

Quomodo iuxta Trithemium per ignem ad quamcumque distantiam aliquid significari possit?

PER ignem aliquid significare, uti non uniuersale secretum est omni tempore opportunum, ita quoque non nisi noctu seruire potest, quemadmodum fumo interdum, aut linteis cœterisque rebus fulgentibus manifestare solent Cryptologi. Non necesse erat Trithemium tam pomposis verborum ampullis iactare secretum id, quod iam quotidiana ferè consuetudine viluit. Quis nescit istiusmodi arcanum Trithemij adeo manifestum & vsitatum esse, ut vel ipsis pueris pateat. Exemplum nobis præbet Sicilia, cuius speculæ maritimæ ita data opera circa uniuersam Insulam dispositæ sunt, ut semper ex vna altera conspici possit. Vnde cum hostilis Turcarum manus littus aliquod infestauerit, vigiles succensa flamma noctu, interdum verò pirij pulueris fumo admonent vicinas utrimque speculas; hæc alia flammæ vel fumi exhibitione alias & alias, & hæc rursus alias & alias admoneat ea industria, ut intra paucas horas, non dicam ad 100. sed ad 400. miliaria, quid circa littus agatur, significare queant. quæ uti plerumque in Promontorijs, altioribusque montium apicibus extructæ sunt, ita quoque incolæ mediterranei mox ubi flammam viderint,

Sicilia quomodo per ignem manifestetur toti insulæ negotia.

rint, iam de hostis vicini aduentu ex constituto pacto se moneri intelligunt. Vnde armata manu, eo quâ signum patet, ad hostis violentiam propulsandam, mox sese conferunt. Estque nobilissimum inuentum, & ad repentinos hostium impulsus profigandos mirè opportunum.

Quod Siculi igne præstant, id Melitenses vexillis Acropoli impositis significare solent. Expressimus modum quendam vniuersalem, quo per ignem in remotissima spacia quidpiam significari possit; iam verò quomodo hæc res ad particulares quoque vsus applicetur, ostendendum est; vtrum & quomodo nempe integer aliquis conceptus ad quamcumque distantiam per ignem fumumue noctu interdumque transmitti possit. Conceptus in distitum locum transmittendus dupliciter hoc loco sumi potest, vel sub vniuersali quadam forma per alphabeti litteras signis applicandas expedienda, vel modo valde contracto & particulari. Ille qui per signa ignis aut fumi alphabeti litteris adaptata perficitur, vti operosior est, ita quoque ob erroris in operando periculum, summas difficultates habet. Hic verò non difficili negotio in praxim ad quamcumque distantiam, si operatio recte instituat, confici potest; me explico.

Quanto mortalium animos curiositas teneat cognoscendi quidpiam certò de morte, de natiuitate, sexusque conditione, de electione noui alicuius Pontificis, aut Cæsaris, Regisue, aut cuiusdam tandem potentis, & magni nominis Principis, nemo est qui ignorat; quantum vicinorum principum ob politicas rationes ipsis cognitæ, desiderium sit similia cognoscendi, quotidiana ferè experientia docet. De hisce itaque priuatis casibus facile ad quamcumque distantiam, vti rectè Trithemius pollicetur, aliquid noctu, vel per ignem; interdum verò per fumum exiguo temporis spacio, transmitti posse non negauerim. Hoc autem paulò ante insinuato Siculis vsitato modo, nullo tamen alio, perfici posset. v.g. si Neapolim quilibet horum Româ transmittendum foret, hoc pacto procedendum esset. Seligendi quatuor, aut quinque montes, siue Promontoria, ex quorum vertice vnum alterum respicere posset, Neapolim vsque noui denunciandi terminum; deinde vigilas determinandi signorum per ignem fumumue edendorum notitia prius probè instructi: Postea ingruente, aut morte, vel natiuitate, vel electione alicuius Principis dictos vigilas paratos esse oporteret. Si de morte alicuius Principis significare volueris, vna id excitata flamma ex condicto signum assumi possit. Si ex natiuitate, duabus flammis, vel simul, vel consecutione excitatis; si de electione alicuius principis noua danda, id trium flammarum exhibitione notificari posset. De nomine verò electi principis, vt constaret, maiori industria opus foret, possetque fieri eo prorsus ingenio, quod in Arte magnetica foli. 287. nouæ editionis proposuimus, videlicet per compendiosam quandam alphabeti dispositionem, qua pro numero singulis litteris adscripto flammæ excitari deberent, ad nomen electi Principis indicandum: atque hoc pacto quoque de quacumque re nuntia, ad quamcumque distantiam, vti Trithemius existimat, sine nuncio, sine litteris & scriptis transmandari possent. Quæ quidem quoad Theoriam facilia facta videntur, sed in praxi tot tantisque erroribus exposita sunt, vt vix desideratum effectum sortiri posse videantur, tum propter imperitiam operantium, tum propter temporis momentique, cui in singulis locis distributi Cryptologi inuigilare debent, incertitudinem; atque hoc ita esse propria experientia doctus assero: dum enim non nisi ad quatuor millia cum altero quopiam correspondente, hæc Cryptologiam olim exercuissem, maiorem sanè in ea difficultatem, quam quis credere posset expertus fui. Vnde audacter assero Trithemium nunquam per ignem huiusmodi experimentum sumpsisse: sed similia tantum per inania phantasmatum simulacra sibi in mente effinxisse. Hanc tamen Cryptologiam, si expensæ Principum accederent in actum deduci posse non impossibile esse puto. Si enim rectè signorum per ignem exhibitio expediretur; dico media

horæ

obamou
vno medio
1222 sigolog
est quest

Ratio ope-
randi per
ignem.

sup. m. 17
m. 17
m. 17
m. 17

Modus ope-
randi.

speculum
m. 17

m. 17
m. 17
m. 17

Cryptologia
per ignem
difficilis est.

Quomodo
circa terrarum
orbem cry-
ptologia exer-
ceri queat.

horæ spatio Roma Neapolim quaecumque tandem novum transmitti posse. Imo si circa totum terrarum orbem talis locorum distributio fieret in 35. assump-
tis montibus, quorum unusquisque ab altero non nisi 20. miliaribus Germa-
nicis distaret, dico non nisi duorum dierum, & 19. horarum spatio nova expe-
diri posse; Qui verò ob exiguum spacium, vti in obsidionibus per accensas
faces Cryptologiam perficerè volunt, facilius negotium expedient. Modum
fuse tradidit Ioannes Baptista Porta, lib. de furtiuis litterarum notis cap. 10.
fol. 39. eoque veteres Romanos vsos esse Diodorus Siculus, Polybius aliique
tradunt, ad quos Lectorem remitto.

Verum quis
in disco lunari
quidpiam in-
scribere pos-
sit.

Atque hæc sufficiant ad indicandum modum, quo Trithemius per ignem
ad quantamlibet distantiam conceptus suos sine litteris & scriptis transmittere
se posse putauerit, quia tamen nonnullis Philosophastris non placet, hic alio
modo ignem hunc intelligi debere existimant.

Speculum
Ioannis Ba-
ptistæ Portæ.

Cornelius Agrippa, Paracelsus & Bacon putant Trithemium per ignem,
quo adeo admirando modo secreta sua communicare posset ad quantamlibet
distantiam, non ignem nostrum, sed Lucem Lunarem intellexisse, cum non de-
fuerint, qui nouo & inaudito, sed ridiculo prorsus & stolido conatu species
litterarum, animique conceptus in Lunari disco per Catoptricam reflexionem,
legendas exhibere se posse & credere, & alijs omnibus modis persuadere non
sint verecundati; atque hanc artem calluisse Trithemium aiunt: & ne quid
stolidæ præsumptionis desit, formam rationemque speculi describunt, modum
tamen operandi, ne ipsos tantæ ridiculæ machinationis puderet, consultò reti-
cuissè videntur. Et quod oppido miror, huic tam insulso machinamento si-
dem adhibere voluisse cæteroquin haud ignobilem philosophum Ioannem
Baptistam Portam, qui inter cætera arcana Magiæ naturalis speculum hocce
selenographum hisce verbis describit: *Speculum non sit chalybeum, sed vi-
treum, soliditatis digitalis, stannea bractea sit ex antimonio repurgato & plum-
bo, qualia in Germania fieri solent. Fiat forma ex argilla, vitrumque vitrariorum
fornaci liquecat, ut formam introducat.* quid quæso opus est tot ad speculum
formandum requisitis, cum speculum simplex idem præstare queat, quod illud
tanto studio descriptum? quis non videt omnem hanc dispositionem, non ad
vsum aliquem, sed ad incomperita ab ipso arcana mystico quodam apparatu ob-
uelanda thraonica affectatione factam fuisse. Sed audiamus iam porro de
huius speculi mysterijs discurrentem! *Hoc, inquit, artificio magnis & mirabilibus
rebus vti poterimus, & præcipuè ad litteras in disco lune describendas: quæcum-
que enim in hoc speculo exarauerimus, plerumque litteras longissime mittere, &
quia in infinitum diximus, facile usque ad Lunam mittentur, præcipuè si suo lumi-
ne adiunctur.* Subscribit huic Cornelius Agrippa in suo de occulta philosophia
opere, flammis quam luce digniori: *Si litteras, inquit, parabolico speculo in-
scripseris, idque tempore plenæ lune exposueris, ea littera ceu in vasto quo-
dam speculo impressa reflexaque, ubilibet locorum legi poterunt.* ita Pythagoram
aiunt, dum Hydrunti moraretur, litteras Luna inscriptas Constantinopoli amicis
legendas dedisse. O impudens mendacium! quis nescit Tempore Pythagoræ,
sive sub inijs Romæ conditæ, quo Pythagoras vivebat, Constantinopolim in-
veniri naturæ nec dum fuisse. Legat quicumque videri, & nil horum in vita
Pythagoræ reperiri, ad stabiliendam imposturam, speculum parabolicum ad
Artis vsum assumit, cum tamen quid parabolicum speculum sit non intellexe-
rit, cum tantum abest, ut parabolicum speculum ad enormem distantiam paral-
lelis radijs lucis species transmittere possit, ut potius, vel ad minimum inter-
uallum pro ratione foci caustici distantis, omnes radij reflexi in vnum veluti
centrum conuiantur: ut maioremne in huiusmodi hominum in afferendis re-
bus, quas nesciunt audaciam abe in fingendis rebus audacissimam impudentiam
dicere autem, ignorem. Quomodo enim litteræ speculo inscriptæ, quæ ne ad 15.

Speculum
phantasticum.

Nugæ Cor-
nelij Agrip-
pæ.

passus

sigoloyt
mengi 189
de stultitib

passus manifestari possint in Lunari disco ad interuallum 52. semidiametrorum terra à nobis distito exhiberentur, quis credet. Sed hæc uti indigna sunt quæ à Philosopho refutentur, ita puerorum maiori iure exhibilanda relinquuntur. Horum forsitan persuasione inductus non ita pridem Author, cuius famæ parco, qui oculis tubo optico armatis, certò certius equitem in disco Lunæ, & in Sole nauim expansis velis coeterisque apparatu nautico instructis se obseruasse asserere ausus est; quo dici vix potest, quantum se apud sensatiores philosophos ridiculum, ne dicam stolidum exhibuerit. Edita quoque non ita pridem noua Philosophia, cuius authoris nomen data opera silentio supprimimus, qui huic sententiæ tanquam mirum in modum plausibili subscribere non veretur, ut vel satis mirari non possim hæc nugacissimas opiniones in scholas paulatim irreperere; imo scholasticæ philosophiæ deditos viros, qui cæteroquin tanto rigore absonas sententias insectantur, hanc omnium vanissimam, supersticiosissimam, mendacissimamque amplexari non verecundatos fuisse. Sic enim ait de Trithemio loquens: *Est & aliud prastigium admirandum; Nam si quis nocte serena, plena Lunæ radys aliquam imaginem aut litteras scriptas, aliquo artificio apponatur, eas legere poterit quispiam rei conscius, idque à quolibet spacio, simulacris in aëre multiplicatis sursum raptis, & una cum Lunæ radys ad terram reflexis. Quod etiam inauditu fieri potest, ad quem species reflectuntur, ut in Echo patet, adeo ut possit quis etiam remotissimus audire & intelligere quid alius susurret in occulto. Vnde bene concludit Trithemius naturaliter esse possibile, & sine superstitione, nullo alio mediante spiritu, hominem homini ad quamcumque longissimam, etiam incognitam distantiam breuissimo tempore nunciare mentis sue conceptum, etsi illud tempus non possit præcisè mensurari, id tamen intra 24. horas fieri necesse est. Si itaque hæc steganographiâ lunaris lucis beneficio, Trithemius artis suæ arcana nunciari posse putauit, eum inter nugaces Philosophastros, & fanaticos superstitionum magistros annumerandum ducimus, dignum qui non à Philosophis, sed à deliris mulierculis confutetur: quod à Religioso viro tam indigna, & absona sensisse, absit.*

Eques in Luna phantasticus.

Trithemio adscribitur opinio de scribendo nonnihil in disco lunari.

Sunt verò alij Trithemij sequaces, qui ne magistro meritissimo viro tantam infamiam inuri paterentur, aiunt, per ignem suum Catoptricas reflexiones intellexisse; quod si ita est, à veritate non multum abluisset, sed non in eam inquam ipse fieri posse putauit indeterminatam quantamlibet distantiam. Quomodo autem hoc artificium fieri possit, & quomodo per speculum Sole illuminatum, non ad quamlibet, sed proportionatam distantiam integræ litteræ, intra abditos alicuius conclauis muros transmitti possint, nos in Arte Lucis, & Umbrae lib. 10. fol. 919. & seq. fusè descripsimus, magno sanè successu, & praxi frequenter à multis iam in effectum deducta, necnon illud, quando volumus Musæi nostri spectatoribus exhibere solemus, ad quam Lectorem remittimus, vbi & fabulam de litteris in lunari disco inscribendis, varijs multisque demonstrationibus confutauimus.

Verum Trithemius per catoptricas refleximus operatus sit.

DISQVISITIO SECVNDA.

SUPER illa verba Trithemij: *possum etiam mentis conceptum artem scienti manifestare per ignem ad quamcumque distantiam sine verbis, sine scriptis, sine signis, per quemcumque nuncium, qui si comprehensus fuerit in via, si interrogatus etiam per tormenta durissima, nil potest fateri de nuncio meo, quia nil sibi penitus constat de illo, quidquid occurrerit, nuncium meum semper manebit occultum, nec omnes totius mundi homines, si simul essent congregati, possent illud vestigare virtute naturali. Quod etiam facere, dum volo, possum sine nuncio, voluntatem quoque meam indicare possum sedenti in carcere artem*

Trithemius quomodo intelligendus sine litteris, scriptis, signis, nuntibus, mentem suam alteri manifestare.

*rem meam scienti, etiam longe absens, quantumcumque custodiatur, etiamsi tri-
bus milliaribus sub terra sederet. Et hac omnia latissime & vniuersaliter, quan-
do & quotiescumque voluero, possum naturaliter, sine aliqua suspitione, vel spi-
rituum quorumcumque.*

Hæc sunt verba, quibus Trithemius artem suam nimij verborum pom-
pis describit, quæ tamen si rectè intelligantur, & soluto nucis cortice ritè exa-
minentur, nil prorsus intus, nisi putridam ac verminosam substantiam reperies:
Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. Tria potissimum in hocce verbo-
rum contextu reperiuntur, quæ vti amphibologicis verbis referta sunt, ita exacta
quoque interpretatione indigent. Primum est de Nuncio. Secundum est de
conceptu manifestando sedenti infra terram tribus etiam milliaribus. Tertium
est modus quidam vniuersalis & Cryptologicus, quo nihil non se significaturum
pollicetur.

Confuratio.

Ad Nuncium quod attinet, id vel de nunciante, vel de conceptu nuncian-
do intelligi potest: vt vel hinc pateat, quam sit facilè huiusmodi æquioca-
tionibus Lectorum animos intricare: accedit quod horum verborum sensus
adeò perplexus sit, vt quid velit, vix capiatur. Promittit enim se per ignem sine
litteris, sine scriptis, sine signis per nuncium quemuis artem suam exhibiturum.
Si per ignem, quomodo per nuncium? cum transmissione specierum per ignem
factâ, nuncio non sit opus. Si per nuncium, quomodo sine litteris, sine scriptis,
sine signis animi sui conceptum absenti asportare potest? cum non nihil ne-
cessariò aliquid sit, quo mentem suam manifestare debet, siue id sit aliquod
signum corpori impressum, siue aliquid aliud sit, quod nuncium lateat, præser-
tim cum dicat artem suam scienti conceptum notum fieri: nemo autem igno-
rat, artem hanc fieri non posse, nisi per signorum, in quibus tota ars consistit,
notitiam absenti amico communicatam: signa itaque, qualiacumque tandem
illa fuerint, hoc in negotio interuenire necesse est, nisi in verbis tantum lude-
re, & Lectori aperto mendacio illudere velit, quod improbae mentis signum
esse, quis non videt? Vides quoque apertam in hisce verbis contradictionem,
dum conceptum suum ab amico absente intelligi dicit per nuncium suum sine
litteris, sine scriptis, sine signis: si conceptum transmittit per nuncium, quo-
modo eum absens sine litteris, sine scriptis, & signis mittat, quis intelliget?
Si verò, vt paulo post dicit, etiam quoties vult, eundem conceptum sine nun-
cio, sine litteris, scriptis, signis absenti manifestare potest, certè illa nil aliud
sunt, quam somnia vana, fictilia, ridicula, nec fidem merentur vllam, nisi ab
idiotis, rerumque naturalium inexpertis mulierculis. Certè postquam hæc
per combinatoriam Artem penitus examinasset, nil eorum quæ ad huius
artis notitiam, quouis modo spectare videbantur, me reperisse sanctè affirma-
re possum: Vnde cum nil occurreret, imo ea nec fieri posse existimarem; quid
tandem per illa verba Trithemius intelligeret, subolfeci. Et primo quidem de
nuncio agam, deinde de cæteris ordine dubijs. Itaque quomodo nuncius varijs
modis quantumuis significandarum rerum nescius expediri posset, iam aperiam:
legerat haud dubiè Trithemius in Herodoto, miram historiam, dum imper-
scrutabilem technam barbarico astu dignam sub Hestiaz authoris nomine de-
scribit. Res ita se habet.

Mira techna
Hestiaz.

Historia.

Imperante Dario in Asia non ignobili loco natus Hestiaz, cum in Persi-
de apud Regem ageret, & Aristagoræ, vt ab eo deficeret, vellet furtiuo scri-
pto nunciare, veritus, ne si non quam cautissimè nuncium misisset, res prodita
maximum sibi periculum adferret, huiusmodi astum comminiscitur. Seruo suo
diu oculorum ægritudine laboranti, veluti congruo medicamento comam ca-
pitis abrasit: deinde atramento acri litterarum formas, quibus conceptum
animi secretum denunciare constituerat, impressit. Detento itaque secum ser-
uo, donec capilli renascerentur: quod vbi factum esset, illum ad Aristagoram
dimit-

dimittit, iubens, cum ad eum venisset, illum admoneret, vt quemadmodum ille nuper fecerat, sibi caput deraderet. Seruus itaque acceptis mandatis Heri sui, cum Miletum ad Aristagoram venisset, dominisui memor præcepti, Aristagoræ rem significat; ille rem frustra non vt erat ratus, commissum exequitur, litteras vertici inscriptas legit, & consilia eius mox executioni dedit. Hactenus Herodatus. Forfan simile quid Trithemius per suum nuncium intellexit: nam quod ipse de suo nuncio sine litteris, scriptis, signis, id est externis absenti arcanum mentis conceptum significante, dixit; id de huius Hostiæi seruo, pariter dici posse nemo negabit, qui si comprehensus interrogatusque fuerit, etiam per tormenta durissima, nil profus de arcano dicere potest, cum de eo nil sibi constaret, ne quidem occultas se litteras portare suspicaretur, neque vlli mortalium tam subtilis astus in mentem veniret patet itaque exemplum, quo nuncius Trithemianus sanè ad viuum exprimitur.

A L I V S M O D V S.

QVomodo verò alio astu nuncius sine litteris, sine scriptis aut signis ad arcana alteri correspondenti significanda expediri queata, periam. Vbi tamen Lectorem scire velim, dum sine litteris, scriptis, signisue quendam nuncium expediri posse dicimus, id non in rigore, & quoad litteram intelligi debere. sed cum moderatone quadam, quasi diceremus sine litteris, sine scriptis, aut signis manifestis, sed eo astu constitutis, quæ nemini de latente quopiam secreto suspicionem mouere queant: atque sic Trithemium quoque sensisse, ex varijs Polygraphiæ suæ locis colligitur, quod & sub nomine spirituum, quos iam misophotos, id est luminis ocores, artificiosa quadam techna abditos, nunc philophotos, id est lucis amantes, vocat, indigitauit, quæ tametsi arcana scribendi ratione concinnatæ sint, statim tamen alicuius secreti sub ijs latentis suspitione non carent. Vnde fol. 50. suæ Polygraphiæ, triplex inuisibilem, characterum genus, quo litteræ sine vlla alicuius latentis arcani suspitione scribi possint, produxit. Primum est Dermaticum, alterum Hyposphalmaticum, Tertium Aleoticum, *dermaticum, vtar verbis Trithemij, est, quod fit in dorso nunciorum, scriptura quedam artificialis per vincluram cuiusdam humoris dumtaxat visibilis, quam penetrare nemo sufficit, qui artis nescit arcanum.* An non hæc profus congruunt, quæ paulo supra per nuncium suum fieri posse asseruit?

Quæcumque Trithemius promisit, cum moderatone intelligenda sunt.

Lector verba supra allata cum hisce conferat, & apertè inueniet, arcanum quod superioribus verbis ad secreto conciliandam quandam veluti veneratorem descriperat, modò ambitioso quodam verborum apparatu obuelare conatum fuisse; qualis autem istiusmodi humor inuisibilis, quo litteræ in carne humana scribuntur, paulo post exponam. Secundum genus hyposphalmaticum dicitur, *quo rebus certis in panno scribitur, quod exsiccatum videri potest minime, donec madefactum in aqua frigida cernatur,* arcanum postea prodemus. Tertium genus dicitur Aleoticum, quod, vt ait Trithemius, *est multiplex & varium, tam in forma, quam in materia habetque modos occultè scribendi penè innumerabiles. Eius autem scriptura fit in charta, vel sine charta cum nemilua & cala, cum Raphocam, lapolce, alijsque rebus diuersis.*

Ne verò arcani vilitas statim omnibus pateret, monstris verborum id obuelandum duxit, non tamen tanta astutia, quin Oedipo, vel ad primum aspectum innotescerent. Si quidem litteris secundum transpositionem dissipatis, per *nemilua* nil aliud significare vult, quam chartam scribendam esse cum *nemilua*, id est alumine, cum *cala*, id est lacte, cum *raphocam*, id est camphora, & cum *lapolce*, id est Cepolla. Pergit deinde nouis verborum monstris secretum scribendi tegere: Scribuntur, inquit, litteræ, & varijs modis absconduntur, ac

Nemilua. Cala. Raphocam. Lapolce. nil aliud est quam alumen Lac. Camphora. Cepolla.

locis, vt sub *race tabulata* nos legimus metatheticè sub *cera tabulata*, in *rosfrila cubior*, id est in floribus rubi, in *leopi*, id est in pileo, in *necloflas*, id est in flacone, in *ceocali*, id est in calceo, in *locubat*, id est in baculo, in *ratera*, id est in terra, & alijs penè infinitis. Ne verò fraus detegeretur semper vnam litteram superfluum adiecit, vt in *cala* pro *lac*, in *ratera* pro *terra*, in quibus *A* superfluum, in *locubat*, id est *baculo*, & superfluum. Hoc pacto Trithemius ad nonnullam suis arcanis conciliandam æstimationem procedit. quæ profecto promissis, & tantopere depredicatis secretis, vti sunt indigna; ita tantum abest, vt æstimari debeant, vt potius puerorum ludibrijs, quam graui scriptori conuenientiora æstimanda sint.

Triplex arcanè scribendi genus.

1. dermaticū.

Hyposphalmaticum & Aleoticum.

Varij modi scribendi occulte.

Litteræ per ignem conspicuæ.

Verum iam videamus quibus modis, & qua industria litteræ cryptologicae inuisibiles reddi queant. Ait Trithemius primo, dermatico scribendi genere, in corpore singulari quodam liquore litteras inscribendas; quæris quisnam ille humor sit? dico esse humorem ex nitro & alumine, aut vitriolo compositum, quo si quispiam in quadam carnosâ corporis parte prius attractu calefacta, quidquid inscripserit, vix apparebit ad aliquod tempus, sed humor paulatim carni altius insertus, tandem scripturam nigro colore imbutam, exhibebit difficulter delebilem.

Atque hoc pacto Trithemius ludit in corio pauperis nunciij. Ad Hyposphalmaticum & Aleoticum genus scribendi à Trithemio ptopositum quod attingit, hæc vt iure ad vnum reuocari possunt, ita quoque arcana, si tamen arcani nomen merentur, hoc loco pandemus. Sunt autem multiplicis generis; nonnulli, quibus scribitur, liquores non apparent, nisi vbi puluere, aut cinere fuerint aspersi, vt lac Tithymalli, Cataputiæ siue Lathyridis, ac lac ficulneum. Quædam liquoribus scripta non videntur, nisi vbi chartam aquæ immerferis, vt succus limoniorum, Caparum, sal ammoniacum. Alij litteras adipe hirci, aut bouis in silice pingunt, qui deinde per aliquot horas impositus, iterumque extractus, ea quæ inscripta fuerant, visui exhibet. Item albumine oui, quæ volunt lecta, inscribunt chartæ, quæ deinde atramento tinctâ, abraso albuminis liquore, litteras demonstrant in fundo chartæ intactas. Iterum si signis super brachium, vel dorsum, aliudue membrum aceto, vel vrina, quidpiam quod occultum vult inscripserit, quod etiam exsiccatum, ne vestigium quidem scripturæ ostendet; si verò fuliginem, aut ex combusta charta in cinerem redactâ, eius pollinem insperferis, statim litteræ patebunt, quod idem fit, si in scriptura adipe, sæuo, aliove quodam pingui, gummiue, ac lacte formata dictum pollinem insperferis, iuxta illud Ouidij.

Tuta quoque est, fallitque oculos è lacte recenti

Littera, carbonis puluere tange, leges.

Falles & humiduli, quæ fiet acumine lini,

Et feret occultas pura tabella notas.

Litteræ verò, quæ igne conspicuæ fiunt, quamuis ferè vulgatum sit experimentum, eius tamen modum hoc loco tradere operæ pretium duximus. Epistola scribatur quæcumque, deinde omiſſis spacijs non necessarijs, litteræ, syllabæ, & dictiones, opportuna humenti succo citri, cæpæ, aut quocumque tandem acri succo delineentur, quæ quidem siccatō humore non apparebunt, sed solæ illæ, quæ atramento scriptæ sunt, cæteræ deliteſcent: at si pagina igni admota incaluerit, tunc litteræ, quæ prius non apparebant in lucem emergent conspicuæ. Hoc pacto Sal ammoniacum aqua dissolutum litteras scribenti ita candidas reddet, vt vix ab albedine chartæ distinguantur: verum vbi eas igni adiuueris, iam ex candore in nigredinem versæ, se conspiciendas præbebunt. Rursus succus Cerasorum viridi, ciclamini ruffo colore chartam imbuet: sic varij fructuum succi varias dabant colorum species in charta representatas. Iterum scribi possunt litteræ, quæ nisi aquæ immersæ legi

non

non possent, sit autem sequenti industria; alumen aqua dissoluatur, eoque dissoluto characteres describantur, qui cum exsiccati fuerint, conspicui desinunt, mox tamen ac charta aquis immersa fuerit, conspicui reddentur: quod iterum fit, si alumine scriptas litteras in aqua Gallâ diluta immerferis; si verò libuerit characteres ita formare, ut nisi lumine præsentem legi non possint, sic age. Cerussa aliusue color gummi liquefacto immisceatur, ex eaque commixtione materia chartæ concolor parabitur, ut nihil ab illa discernatur, ubi tamen in illa litteras scriptas lumini exposueris, illæ protinus veluti luce quadam radiantem patebunt. Si verò in charta nigra albos characteres formare velis, sic operare. Oui albumen vitellumque ita diluantur, ut in liquorem scripturæ aptum euadant, quo litteræ in charta scriptæ, usque dum siccantur, seponantur; quo factò charta atro colore inducto siccatoque, transmittatur ad correspondentem, qui raso atramento, in fundo litteras albo colore fulgentes reperiet. Iterum si quis ouum cera obductum stylo ferreo per ceram adacto litteras formauerit, ac denique ouum litteris suis formatum aceto forti aut vitriolato, per integrum diem immersum reliquerit, hoc deinde extractum, & ad amicum transmiserit, cera dissoluta in cortice litteras impressas exhibebit. Innumera huiusmodi farinæ hoc loco adducere possem. Verum qui plura desiderat, is Mundum nostrum Subterraneum consulat: ubi tom. 2. sect. de salibus complura huiusmodi experimenta reperiet. Atque hi sunt inuisibiles illi nuncij, quibus Trithemius arcana artis suæ adornabat.

Varia praxes.

DISQUISITIO TERTIA.

Qua arte Trithemius arcana mentis suæ communicare possit absenti, sedenti in Carcere, aut etiam tribus miliaribus infra terram commoranti?

LN præcedentibus sat, ni fallor, discussimus, qua ratione Trithemius per ignem, cœterasque visibiles rerum species arcana mentis suæ manifestare potuerit: iam restat explicandum, quomodo sedenti in carcere, aut tribus etiam miliaribus infra terram, aut ad quodcumque dictorum locorum interuallum arcana sua alicui communicare potuerit. Hoc enim est quod præ omnibus alijs admiratione impleuit animos eorum, quorum interest huiusmodi secretorum nosse veritatem. Et ad primum quidem quod attinet, sedenti in carcere, aut loco quomodolibet concluso, quidlibet significari posse nullam prorsus difficultatem habet: quemadmodum enim nihil vsitatius est, quam in loco vicino, per visibiles rerum species alteri suam manifestare mentem; ita quoque id per audibiles rerum species fieri posse nemo negabit: cum quod per visum, id multiplici industria per sonum fieri possit. Quod & Trithemius apertis verbis significat: *Mentem, inquit, meam indicare possum inter edendum, vel sedendum cum alijs sine verbis, sine nutibus, quam latissime voluerò etiam inter loquendum, prædicandum, ludendum in organo, vel cantandum sine impedimento actionis alterius cuiuscumque, ita ut prædicando bona & sancta indicem, non verbis, non signis aut nutibus cuiuscumque scienti latissime quidquid voluerò, etiam clausis oculis & alia multa, quæ in lucem non sunt præferenda.* Vbi tamen Lectorem notare velim, has voces, non verbis, non nutibus, aut signis, non sub collectiuo, sed distinctiuo sensu sumi debere: iam enim supra ostendimus fieri non posse, ut quidpiam alteri, sine nuti-

Combinatio signorum.

COMBINATORIA TABVLA
Quibus modis quispiam Cryptologiam exercere possit.

- Nutu sine gestibus.
- Nutu sine signis.
- Nutu sine verbis.

ferenda. Vbi tamen Lectorem notare velim, has voces, non verbis, non nutibus, aut signis, non sub collectiuo, sed distinctiuo sensu sumi debere: iam enim supra ostendimus fieri non posse, ut quidpiam alteri, sine nuti-

Combinatio
modorum lo-
quendi.

Gestibus sine nutu.
Gestibus sine signis.
Gestibus sine verbis.
Signis sine nutibus.
Signis sine gestibus.
Signis sine verbis.
Verbis sine nutibus.
Verbis sine gestibus.
Verbis sine signis.
Nutu & gestu, sine signis, & verbis.
Gestibus sine signis & verbis.
Signis sine gestibus, nutibus verbis.

Confutatio
promissorum.

bus, verbis, signis, aut sine vlllo vitali membrorum motu significetur, nisi magicum quoddam speculum hic adducamus, quo Cornelium Agrippam vsum fuisse ferunt, & quo omnia arcana alteri representabantur; quod absit vt de religiosissimo viro suspicer, neque sympathica radiorum diffusionem id contingere posse paulò post luculenter demonstrabimus. Hoc itaque pacto illa intelligi debere existimo, vt arcana mentis subinde nutibus sine verbis, aliquando verbis sine nutibus; nunquam & verbis & nutibus; interdum etiam signis solum sine vlllo motu, sine nutibus, sine verbis, quandoque & nutibus, verbis, signis, alteri communicentur. Neque alia in rerum natura combinatio occurrit; quæ artis specimen exhibere queat, nisi id diuina quadam reuelatione fieri dicamus: quod vti naturæ vires longè excedit, ita quoque hic locum non habet. Sed vt rem ad oculum demonstrarem, hic combinatoriam tabulam adducendam duxi, extra quam, nulla, quæ promissis Trithemij satisfaciat, alia datur. Vbi tamen nota nutum & gestum, multum inter se differre; Nutus enim proprie capitis eiusque membrorum, motum respicit; Gestus totius corporis. Signa pariter sub multiplici differentia considerari possunt; vel enim respiciunt arcanum, quo mentem alicui aperias; vel technologiam hieroglyphicam singulari quodam artificio exhibitam, vel technasma per catoptricas reflexiones, aut sonorum differentias, vel exhibitione plantarum, arborum, animaliumque constitutione, adeoque nihil in rerum natura sit, quod semciologia non sibi vendicat, vt nihil interim dicam de stellis, planetis, characteribus astronomicis, chymicis, artiumque liberalium, mechanicarumque occultis notis, quæ omnia ad arcana artis significanda, vel ipso Trithemio attestante cryptologiæ seruire possunt. Verba quoque hoc loco variè sumi possunt, vel vt voce viua prolata, vel vt mutua per litteras variâ astutiâ adornatas. Quæ omnia veluti rerum significandarum symbola quædam assumi possunt. Quomodo verò Trithemius facere possit sine nutibus, sine gestibus, sine signis, sine verbis, sine vlla re sensibili, hoc vti que, vti omnem intellectus captum excedit, ita quoque quidquid talia, se posse & nosse dicat, iactet, iuret, & periuret, nunquam tamen sensato Philosopho ea credere se persuadere posse putet; cum enim omnes rationes intra certos naturæ terminos constitutæ sint, certe has transgredi nil aliud esset, quam vanissima superstitione, & pertinacioris phantasiæ illusionem mille paralogismorum labyrinthis intricari. Sunt itaque omnes istæ inuentiones à Trithemio veluti fabricæ quædam non nisi in aëre fundatæ, neque vlllo vnquam experimento approbatæ; adeo multa subinde sibi mens humana fingit, quæ tamen secretiori trutina expensa, postmodum sibi de rebus frustraneo Sisyphi labore attentatis risum sannasque moueant. Sed iam tandem modum, quo ea Trithemius fieri posse cogirauit, aperiamus.

PRAGMATIA SECUNDA.

Per aperta & muta signa idest nutibus, gestibus, verbis, mentem alteri manifestare.

MUTA signa dicimus, quod tacite sine voce & sono, seu verbis rerum significationes ostendant. Et primò quidem à nutibus capitis rem ordiemur.

An per signa Trithemius locutus dici possit. Capitis signa.

Caput itaque deiectum humilitatem, supinum arrogantiam, in latus inclinatum languorem seu commiserationis affectum; prædurum & rigens pertinaciam quandam mentis ostendit. Sunt & signa annuendi, ut capitis in anteriora demissio, renuendi in utrumque capitis latus decussio, & hoc pacto pro libitu cuiusque verecundiæ, metus, admirationis, atque indignationis signa præberi poterunt. Pari pacto vultu nunc supplices, nunc minaces, nunc blandos & mites, iam hilares & rectoros, modo tristes deiectosque animo nos esse ostendimus, nunc odium, nunc amorem monstrantes, quibus signis tacito quodam indicio internos affectus, atque animi nostri voluntatem alijs significamus, iuxta illud Ouidij:

Sape tacens vocem verbaque vultus habet.

Tantæ quippe huiusmodi signa sunt virtutis, ut plus subinde huiusmodi nutibus gestibusque, quam vel ipsis verbis moveamur. Et satis id vel inanimatæ picturæ varijs affectuum passionibus à nobili pictore expressæ, indicant, quibus subinde nil nisi verba desunt, adeo animi pathemata ad viuum exhibent. Quanta oculi ad affectus animi indicandos efficacia polleant, cunctis notum est: dum iam citra motum dilatari & veluti subridentes hilaritatem, deiecti verò cum frontis rugis, indignationem, lachrimis quoque dolorem & tristitiam indicant; hac ratione nunc motu intensi, nunc remissi, nunc superbi & torui, iam hilares & mites, modo asperi, rigidi & extensi, iam languidi, stupidi, & torpentes, subinde quoque lascivi & mobiles, aliquando nutantes & voluptate quadam delibutis, quæ si cuncta in præcepta digerentur, ferè, quæ quis voluerit præcepta, scienti artem similibus nutibus monstrare posset.

Oculorum signa.

In superciliorum motu magnam vim latere, nemo nescit, nam oculis & fronti subinde imperant, cum contrahuntur iactantiam, cum exaltantur hilaritatem, cum remittuntur pudorem, cum attolluntur arrogantiam ostendunt iuxta illud Ouidij:

Superciliorum signa.

Multa supercilio, multa loquere notis.

Hinc cum e fastu recidimus, protendimus supercilium; unde multa de supercilio proverbia tracta sunt, ab ipsis naturæ significationibus desumpta. Sed frontem aspiciamus, quam si explicemus, lætitiæ, in sulcos contracta molestiam, disciplicentiam, iram & indignationem ostendimus. Unde Plinius eam non incongruè, vel clementiæ, hilaritatis, serenitatisque, vel etiam iustitiæ indignationisque indicem dixit: hinc effrontes vocantur inuerecundi & pudore carentes; Genis verò verecundiæ signa esse quis nescit?

Frontis.

Naribus, & labijs multa decenter ostendimus, iracundi nares corrugamus, eas enim dum diducimus, porrigimus, mordemus, scindimus, astringimus & diducimus, risus, contemptus & fastidij signum præbere solemus. Colli humerorumque contractione inclinatione, reclinatione innumera interiorum affectuum signa pandimus. Si manus & brachia spectamus, dici vix potest quantam illa motibus suis indicandorum mentis arcanorum occasionem præbeant. Horum enim explicatione liberalitatem ostendimus, vel subsidium necessarium petimus: ita quoque in pauperibus signa sunt indigentiae, cæterorumque animi affectuum indicia: hisce itaque promittimus, poscimus,

Genæ & nares.

Manus & brachia.

Digitus.

vocamus, dimittimus, minamur, supplicamus, alienamur, timeinus, interrogamus, negamus, annuimus. Ut fileam quot quantisque modis digitorum flexura, compositione, clausura, apertura, tum numeros, tum animi conceptus pandamus. Diogenes Demosthenem videre cupientibus, medium digitum impudentiæ indicem extendebat, prauum virum & effoeminatum inueniens. Vnde Iuuenalis:

Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem.

Quod & Ouidius in sequentibus versibus:

Me specta nutusque meos, vultumque loquacem

Excipe, furtivas & refer ipse notas.

Verba supercilij sine voce loquentia dicam

Verba legam digitis, verba notata mero.

Si quid erit de me tacita quod mente loquaris,

Pendeat extrema mollis ab aure manus.

Cum tibi qua faciam, referam dicamque placebunt.

Versatur digitis annulus usque tuis.

Tange manu mensam, tangunt quo more precantes,

Optabis merito cum mala multa viro.

Verum cum ea dactylogia fusior sit, quam huius chartæ angustijs describatur, Lectorem ad Bedam, Pierium, Portam, & ad ipsam Trithemij Polygraphiam, in quorum monumentis fusissime describitur, relegamus: vt vel ex ipsius Trithemij testimonio eum hinc usum fuisse constet.

An per hieroglyphicas notas locutus sit.

Progredior ad hieroglyphicas notas, quibus veteres Ægyptij animi sui arcana prodebant, eratque sanè quam ingeniosissimum inuentum, quo vel vnica res per litteras aut voces ostensa, integrum statim animi conceptum, mutis huiusmodi signis artem scienti exprimebant. Quod Cryptologicum loquendi genus Trithemium calluisse, aperte docet in Polygraphiæ suæ præfatione, dum quam latissimè quæuis se artem callenti indicare posse dixit, inter sedendum, inter ludendum, inter prædicandum: cum enim Ægyptiorum technologiam probe intelligeret, haud dubiè hieroglyphica symbola de quacumque re & materia collecta, in artis suæ usum facili negotio conuerterit. Sola siquidem hippopotami imagine remotè ostensa, vel voce prolata, vel etiam nutu ad corporis aliquod membrum applicato, statim correspondentem hoc veluti sermone monere poterat: *Ne conuerseris cum assidente tibi, cum homo impudens, sceleratus, machus & adulter sit, qui aliud non molitur, quam ut tuo aliorumque honori insidiatur;* quæ omnia hieroglyphicè per solam hippopotami imaginem significantur; & sic de cæteris. Quoniam verò hæc prolixiora sunt, quam vt hoc opusculo describantur, Lector i. Syntagma Oedipi Ægyptiaci adeat, vbi quidquid in hoc genere desiderari potest, collecta reperiet. Quæ si quis iuxta diuersas materierum, ratiociniorumque classes, aut etiam iuxta Alphabeti litteras disponeret, is haud dubiè ingentem de quauis materia Cryptologicè loquendi campum reperiret: non verbis, non nutibus, aut gestibus, sed solis symbolis huiusmodi hieroglyphicis ostensis, eminus aut voce sola prolatis. Hac astutia & senili calliditate Tarquinius superbus, vt est apud Liuium, Sestio Filio apud Gabios degenti ad se è Gabiorum seruitute liberandum, usus est, cum enim nuncium ad Patrem Romam misisset, vt quid facto opus esset à Patre exquireret; is secum nuncium in hortum duxit, vbi decussis papauerum capitibus nuncio dimisso, vt à se gesta filio nunciaret, præcepit. Quod cum filio narrasset, is protinus mentem Patris affecutus, non infelici successu procerum trucidatione sese in libertatem restituit. Innumera hoc loco adducere possem circa Emblematicam doctrinam, sed hæc sapienti annuisse solum sufficiat. Vt verò constet quomodo hæc & similia Alphabeti litteris applicari queant, ita vt littera solummodo prolata, aut emi-

Factum Sestij filij Tarquiniij superbi.

nus

nus ostensa, statim mentis conceptus patefiat, sic procedi posset. Ostendimus supra Trithemium sine vllis nutibus, verbis, signis, mentem suam manifestare non potuisse. Quæritur itaque quomodo id fecisse putetur? Dico per signa membris humani corporis solo tactu impressa. Sed & hæc non sufficiunt ad longos discursus de qualibet re formandos. Quare id tali ratione fieri potuisse existimo. Primo iuxta omnia corporis membra alphabetum disponebat, ita vt per initialem Auris litteram A, per initialem Barbæ litteram B, per Capitis litteram C significaret, & sic de cæteris, vti in subiecta tabula apparet. Secundò de laude vel vituperio alicuius locuturus, aliam columnam huic parallelam ponere poterat, cuius alphabeti litteræ, initiales litteras omnium virtutum moralium, oppositorumque vitiorum indicabant vti in infra scripta tabula videre est. Tertio de rebus bellicis locuturus, pariter terminos rerum bellicarum posuisse putarem initialibus alphabeti litteris expressos, vti quarta columna docet. Et sic in quasdam classes certa argumenta, de quibus indicandum quidpiam erat, digerere poterat. Et prima quidem columna significat membra ordine alphabetico disposita, nullumque alium vsum habebat, nisi vt statim inueniret membrum, per cuius tactum, indicaret certum argumentum alicuius virtutis aut vitij, verbi gratia tangens aurem, indicabat simul argumentum amoris, aut charitatis, quo indicabat talem aut talem charitate summa commendabilem; si oculum, operibus virtutis præditum; si dentes, discretum; si linguam, liberalem; & sic de cæteris. Si verò vitia indicare volebat, primo vno digito extenso, de vitij virtutibus oppositis se locuturum veluti præmonitorio symbolo indicare poterat: deinde aurem tangens, hominem ab omnibus odio habitum notabat; si dentes indiscretum, & sic de cæteris. Si denique de bellicis rebus, illas eodem modo per initiales terminorum membris correspondentium litteras exponebat. Et primo quidem duobus digitis extensis, veluti præmonitorio symbolo, de rebus militaribus se locuturum innuere poterat. Deinde de destructione & deuastatione urbium locuturus, dentes tangebatur, de necessitate annonæ nasum, & sic de cæteris. Terminos verò hoc modo ex pacto positos fusiori descriptione correspondenti (in qua omnium virtutum vitiorumque, vti & militarium rerum exercitia describebantur, quibusque memoriæ mandatis integrum conceptum, vel vna sola littera nutui correspondente exprimere poterat) communicabat; si verò nomen aliquod exprimere volebat, verbi gratia Petrus, Paulus, tum hoc præstare poterat Pedum, Auris, Ventris, Lingua, Ventris Superciliorum attactu. Hanc tabulam itaque correspondens probè memoriæ mandare, & in ea continuo sese exercere ad praxim facilitandam debebat: atque hoc pacto de qualibet re facili negotio cum amico colloqui poterat inter edendum, sedendum, cantandum, loquendum, quod si verò vereretur, ne mutuò secretum detegeretur, sola membrorum per vocem prolatione sine nutu loquebantur, & sic de cæteris. quibus auditis amicus ad notitiam rerum pertingere poterat. Tabula sequitur, quæ & ad innumeras alias materias extendi potest.

Quomodo per nutus Trithemius operatus dici possit.

Pes
Aures
Venter
Lingua
Venter
Supercilia.

Tabu-

Tabula Cryptologica per signa membrorum.

<i>Alphabeta ex nominibus membrorum humanorum.</i>	<i>Membra.</i>	<i>Virtutes.</i>	<i>Vitia opposita.</i>	<i>De rebus militaribus.</i>
	Aures.	Amor, Charitas.	Odium.	Arma.
	Barba.	Beatitudo.	Infelicitas.	Barbaries.
	Caput.	Castitas.	Luxuria.	Captiuitas.
	Dentes.	Diferetio,	Indiscretio.	Destructio, deuastatio.
	Extia.	Excellentia in omnibus.	Vilitas animi.	Equitatus.
	Frons.	Fides.	Perfidia.	Fames.
	Guttur.	Gratitudo.	Ingratitudo.	Grassatio.
	Humerus.	Humilitas.	Superbia.	Habitus militaris.
	Inguen.	Iustitia.	Iniustitia.	Instrumenta bellica.
	Lingua.	Liberalitas.	Auaritia.	Latrocinia.
	Manus.	Manfuetudo.	Iracundia.	Machinationes.
	Nasus.	Necessitas.	Contingentia.	Necessitates annonæ.
	Oculus.	Opera virtutum.	Opera vitiorum.	Occupatio urbium.
	Pectus.	Patientia.	Impatientia.	Peditatus.
	Quinque digiti.	Qualitas animi.	Inhabilitas.	Qualitas capitanei.
	Renes.	Religio.	Impietas.	Rebellio.
	Supercilia.	Sanctitas.	Iniquitas.	Strategemata.
	Tempora.	Temperantia.	Intemperantia.	Tentamenta.
	Venter.	Veritas.	Falsitas.	Vexationes.

Ex hisce patet primo Trithemium, si non hoc ipso artificio, saltem alio huic non absimili vsus fuisse in sua Cryptologia: qualis quidem modus esse poterat ex Arte magna Raymundi Lullij extractus, quo per vniuersalissima 18. principia & 9. subiecta, hanc Cryptologiam perfici posse ostendimus in Arte nostra Combinatoria. Sed quia res longior est, quam vt hic describi possit, Lector suo tempore illam ipsam consulat; verumque quod dixi, reperiet, in qua vel vnica littera immensam reciprocè discurrendi materiam, suppeditat.

Atque hisce modis Trithemium mentem alteri communicare potuisse, censemus, id est nutibus externis sine litteris, aut verbis, aut scriptis; nisi enim id ea industria fieret, nemo mortalium capere poterit, quomodo homo sine nutibus, verbis, scriptis, & signis alteri immobilis ad instar statuæ, mentem suam imprimere possit; nisi id per sympathicos animi indices reciprocè afficientes peregerit. Verum cum hæc sympathia inter hominem & hominem nec vniuersalis sit; neque fieri possit, vt eum quando vult, deproinat, multo minus animi sui conceptus per eam alteri intimare possit; certè nil aliud restat; quo id facere potuerit nisi eum si non affectata iactantia, saltem sub amphibologia, & æquiuatione quadam talia effutisse, censeamus.

Quod verò sine litteris aut scriptis secreta indicare se posse putat, id pariter varijs modis intelligi potest & debet; id est sine apertis litteris, & primo quidem hoc modo per catoptricas reflexiones, queis in speculis illapsus, vel integram epistolam intra correspondentis amici carcerem, aut fenestram conclusi loci proijcere poterant. Quem modum accuratè descripsimus lib. 10. Artis magnæ lucis & umbræ. Atque hoc modo, tametsi præter speculum nil compareat, litteræ tamen per medium insensibili lucis vehiculo per quamuis aperturam translatae integræ in muro descriptæ sine vlla suspitione legentur. Si verò locus quispiam huiusmodi insolitas rerum species non admitteret, is audibilibus variorum instrumentorum speciebus vti posset; de qua cum in Musurgia nostra tom. 2. fol. 360. titulo de Cryptologia Musica ex professo cegeri-

An per sympathiam fieri possit stegnographia.

Per catoptricas reflexiones quomodo scribatur.

egerimus, eo Lectorem remittimus; potestque per occultos canales vocibus verbisque transmissis, cuiusmodi nos habemus in nostro Musæo statuam, ad quam applicando aurem, quidquid remotus etiam quam submississima voce locutus fuerit, statim percipitur, quo ad arcana mentis alteri communicanda, nil etiam in conferta hominum multitudine, & confuso loquentium strepitu, securius, tutiusque fieri posse existimo. Videat, quæso, Lector, quæ de huiusmodi arcanis machinis acusticis, quibus magno emolumento principes inter sua secreta conferre queant, quam amplissimè Musurgia tom. 2. lib. 9. cap. 5. fol. 295. vsque ad fol. 308. egerimus, & forsàn quod desiderabit, ibidem reperiet.

DISQUISITIO.

In illa verba Trithemij.

QUOD etiam facere possum sine nuncio, dum volo, voluntatem, scilicet meam indicare sedenti in carcere, etiam longè absens, quantumcumque custodiatur, etiamsi tribus milliariis sub terra sederet, & hæc omnia vniuersaliter, quando, & quotiescumque voluero, possum naturaliter, sine aliqua suspitione, aut adiutorio spirituum quorumcumque.

Videtur hoc loco Trithemius idem fecisse, quod Alchimistæ solent, qui lapidem suum philosophicum tantæ virtutis esse asserunt, vt omnes etiam incurabiles morbos sanet, à mortuis quasi resuscitet, senectutem in iuuentutis florem mutet, vitam ad 300. & ultra annos prolonget, eoque aureos montes, & inexhaustos diuitiarum thesauros mundo promittunt: cum tamen tantum abest, vt hæc consequantur, vt potius à tot sæculis inuentus sit nemo, nisi forsàn quispiam à Magistro Diabolo omnium mendaciorum fabro instructus, qui huiusmodi arcana, quæ stolidè pollicentur, comprobare potuerit. Iactare se de admirandis, inauditis, paradoxis incredibilibus, vnusquisque potest; sed qui parem iactantiæ effectum producat, nullum adhuc vidi, propriumque est hominum quorundam idiotarum, qui cum nec prima quidem Philosophiæ rudimenta didicerint, de altissimis tamen naturæ mysterijs, plusquam Bombilianà arrogantia, veluti vnici naturæ Arbitri temerè, ne dicam stolidè differere non verecundantur. Sed hæc incidenter. Nunc Trithemianarum promissionum enodationem examinemus. In carcere sedenti, iam supra diximus nil facilius, quam per species sonoras, alicui mentis conceptum manifestare: sed cum Trithemius dicat etiam longè absentem à carcere, etiamsi tribus milliariis infra terram constitueretur, se arcana mentis vniuersali modo, & de quacumque re, manifestare posse, sine litteris, signis, scriptis, nutibus, id enimuero omnem humani intellectus capacitatem superat; hoc enim est, quod omnes abditarum rerum exploratores nosse hucusque desiderarunt. Vnde negotium summo rigore examinandum rati sumus, vt quod veritati congruum Lectori curioso, constet.

Longissimo infra terram spacio, ictus fossorum, aure ad parietes applicata percipi posse, & consequenter ex horum ictuum ad alphabetum applicatione nonnihil manifestari posse constat; nonnulli id probant tympano plano terræ imposito, in cuius pelle pisorum globulos ponunt, & hoc pacto quicumque subterraneus ictus, etiam remotissimus, illos mouet, & subsilire facit: & nos in Musurgia varios modos produximus, quibus per ictus sine canales abditos, correspondere in subterraneis regionibus constitutis queamus.

Verum cum Trithemius omnia externa signa, nutus, sonos, à sua arte repudiet, iam inuestigandum restat, qua ratione sedenti infra terram, etiam

Trithemij iactantiam nimiam sapiunt.

Promissa Trithemij iactantiam nimiam sapiunt.

An & quomodo in carcere, aut infra terram quis arcanè loqui possit.

Deceptio Trithemij.

An duabus magneticis pyxidibus.

Actio in distans nulla est.

Ridiculum Astrologorum machinamentum.

tribus milliaribus se loqui posse intellexerit. Certum enim vel ex proprijs verbis constat, eum hanc suam artem in praxi nunquam exercuisse, cum nulla vorago in rerum natura inueniatur trium milliarum germanicorum profunda, & si reperiretur, hominem tamen eam non dicam penetrare, sed ne vivere quidem in ea posse in nostro Mundo dubite tunc satis demonstrauimus; fuit itaque solummodo conceptus quidam phantasticus, quo fieri id posse existimauit, quod reuera fieri naturali arte non potest. Quomodo verò Trithemius illusus fuerit, aperiam. Audierat is haud dubie ab alijs, aut lectione curiosorum librorum, quibus deditissimus erat, perceperat, esse in natura sympathicam quandam rerum affectionem, qua duo corpora consimilia se se occulto quodam motu excitare feruntur; audierat quoque de admirandis virtutis magneticae operationibus, queis lanceola vna ferrea, alteram etiam in distanti spacio mouet. Hinc forsan existimauit fieri posse, vt duabus pyxidibus istiusmodi negocium conficiatur. Quod, vtrum desideratum successum habiturum sit, hoc loco expendendum est. Certum est hanc technologiam tantum apud sanioris etiam mentis Philosophos plausum meruisse, vt vix alio modo in distans recipi loquendi commercium, nisi magnetica arte perfici posse putarint. credunt enim duas pyxides magneticas alphabeti litteris in circuitu notatis, quarum lanceolæ, si ritè & legitime magneti affectæ fuerint, in quolibet terræ spacio suum fortiri effectum posse, hoc pacto; si quis fuerit, verbi gratia Constantinopoli, alter Romæ & vterque pyxide fuerit instructus, si Romæ quispiam lanceolam litteræ A admorit, statim Constantinopolitanam pyxidem lanceolam ad eandem litteram se conuersuram; & si Romana ad B, pariter illa ad B, si hæc ad C, illa quoque ad C, vnde hoc artificio quilibet sibi inuicem indicare posse censuerunt. Verum vti hæc omnia magneticae philosophiæ, immo naturæ ipsi repugnant, ita quoque Trithemius, si per huiusmodi cryptologiam artem suam felicem successum fortiri posse sibi imaginatus fuerit, valde hallucinatus est. Vti enim Magnetica virtus in spheram suam radiatione difformiter vniiformi euoluitur, ita quoque extra suæ adiuuitatis spheram nil prorsus operari, quotidiana me docet experientia. Qui verò in distans magneticam virtutem agere putant, audiendi non sunt; cum hæc actio ab vniuersa Philosophorum, Theologorumque schola iam dudum explosa sit. Verum si Lector penitus hoc cryptologicum machinamentum nosse desiderat, is adeat Artem meam Magneticam, vbi lib. 2. part. 4. fol. 28. editionis vltimæ, cap. 3. de Steganographia magnetica, hanc in distans actionem fusè confutauimus. Fuerunt deinde Astrologi Alchymistæ, Magi verius, quos, ne facilitas experimenti huiusmodi duarum pyxidum falsitatis argueret, multa ad id requirunt, quæ nisi religiosè obseruentur, totum negocium irritum reddi asserunt. Atque Astrologi quidem ferrom hora Martis Magnete affricari debere, sub certo Ascendente, videlicet Marte, Saturnum trigona respiciente radiatione, vt effectum fortiantur, requirunt. Sed hæc tam indigna sunt homine Philosopho, vt me vel eam nominare pudeat. Miseri quidem fumienduli, vt & Chimici, vel potius simici gesticulatores, hoc Steganographicum negotium putant successum nunquam habiturum, nisi quintâ essentia magnetis & Chalibis res tota peragatur. Sine Alembico igitur nihil apud hosce speres. O quam melius foret, vt Magnetis loco crassa huiusmodi Blateronum cerebra à tam fatuis opinionibus Alembico quodam Helleboro pleno purgarentur, quo de Magnetis natura sanius subtiliusque discurrere discerent: quid enim Magneti cum distillatione? Quid Magnetis naturæ adeò contrarium, quam ignis, quo dissolutum ipsi corroborare in infinitum contendunt? Nonnulli nasutiores, cum eos huius puderet insanie, in aliam labuntur multo grauiorem, dum asserunt, huiusmodi capsulas ita construi debere, vt versorium sit ex quinta essentia ferri, litteræ autem ex viuo Magnete effigiatæ; sic enim futurum asserunt, vt

vnum

vnum alterum quantalibet distantia ad datam litteram trahat. Proh Deum, quantum mysterium nobis hi noui Mystæ reuelant. Valde miror quod non hic herbam quoque in Hyperboreis montibus nascentem, qua instrumenta illa fanatica meliorem successum sortiuntur, adsciscant. Quidam asserunt Magnetem in Echeneidis sale conseruatum, malleo quodam ferreo in tantum minui debere, donec axis magneticus inueniatur, quem tantæ virtutis esse perhibent, vt aurum etiam in altissimos puteos delapsum, extrahere possit, & vel ad centum, aut 300. leucas aliud ferrum sibi attractum moueat, atque hac ratione aiunt pyxides steganographicas, vt vsui esse possint, perficiendas esse; immo vt pudenda sua mendacia, & imposturas melius tegant, ea assument, de quibus vtrum in rerum natura inueniantur, qualis est Echeneis, meritò à Philosophis dubitatur. Quare si Trithemius suam artem, virtute magnetica confici posse existimauit, id sane luculentissimum indicium est, eum ex ipso naturam virtutis magneticæ aut non intellexisse, vel saltem ad aliquid mirabile mundo promittendum, vana quadam iactantia, huiusmodi naturæ magnetismum ad suæ assertionis confirmationem, falsò assumpsisse. Sed iam ad alterum naturæ magnetismum, qui reciproca carnis transplantatione perperam fieri dicitur, procedamus.

Putant nonnulli Trithemium ex variorum Authorum lectione, nonnullam notitiam habuisse de miro magnetismo, quo duo conspirantes ex reciproca carnis insitione, sese, in quocumque tandem orbis loco constituti fuerint, nescio quibus puncturis, de quo voluerint, monere possint. Hancque consequentiam deducunt ex historia quadam, quam liber Germanicus de Steganographia Trithemiana scriptus recitat. Ego sane eam verius in Vtopia, quam, vt ipse ait, in Italia contigisse reor. Atque vt Lector videat, quòt nugis se humanum ingenium occupet, historiam adiungo: *Erat quidam, inquit, in Italia nobilis, qui cum nescio quo casu amisso naso, magnam præferret turpitudinem, omnibus modis de naso fictiua arte reficiendo, laborabat. Consultus itaque quidam nasorum reficiendorum peritia iam dudum celebris Chirurgus, vel, vt melius dicam, Rhinurgus, qui conuentione facta noui productionem nasi promittit. Res in opus impigrè deducitur, ea qua sequitur ratione. Erat dicto nobili viro mancipium forte & robustum, cuius carnosior lacerti pars, nasi effringendi deligitur materia; mox incisam brachij pulpam Rhinurgus nasi Ichthyographia admouet, ligatamque suis in tantum medicamentis, fouet, vsque dum brachium nasi loco accreuisset notat. Quo facto arreptis forsibus, designatam brachij pulpam, quantum naso efformando sat erat, excisam, nunc superfluum sectione, iam aspersorum partium eliminatione, modo leuigatione, tandem in opus nasi restaurat, ita denique Nobili viro nasus succisus restituitur. Accidit autem, vt quotiescumque mancipium morbo quodam sibi familiari corripiebatur, toties nasus iste patris sui mala sentiens, ingentes quoque subiret alterationes: mortuo tandem mancipio, & nasus ille, qui tanto artificio condebatur, patrefactus in tabem quoque abiit, & ne totum reliquum sanum corpus gangrana inficeret, denuò refectus. Ex hac ridicula fabula, plebei illi philosophastri interunt, quod si caro duorum amicorum conspirantium carni reciprocè inferatur, fururum, vt vel ad multa millia miliariorum distantes, occultos animi conceptus sibi aperire possint: si enim alteruter communicatæ, sibi que insertæ carnis partem pupugerit, alter in momento de aliqua re se moneri sentiens, correspondente punctura, amicum vt loquatur, certiore reddet: ita puncturis iuxta numerum litterarum in alphabeto dispositarum sibi inflictis, & reciprocè perceptis, sibi de qualibet re in quauis distantia loqui possent, sed apage cum huiusmodi anilibus delirijs, & stolidis male feriatorum hominum nugamentis, quorum proprium est, ex incertis & fallacibus artibus gloriam, quam verâ scientiâ destituti adipisci non possunt, diabolicarum artium ope acquirere.*

Verum Trithemius arte magnetica vsus sit in reciproca transplantatione carnis.

Historia ridicula.

Ridicula ma-
chinamenta
Ioannis Bapti-
stæ Portæ.

Aliud haud absimile dictæ phantasticæ Cryptologiæ inueni in opere ma-
nuscripto Ioannis Baptistæ Portæ, de secretis inauditis ad Rudolphum II.
Imperatorem transmissis, quod pro suo in Rempublicam litterariam affectu,
iam olim mihi communicat Illustrissimus Dominus Cassianus del Pozzo eques
Romanus, quod mox vbi penitus discussi, mirari satis non potui ab homine phi-
losopho, tam indignas homine philosopho affanias produci potuisse. Verum
vt machinamenta hominum luculentius pateant, verba formalia Authoris ap-
ponenda duxi; negotium ita sese habet.

Fit unguentum quoddam sympathicum dictum, quod non videtur aliter ope-
rari posse, quam per sympathiam, vt duo amici longè per multam distantiam
remoti, notis horis simul loqui possint. Accipe axungia porcina, vrsinae, &
sanguinis humani expurgati à phlegmate & bile, ana uncias duas; Cranij homi-
nis violenter mortui lumbricorumque ana unciam vnã & semis; lapidis ha-
matitis drachmas duas; Vini rubri astringentis, libram vnã cum dimidia.
Ex his fiat unguentum. Experiatur pinguedo vrsi, si erit optima & vera, hoc
modo: perungantur eà limina portæ, & canes non intrabunt per eam. Sanguis
expurgatur hoc modo: comburatur sanguis; dein coquatur in aqua, vt extraha-
tur sal: absumatur aqua, & recipiatur sal, qui iterum misceatur cum sangui-
guine. Lumbrici oportet sint optimè loti cum sale, mox comburantur olla optimè
cooperta. Vsus unguenti est. Accipiantur duo cultri noui, perungantur hoc
unguento, liniendo à microne vsque ad manubrium; dein seruentur in loco te-
pido, id est non nimis calido vel frigido; habeant amici vulnera in eodem cor-
poris loco, veluti in brachijs, conseruentur semper noua & sanguinea, & vt
ne sanentur, imponant super ea hederæ frondes, vti vtimur cum ruptorijs. Su-
pra vulnera fiant duo circuli magni vel parui, secundum plaga quantitatem;
& circa ea describatur alphabetum eodem ordine & modo, eiusdem mensura &
capacitatis. Quando igitur cum amico loqui volueris, extendatur culter supra
circulum, & pungatur quæsitæ littera cum acie cultri, & tunc amicus eandem
puncturam supra suum vulnus sentiet: videlicet, valo fiat me valere, pun-
gatur supra V, & ille sentiet. Deinde pungo A, & ipse iterum sentiet,
& sic de cæteris. Sed cultri alterius sanguine sint intincti, scilicet meus suo, &
suis meo. Si seruum mitis longè, qui plagam habeat, fac aliam supra chartam
eiusdem mensura & qualitatis, & culter sit suo sanguine intinctus: mox combina-
tis litteris, sciet tunc mentis conceptum. Hæc Portæ sat ridiculè & superstiosè.

Notum itaque, omne sympathicum corpus, sine vlllo superaddito corpo-
re corporumque qualitate, aliud mouere: ita magnes mouet ferrum, sola &
simplici qualitate tractiua, qua imbutus est; addantur ei millena alia corpo-
ra differentis naturæ, nihil tamen aut plus minusue, quam si abessent, trahere
videbitur corpus sibi sympathicum. Si itaque communicatio sanguinis re-
ciproca posito à Portæ hoc calu, virtutem habet sympathicam in distantem cor-
pus, frustra tot unguenta, tot ingredientia, tot tamque studiosè affectatæ præpa-
rationes curantur; cum sola sympathia, quæ ex communicatione sanguinis,
& reciproca carnis insitione nascitur sufficiat ad præstandum effectum pun-
giui doloris. Ridenda itaque axungia ex porcina vrsinaque pinguedine con-
fecta; exhibilanda humani sanguinis à phlegmate præpurgati cura; superua-
canea est cranij hominis violenta morte extincti, bilisque iunctæ commistio,
dum tantum ad rem faciant, quantum quinta ad currum rota. Ridiculum
omnino, ne dicam stolidum studium, quo sanguinem humanum primò exco-
quere, excoctum in cineres redigere, & inde demum salem extrahere mi-
stum cum sanguine lumbricorum præcipit. Quis nescit hæc omnia, virtu-
tem omnem, si quam haberent, tot chymicis alterationibus prorsus perdere.
Accedit quod omnes hæc qualitates, nullam prorsus, nisi in determinato spa-
cio, virtutem habere possint, vt supra fusè probatum fuit. Vana itaque sunt

Confutatio.

omnia huiusmodi circumforaneorum ad imposturas fucosque faciendos machinamenta, quorum opifex diabolus est, qui superstitionis mortalium pectora hisce vanæ obseruantia illusionibus dementata, non nisi ad æterni barathri præcipitium pertrahere nititur. Vnde huiusmodi tanquam malorum omnium lerna omnibus, qui vitam Christiano homine dignam agere volunt, merito remis velisque fugienda sunt.

CONSECTARIUM.

EX hisce omnibus combinatis rerum principijs, luculenter patet nihil amplius in rerum natura præter dicta existere, quo Trithemius Cryptologiam suam perficere potuisse credidit, nisi forsitan reuelatione quadam diuinitus concessa, nouam hanc artem acceperit, quod apertis verbis confitetur Polygraphiæ suæ fol. 103. verba adduco: *Si quæris unde ista mihi, qua nemo alius nouit? audi: Non ab homine, neque per hominem ista didici, sed per reuelationem nescio cuius, &c.* ubi vox nescio cuius necessario vel Agathangelum, vel Cacodæmonem notat: si per priorem, certe Angelum artem docuisse innumerorum malorum causam, nullo modo admitti aut debet, aut potest; cum per Angelum bonum mala suaderi, non dicam blasphemum, sed prorsus diabolicum sit credere; adeoque vel ipse fateatur fol. 104. polygraphiæ consulto se Steganographiæ opus æternis tenebris consecrare, quod per ea mulra mala fierent, prodiones, deceptiones, fornicationes, & quæcumque velent homines mala. Si itaque hæc omnibus sæculis inaudita per reuelationem diuinitus datam acceperit, quomodo paulò ante ea purè naturalia, sine deceptione aliqua, sine superstitione, sine arte magica, sine inuocatione seu ministerio quorumcumque spirituum, id est sine reuelatione asserere est ausus? manifesta itaque se contradictione implicat; uti enim reuelatio diuina altioris considerationis est, quam ut naturæ competere possit, ita quoque reuelationem hanc minimè veram & realem haudquaquam à Deo immisam, sed purum putum præoccupatæ phantasiæ somnum fuisse audacter asseuero: & vel ex hoc patet, quod artem suam, veluti humano generi noxiam & perniciosam silentio suppressendam duxerit. Nam si eam per reuelationem diuinitus inspiratam acceperit, quomodo eam postea humano generi veluti noxiam, & summè perniciosam, adeoque æternis tenebris consecrandam censuit: cum Deus Opt. Max. per reuelationem siue immediate per se, siue per Angelum factam, uti neque mala docere, nec artem enormium peccatorum causatricem inspirare potest, ita quoque id asserere non dicam blasphemum, sed prorsus impium foret. Afferit tamen aperte, ideo à Deo sibi inspirata silentio suppressenda fuisse, quod malorum causa & origo esse possent. Nos contra asseueramus reuelationes à Deo non alio sine fieri, nisi ad fidei veritatem, ac diuinæ gloriæ cultum, tum ad peccata euitanda, hominumque emendationem, tum ad æternorum bonorum copiam salutemque animæ sollicitè procurandam. Neque vnquam auditum fuit à Deo de rebus curiosis, abditisque naturæ secretis reuelationem datam fuisse, sed mundum potius disputationi hominum reliquisse sacra pagina nos docet. Cum itaque ex istis constet reuelationem hanc Trithemio de arte inaudita factam, non diuinam fuisse, nec per Angelum à Deo inspiratam, sed somnium fuisse, atque adeo necessario illam, vel propria confessione sua naturalem fuisse, patet, non talem tamen, quæ omnes humani ingenij limites excedat, cum inter naturæ terminos consistat, & ad eam varia naturæ potentiarum viriumque combinatione, ingenio, pollens quispiam, facile pertinere queat.

Concludimus itaque eius artis rationes nullas alias fuisse, quam quod

Ex combinatione rerum, a ductarum, nullà alià præter dicta methodo operatum fuisse, patet.

An reuelatione diuina hæc acceperit.

Confutatio.

Si Trithemius reuelatione id didicisset, ut ea propalam diuulgarentur, certe sanctitas viri religiosi id non permisisset.

Promissa Trithemij uti puerilia, ita non manifestanda ducit.

quod in præcedentibus descripsimus. Nam ut ingenium eius ferebat, solebat is, uti ex polygraphiæ libris patet, etiam minimas res, quas vel ipse pueriles iudicat, tot verborum ampullis describere, ut simplicibus & idiotis magnum quid se persuasisse videri posset; cum tamen ad bilancem expensæ, non nisi tritissimæ, & vulgo notæ praxes tandem reperiantur; quod & ex Steganographia sua nōta patet, ubi ita loquitur: *Mira sunt, que dixi, fateor, sed audis mirabiliora. Tertius liber docet artem per quam possum hominem idiotam scientem tantum linguam matrem, qui nunquam nouit verbum latini sermonis, in duabus horis docere, scribere, legere, & intelligere latinum satis ornate & disertè, quantumcumque voluerit, ita ut quicumque viderint eius litteras, laudent verba, intelligant latinè composita.* Quam artem nos secundo huius operis syntagmate ita euoluimus, ut de intentione Trithemij nullum amplius dubium esse possit. Quam tamen minime intelligendam esse doceo, eo modo quo ipse eam describit, quod videlicet linguam latinam quispiam, eius etiam ignarus, infra duas horas addiscere queat: sed quod solummodo purè materialiter eius ope epistolas scribere possit: quæ uti omnia in secundo syntagmate vberimè exposita sunt, ita superuacaneum esse ratus sum, ijs hoc loco diutius immorari. Quemadmodum itaque Trithemius, quæ de linguæ latinæ extemporanea eruditione acquirenda scripsit, non sub formali ratione, sed materiali tantum, sub regulata verborum dispositione constituta methodo intelligenda sunt: sic quoque in cæteris admirandis, quæ promittit, arcanis hic expositis, processisse censei debet: ut dum dicit sine signis, verbis, nutibus, litteris alteri se ad quamcumque distantiam, artem scienti arcana mentis manifestare posse, quæ quidem in rigore sumpta, uti leges naturæ excedere videntur, ita quoque semper per nusus, verba, litteras, virtualia quædam mentis signa, & sensibus imperuia, cuiusmodi in præcedentibus descripsimus, intelligenda sunt.

CONCLUSIO.

Protestatio
Authoris.

Archimedes,
quæ pollicitus
est, præstitit.

QUAEVMOQUE de nimia Trithemianorum promissorum amplificatione hucusque dicta sunt, illa nequaquam eo à me animo dicta velim, ut de viro religiosissimo, nec non de Republica litteraria optime merito, famæ & honori quicquam detractum velim; hoc enim quam procul à me absit, ij qui me meaque omnia norunt, sciunt. Sed eo tantum animo Trithemij audacius forsitan, quam oportuerit, arcana emissa aut promissa, ad trutinæ examen reuocare visum fuit, tum ad nonnullorum Principum laudabili curiositate instimulatorum votis satisfaciendum, tum ut nuda veritatis imago ab omni verborum furo & lenocinijs seiuncta, vnice locum possideret; omnique sinistrioris alicuius animi pathemate longè semoto, candore germano, quem semper professus sum, solam veritatem venarer; audax vero Trithemij in promittendo excessus, tanto verborum furo delibutus, ijs qui litterarum sensui nimium adhærent, & tanquam diuina quædam oracula plus æquo suspiciunt & venerantur, quam luculentissimè pateret, & quanta in huiusmodi arduis reconditisque inuentionibus, vulgò paradoxis promittendis cautela & circumspetione opus sit constaret. Non enim sapientis esse existimo, ea, quæ quis nouit, aut quæ mira fieri posse censet, conceptis phantasmatis nimium confusus, antequam effectus imaginationi correspondeat, velut irrefragabilia quædam experientia deprædicare, & ad sidera vsque extollere. Omnium opinione temeritatis dicam non euasisset Archimedes, dum paradoxum hoc produxit: da mihi ubi stem, & tibi terram de sede sua mouebo. Nisi id fieri posse firmis Geometrici ratiocinij demonstrationibus sub conditione ostendisset.

Alchi-

Alchimis, eo quod lapidem illum suum unicum chrysopeias promum condum, tot ænigmatum inuolucris obuelatum, tot fictis miraculis clarum, tot promissis exaltatum, mundo propalant, utpote cuius ope incurabilibus morbis medeantur, mortuos ad vitam reuocent, vitam ad centum, quingentos, immo mille annos prolongent, totus hucusque mundus contradixit, & causa in promptu est, cum nemo hucusque inuentus sit, qui artis suæ specimen eius ope, se exhibere posse ausus sit. Eodem prorsus modo Trithemius, dum Steganographiam suam mente tantum conceptam, tot spiritibus misophoris & philophoris, tot Bacuceis, bubonibusque intricat, tot & tam inuisis inauditisque pollicitationibus, super omnia humani intellectus inuenta extulit; quid aliud egit, quam quod magicæ artis crimen apud imperitos, apud philosophos verò turpis iactantiæ & cænodoxias dicam, insigni sane nominis sui dedecore incurrit. Vnde consultius ei fuisset, aut à nimia rerum pollicitatione prorsus abstinere, aut illa quæ promiserat, veritari haud absona, Steganographici operis editione mundo comprobare. Cum quotidiana penè experientia doceamur, pleraque ferè naturæ arcana, quæ dum subinde miris elogijs deprædicantur, pro paradoxis passim vendi: quæ tamen mox ubi detecto inysterij integumento patuerint, tantum abest, ut talia æstimentur, ut potius omni deposita admiratione, non aliud quam puerorum lusus deprehendantur. Ne itaque, & ego huius vanitatis notam incurrerem, quæ passim in operibus meis de Steganographicis inuentionibus me editurum sponendi, ea modò hoc polygraphiæ opere executioni mandanda duxi, ut Lector videat ea me Deo dante, quæ pollicitus fueram præstitisse; Quæ si non cum ea, quæ desiderari posset, perfectione, saltem conatum meum in laudis parte reponet Lector. Erit forsitan alius quispiam suo tempore felicioris ingenij, qui me secutus, & arrepto Ariadne filio, in intima labyrinthi Steganographici adyta sit penetraturus. Interim hæc qualiacumque tandem fuerint, omnia ad Diuini Numinis gloriam, qui vnicus mentium nostrarum Scopus esse debet, scripta censeantur.

Alchimis contra, quæ promittunt non præstant, ut & Trithemius.

Trithemius ob nimiam iactantiam malum nomen incurrit apud posteros.

ÆNIGMA STEGANOGRAPHVM

AD LECTOREM.

Clauis				ad	arcanum				
34									
	4	14	15	1		ta	p	an	Hæc
	9	7	6	12		ra	ma	am	ri
34	5	11	10	8	34	sci	cra	la	io
	16	2	3	13		dan	ti	gra	a
34									

Qua serie addideris numeros, tibi summa redibit:
Sic vnum in multis, sic omnia in omnibus vnum.

A. M. D. G. V. Q. M.

